AYASOFYA KÜTÜPHANESİ
294

۲ ایاصوفیه
۴۹۴

الجلد ثالث في تفسير كفراى

صح ٢٥

غ

٢٩٤

قد وقف هذه المسجد الجليله سلطاننا الاعظم والخاقان المعظم مالك الرقاب والبحر
خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان السلطان الغازي
محمود خان وفقه صحاح سرعسكر ملي طالع ولي اكرمه الله تعالى
بالرفاه والصحه حرر في العشر اواخر سنه ١٢١١

٩٣١١

بسم الله الرحمن الرحيم

بلكم ای عزیز روایتدر اول سید کائنات محمد مصطفی دن صلی الله علیه وسلم کیوردی
یدرستی یو قران ایچنده برسوره وار در که انی اوقیانه دخی دکلینه اول سوره یاسین شفیع اولوب
قبرنوسر دا اول سوره سوره یس در امدی بو شفاعت و قورتلمق اولوقتده درکه اول اوقیانه
دخی دکلیان انی حرمتله اوقیه و دکلیه و الدن کلدوکی قدر تقصیر قلیوب انك ایچندکی اوکلرله
علمه مشغول اوله برچوق عذر اورتیه کتوروب انی کلمه علت اتیه که اول عذر الله قتنده قبوله
اولمز پس حق تعالی بیوردیکه یس معنسی دیمك اولورکه اوقی یا محمد سوره یس دیر ایسه
بوسوره نك ایدوه اما ابن عباس رضی الله عنه روایت اولندیکه یس دیمك طی دیمکدر یا انسان
دیمك اولور مفاتا و ضحاك قولی دخی بونك اوزرنه در این جنیفته ایدر یا محمد دیمکدر اولور
وقتاده ایدر یس قرانك ادلرندن بر ادر و کهیعص ایدر پس اندن کم حق تعالی قسم ایتمشدر بولری
کوکلری یر تیدین اکی بیك یل اوکدندن و قرانه دخی یلم اندن ایچدی یونك اوزرنه کم بیوردی
والقرآن الحکیم یعنی قران حقیقتن که حکیمدر یعنی حلالك حرامك محکم یکی یونوکله در
کم ایرقا اولتیدیرو تغییر اولمز حلال اولنان حرامه دنمز و حرام اولنان حلاله دنمز الا وقت
اضطراره که حالت مخمصه اوله اجلقدن الم حدته واره صوسز لقدن اول اجلغی وصوسز
دفع این چکقدر اول وقت حرام و مردار مباح اولور ایرق وقتده دکل و دخی حق تعالی بیورمش
بویرقلریکه قرانله حکم اولنمشدر انی ایتنه اشلمك کرکدر اولدخی محکمدر تبدیل اولنمز
و دخی شول نهی ایدیب اشلمك دیدوکی اشلردخی محکمدر انی ایتمك اندن بغلمق کرکدر اولدخی تغییر
اولنمز و دخی بعضلردن کم حکیم حاکم معنسنه در یعنی بو قران کندوندن اوك این کتابلر
اوزرنه حکیمدر و انلری کرچکلیجیدر و انلرك ایچندکی وعظ و نصایح کلی بو قرانده
وارد ردخی زیاده احکام لردن دخی بعضی بو قرانه ثابتدر بعضی منسوخ در حکمی

طوتلمز و دخی بیوردیکه انك لمن المرسلین یعنی حق تعالی قرانه حکم بیوراندا یچدوکی یویدیکه
دیدی یا محمد حقیقتا سن مرسل پیغامبرلردنسن مقصود بولوندن اول کافرلرك طعنلو
سوزلرندن رد اتمك ایچوندر که دیدلرکه سن مرسل لردن دکلسن پس حق تعالی
قران اندا یچوب اثبات قلدیکه یا محمد سن مرسل لردنسن کافرلرسوزی غلط در اکا
خاطرك ملول قلمه دیدی و دخی بیوردیکه علی صراط مستقیم یعنی یا محمد سن طغری
یول اوزرنه سنکم اول طریق اسلامدر انما بعضلر دیرلرکم اول کچه رسول لرك صفتلرندن
خبر ویرمکدر یعنی دیمك اولورکه یا محمد سن مرسل لردن سنکه انلر طغری یول اوزنه در
زیراکه کلی رسول لك طریقلری اندن ارتوق یوله یودین حقه واصل اولمز جنت یولن ازدرب
جهنم یولنه سلوك ایتمش اولورلر قبول اولنور دکل نتکم حق تعالی بیوردی
ومن یبتغ غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه وهو فی الاخرة من الخاسرین یعنی هرکم اسلام
دیننددن ارتوق کندوینه دین طلب قلسه که انوکله نجات بوله اول اندن قبول اولنمز بلکه اول
اخرتده زیانکار لردندر و دخی بیوردی تنزیل العزیز الرحیم یعنی اندی یو قرانی
اندیمکیوندن اول کیسه کم عزیز رحیمدر عزیز دیمکدر عزیز حکیم غالب پادشاه قران اندیمکدر محمدی
رسول کوندردی میح کسنك قدرتی یتمز که انی رسول لکدن منع این یله رحیم دیمك اسر کیجی دیمك
اولور زیرا اول اسر کدکدن قران اندیرب محمدی نزه کندوجنسندن درد لیل قلدی
طریق حق اوزره که قران یولیدر تا کم انوکله الفت طوتوب طغرو یوله یله قدم اورا ور دخی
بیوردیکم لتنذر قوما ما انذر اباؤهم فهم غافلون یعنی یا محمد بو قرانی سکا انك
ایچون اندردك کم قورقودا سن یو برقومکم انلره رسول کلوب قورقودلدی یولرا ول
قورقودن غافل لردر بو معنی جه ما انذر دیدوکی ما نفی ایچون اولور بعضلر دیلرکم
سن یو قومی قورقودا سن نتکم یولردن اوّل انلری قورقودلدی ایدی کیولرانلر قورقودلدن
غافل لردر پس بو کلامدن مؤمن نصیبی بودرکه الرو کلر حالنه نظر قلوب کندویه عبرت آله
المدن غافل اولوب بو قتابه مغرور اولمیه و دخی بیوردیکه لقد حق القول علی اکثرهم
فهم لا یؤمنون یعنی یا محمد حقیقتا بزم قولمز واجب اولدیکه بو کافرلرك چوغی اوزره که
بولر ایمانه کلمز لر امدی اول قول دیدوکی اولدرکم اندا یچوب بیوردی لاملان جهنم
الآیه یعنی غرض جلاو حقیقتن طولدرم جنیدن و ادمدن شولرو کلکم شیطانه اویوب

قرآنه و محمده اویمغی ترك اتدلر بعضلرد دلركم یوقولدن مراد عذابدر یعنی اولره
كم بدرهستی بم مذایم واحیاء اولدی یولرك چوغنك اوزرنه كم یولرقرانی كرچكلرلر
ومحمدك ایمان كتورمزلر پس بوندن نصیب مؤمن یوقدر كه قرانی كرچك بیله امره
یرنه كتورمكله و یغدو غندن ارتق اولمغله وقصصلرنده عبرت المغله شاك
لرندن كندوحالن اكلمغله ونصایحلرندن اوكلنمكله ومحمده اعتقاد ایده
سنت یولنه قدم بصمغله وانك خلقن خلقلنمغله تاكه ثمره تصدیق ظاهر اوله
والابود دكلر مزده بر اثر اولمزسه اول تصدیق حق اولمزبكم منافقلر تصدیقی كبی
اوله كه اثرهمان دلده درقاید سی یوق ودخی بیوردی اِنَّا جَعَلْنَا فِی اَعْنَاقِهِمْ اَغْلٰلًا
مقاتل ایدر بوایتك سبب نزولی بودركم ابا جهل ملعون اندایدیكم اگر محمدی
خلوت بولورسم اوزرنه طاش براعوب كه هبل دیلیم طوری كلوب استیوكدی كورهدی بریده
نماز قلور براولوطاش كوتردیكه سجده وارد وعی وقت آنی یاشی اوزرنه براغه كوزتدی
چون رسول علیه السلام سجده وارهدی كلدیكه اول طاشی براغه ایله شویله یوقره
كوترمشكه اوره طاشرانته یاپشدی چایوب دنوب كنه اصحابی قتنه كلدی تاكه
اول طاشی انلرن كوجله ایرتدلر ویركشدی بنی مغیره دن قصدایدیب كلدیكه رسولی
اولدرایدی حق تعالی آكی كوزنه كورمزلیدی كم رسولی كورمدی اما سوزنی اشدهدی
اولدخی چاره سوزاولوب دنوب قومنه كیتمك استدی انلری دخی كورهدی كه قتده درلوب
آنی ییدب آلوب كتدلر پس بولریوایشه چاره بولامیوب عاجز قالدقلرندن حق تعالی
اول كسلره تشبیه قلدیكم اللری بویونلرنه بغلو اوله هیچ برخیرایشه آلماز تمثیلرنكم
بعضلر دخی بویله دمشلر در اِنَّا جَعَلْنَا فِی اَعْنَاقِهِمْ اَغْلٰلًا یعنی بزبولرك اللرنی
بویونلرنه دمورلدك اگرچه بوایتده آلمه ذكر اولنمدی اما آلمه اولدوغنه
دلیل وارهدركه بویونده دمور اولمزاگر الله اولورکه آلتی بویتنه بله دمورلرجونه
بویون اكلدی گاتنه آلمه دخی بله اكلمش كبی در ودخی بیوردی وَهِیَ اِلَی الْاَذْقَانِ فَهُمْ
مُقْمَحُونَ یعنی گاتنه اول اكی اللری چكلرنك اكلرنی قصوب یوقره قالدیردی
اشعه آیقلری یوللرن كورمزلر فی الجمله دمك اولدوكم بولرك اللری وكلی خیرلردن
بغلودركه بولردن خیر كلمز پس مؤمن نصیبی بوایتدن بودركم نظر ایدن كوزم كم حق

تعالی اول كافرلرا لتنده خیر قطع اولدوغن ذم ایدب شول الی بویتنه دمورلنمش كسیبه
بكزتدی انی یلدردیكم بوصفت یرنه وحیقره وخوار صفتلردندر مؤمن كرك كم یونك عكس
طوتنه آلی دوكلی خیرلردن یكا اچوق اولا كندویی تمیز طوتنه چون انلر اول صفتاله خوروحیقر
اولدی بوجهتدن دلك صفتیله عزیز ومكرم اوله ودخی بیوردیكه وَجَعَلْنَا مِنْ بَیْنِ
اَیْدِیهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَاَغْشَیْنَاهُمْ فَهُمْ لَا یُبْصِرُونَ
یعنی بزبولرك اوكلرنه اردلرنه سدّ ایلدك كم هایل اولدی بولر اسلام هدایتن بولمزلر
وظلمتاله شوقالدیكم هدایت یولن كورمزلر كافته حق تعالی ایدر كم چون بولر بزمله مخالفت
یولن طوتدلر حق یولنه توجه اتمدلر بزدخی انلرك مكافاتی اولیاطل اعتقادلرنی انلره
سدّ ایلدك اوله كم ظلمتی انلرك اوزرنه بوردیوب هدایت یولندن انلری محروم قلدق
پس مؤمن نصیبی بوندن یودركه فاسد اعتقادلردن كولكلی پاك ایده اهل سنت وجماعت
اعتقادنی محكم یوبتنی سنت یولنه دوندره تاكم حق تعالی انی نورایمانله قبلیوب طریق
هدایت اوزرنه ثابت طوتنه ودخی بیوردیكم وَسَوَاءٌ عَلَیْهِمْ اَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ
تُنْذِرْهُمْ لَا یُؤْمِنُونَ بولفظ اگرچه استفهامدر مراد بوندن توبیخ وسرزنشدر یعنی
یعنی دمك اولدوكم یا محمد سن بولری كرك قورقوتكرك قورقوتمه بولر ایمانه كلوب
سنی تصدیق ایلیكدكلدر یوایت شول كافرلرحقنده كلدیكم اولر كفراوزرنه اولدلر یا
دیلمدلر زیرا انلرك كولكلنه شقاوت كلیدی اورلوب مهرلندی اول مهراوزره كندی
مؤمن اولمدلركم انی معاصیدن چكه انك اوزرنه مصراولمیه تاكم حق تعالی اول
سیئه انك كولكلنه مهراوره هیچ وعظ ونصیحت اكا اثر قلمیه وعظ اتدكلری امتدكلری
برابر اوله توبه سزكیدوب اول دخی بلایه مبتلا اوله ودخی بیوردیكم اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ
الذِّكْرَ وَخَشِیَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَیْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَاَجْرٍ كَرِیمٍ
یعنی یا محمد بیدستی سنك سوزك قوردقلرك فایده سی شول كسلره حاصل اولورکم انلر بو
قرانی ایشدیب نصایحلرن ومواعظلرن قبول ایده لرواول غیبدن ویرلن خبرلره رحمانه
قورقسلر پس مژده بویله اولسلرسن انلره بشارت ایدب مشتمل كریم انلری دنیاده
یرلغیوب آخرتده اجر كریم ویررز یعنی بزثوابلرویررزکم انلر كلمه كرامتلره ایرشورلر
پس غیب مؤمن بوندن بوكرك كم حقه عناد ایتیوب قرآن یصحتلرن قبول ایدب رسولنه

اقتدا قلمه اول اوبحق نسنلردن کم خبر ویرلدی اگرچه شدی غیبدر اکا شک ایتوب صدقنی
محکم قلوب اول رحمانندن قورقه یونی دخی اکلیکم خشیت اردیخه رحمن ادنی کتوردی جبار
وقهار ادنی کتوردی یوکه اشارت قلدیکه یعنی بن رحمانم دیام قورقوده اولوب ایدوانی
کسمکلرهم قورقوده هم رجاده اولغلر اول اکسیتی کندوکه انکی قنات ادتکل که اوچوب
منزله ایره سن دیام قورقوده اولوب ایدی کسمکل بولرك برنی طوتوب برن ترك ایده
برقنتلوقوشه دوتربلورستکه قوشی برقنادله اوچوب مقصوده ایرمکشی دخی بولرك
برن طوتوب برن قوسغله مقصوده اولشمز اکسن یله طوتکم مغفرتله اجر کریم
بشارتی سکا اوله ودخی بیوردیکه اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ
وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ • یعنی یا محمد کریو قومکه سنی
کرچکلیوب اخرته ایمان کتورمزلرسه صبر ایله که حقیقتا یواولندری کرو
دز کوریب قوپا رزر کندولردن اولك هرنه عمل کوندردلرسه یزاتی دفترایب صفلوب
یعنی اکی فرشته قومشوز کراما کاتبین خیردن وشردن هرنه عمل اشلرسه دخی کندولرن
صکره نه عادت ونه طریق قودلرسه خیردن وشردن کرخلق ایچنده اشلنه انلره دخی
نصیب یازلور اگر خیرا گرشر نتکم رسول علیه السلام بیوردی مَنْ سَنَّ سُنَّةً
حَسَنَةً الحدیث یعنی هرکم برکور کلوسنت موافق قاعده قوسه خلق اکا اقتدا قلوب
انی اشلینه نقدر ثواب اولورسه اول قاعده قویینه اکا برابر ثواب اولور اگر برسنتی
مخالف ویرامز قاعده قوسه خلق انی عادت طوتب اشلسه اول اشلینه نقدر گناه اولور
اکسکسوز اول قاعده قویینه دخی اولقدر گناه اولور وَآثَارَهُمْ معنسی بودرکه اما مجاهد
ایدر وآثارهم دیدوکی یعنی برپولرك ادملرن یرارز نتکم مسروقدن روایتندر مَا خَطَّاءَ
عَبْدٌ خَطْمَةً یعنی هیچ برقول اولیه کم اول ادمی آده الا هرادمنه برثواب یه برگناه
یازلور یعنی خیر برلره اوسه ثواب یازلور شر برلره اوسه گناه یازلور بوگا
دلیلدر رسولمك اول قولکم بنی سلمه قومی مسجدده اراق اولدقلریچون دللرکم
اولرن صاتوب اراقده مسجده یقین کلمکرسول انلره دیکم دیارکم یکتب آثارکم
یعنی برکوز ترك اتمك اکا ملازم اولمك کم سنك قدمکوز ازلری دخی یازلور
ادمکوز نقدر اولورسه اولقدر ثواب یازلور وهرنستکم ادم اوغلنلری اشلروسویلر

کلستی

کلستی یرصقلمشدر لوح المحفوظدن اندن طشره نسنه یوقدر پس مؤمن کرکدرکم بوایته
نظرقلوب دیام خیراوزره سعی ایده کم ثواب زیاده اوله ودخی بیوردیکم وَاضْرِبْ لَهُمْ
مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ یعنی صورت قوب بیوردکه یا محمد خبر
ویرقومکه بولرك سنوکله مثل لرینی اول قریه اصحابی کی اولدیکم رسوللرا کاکلدی قریه ددکی
انطاکیه درعیسی پیغامبرك رسوللری اولکه قومنه کلدی سبب قصه بودرکم شول وقتکم
عیسی م کوکه کوترلدی اول حواریون کا صحابدر انلره ایله وصیت قلدیکم بریره طورسیلر
مرادی برشهره طاغلوب متصرف اولالر بولرك دخی عیسی پیغمبر دعاسیله هربرینك
انبیا معجزه لری کی معجزه لری وارایدی چونه عیسی رفع اولندی اول رسوللرك اکسی
انطاکیه قومنه کلوب دعوت قلدلرنتکم حق تعالی بیوردی اِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ
اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا یعنی چونکه بزکوندردك رسوللرمزدن انطاکیه قومنه
اکی کشی برسی ترمان وبری طالوس اولی قوم اکسن یلنلرا نلره اتمدلرا کر
ایدرسك کم بولری خود عیسی علیه السلام کوندردی حق تعالی کوندردك دکی
نه وجهله دربزایدرز کم عیسی پیغمبر کوندردی حق تعالی نك رسولدر پس رسولك
رسولی کرو همان الله رسولی اولور زیرا انلرپیروی اشلمز لرکم انده حق تعالی نك
دستوری اولیه پس انده الله تعالی رضاسی یله اولدوغیچون انك کوندردوکن کندویه
اضافت قلوب بزکوندردك دیدی پس اول قوم اول اکی رسولی یلانلدلرا ولوقت کم کلوب
انطاکیه یه کردلرپاشلیوب چاغردلرکه یا قوم ایمانه کلوك کم معبود حق اللهدر اول بونلر
عبادتن قوتك کم اول عبادت شیطاندر فی الحال اکسن اولشمز شاهنك عوانلری طوتوب
شاهلری قتنه ا التدلرچونکم بولراولشاه قتنه کردلردلرکه اولبو تلرکه سزطپوسز
انلرهیچ درباطلدر بدرستی سزك معبودکز اول اللهدرکم حکمی کوکلرده یرلرده کچد
کسه مانع دکل سزدن هرقنقکوزکه اولبوته عبادت اوزره اوله انك ایچون یری اودر
جهنم ایچنده چونه اول شاه انی ایشدب غضبه کلوب اکسین دخی بصدد اعجلدی
اندن زندانه قویدی زندانه کردکده صکره شمعون کلوب انطاکیه یه کردی بولرك زندانه
کردوکن اشتدی طوب زندانه کلدی اول زندانجیه دیدیکم بکا دستوریرکم اشبو
زندان دغیلره بردیاره اتمك یدوراین زندانجی دستوریردی ایچروکردی

هر بنه بورياره اتمك اولمشدر دى تا كه صكره اول اكى يارنلرى فتنه كلدى انلره ددیكم بن
اندن اوتروكلدمكه شاه فتنه سزك اكى كوزك خلاصلغنه سعى ايدم سز كلدكوز
ايشك يونيله كلمدكوز بلمزدكوز كه سزه مطيع اولياق دكللر دراكا شول وقتنه كم
اوّلا لطفله يومشقلغله طوته سزك مثلكوز شول عودت مثلنه دوندیكه
عمرنك جوعنى كچدى اوغلن طوغمدى صكره يراوغلن طوغدى تربيت اتمك بلمزدى
فى الحال اولوب وفتنه اوّل اتمك بيدى اول اتمك يوغرنه طوروب اولدى سز
دخى انجلين پوشاهه كلدكوز دعوت وقتى اولدن دعوت ايدب ايو مكله كندوكوزه
بلا كتوردكوز اندن شمعون بولرى قويوب پنخانيه كتدى كلدى اونوردى تا اكا دكن
كه بولر دخى پنخانيه كلدلر اول پوتلرى اوكنده بولر سجده وتضرع قلدلر اما
شمعون كوكلى يونن الله تعالى يه دوندب اولدخى سجده قلدى بولر شويله ظن ايدرلركم
اولدخى بولرك ملتفت اولدكلرنه سجده ايدر برقاچ كوه ايله ايلدى انك اول اشن
پادشاهلرنه سويله لر اول پادشاه انى قغرب صوردیكم سن قندسن شمعون ددیكم
بنى اسرائيلدن بركشيم انلره وكلى كچدلرين انلرك ايچنده هراشدن تدبيرده قلى ويردم
چوه انلردن كمسه تا المدى اوشبو سنك اصحابكه كلدم تاكم سزكله انس طوتام وسزكله
اكلنم ددى پس اول شاه يوكه برقاچ نسنه طانشدى يوتك ددوكيله عمل اندى
تدبيرى غايت خوش كلدى شمعون دخى بولرك اراستده برزمان اكلندى تمام اشنى كردیكم
بكمدلر استقامت اوزره شهره اولدى اندن بركون اول شاه فتنه مناسبتله اول
اكى يارانى اكمدى ددیكه اى پادشاه بكا خبر شويله ايرشديكه بوبخه زمانده سن اكى كشى
جلسه قويمش سن اندن اوتوى كه انلرسنى ايوق الهه طيمغه دعوت قلمشلرنه اوله
بونلرى قغرديك كتوردسك اشتسم انلرك كلامن كه نه ديرلر سنك طرفكدن بت
انلر وكله مخاصمه قلسم اول پادشاه ددیكه بلى كشى ويريدى اكسن بله كتوردلر
انك ايلنده طوردلر شمعون بولره كندوينى بلمزه اوب صوردیكه خير ويرك
بكاكم سزك الهكز كمدر بولردد لركم بزم الهمز اولدركم دلسزلره دل وبروب
صاغرلره اشتمك ويرر الا تنلولرك الا لوغن كن در شمعون ددیكم ديك
امدى برنسنه كوسترك كورالم واردلر براتادن كورمز كشى واردى كتوردلر

اول

اول اكسى دعا قلدلر كوزى اچلدى شمعون دخى بركوزشره دعا قلدى اول دخى صاغ
اولدى انلره ددیكم يونسنده سزك بنم اوزره فضلكوز يوق برايسه زيارص كتوره
بو اكسى دعا قلوب انك ننى صاغ اولوب الا لغى كتدى شمعون دخى برايرصه دعا
قلدى اول دخى صاغ اولدى شمعون بولره ددیكم يوندن دخى فضيلتكوز قالمدى
دخى نسنه كوز وارمى انى كتورك بولردد لرلى وارد بزم ديمتو اولدر روهم دد لدر
شمعون ددیكه بنم يوكا قدرتم يتمز ددى دوندى اول پادشاهه ددیكم يا پادشاه تولله
اكر اول پوتلرى كتوره سن اولاكم اولردد لديهم اولدره لركر وفضيلت سكا
وسنك پوتلروكه اولا بولردن اشغه قالميه وز شاه ايدرسن يلورستكم حقيقتا
انلرنه كورر تمز اشدر اولويى انلرقتنه دد لدر شمعون كروا اول شاهه ددیكم يا
ملك بولره صوركه اولدد كلرى نسنه اشلمكه قدرتلرى يترمى اول ملك ددیكه بزم
قاتومزده برميت وار كم يدى كون در اولى انك اتسى اردر اكتبه يخاسته كتمشدر
انك اهلى وقومى انك كلمك لكه منتظر لردر انى دفن اتمكه دستور ويرمزلر تا چنين
اندلوكم اتسى كلمه امر اتدى اول اولويى كتوردلر بولرك اوكنه قودلر اول شاه ددیكم
امدى كورك اول الهكز انى بخه دير كوردر بو اكسى پاشلدلر اشكاره دعا قلورلردى
شمعون كز لوجم دعا قلوب بولره دعا يزديم ايدردى حق تعالى قدرتى برله اول
اولو ورد لدى انى كورجك شمعون ددیكه بن طنقلق ويرمكم بولرنكم ديرلر كچلدر
وبولرك معبودلرى حقدر اول شهر اهلى ديرلوب ددلركم سزك اتفاقكز بردر
ديوب بولرى طاشلمه اولدردلر اندن اول اولوتك اتسى كلديكه حبيب نجاردى
اوغلنى كوروب اسلامه كلدى انى دخى اولدردلر چون بولر رسولرنه بواشى قلدلر
حق تعالى جبرائيلى ويريدى كلوب بركز بولرك اوزرته صيحه قلوب چاغردى
كلسى هپسى هلاك اولدى پس بو قصه كلى بوايتلر معنسى در كه حق تعالى بيوردى
إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ يعنى چونكم
بزاكى كوندردك اولقوم انلرى يالانلدلر اولاكسن قوى قلوب قوتلندردك
اوچنجى سيله كه شمعوندر فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ يعنى بوكز
اوچى جمع اولوب ددلركه بزسزه رسول كوندد لمشوز كه سزى يا طلدن حقه دعوت

دك

قوله وجل تعالى يسورديكم قَالُوا مَا أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنزَلَ الرَّحْمَٰنُ مِن شَيْءٍ
إِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ يعنى كافرلر انلره ددلركم دكولسز سز الا بزجلين ادم
اوغلنى سزهيچ اولرحمن دد كوكورادميلردن برسول كوندرمدى دكولسز الا يلانجى لر
دير سزبز تكرى رسوليوز حاليودركه سزى عيسى كوندرمشدر بولر انكار قلدلر وبو سوللر
دخى ددلركم نتكم حق تعالى خبرويردى قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ
يعنى ددلركم بزم ربمز بلورکم بزى عيسى كندوتك ارادتيله كوندرمدى بلكه حق تعالى
امريله كوندردى وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ يعنى بوانكار كوزدن سزه
ضرريوقدرا ليتمه بزم اوزرمزه سزى ايمانه كتورمك واجب دكل زيراكه كوكلار
دوندرجى اللهدر واجب بزه همان شول قدردركه حق تعالى خبرن اولشدره وزسزده
الله خاين اولميا وزيلانى حسابكوز اول الله قتنده دريخه درلرسه اشليه ودخى بيوردىكه
قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم
مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ يعنى بوانطاكيه قومنه حق تعالى يغمورى طوتدى انلره قحط واقع
اولدى بولرانى كندوشوم فعل لرندن كورمدلر بلكه اول رسوللره اضافت قلوب
ددلركم بزه ابرشن قحط وشوملق سزك شوكوزدندر اكر سزبزدن فارغ اولوب
يغلنمسكوز البتته سزه طاشله رجم ايدوب دكلرز دخى بزدن سزه قتى ايخدجى عذاب
حاصل اولوردو دخى بيوردىكه قَالُوا طَائِرُكُم مَّعَكُمْ أَئِن ذُكِّرْتُم بَلْ
أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ يعنى بورسوللره دخى انلره جواب ويوب ددلركم سزك شوم
لغكوز كروسزكله دركم سزك اولديزمز جهتيله فعلكوز دن ابرشدى شول وقتن كه الله
تعالى طرفندن وعظ اولنوردكوزانوكله اوكوتلتيوب انى شومه صيرردكوزدكلسز
الابر قومسزكه الله تعالى يه مخالفت قلوب اكا شرك كتوروب حددن كچرسز دخى بيوردىكه
وَجَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىٰ قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ
اتَّبِعُوا مَن لَّا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُم مُّهْتَدُونَ يعنى شهرك اوزندن
بركشى تيز تيز كلوب ديكم يا قوم متابعت ايدوب اويله اتباع بورسوللره صورديكم
هيچ دينه دعوت قلدغوكز ايچون بولردن حق استيوسزانلردد لركم بزم اجرمز
الله قتنده دربولردن اجر دلمز پس دونوب اول كشى كروچاغرديكم يا قوم متابعت

قلوك

قلوك شول كمسه لر كم سزدن اجر وحق استمز لر بولر هدايت بولمش قومدلر دربو كلوب
چاغرن كشيه دمشلركم حبيب نجار ديكه اوغلى اولمشكن اول رسوللرد عاسيله
كروورلدى اول اسلامه كلدى بعضلر ددلركم خبرويدى انلرك دعاسيله
شفا بولدى جوزه اول حبيب اشتديكه اول رسوللرى اولدرمكه قصدلرى اولدى
سعى ايدب كلديكم انلرى منع ايده اولدرمكه قويميه اول حبيبك اول قوم سوزلرنه اشتدلر
بلدلركم اولدخى انلرك دينه متابعت قلمش ددلر اكا كم ياحبيب سندخى بزم دينمز
قودك وارو ب انلر دينه مى كردك حبيب دخى جواب ويردى شويلكم حق تعالى
بيوردى وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ يعنى بولدى بكا كم طيميا
شول الله كم بنى وسزى يوقدن سزدخى اولدكدن صكره اندن بكا وارسزدر دنكم
انذكزهيب بولسزمز دونوبا اول قوم اكا ددلركم ياحبيب كل كروديدكدن دونمكل
بولرك جوابنده ديكه ءَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِ آلِهَةً إِن يُرِدْنِ الرَّحْمَٰنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ
عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنقِذُونِ يعنى بن اللهدن ارتوق بوبوتلرى معبودمى
طوتايين كه اكر ايله ايدجك اولورسم اول الله دلسه كم بكا ضرر ايرشدره ويرقتى بلايه
وحمته ايركورم اول پوتلرك قدرتى يتميه كم بندن اولبلايى دفع ايده لر واكر
شفاعت قلمق دلسه لر شفاعتلرندن دخى فايده اوليه اِنِّي إِذًا لَّفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ
يعنى كربن سزدد كوكورطوتورسم اشكاره زيان ايچنده اولورين إِنِّي آمَنتُ بِرَبِّكُمْ
فَاسْمَعُونِ يعنى حقيقتا بن ايمان كتوردم سزك اولربكوزه كم سزى يراديب
رزق ويرن اولدرسزدخى بزم سوزم ايشدك بنجلين طانقلق ويوك كم اول الله
بردر اندن ارتوق معبود يوقدر ابن عباس ايدر اول قوم اندن بوخبرى اشتدلر
فى الحال انى طوتوب قويويه برا قدلر ارش ديرلر تكم بر ايتدن بيورر وَأَصْحَابُ الرَّسِّ
امانقتاده ايدر انى طاشله دبلدلر اول طوغرى ايدركم اى حليم بوقومه هدايت
ويرسولر بواشى بلمدن ايدرلر ومقاتل دخى ايدر طوتوب اول حبيبى ايكى ايا لتنه
برقدلر شول قدر بصدلركم بغرسقلرى چقدى اندن صكره قويويه برقدلر اندن
اول اوچ رسولدخى دبلدلر چون حبيب نجارك روحى بدنندن انتقال ايدى
اول شرفه جنته قوندى كندويه اول حاصل اولن كرامتلرى كوردى كندو قومنك

اسلامه كلك لكن ارزو قلوب دديكه قيل ادخل الجنة قال يا ليت قومي يعلمون بما
غفر لي ربي وجعلني من المكرمين يعني اى كاشكى بوينم قوم بللردى كه بنم دينم
بنى بخه برلغيوب اهل كرامتدن قلدى انلر دخى انلردخى اول رسوللره ايمان كتوروب
بوسعادته ايرشلردى كندو اولدى دخى انلره خيرخواهلغن كسمدى امدى عقلى
اولن مؤمنلره نصيحت بودركم بو قومك حالندن كندويه عبرت الوب قران
وحديث نصيحتلرن قبول ايدب انو كلمه اولمدن اوكتلنه انلره دليل اولوب
خيره يلتيناردى دشمن طوتميه برقاج كون دنيا لذتنه مغرور اولوب كندويى
دوكنمز بلاره صوقميه ودخى حق تعالى بيورديكم وما انزلنا على قومه من
بعده من جند وما كنا منزلين يعنى بزاندردك اول حبيبك قومى اوزره
حبيب اولدكدن صكره كوكدن ملائكه لشكرى كه انلرى هلاك ايدن وزدخى كسه
انلره رسول كوندرمدك ان كانت الا صيحة واحدة فاذا هم خامدون
يعنى امدى بولره الا بر صيحه كه جبرائيلى ويريدك بولرك اوزرنه چاغردى
همان بولر طوردقلرى يرده براوغردن كچدرشوبلكم هيچ حركتلرى قالمدى دخى
بيورديكه يا حسرة على العباد يعنى واى پشيمانلقلرنه اول قوللرك كه اخرتن دبسرلر
اى واى بزم حسرتلرمزه كاشكى اولرسوللره ايمان بيدقواولفعلى اشلميدك حق تعالى ايدر
ما ياتيهم من رسول الا كانوا به يستهزؤن يعنى اول قومه هيچ برسول
كلمدى الا انلردن ياده انى استهزا ايدب مسخريه طوتر لردى اما اخرتده اشلرى
اول فعللرنه ندامت اولسر بيچون حق تعالى انطاكيه قصه سن خبر ويردى كندو قومنك
حالنه انلرى ضرب مثل قلديكه بولرانلره عبرت الوب انصافه كلملرسول لرته
عناد قيلملرانو كلمه دخى قومدى بلكه اول مشركلرى ايلروكى اتتلرك عذابيله قورقوتدى
بيورديكه الم يروا كم اهلكنا قبلهم من القرون انهم اليهم
لا يرجعون يعنى يا محمد كورمزلرمى بوسنك قومك كم بولردن اوكدن بخه قرنلرى
هلاك ايلدك عتوبتمزله هركز اثرلرى قالمدى دنيوب كروانلردن بريسى بولره كلمكه
چاره بولمدى وان كل لما جميع لدينا محضرون دكلدر بولرك كلسى الكا بزم
قاتمزده حاضر اولسلر قيامت كونتده انلره دنيوب بيورى وآية لهم الارض

المسه

الميتة احييناها واخرجنا منها حبا فمنه ياكلون حق تعالى نك
برلكنك علامتلرندن بريسى اولدركه اولمش يرلرى بزبولره دريلدى ويردك
يعنى قوريوب تازه لكى كيتدكدن صكره كوكدن يغمورلر اندرباولقورولغى تازه لكه
دوندردك انلردن دنلواوتلر بتوروب دنيايه كتوردك كه انلره بيلر وجعلنا
فيها جنات من نخيل واعناب وفجرنا فيها من العيون لياكلوا
من ثمره وما عملته ايديهم افلا يشكرون يعنى دخى بزيرتدق
يريوزندن بولروكچوك بوستانلروياغلرواتك اچندن خرمالرواوزملربتوردك
ودخى يردن بكارلرچترب اذمتلرايب اقتدق تاكه اول يمشلردن بيلروايل
صولردن ايچلروايل الكرى عمللريله اشليوب حاصل انكلرندن دخى بيلركه
اكرلريچلروايل الكرى عمللرى سكدوكى نعمتلردن بيلركه اغجه بتن يمشلرندن
وانلرويا غلردن وسد لردركه قيون صغرلينن چوغرى ويردك نولدى بولره كم بو
نعمتلرى بولره يرادى ويرنه هيچ شكرايلز لروحدانيتنه اقرارقلمزلرا كرچه لفظ
استفهام درامر معنيسنه دريعنى نولدى شكرانمزلربو نعمتلرا ستنه كم انلره
انعام قيلدى اكا كفران نعمه اولمسونلردىيك شكرايت سونلر اولرودخى بيورديكه سبحان الذي
خلق الازواج كلها مما تنبت الارض ومن انفسهم ومما لا يعلمون
بولفظ سبحان دخى مصدر دامر معنيسنه يعنى تنزيه ايدك ارلك اول پادشاهى
كم ذرلو نعمتلرى سزه اولير تدى شول نسنلردنكم بتوردانواع اقتلركه حيوانلركو
علف اولوب سزه منفعت اولماغجون دخى برلكنه اقرارايب اورتاق قتقدن
ارتاق اولسونلر زيرا برباد شاهدر اولكم كندو تفسلرندن انواع صورتلر
يرتديكه وارد ظاهركه اول واحد درشريكى يوقدر بوندن صكره كندونك وحدانيتنه
دليل اولتلردن برعلامت دخى بيان ايب بيورى وآية لهم الليل نسلخ منه النهار
فاذا هم مظلمون يعنى حق تعالى نك وحدانيتنى علامتلرندن بردخى بودركه نزبولره كيجه
قلوردك كوندزى صيرب چقردق كوياسن بولريكم كوندزدوشن لعنده يكن ناكاه
كوردلركم جهاه ظلمتله قيلنمود ودخى ددلركم حق تعالى دنيايى قراكوبرتدى اندن صكره
كونشى چراغ يرتدى قجنكم اول طوغمدنيا انو كلمه دوشن اولورقجنكم اول طولنه كرو

قرکولق اوزره قالور شویلکم یرادلدی ودخی حق تعالی بیوردی وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ
لَهَا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ یعنی کونشکم یرادلدی سیر ایدیب یورر کندو
مستقرنه مستقرددوکی کونك غایت شول صوك منزلیدر کراندن اوتوکم معزبنده
ومشرقنه زیرا هر کونکه طوغرا کی کونده برمنزله طوغرلندغی دخی انجلین اوچ یوز
الکمش طوغمق منزلی واردر واوچیوز التمش دخی طوغمایجاق منزلی واردر اوزانقده
قصلمقده واَبی ذرّ غفاریدن بر روایت دخی وارددر کہ ایدیدی وقت رسول الله اوتورمش
کونش طولندی بکا دیدیکہ یا اَبی ذر بلورمسنکہ بوکونش نره طولنوردیمکہ الله بلور و
انك رسولی بلور رسول علیه السلام بیوردیکم معزبنه طولنور دخی کیدر وارور عرش التنه
سجده ایدر دستور دلرکہ کلوب کیره طوغه اما یقین ذریلور کلدیکم کبی طوغه دستور دلیه اوت
دستور ویرلمیه تاکہ شفیع طوتونه دستور دلیه زارلغی حدن چخه دستور ویرلمیه کہ
وارطولندغك یردن طوغه واره معزبنده طوغه حق تعالی انك امریله کونش مستقرنه
جاری اولور کم بودرکم مستقری عرش التنده درپس کونشك سیری منازلرنه اولدغی
عزیز العلیمك تقدیری برله درعزیزدر انتقام المق برله علیمدر اول کونشی امره تقدیر
قلوب الی یرتمقده ودخی ابن عباس رضی الله عنه بوایتی بویله اوقورکم وَالشَّمْسُ
تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا یعنی کونش منازلنده سیر ایدر کہ انك مستقری یوقدر دیم سیران
اوزره در ودخی حق تعالی بیوردی وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ
الْقَدِيمِ یعنی ایدوخی منازل تقدیر قلدق کوکده کاه اکر طولر وکاه اکسلور
ایوك اخرنده کلمی ایدر هرکون برمنزله اکر ویرمنزله چقارنا شول قرار کاهنه
ایرشور کہ اندن اوتوکم یکمکه قدرنی یوقدر اندن دونوب کیرویکین منزله کلور ودخی
دمشلرکہ ای منزللری اوتوز کوندہ دونر کم کونش بر یلده سیر ایدر مقابل ایدر ایوك
اینکسکن فرسخدر ذکر ایدیلدر کونش اینی دخی انجلین درلتما اکسیك دخی وشتلغی
یارد لدوغی وقتن برادی ایوك نورلك طقسان طقوز یخشتی لوب کونه ویردلر
کونك وشتلغی زیاده اولدی ای برخش نوله قالدی ودخی اخر منزله اینجلوب
صررده وغنی شول اخر مهاتك قورومش اینجه بوداغنه تشبیه قلدی نظر ایدنلرك کوزنده
اکرچه کندو نقسنده حقیقتده گی اولدور اما بعضلر کوزنه گی اینجه کورنور اندن

حق

خق تعالی بیورر لَا الشَّمْسُ يَنبَغِي لَهَا أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ عکرمه ایدر هر برینك
ولایتی وحکمی وسلطنتی کوندزده درایوك حکمی وسلطنتی کیجه در یوقدر کونشه کہ
کیجه طلوع ایدن وایه دخی یوقدر کیجه نور صچوب کندو حکمن ظهوره کتوره کرکدر کم
هرپی کندو سلطنتنده طوغه طلوعنه ودخی بیوردی وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ
وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ یعنی کوندز دخی کندو روشنلغنه غالب کلور قرار دلور
نه کوندز ایدنلغی کیجه قرکوسنه غالب کلور ایدن قلور وبعضلر دمشلرکم کوك شول
کُلك التمش درکز موجی کیدر ایله کوندخی شول بلدرلرکہ دور ایدرلر اتده یوزرلر
ودخی بیوردی کہ وَآيَةٌ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ
یعنی مکنوك کافرلرنه برعلامت دخی حق تعالی نك برلکنه کم بزکتوردك بولرك
اتا لرینی وعورتلرینی واوغللرینی هنوز دخی بولر اتالری صلبنده ایدی اول
نوحك کمسنه کم اجنابر حیوانلره طولمشدی ودخی بیوردیکہ وَخَلَقْنَا لَهُم
مِّن مِّثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ یعنی اول نوح کمسی کبی بولره نسنه یرتدق
کم اکا بنرلر قتاده ایدر اولدوه درقروده بنرلر تنکم دکزده کیمیه بنرلر
اتا سنی ایدر اولدودوکی شولدر وقلر وشول کمیلردر کہ شمدی دکزده بنرلر
هم صوکیخه کلن ایت دلالت ایدرکم اول کیمیدر زیرا بوتدن صکره بیوردی کم
وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنقَذُونَ
اکردلرسوزبولری اول صوایچنده غرق ایدوزشویلکم هیچ بولره برمدد
ایرشدرجی یولنیه بولرکندولری اول غرقدن منع ایدیب یخاتلرنه نجات
یولیلر إِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ یعنی انلری قدرتمکه
مکرکم بزدن رحمت اولاکم سلامت انلری چقا روزغرق ایتمیه وزکم متع قلالر
تا اجللری تمام اولنجه بس عقلی اولنلر کرکدرکہ بوعلامتلره نظر قیلوب
حقیقت بلهکم حق تعالی بردر شریکی یوقدر اکر دخی الٰه اولیدی بولر
کوکلر وقمو ایچنده کیله فساده واریدی حق تعالی بیوردی وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ
اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
قچن بولره دنلسه کم اکیو کوزدکی اخرت امرندن قورقوك انوچون عمل

قلوب استعداد ایدوك آردکوزده قالن دینا امرلرندن قورقمك انوکله مغرور
اولوب الدنمك تاکه زحمت اولوب عذاب اولنمیه اتا مقاتل ایدر ایلیو کوزدن
قورقوك ددوکی یعنی بزدن ایلرو کچنلرکی اولمك کرکه انلره ایرشن بلا سزه دخی ایرشه
وَمَا خَلْفَكُمْ ددوکی یعنی آردکوزدن کلمکه طورن اخرت عذابندن دخی قورقوك
اولکه رحمت اولنه سزه عذابدن نجات بولسز بو لرهیچ اکا اعتبار قلمزلر وَمَا تَأْتِيهِمْ
مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ یعنی هیچ بولره
کلوب ظاهر اولمیه اولر ربلرنك برلکنه وقادر لغنه دلالت قلن نشانلر
ورسولك کرچك لکنه دلیل اولن علامتلردن ای اکی یارلقوکی وحیوانلردن
سویلمك کبی وبرمتعارندن چشملرك اقتمق کبی بولرلنك کلسندن اعراض ایدوب
یلانلر سویلیوب تکریدن قورقمغی ترك ایدرلر مؤمن نصیبی بودرکم دایم تکریدن
قورقمغی اوله واوکندکی عقبلری اوزمیه واردنده قویوب کندوکنك حسابن
شمدیدن قیوره وانی بیتلتمك آردنجه اوله حسابدن تماشه ایدوب قتی طوتلق
همان عذابدن ودخی بوندن صکره کافرلرك زندیقلرندن خبر ویرمدیکم ممسکلردر
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ
آمَنُوا أَنُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ بو آیتك سبب نزولی بویدیکم مؤمنلر مکه ده کافرلرینه دیرلردیکم مسکین لره
ردّ ویشاره صدقه ایلك شولمالکوز دنکم زعم ایدرسزاولله ایچوندر دیرسزه
یعنی کافرلرا کنلرندن وقیونلرندن وصغرلرندن بعضسن سچوب بوالله ایچوندر
دیرلردی چی مؤمنلر بولره اول تکرچوه قلدغوکوز مالکوزدن مسکینلره صدقه
قلوك دیسلر انلر دیرلردیکه بزرزقلندرلوقی شولکسیلرکم اکردلرسه حق
تعالی انلری رزقلندردی پس چوه قدرتی یترکن انلری رزقلندرمدی بزدخی
انك دلکنه موافقت ایدب انلری رزقلندرمزاشیوسوزیکه دیرلردی استهزا
وجهیله دیرلردی دکل که حقیقت اوله امدی بوسوزنجه اسوزدرکم کندولره
علت طوتوب ویرمك ایچوه دیرلرکه حق تعالی ویرمدوکنه بزدخی ویرمزدیرلر
بونعمله ایدرلرکه بوسوزبا طلدرزیراحق تعالی برنجه قولمری غنی قلدی

ویخه قولمری فقیر قلدی ابتلا بونندن درویشه دنیاویرمدوکی بخیللغندندکل اکر
دنیا حق تعالی نك قتنه سوی سمك قدر بخه قیمتی وارمشه کافره یاخود صوردیکمیه
ایدی کم دشمنلردن مؤمنلردوستلکن پس دنیایی نته متع ایدیدی ویایلوه صدقه
قیلوك ددوکی کندویوقلوا ولوب انلرك مالنه احتیاج اولدوغندن دکل ابتلادر
کم اولبایلری درویشلره صبر کوره اولمالله نزدن فضل اولان فقراحقنی چقره
الله عشقته ویرملری یوخسه مالسوکسی تکری سوکوسندن ارتوقلوب چفالق
وبخیللق قلورلری حق تعالانك دلکنه کمسنك تعرضی یوقدر بخه دلرسه ایشلر
انك حکمنه کمسنك عقلی ایرمز پس مؤمن کرك کم الله تعالی امرنه مطیع اولوب امرن
یرنه کتوره تقدیرعلت ایدنوب کندویی خیرلردن قطع ایلمیه یوفاسد اعتقاددر
یواعتقادی طوتنلره قورقوواركه جهنمده ابدی قاله نعوذ بالله منه اولکافرلرده
مؤمنلره دیلرکم إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ یعنی دکلسز الا اشکاره خطا
ایچنده سزکه آتا لرکوزدینن قویوب محمدك اویدکوزدرویشلر اولوب بزم
مالمزه محتاج اولدکوز بعضلردن لرکم سزخطا ایچنده سزهؤمنلرسزی خیره
صدقه بیوردیرسزتقدیری اکا علت کنوروب منع ایدرسزودخی حق تعالی بیوردیکم
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ یعنی رسول بولری
قرشوا خرت عذابیله قورقودردی اولکه ایمانه برز رغبت قویه دیو بولرعناد
ایدب کلوب دیرلردیکه یامحمد اکراشیو قیامت کبنه وعده قلوب انوکله
قورقودرسن اکربودد کلرکوز کچکسه ایت که نه وقت اولسه حق تعالی انلرك
جوابنده دیدیکه مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ
یعنی یامحمد بولرمنتظردکللرالا بر صیحه یه کم اول صیحه بولره اکسوندن ایرشه
شول حالدکم بولربری بریله المقده صمقده خصومت ایدرکن ابن عباس ایدر
مراد بو صیحه دن اول صوردرچالندوغندر نکم عبدالله بن عمر روایت ایدر والله
اول صوراوره شولدم کم خلایق کلی یوللرین ویازارلرنده اوللرتاکه بربیرینر
چوزلوب الکی کشی اراسنده بتورکن کبها سویلشورلراوله دخی الشمدن صور
اوره وبرکشی یوستانن صورمغه صویولن طوتنه هنوز صوکلوب یوستانه ایرشمدن

قیامت قوپه ودخی بیورمدی که فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ
یعنی اول صیحه صور یولنه اکسوزده شویله ایرشه کم کلی هپاول ساعتده
وصیت قلمغه طاقتلری یتمیه هیچ برنسنیله بلکه بازارلرنده دونوب اولرنه کلمکه مجال
بولمیلر پس حق تعالی اول صوره یوخلایوتن اولسرلر بوآیتده انی بیان قلدی
بوندن صکره اکنجی صوره حالنه اولسرانی بلدرکه بیورمدی وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ یعنی اکنجی صور اولنه کوره سنده
ناکاه بوخلایوتن اولمشکن باش طیرانتده قالدیریلوب حضرتنه یریره جمع اولمسر
شویله صنلرکه اول صورك آرسی یولنه اویقویله کچدی اویندلرانو کیچون
دیلرکم قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَن بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا یعنی سنلدن قالقوب
کورهرلرکم اول دنیاده بولنه خیر ویرب قورقوسن کون واقع اولمش اولکونك
قورقولرنه نسبتاول سنلدن یاتدقلری یرلرنه شول اویقولر احتلغی کبی اولمش اولنه
دیه لرکم ای وای بزم هلاك لکمزه کم اویردی بزی بواویوب راحت اولدغمزدن یوندن
اول فرشتهلرکم یولدك اوزرنه موکلدی دیناده عملرین یزارلردی بولنه جواب
ویرب دیلرکم هَٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ یعنی بوکون
اول کوندرکه حق تعالی وعده قلدی ویربدوکی رسولرلردلتدن سنره خبردکوردیکم
بوکون البته کمانسزاولجقدراولهرسولرلربوکوندن خبرویردوکی هپ حقدی
امانسزعناد ایروب انانمزدکوزکمانکزقالمدی اوش عین الیقین سنره واقع
اولدیکم کوزوکوزله کوردکوزیرینه کتورمك لکه امان بوقدر ودخی بیورمك
فایده سی قدرحق تعالی بیوردیکم إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ
جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ • یعنی دکلدربولنه واقع اولن اولدکدن صکره
الا برچاغرمقدرده یرشورناکاه بولرجمیع برم قتمزده حاضراولنورلر
فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ •
یعنی اولقیامت کونی برکوندرکم هیچ برینك عملندن ارتق اکسك اولجق
دکلدرهرکم اشلیدیکاکوره جزااولنورلرخیرعملرندن خیرعوضلرو شر
عملرندن شرجزالروعقوبتلراولنورلرپس عقلی اولنلرکردکم سعیتی

خیرعملرلراوزرته قلالرتاکه یارن انده خیرعوضلرله عالی مرتبهلره ایرشلر عملری
شرله کندولری عذابه مبتلا قلمیلرچون حق تعالی قیامت قوپمقدن خبرویردی
بوکرا اول کوندهخیرعملله وارنلراچماق اچنه نه مرتبه یولورلرانلر بعضسندن
بوارادهخبرویردی تاکه اول کونك هولندن قورقوب شرعملرندن آلچکلر
کورکلو عملرلرا شلیدیراول جنته کیرولردن برشوق وعشت قوپه یوندن اقوی بیوردی
إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ یعنی یدرستی اچماق
اول قیامت کونتدن شغل اچنده یمشلرکه تنعم ایدرلرا ما شغلده اختلاف
قلدلرکلی ایکی رودخی مقاتل دیدیکه اچماق اهلی یرده لرایچنده اول بکرحوریلرله
صحبتده مشغول اولنوب طاموا هلنك حالتدن خبردار اولمیلر بلکه انلرهیچ
خاطرلرنه دوشمیلر کندولره اول صحبتلرصفاسی شویله ویرکم طاموانك اهلی
هیچ خاطرلرنه دوشمیه زیدبن ارقم رسولدن روایت قلوب ایدرکم یدرستی حق
تعالی اچماق اهلنك هربرینه یوزکشی قوتنجه قوت شهوت ویره یمکن اچمکدن
رسولیویله خبرویرجك اهل کابدن برکشی دیدیکم یارسول الله شول کسکم
بیه اچه کاحاجت واقع اولمزمی رسولیبوردیکم هربریوب اچدکدن صکره
بدنلرندن اولطعام دکمی صرچیقه شویلکم مسك کبی ققوسی اوله قوزنلری
انجلوب یرنه اوتوره اچقلرهیچ یمشمکی اولدوخی بیوردی کم هُمْ
وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِئُونَ یعنی اچماق
اهلی دخی چفتلریکم حوریلردرشول کوشکلراچنده شول یزنمش تختلر
اوزرنده کمانك اوزرنده دخی حجالاوله یعنی درلودرلوحریرلربزنمش چادر
کبی اولاوله اچنده اچماق خاتونلری اوتوره لرحلال لربله یوحالدکم حریردن
یصدقلرتکیه لنوب تنعم ایدرلراغاجلرکولکه سندبوستانلراچنده
ودخی بیوردیکم لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُم مَّا يَدَّعُونَ •
یعنی حاصلاوله اچماق اچنده اچماق اهلنه یمشلرکه یربونه بکزراما لذتی
بکزمزودخی بیوکلهجمیعنه ارزولری وارسه انلره انده حاصلاوله ودخی
بیوردی سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبٍّ رَّحِيمٍ یعنی یولنه حق تعالی طرفندن

وشوهدیه لرله وشتهلر کلوب سلام وتحیت ایرشدره لر ودخی مثلرکم اجماق اهلی بری
برنه صتشوب حق تعالی طرفندن سلام وتحیات قیلالر ودخی بیورر دیکم وَامْتَازُوا
الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ یعنی اولقیامت کونتده حساب دن صکره ندا اولنه
کهای کافرلر مؤمنلردن سچلوک کم بودستی مؤمنلر فوز وسعادت بولدلر سز
وای منافقلر مخلصلردن سچلوک کم مخلصلر فلاح بولدلر وای عاصیلر مطیع لر
ایرلوک کم مطیع لر بوکون عافیت وراحت بولدلر ودخی بیورر اَلَمْ أَعْهَدْ
إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ یعنی یوم محشر اهلی بربرندن سچلدکدن صکره حق تعالی کافرلره خطاب
ایدوب سزدن شی بولله دیه کم بن سزه بوندن ایلرو کتاب کوندرب خبر ویرمدمی
سز شیطانه مطیع اولیکز بوایتده حقه مطیع اولمقلغی طیمقلغی تعظیمیله
بیان قلدی زیرا ابن عباس رضی الله عنه ایدر هرکم بوکسیه مطیع اولسه اولدر
هرنه دیورسه اکا اتی طوتسه اکا طیمش یعنی ای آدم اوغلنلری بن سزه عهد ایدوب
دیمدمی که شیطانه مطیع اولمك که اول شیطان سزك اشکاره دشمنکردیدیمدی
ودخی بیورمدی وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ یعنی بنی برلك وبکا
مطیع اولك که طوغری یول توحید یولدر اول یوله کیدنلر اکلمدن وصیمدن
جنته اولشورلر واولوسعادت بولورلر ودخی بیورمدی وَلَقَدْ أَضَلَّ
مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ یعنی اول شیطان
بدستی سزدن چوقلق خلق ازدی اکی جهاندن محرومیلردن قلدی ایدی
هلاك لکه برقدی شوکه تظر ایدوب عقللره برفهم ایدرا ولمز سزکم سزدن ایلرو کچنلره
نه اشلدی تا اندن برعبرت الوب مطیع اولمیه سز سلامت قورتله سز چون اول
کافرلری ومنافقلری وعاصیلری سوروب جهنمه ایلتدی لرقحطامو قپوسنه یقین
وارسلر اول طامو خزینه دارنه ایرشلکم بولره دیه لر هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ
تُوعَدُونَ اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ یعنی اشبو شول
جهنمدرکه سزه بوکافرمك لکله دنیاده وعده اولنوب طوردی سز اما سز انی کرچك
لمدکورا ول کافرلر عقوبتی بولدرکم اکا کوره معذب اولسز ودخی بیورمدی

اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ یعنی بوکافرلر یارن قیامت کونتده انکار ایدوب
دیلرکم والله یارب بزم بزسکا شرك ایدنلردن دکلوز دیو بربریله خصومت ایدرلر
وقوم شولری واهل واولادی وقوم وقبیله لری بری بریندن اوزرنه طانقلق ویره لرکم
بولر مشرکلردر بولر انکا رایبلر بزمشرکلردن دکلوز پس حق تعالی ایدرکم بوکون
اول کوندرکه بولرك اغزلرنه مهر اوره وند للری سوزدن قاله اللری وایقلری
سویلیه طانقلق ویره شول سنده اوزرنه کم دنیاده کسب ایلدلر مشرکدن ومعاصیدن
چون انلر کورالرکم اعضا لری کندولره طانقلق ویردی عتاب ایدب اعضا لرنه
دیلرکم ای رحمتدن اراق اولك هلاك کلمك سزه کلسون بن سزی اوددن قورتمق
ایچون چالشوردم سزه نه کلدیکه کندی هلاك لکوکوزه طانقلق ویردسز انلر
دیلرکم بزم الومزدن نه کلور قموسنده سویلتدی بزی دخی سویلتدی پس عقلی اولن
بوبندن متنبه اولوب کندوزدن معصیتدن چکمك کرکدر نفسنه عقاب ایدب
دمك کرکدرکم ای نفس اوتان الله دن صنمغل کم سن کناه اشلرسن سنی کمسه کورمز
حق تعالی حاضر وناظر در فرشتهلر سنوکله بله درطانقلرك خود اشدن بلکه
کوتوری یودرسن یارن محشرده طانقلق ویرجك سوای اولسزن رسولینی اکوب
شمدیدن کندوکی دوشورتا که سلامت قورتلاسن ودخی حق تعالی بیورمدی
وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ
یعنی اکر بزدلسه وزیولرك کوزلرن اول ضلالتده نظر قلمقدن هدایته دوندیرك
وکمزلرن محو ایدب کیدرایدك بولردخی سبقت ایدب کیدرلردی چون بولرك
کوکللری فساوت اوزره اولدی واول کمزلریله اولن عملاری کوکللرنه حجاب
اولوب قپلدی وکوکللری کوزلری شرك قرا کولغی اورتدی بولر طریق هدایته
قنده کیدرلر امتا کلی ایدر اکر بزدلسه وزانلرك کوزلرن کورقلیدق نتکم
کوکللری کوزی کوراولمشدر تاکه هیچ یوردکلری یری کورمیلردی نتکم لوط قومن
کوزسز قلدق شولدقتکم لوطی یالکز لرقونقلرنه الاوزتمق دلدلر ودخی بیورمدی
وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ

یعنی اکر دلسه وز بو کافرلری کلسن اول ضلالتدن اونوی صورتلرنی نحو ایدیب
طاشه دوندیدیك شویله یر یوزنده قلالردیکه بدنلرندن جان قلمیدی تایلرو
وارمغه کوجلری یتمه ادی نه کوده کتمکه ودخی اکر دلسه وز یا محمد سنك بو قومکی
کلی صورتلرنی طوکوزه ویمیونه دوندردیدك تنکم موسی قومیله عیسی قومن دوندردیکی
تاکه وارمغه کلمکه طاقتلری قلمه ادی ودخی بیورمش **مَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ**
فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ یعنی یا محمد بو قوم عمرلرنه می مغرور اولورلر
وقوتلرنه می آلدانورلر ایلمی صورلرکم اول عمرلك دوکمسی اولیه واول
قوتلك ضعفی اولیه بزم خود سنتمز ایله درکه هرکسنك کم عمرن اوزون قلا وقد
عاجز لغی عاقبت انك خلقتنی تبدیل وتغییر قلورز طوغری بویونی اکی بوکرز قوتن ضعیف
لکه ویکت لکن پیرلکه دوندررز بوحالدری قلمغه اول کیدوکلر معبود طوتدقلرینك
قدرتلری یتمزیلکم انی اشیلن اول معبودلرحقدرکم بوردیتظهری بوقدرتانی فهم
ایدیب برلیکلردی هلاك لك بولمندن حقوب سلامت لك بولمنه کیرمکلردی ودخی
بیورمش **وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ**
مُبِينٌ بو ایت دخی اول کافرلرك جوابیدرکه دیرلردی یو محمد شاعردر اول
اوقودغی قرآن دکلدر شعردر پس حق تعالی بو ایتی اندن بیورمشدیکه بنا اول
محمده شعر اوکرتمدك تا اکا شعر اندرمدك واول محمد دخی اکا لایق دکلدر کم
شاعر اوله واوقودغی شعر اوله دکلدر اول محمد الابزم رسولمزدر واول اوقودغی
دکلدر الا ذکردر یعنی وعظ ونصیحتدر دخی قرآندر کم حقی باطلدن وحلالی حرامدن
بیان قیلیجدر اکر آیدرلرسه روایت اولندیکه حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم
دلندن شعر کلمدی تنکم ددی **أَنَا النَّبِيُّ لَا كَذِبْ أَنَا ابْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبْ** و
دخی ذکر اولندیکم برکون سورچوب مبارك ایتی طاشه طوقندی برمغی قندی دیکم
هَلْ أَنْتِ إِصْبَعٌ دُمِيتِ فِي كَتَابِ اللهِ لَسَقِتِ پس بو شعر دکلدر بنا یدرزکم بو
کلمه لردسولدن شعر قصدنه کلمدی بلکه دلندن برکلمدی سویلدی شعره موافق
دوشدی تنکم ابو قتاده ایدر عایشه صوردمکه هیچ رسولدن شعر کلمدی عایشه
دیدیکم سوزلرك کی کریه انك قتده شعری هرکز اول شعری اوقومدی الا

قرنداشم

قرنداشم بنی قیسك بیتن اوقوردی انك دخی لفظن وترکیبن ایرقسی یردی ابوبکر
رضی الله عنه یردك بویله دکلدر رسول علیه السلام دیدیکم بن شاعر دکلم
وبکا لایق دکلدر کم دلمده شعر اولا پس بونی بوندن فهم ایتملرکم شعر اوقمق مطلق
یرمز در رسول شعرکم انوکلمه تعنی ایدب ازلرلر یاخود اچنده یرمز ویا طاسوزلر
اوله انی اوقمق حرامدر مذموم اولان شعر اولدر اما اول اشعار وابیات که
وعظ ونصایح اولا حلا لدر مذموم دکلدر بلکم انی اوقمقده ثواب وارچنکم
اوقیانك مرادی اصلاح نفس اولا شهوات نفس اولیه عقلی اولندیکم بوندن
چوق معنیلر ادراك ایدرلر ودخی بوندن صکره حق تعالی حضرتلری بیوردیکم
لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ یعنی بزم
قرآنی اول محمده اندردك تاکم انوکافر قوده شول کمسلریکم دری اولا حق
تعالی اندایجاب ددیکم عزتم حقیچون جهنمی طولدرم بکا ورسولمه کافر
اولنلرله پس عقلی اولان بوکه نظر قلسونکه حق تعالی بیوردیکه بو قرآنی بزت
انوکچون اندردم که محمد انوکلمه قورقوده شول کمسلریکم دری اوله ددی اکر
مراد بو درلکدن اشیو کوده ده جان اولوب حرکت قلماغه یوخود کافر اولرده و
اشکلرده وصغر اولرده دخی وارپس بولنده دیرلکدوکی تن درلکی دکل کوکل دیرلکی
زیرا مقصود حیات اولدرکه کشی کندویه دنیاده اخرتده اصلو وزیانلو نسنه در
فکر ایلسه زیان اولحق یرلردن صاقنوب اصلو نسنلری کندویه حاصل قله کافرلرده
بو کلمق اولمه حق تعالی انلری اولو لردن صیدی کرك کم عقلی اولن یوقسنه ده
کندویی کافرلردن تمیز ایدن عقلله بوندن صکره حق تعالی لطف براله ترحم قلوب بو
قولمزنه وعظ ونصیحت قلورز تا انوکلمه عبرت الوب اوکوتلنه لرا وله کم برسعادته
ایرشلر تنکم بیوردی **أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا**
أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ یعنی یا محمد نظر ایدیب کورمزلرمی یوسنکه قومدکم
بزبولرو کوه کندوقدرتمزله قوتمزله مهزله دوه لرصغرلرو قیونلرینه برتدق کوبولر
انلرك کلسته مالك اولمشلردرینه لر یوکلراورلرلر اتیولرو سودن ایچرلر
وبوکلرن اولرو طونلرادونب کیرلرودخی حق تعالی حضرتلری بیوردیکه

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ يعنى بز اول
يرتدغمز انعامى بولرم مطيع قلدق كم بنوب يوك اوزب تزيه دلرلوسه كيدرلر
بولرياش چكوب اندن يغلمز لركى سن يوغز ليوب انلرن يا غلرندن برلرانلره مطيع
ومنقاد قلدق همته ايدرلرسه بيوك ويرلرلر بزم امرمزله وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ
وَمَشَارِبُ أَفَلَا يَشْكُرُونَ يعنى وارردخى اول انعامدن درلودرلو
منفعتلر تتكم دده بزمك بيوك بوكلزمك وانتن يمك ويوكيندن عبا لرايدرلر
كيمك ودخى سدلرلرندن پيتيركى ودخى بوكه بكزر نعمتلركى نولدى بولرلر كم اشبو نعمتلره نظر
ايدب بو نعمتلرى بولره يرادى ويرنه شكرايدب انى برلمز لرواجب درلر بولره كم انى يرليوب
الكه شكرايدرلر ودخى بيورى وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ
يُنْصَرُونَ يا محمد بوسنك قومك اشبو نعمتلرى يردن معبودى ترك ايدوب
اندن ارتوغى معبود طوتدلر شويله ظن ايدرلركم اول معبود طوتدقلرى انلره
يردم ايدب بزم عذابمزدن قورتره لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ
جُنْدٌ مُحْضَرُونَ يعنى حال بودركه اول ظن اتدكلرى باطلدر انلرك قدرتلرى يتمزكه
بزم عذابمزى انلردن دفع ايده لرودخى بوكافرلر اولطيد قلرى پوتلرك لشكريدركه
انلرك خدمتنه حاضر جمع اولورلر قوللرخادملركبى انلره خدمت قلورلركم دنياده پوتلرى
قتنه جمع اولورلردى يارن قيامت كونتده دوكلى كروعذابه اولمرلرپس عقلى اولن
كشيلر بوايتلر معنيسندن بونى اكلمق زيرا اول سكا نعمت ويرن كمسنه اورتده يوقدر
انك كوكلى الله تعالى نك قدرتى قبضه سنده در لرسه دوندار راول سكا ويرلن سنك
رزقكدر تاوفتى يتنجه انك قتنده دوامانتدر يحق وقتى يتسه حق تعالى انى دخى بر
نسنيه محتاج قيلور وانك كوكلنه ايله براغور كم اول نسنه سكا ويرمينجه اول حاجت
يرنه كلمز پس جارونا چارانى سكا ويرر اما ويرمزدن الله تعالى در اكر اكا دخى بر
دعا قيلورسك اولدخى سنده اكا عطادر ثواب اسى اولورسن اما سكا اول دعا
قبول منت قيلمق انوكچون واجب دكل بلكه الله ايچوندر قيلمق واجبدر كه منعم حقيقى
اولدر بوندن صكره دنوب حق تعالى رسولنك خاطرن تسلى قيلمق ايچون بيورى كم
فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ يعنى يا محمد بوكافرلر

بعنى

سنى يلانلدقلرى غصيبه برقسوتكه بزبونلرك ستوكلرى كزلواشكاره عداوت
قلدقلرن بلوزتيزاولهكم انتقامن انلردن الاوزودخى بيورديكم أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ
أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ يعنى كورمزلرمى بوكافرلر
كم بزبولرى برقطره صودن يخريوغكن وارقلدق كه شمدى كلوب كروقويغه انكار
ايدب شكاره خصومت ايدرلر دمشلركم بوايت ابن خلف حقنده انزل كه بر
جورمش سكوكى الوب رسولحضرتنك صلى الله عليه وسلم قتنه كتورمى ديدىكه يا محمد
اشبوجورمش سكوكى كمك اللدن كلوركه ديركوره پس حق تعالى كندوقدرتن
اظهار اتمكچون بوايتلرى تنبيه ايچون بيوردىكه بونوكله عبرت ايدب اكلسلركم
يوغكن برطمله صودن وارايلين قادردرديوقو اللدكدن صكره كروواريليه
پس اول كافرلرك خصومتن بياده قلدىكم يعنه انكار ايتلره حجت قلدى وَضَرَبَ
لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ يعنى
انى بن خلف بزم قدرتمزه انكار ايدرنبزه مثل قوديايدركه اشبوجورمش سكوكلرى
كم دركوردرهيچ كندوتك مراد للدوعنه نظر قلمز كم اللدانى كيمكليه انى انوتمشدر
وفكرايدب كوكلنه برقمز ودخى بيورى قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ يعنى ايت يا محمد اول سكا تحت ايدن
كافرلره كم اول جورمش سكوكلرى كروديرلتمكه قادردراول پادشاهكم اول
دفعه سنى يوغكن وارقلمق لغوكه دخى علمدر بلورسنى كرويخه قويرمقلغى ودخى
بيورى الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ
تُوقِدُونَ يعنى ايت يا محمد اول سكوكلرى درلدن شول پادشاهدركم تازه اغاجلردن
سزه اودبرتدى كم انوكله يقوب منفعت طوترسز كلى ايدر اغجلراودطوتر
صفلرا تاعناب اغاجى لوزاغاجى طوتمزاندن اوترودركم كارزلرانك اوزرتيه
بنر دوكرلركم اول خالق اغجه اودصفلره قادرديدكه سزى كروديركوره ودخى بيورى
أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ
يعنى اولدير لركى كوكلرى عظمتله يرتمعه قادراولن اكا قادردكلدركم بولرجلين
كروتصويرايدب اخرتده كروديركوره يعنى قادردركروديمك اولورسكم بيورى

بَلَى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ یعنی بلی قادر در اول کرویو کورمکه کم یرتجیدر کم یرتمق
لغی کی بلجیلر ارشاد در ودخی بیوردی اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا اَرَادَ شَيْئًا اَنْ يَقُولَ
لَهُ كُنْ فَيَكُونُ یعنی اول خالقك حکمی یرتمقده نیی دلرسه اولدیره همان
اوله بلکه هیچ اولدیمك دخی حاجت دکل همین دد وکی کبی اول وجوده کلور
اما بو کُنْ دد وکی تیز حیاك یرتمقلق اکلمق ایچوندر که بلم وذیخه تیز یرادر
ودخی بیوردی فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
یعنی تنزیه ایدیب ارلك اول پادشاهیکم دوکلی نسنه نك یرتمقلغی ودوکلی
نسنه نك خزینه لری انك قدرتی النده درکه دوکلی نسنیه قادردر واولمدن
صکره کرو دنیوب وارجغی یرلره کوزاندن یکا درهر یرکوره اکا کوره مکافات
قیلسه کمسنه فضالله کمسنه عدالله انك حکمنده جیف وظلم یوقدر امام ابوالليث
ایدر ابی بن کعب روایت قلدی رسولدن صلی الله علیه وسلم بیوردی هر نسنه نك
کوکلی وارسه قواتك کوکلی یسین در هر کسکم سوره یسین اوقسه حق تعالی انك هر حرفنه
اون فرشته کوندره کلارك الینده صاف طوتوب طورالر انوجون رحمت دیو یره لعنق
دیلرانك جانی قبض اولنجه یله حاضر اولالر ویوقده دفن ایلمکده وجنازه سن
نمازنده قلمقده یله حاضر اولالر ودخی ملك الموت انك جانن قبض ایتمیه احماق
رضوانندن یوسی کلوب اکا احماق سزایندن اجور میسنجه هنوز دخی دوشکنده
یتورکن اندن ملك الموت روحن قبض ایلیه تا صویه قدشله قویه وحساب
وقتنده دخی صویه قدشی اولایچه بر بیغمبر دك خوضندت ایچمکه محتاج
اولیه تا اکا دکن که قدشله اجماغه کوه حق تعالی حضرتندن دلوزکه بو
قدحا قدقلغی جمله قدقلغی مؤمنلره لطفی یوله میسر قله ان شاء الله تعالی

سورة والصافات مكية وهي مائة واثنتان وثمانون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ابن عباس ایدر یعنی فرشتهلر صفنه اندیچر نتکم مؤمنلر
صفنه اندیچر نماز اچنده یعنی فرشتهلر حقیقتجون بعضلرمشلرکم حرّیده غازیلر

صف حقیقتجون

صف حقیقتجون یاخود مسجد لرده جماعت حقیقتجون فی الجمله بو آیتده طاعتنه صفطوتمق لغکه
فضیلتنه اشارت قلدیکم رسول حضرتلرینه حدیثده بونك فضیلتنه جوق حدیث وارد
اولمشدر که اکر بو صفك اولمسنه حق تعالی غضبتی برله اندا جمیدی زیرا اندا جملهٔ
الابر نسنیه اول اندا یچرکه قتنده غیرنه شریف اوله ودخی بیوردی کیم فَالزَّاجِرَاتِ
زَجْرًا یعنی اولفرشتهلر کم ادم اوغللری اوزرنه موکلدر انلردن شرلری منع ایدر
ودخی مشلرکم شول کتابلر حقیقتجون کم کوکنده اندر لمشدر حق تعالی قولرین کناهلردن
منع ایتمکجون ودخی بیوردی فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا یعنی جبرایل حقیقتجون کم تکری
کلامن پیغمبرلره اوقودی وبرنجلرمشلرکم بوندت مراد شول مؤمنلردرکم قرآن اوقورلر
اِنَّ اِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ بجا هایدر بولرك کلسنه الله تعالی قسم اندوکندن
مراد کندو وحدانیتن اثبات قلمانجوندر کاته الله تعالی دیرکم فرشتهلر
حقنده کناهلردن یغجی کتابلر حقی وقرآن اندرن جبرایل حقی وقرآن اوقیان مؤمنلر
حقی حقیقت بلوك که سزك ربکوز وخالقکوز وراززقکوز بردر کم انك شریکی
یوقدر ودخی بیوردیکم رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ
یعنی سزك ربکوز اولدرکم کوکلری ویرلری یرتدی دخی برله کوك اراسنده نکم
موجودات وارلقی برتدی ودخی هرکون کنش طوغدغی شرقلری وطولندوغی مغربلری
مادن سزك ربکوز ردد ودخی بیوردیکم اِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ
الْكَوَاكِبِ یعنی بزسزك ربکوز ایکم دنیا کوکنی یلدز لرله بزدك
کم کیجه قراکوسنده سزه چراغ اولمشعله ویره انوکلدیوکوز اکلیه سز هلاك
اولیجاق یرلردن صاقنه سز ابن عباس رضی ایدر روایت اولنمشدر کم شول
تختیه اکسرسی قاقلمش کبی یلدز لرکوکه برکیمشدر انده شعله ویرر ودخی
بیوردیکم وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ یعنی سزك اولدرکم یلدز لری
کوکه زینت ایچون وسزه چراق اولمانجون یرتدی هر شیطاندن که قوتلودر
فتی سرکشدر انلر قچمکه کوکه جقماق استسلر فرشتهلر انلری اولیلدز لرشعاعندن
اودلوب انلره اتر لرودخی بیوردیکم لَا يَسَّمَّعُونَ اِلَى الْمَلَإِ الْاَعْلَى
وَيُقْذَفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ دُحُورًا یعنی بوشیاطینلری اودله اتوب قوملقلری

اذن اوتزودركم الله تعالى انك حكمدن يا زجى فرشتهلره قولق طوتوب دكليوب خبر
الالركم كلوب يرلرنه اولكندولرك دوستلرنه كم آرپه صالجلر وصويه بيخجلر ومنجملر
انلره خير وبيب خلق اچنده فتنه براغلر پس بولركه حقى استسلر بولركه كك هر
طرفندن اودله آتلر سورلوب خود اولماغجون مسلسل روايت ايدرابن عباس رضى
وقتلرده بركون رسول حضرت صلى الله عليه وسلم اصحابيله برجماعتله اوتورمشدى
ناكاه بريلدزاتلدى شعله لندى رسول عليه السلام ديكه يا اصحاب فجى اوش
بويله اولسه سزبوكه نه ديرسز ددلركه يا رسول الله بزايدرزكه براولوكشى اولمك كك
علامتدر رسول عليه السلام بيوردى اولدلدزاتلد وغى كمسنك تهاولومى ايچوندر
نه ديركى ايچوندر اما فجى حق تعالى برحكم ايلسه انى ايشدب عرشى كوتورن فرشتهلر
تسبيح ايدرلر ويدنجى كوكك فرشتهلرى عرشك فرشتهلرنه ديرلركم ديتمز حكم ايلدى
ديو انلر بولرم خبر ويررلرتاكم هركوك اهلى بربرنه خبر صورررلر انلر دخى خبر
ويررلر خبر الورلرتا اكادكين كه خبر كلوب دنيا كوكنه انر بوجنيلر شياطين لر
انلرى طويلرا ودله آتلرانما بن كلمزدن اوكوردى چقوب خبرالوب وستلرنه
خبر ويررلردى اولخى خبراوذرنه بوبخه يلانلر قتر لودى خلقى فتنيه براغورلر
دى لكن شمدى بولدرى قطع اولندى چقمغه مجال بولمزلرا ودله سورلورلر ودخى
بيوردى وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ اِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ
فَاَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ يعنى بوشياطينلرى خبر الميوقدر اول
مَلَأُ اَعْلَيدن كه عرش فرشتهلريدر طويمديين اوغورلدن چقوب كوك اهلنك
فرشتهلرندن خبر قيد قلريدر انى تيزجك فرشتهلر طويوب كروار ديخه اود
يتورر لرانى يقرلرا خرتده دخى اولشياطينلره عذاب دايم وارد رنهايت بولتمز
شهاب ديو لغتدن مراق نسنيه ديرلركم نور لو اولة ثاقب يلدزجى نسنيه
ديرلر مقصود بوندن اول اودركم شياطينه آتلرلر ودخى بيوردى فَاسْتَفْتِهِمْ
اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمْ مَنْ خَلَقْنَا يعنى يا محمد صور بومكه اهلنه كم
كروقوبغه انكار ايدرلر خبر ويرب تقرير قلسونلركم بولرى اولدكدن صكره
كروبن لمغه كم قتى دشوار در بزه بوقسم مبح اوّل يوغكن وار ايدب يرتمغى قتيدر

ودخى بيوردى اِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ يعنى فكر ايدب كورمزلركم
بزبولرك اصلنى كم اندن بزيا پشوب يا لچقدن يرتدق بولر كلى انك نسلدر بولر
اول يا لچى اچنده قنده يدى بوندن نته عبرت المزلرا نكار ايدرلر ودخى بيوردى بل
عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ • وَاِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ وَاِذَا رَاَوْا
اٰيَةً يَسْتَسْخِرُونَ يعنى يا محمد بلكم سن عجبلرسن كه سكا كوكدن دخى
اندر لورانى ايشدب مسخره الورلر سوزكى يلانلرلر ودخى بولره وعظ ايدب
اوكلرنده واقع اولخى حالدرى اكدرسلر بولرانوكله اوكنلمزلر وفجى سنك يغمبر
لغوك كرچك لمك ايچون برنشان كوستراسن اى كى پاره اولمق كى بولرانى كورلر
مسخره الورلر ودخى بيوردى وَقَالُوا اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ يعنى ديرلركم
بواولن علامت دكلدر الا اشكاره سحر درجاز ولقدر ودخى كروقوبغه انكار
ايدب ديرلركم اَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا اَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ •
اَوَاٰبَاؤُنَا الْاَوَّلُونَ يعنى فجى بزاولسه وزقرو سكوك قالسه وزبزكرومى
ديرلوب قوپا وزبزدن اركچن آتالرومزدده لرومزكرومى قوپرلرمى بونى عقل
• عقل قبول ايدرمى نسنه دكلدر پس حق تعالى بيوردى قُلْ نَعَمْ وَاَنْتُمْ
دَاخِرُونَ • فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَاِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ يعنى ايت
يا محمد بلى كروقوپرسز بوحالتده كم سز خوروذليل اولوبن قوپمغه كوزموقدر
برصيحه كم اول صور چالنمقدر محتاج اولمزكه بركرچالنه ناكاه اول وقت
بوخلايق كلسى سنلرندن چقوب كوكه نظر ايدرلر كوره لركم بخه دوندرلدى چونكم
اول كروقوپدقلرنده معتبه كوره لر انكار لرى كوتولوب اوله سولرينك سوزلرين
اكالركم بولرى ديرلردى ايلتدن كروقوپمق حقدر بولر اكار انا ميوب مسخره الورلردى
تنكم حق تعالى بيوردى قَالُوا يَا وَيْلَنَا هٰذَا يَوْمُ الدِّينِ • يعنى بوقيامته
انكار ايدنلر ديلركم اى واى بزم هلاك لكموزه بواول جزاوحساب كوندركه
اولرسولرديرلردى بزانامزدتواوش بوكونكم انذك بوليسز انلرك اوزرنه
موكل اولن فرشتهلر انلره جواب ويرب ديه لر هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي
كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ يعنى بوكون فصل قضا كوندركم سزه جزويرلردى

نسخه‌ده اولدى ديره نظر اولنه

سزبونی یلاتلدکوزدرلودرلوجحتلرکتوربانکارایدردکوز بس مؤمن علامتی بودرکم
بوایتلری خاطرنه براغوب اولواقع اولحق کوبخوب اعتقادن محکم قلوبلرنك براغنده
اوله کافرلرکی وعظ ونصیحت ایشدجك مسخربر الوب انکا تقلیه وانکا اوکوت ویرلری
دشمن طوتمیه اکاکافرلرلله وکوکلله انکارایدرلری اما مؤمنلرانکاری فعللله در
که ایشدجك دللله حقدرديرلر اما عمللله کلجك سوزی نخالفانلرلر یعنی براپش اشلرلرکه
هیچ اخرته اعتقادی اولنلرلر اشنه بکزمزعوذبالله بودخی مسخربر طوتمقدرکه ایشن خوبه
انك خلافنی اشیلیه بوخودمحضامنافقلق درمنافقلربری طاموندك انك اشفعه کنده
اولسرد ودخی حق تعالی خبرویررکم احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا
يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطِ الْجَحِيمِ یعنی حق تعالی
قیلندن ندا اولنه کم سورك جمع ایلك شولریکم کافرلرلدرلرودخی امثالنی للوندن
ومعاونلرندن ودخی شولشیاطینلریکم بولری اغوا ایدب ازدرلری واولر
معبودلرین دخی کم اکاطیرلردی سورك بوکلرك کلسن اولجحیم طوسنه چون
اولعذاب فرشتلری بولری سوروب اولجحیمه ایتلر حق تعالی برفرشته ویربیه
کلله اولعذاب فرشتلرنه حق تعالی لطف بوخبرن دکوره کم نتکم بیوردی وَقِفُوهُمْ
إِنَّهُم مَّسْئُولُونَ یعنی حق تعالی بیوره کم بولری طورغور کوزکم بولرصورلسرد
شوندن کم کلمهٔ توحیدی ترك ایدب کافرلرلدرلر پیغمبرلری یلاتلدرلرکتابویریدك
انامدلرجوه بولرانده حبس اولوب سؤال اولنلرعاجزاولوب متحیرقلالرحق تعالی
قبلندن بولره دیلکم مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ
یعنی نه اولدی سزه کم بربریکوزه یردم ایدشمزسزوبربریکوردن بوقی دفع ایتمکه سعی
ایتمزسزدنیاده باطل حجت لرله کندوزکوزدن حقی منع ایتمکه سعی ایدب یردم لشدغکز
کبی بلکه انلرك نطقی طوتلوب باش اشغه براغوب ذلیل ومنقاد اوللربیوردی
وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ یعنی بربرنه قرشوخصومتله
صورشلرکیلری اولولرنه دیلرکم اکعزاولماسکوزبزاولدسوللره اویردق
بزی منع ایلدکوزکلك امدی بوعذابدن قورتارك یاخودبزعذابمزسزالوك
اولاولولری دیلرکم اکزیاده هدایت ویرلسه سزه دخی دلالت ایدردك شمدی

اللهِ قیوب

دنیایه سزم

دوکلمز بوعذابدن برابرترکرك کم قتللمز یزه قورتارلجق یربوق ودخی اولپوته طپنلر
پوتلرنه دیلرکم بزدنیلسزم انوچون طریق کربوکوزعذابدن بزی قورتره سزاولر
پوتلری دخی سوزم کلوب دیلرکم بزم نه سزدن ونه طپدغکزدن خبرمزواردی بزبوجاسزی
نسنه یدك کموموزالتوندن کموموزکومشدك وبرنجه دموردن طاشدی واغزن
کوزموزکورمزقولاغموزاشتمزدلموزسویلمزبزدن سزم منفعت بیدیکه یزه طپردکوز
بزبیزاردك سزك یزه طپدغکوزدن بزسزی دعوت ایدرکلك طپوك دیمدك بزی سزه
معبودطوتدرن وسزی بوایشه یلیتن شیاطینلری سزك معبودکوزحقیقتده
انلردکم سزانلرك اغواسنه اویدکوزوارك سزی اولشیاطینلر قورتارسون
بوکزشیاطینلره خصومت قلالرلر اولدخی دیه کم بزم المدن نه کلوراوزکوزه
قلچ چوماق طوتوب استقبالم کوکلوکوزه برسوسه براغوردم همان اویاردکوز
اولدسوللرکوزبوبخه وعده لوله خیرویبردی انلره اویمزدکوز هیچ بنی ملامت
قلمڭ اوروك کندوکوزی ملامت قلوك کم صوکوکوزی فکرامدکوز بلایه مبتلا
اولدکوزوارك نه بزم سزه مددم وارنه سزك یکابوکونکی کوزودخی بیوردی
قَالُوا إِنَّكُمْ كُنتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ یعنی اول ضعیفلری
قوی لرنه وکی لری اولولرنه دیه لرکم سزبزه قوی حیله لرکتوردکوز بزم عملمزی
بزه کوکلك کوسترد کوز بزضعیفلرد قسزبزم اوزدمزه قویلردکوز غالبلردکوز
ایلمزدن قورتلمغه چاره موزیوغدی سزك سببکوزله مبتلا اولوب ابدی عذابه
اوغرادق امتاقرطی ایدربوسوزی بربرنه اول شیاطینلرك مشرکلری دیه لرکم
سزبزم صاغمزدن کلدکوز بوکلامك حقیقتی اکا اشارتدرکم ابلیس مردود اولدغی
وقت انداچوب دیدکم بن بولره سنك عزتك حقیچون صاغلرندن کلم صولرندن
کلم اوکلرندن کلم ارتلرندن کلم سن بولرك چوغنی سکا شکرایدجی لردن بولیاسن
اهل تفسیر دشلرکم شیطان صاغندن کلدوکی اول دین طرفندن کلدوبا طلی اکا
خوش مترتب حقی باطللله اورتمه قورصولندن کلدوکی بودرکم انی درویشلکله قورقودرصوکلدن
قلان اهل بیتك اوغلنی فقرلك درویش قاله دیو قوم وقبیله دن
کسربولره نسنه ویرمدوزکوتی دخی منع اتدرر اوکندن کلدوکی اخرته انکار اتدرر

ضلالته براغوذ وقت مشركلر قهرلرنه بوخبرى ديلدوخى بولره جواب ويره لر تنكم حق تعالى
بيورر قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ يعنى ديلركم سزاولدن حق اوزره نه
دكلدكز بز سزه تلبيس ايدب حقدن منع ايدديك وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ
مِنْ سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ يعنى ديلركم بزم سزك اوزركوزه
سلطنتمز يوغدركم البتده جبرايدب دلر دلمز سزه اول اشى اشلدديك بلكم سز
برازغوده قويدكوز بزم نه صوچمز وارد فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ
يعنى واجب اولدى بزم كوكلمز اوزرنه كم اول ربمز قولى كم ابليسه ددى البته بن
جهنمى طولدررن سنوكله وسكا اويلرله پس چون بزاول ابليسه اويدق البته
حقدركم اوداجنده اولعذابلى طعاوزودخى بيورمدى فَأَغْوَيْنَاكُمْ
إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ يعنى اولكافرلرك اولولرى كجيلرنه ديلركم بز سزى هدايت
يولندن ازدرب ضلالته براقدق بزدخى سزجلين ازغوده اولدق پس حق تعالى
بولرك حقنده بيورمدى إِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ
يعنى بوكافرلرك شياطينلرك ازنى وازدرى دخى اود اجنده عذابده بلكه شريك
اولولر لر قيامت كونتده دخى بيورديكم إِنَّا كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ
يعنى بزم معاملمز عاصيلرله يارده اوشربويله اولسر بلكه امدى اى عزتلو بوكچن
ايتلر معنيسزدن بوفهم اولنوكه عقلى اولن بركسيله مصاحبه اولمق
كرككم انك صحبتندن انك ديبته واخرته ضرر اولا وجهدايده كندودخى
صلاح اوزره اولا وتكرى قولرين دخى صلاحه يلتيه زيرا معلوم اولديكم ازانلر
وازدرنلر حالى جهتمده عذابه مبتلا اولمقدر اجماقدن ديندارده محروم اولمقدر
پس اوكان اوكدره كشى اجماقده ديندارده محروم اولمقلق دكل بلكه حق تعالى
قونشولغنده ابدى سعادته اوغرايوب عذابدن نجات بولور امابوخلقك
اكثرى اولمكى وازمنى عالملر اوجندن درحق تعالى بوقولرينك انتقامين
بولردن قويمه الا بولرك كلسى اولوسى كجسى ايت كبى دردنياده حريص
اولوب ظالملر عوانلر قپوسن طواف ايدرلر شول علم كم وعظ ونصيحت ايچون
وكسب اخرت ايچون ومحبت الله ايچون كلمشدر انى عزت دنيايه خلق اچنده

حرمت

حرمتلولوب منصب حاصل قلمغه على الت قلدلر شول صناعتاهللرى علمه خذمتكار
اولجغكن علم كندولره خذمتكار قلدلر زينهار عقلى اولنلر شمدكى زمانه عالملرينك
صحبتنده شولديا وزيلاننده قچمق كرك بلكم بولردن دخى ارتوق حذر قلمق
كرك زيرا يلانك اغوسى دنيا حيانن فوت ايدر اما بولرك صحبتى وسوزلرى اغوسى
اخرت حيانن فوت ايدر نعوذ بالله پس كروحق تعالى بيورمدى إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ
لَهُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ يعنى بوكافرلرابدى اود عذابنه مبتلا اولنلر
انلر اوزرلرندركم دنيادهاول رسوللريموز بولره كلوك حق تعالى نك بركلمه اقرار
ايدب لا اله الا الله ديك بولر تكبرلك ايدب اول كلمه دن يوز دوندررلردى نتكم
حق تعالى بيورر وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُو آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَجْنُونٍ
يعنى اولعنادلرلرنن ديرلردىكه بزم معبودلريموز عبادتن قويلم تركايده لم برشاعر
دلوسوزنه مى اويالم پس عاقبت اولفعللرى انلرك كبى عذابه كرفتار قلدى پس
مؤمن اولانلر كرك اللهمى ذكرايده دايم دلنده عادت ايدنه تاكم الله تعالى انى رحمتيله
اكوب كندوينك قرينى حاصل قله الله تعالى بولنده سعى ايدب سولنك سنتله عمل ايليه
كافرلر كبى حجتلر وجوراك عذرلر ايبيه كم انا لريوزدن كورم كلمه كوزنعمادتلرى
قويلوم بوطريق دخى طوتلم بودخى شقاوت ايتيدر دليل سعادت دكلدر ودخى بيورمدى
بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ يعنى بزم اولرسوللريموز بولره كتوردوكى
حقدركم اولقرآندر ودخى كلمهٔ توحيددر ونكم دلندن خبرويرب بيان قلدر جميعى
حقدركم چكدرانلر كمان بوقدر اما سزاى ظالملر وكافرلرانى يلانليوب انامه كوزه
وعناد ايدب مطيع اولمدكوز بودركه إِنَّكُمْ لَذَائِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ
يعنى سزالبته برعذاب طادسزكه انك وجعى وبلاسى انكدجى در بوعناد كوزه
سبب اولدر ودخى بيورمدى وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ يعنى
جزا لنمز سزاخرتده الا شول شركوكوز معصيتكوز سببيله كه دنياده انى كسب ايدكوز
بولردن صكره حق تعالى مؤمن مطيع قوللرى استثنا قلوب كافرلردن سنجوب چقردى
بيورديكه إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ يعنى كافرلرعذابده قورتلمزلر الا
اللهك شول قوللريكه انلرك كوكللرى شركدن وكفردن پاك اولمشدر وطاعتلرى

پس کرد

ریادن خالص اولمشدر ودخی بیورمشدر اُولٰٓئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ یعنی
بو مخلصلرك قوللرینه حاضر اولمه دوام اوزره رزقلری کی اکسلمسی اولمیه کرك اول رزقلرنك
بیان ایتمك بیورمشدر فَوَاكِهُ وَهُمْ مُّكْرَمُونَ یعنی اول رزق معلوم
یمشلر در شکلی مختلف بری بیرینه یکر مزمیه بر وقتده کی دکل کرك لذتنیه بولرلر اول یمشلر
بیلرلر بو حالتلرکم الله تعالی قتنده معزز ومکرم اولوب تنعم قللرکم صوکندهیمیه اِهانت
اولمیه اولمدیغنی بیان ایدرکن دخی بیان قلوب بیورمشدر فِىْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ
عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقٰبِلِيْنَ یعنی اول الوان یمشلر ونعمتلر بوستانلرایچنده درکم
غایت کوزل کلودر کوزلرسونشورلر بو حالده کم اول مخلص قوللرتخلر
اوزرنده بر برینه قرشو اولوب صحبت قلورلر ودخی بیورمشدرکم یُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَاْسٍ
مِّنْ مَّعِيْنٍ بَيْضَآءَ لَذَّةٍ لِّلشّٰرِبِيْنَ یعنی انلرك اول اخذ متکارلری بولرك
اوزرینه طوتلرا المزین طولو قدحلرله کم لونی آق اولمه لذت ویرب آرزو اولونر
برینه کتورلرلر ودخی بیورمشدر لَا فِيْهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُوْنَ یعنی شوبك
کبی خمردکم اندن باش اغرتمز ویرسنه خوش کلمیجك وَاِنجنك نسنه یوق
وایچنلرده لذت وارکناه یوق وعقللرینه دخی کدرمز ودخی بیورمشدر وَعِنْدَهُمْ
قٰصِرٰتُ الطَّرْفِ عِيْنٌ یعنی اول مخلص قوللرك قتنده شوحوریلرا ولدکم
کوزلرینك نظری کندولرك چفتلری اوزره قصر ایدب قانع اولمشلردر دخی بو
کمسیه کوزلرا نوب نظر قلمزلرو انلرك کوزلری غایت کوزل کلودرکه قراسی قرادر
اغی اغدر کوزلری بو یکلکدودخی انلرك وصفنده بیورمشدرکم كَاَنَّهُنَّ
بَيْضٌ مَّكْنُوْنٌ یعنی اول حوریلرك اقلغی کاننه دوه قوشی یومرطه سنه
بکزرکم اسیدن صوقدن نسنه اولمز بو کلامی حق تعالی عرب قاعده سنه
اوزرنه اندرمشدر زیرا عربك عادتلری بو ایدیکم غایت آق اولان نسنه یه دوه
قوشی یومرطه سنه بکزیرلرلری واندن اوترو حق تعالی دخی بو یله دیمشدر بَيْضٌ مَّكْنُوْنٌ
دیوکی یعنی شول یومرطه قاپنك التندغی ترقابه دیرلرکه کزلودر آلا ایرشوبه
اِتی صوق ایرشوب مکدر قلمز ودخی اول مخلصلر بیرینه قرشو اوتوروب دنیاده کی
حاللرندن صورشورلرا نوکلهسرورلری آرتوب زیاده تنعم قللرلودخی بیورمشدر

قال

قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ اِنِّىْ كَانَ لِىْ قَرِيْنٌ یعنی اجماق اهلی بری بریله سویلشورکن
بری دیه کم بنم دنیاده قریبم واردی عجبا انك حالی نولدی بو اول فصتیدرکم الله تعالی
الکهف سوره سنك بیان قلدی بو ایتدن بیورمشدر وَاضْرِبْ لَهُمْ مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ
جَعَلْنَا لِاَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ اَعْنَابٍ بولرا کی قرشلردی اولرا نه لرا ولدی
اولدی بولره مالی میراث قالدی اکسی اولمشدر بری کندویه دکن مالی دنیا عمارتلرنه
وباغه وبوستانه قوله خلایقه ونفس هوالرنه خرج ایلدی زیرا کافردی اما اول
بری مؤمندی کندو نصیبین اخرته خرج ایلدی اول دنیایه اعتبار قلمدی عاقبتا اول
مؤمن برنسنیه محتاج اولدی طوریا اول کافر فرداشنه کلدی حاجتن اندن دیلیه
چون حاجتن اکا عرض ایلدی اول کافر دیکه مالکی نه قلدك کم بکا محتاج اولدك
مؤمن اکا خیر ویردیکه انی بن اخرته زواده کوندردم بن وارجق اندن حاضر بولم
اول کافر دیکه سن اخرتی کرچکلیجی سن نتکم الله تعالی خبر ویرب بیورمشدر
يَقُوْلُ اَئِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِيْنَ ۝ اَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظَامًا اَئِنَّا
لَمَدِيْنُوْنَ یعنی اول کافر مؤمن فرداشنه دیدیکه سن اول قیامتکو تنی کرچك
لیجی دنمسن کم مالکی اکا خبر ایلدك ای عقلسزدلو یعنی اوتش بواولوب طپراق
وسکوك اولدغمزدن صکره کروزیرلوب محاسبمی اولوزبونه اولجق نسنه در
بیورمشدر وارکه سنك بنم قامتده حاجتك بنجك دکلدر پس اول مؤمن جنتنه ایچنده
اول فرداشن کوریب بو قصتدن سن خبر ویردکدن صکره اول اصحابلرنه صوره نتکم
حق تعالی بیورمشدر قَالَ هَلْ اَنْتُمْ مُّطَّلِعُوْنَ یعنی اول مؤمنلره دیه کم ای یارلر
بنم اول فرداشمه مطلع اولدکوزمی کم نه یرده درتا کوریدك کم نه حالده واقع اولدی اول
اصحابلرا کا دیلرکم یزدن یکرك سن بلورسن طلبایت کم اکا مطلع اولاسن حق
تعالی خبر ویردی فَاطَّلَعَ فَرَاٰهُ فِىْ سَوَآءِ الْجَحِيْمِ یعنی اول مؤمن انی کوردی ندا
قلدی نتکم حق تعالی بیورمشدر اجماقدن طاموا چنه نظر قلدی الله تعالی اول
فرداشنك حالن کشف ایدب کوسترمشدر کوردیکه یوزی قرا عذابه ایچنده مبتلا
چون اول مؤمن انی کوردی ندا قلدی نتکم الله تعالی بیورمشدر قَالَ تَاللّٰهِ
اِنْ كِدْتَّ لَتُرْدِيْنِ یعنی ای فرداشم والله سن سکا قصد ایدوبن یقین اولدیکم

سنجلین بنی دخی از دیب اغوایله هلاك ایدیدیك بنی دخی سنك حالكه برابر قیلیدك
ودخی بیوردی وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ یعنی حق تعالی انعام
ایدیب بكا اسلام نعمتین روزی قیلمسه شمدی شول عذابه سنوكله بن دخی بله حاضر
اولوردم الحمدلله كه بنی صقلیوب سنك اغواكه دوشمدی پس اول مؤمن كروه شدن
یونمی وندیب بو اجماق اچندكی یارلرته حق تعالی نك لطف وانعامن خبر ویرب
دیدیكه اَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ اِلَّا مَوْتَتَنَا الْاُولٰى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ
اگرچه لفظ استهامدن مراد بولندی نفی دریعنی ای اصحاب نار اندق اولمیورز دكلوز دكلوز
همان اولم طمق شول وقتدیكه دنیاده طتدق بو كلامی اول وقتن ایدیسز لر كه اولمی
حق تعالی بر قوچ صودتنده قلوب امرایه كتوروب طاموبله اجماق اراسنده بوغزلیوب لر
اجماق اهلی وطاموا هلی كلسی بللركه آیرق بولرمشدن كرو مقاملو مقامنده تخلید
ثابت دیو بشارتله دیلركم بز طاموا هلی كبی عذاب اولنوردكلوز آیدی نجاته
ایرشدك ودخی حق تعالی بیوردی اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ لِمِثْلِ
هٰذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ یعنی اشبو كامل نجات وابدی سعادت بزه جنت
ایچنده حاصل اولدیكه اولدیغمز دار اوش بونك كبی ابدی دولت ایچون دور شسون
یونمیچون زحمت چكوب خلقك زحمتلرن كتورن لر عاقبت اوش بونك كبی سعادته
ایرر ودخی بیوردی اَذٰلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا اَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ یعنی اشبو اجماقده
وصف اولنان نعیم خیر لودر مقام ومنزلت یوندن انلرمكم ایمان كتوروب عمل صالح
قلدلر یوخسه اول طاموا چنده زقوم اغاجندن یبوب عذابه مبتلا اولمق می خیر لو
انلرمكم كافر اولوب حقه مطیع اولمدلر ودخی بیوردی اِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ
تحی حق تعالی خبر ویردی بولرك حالندن رسول حضرتنه صلی الله علیه وسلم
انكار لری زیاده اولدی بربرنه دیر لردیكم محمد سزه خبر ویررمكم اوداچنده
اغاج اولمق محالدر اود البتده كویندر دالله تعالی نك قدرتنه نظر لری كور در
ادراك ایدمز لر انی فهم اتمز لركه اود دخی بر مخلوقدر حق تعالی نك حكمنه مسخر در
انك حكمی اولمیجه برچوب كویندر مكه قدرتی یتمز تكم نمرود اودی ابراهیمی كویندرمدی
چون اكا امر اولندی صوق اوكا انی یقمیه بوندن صكره اول زقوم اغاجنی وصف

دكلوز

ایدب بیوردی اِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي اَصْلِ الْجَحِيمِ یعنی اول زقوم اغاجی
براغاجدركم جحیم طاموسنك اودتسندن نبوب چقمشدر طَلْعُهَا كَاَنَّهُ
رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ یعنی انك یمشی بجیمنه شول شیاطین باشنه بكزرشت
لكده شول اولویلا نلركبی درك بقنلر اورگن بونی دخی حق تعالی شیاطین باشنه
انوچیون تشبیه قلدی تاكه انك دشتلكن انوكله فهم ایده لر اندن صكره انلرن
یمكلرندن بیان ایدیب بیوردی فَاِنَّهُمْ لَاٰكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا الْبُطُونَ
یعنی طاموا هلی اول زقومك یمشلرندن بیلر یوحالنده كم قرنلری اول یمشله طوله
روایتدر ابن عباس رضی الله عنه ایدر رسول حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیكم ای
خلایق قورقك الله دن اولمسون اولومكز اسلام اوزرنه اولسون اكر اول
كفر له كیدنلر بدكلری زقومك بر قطره سی بو بریوزنه دوشیدی بو دنیا اهلنك
كلی معیشتلری اغویه دوینیدی حالی نته اوله شول یمكدن كم یدوكی اولا اوله
اندن آرتق طعام اولمیه ودخی بیوردیكم ثُمَّ اِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ
ثُمَّ اِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَاِلَى الْجَحِيمِ یعنی اول زقومی بولره ایچوریلیجك اولد
قیمشن جهتدن صولرندن قرشدالر ایچورلر اندن صكره كروذ وتوب درحق
یرلری جحیم طاموسیدر كه بولر اندن قورتلمق یوقدر نه اولمكله زیرا انك الوم یوق
عذاب دخی ابدی در آخر یوق بوندن صكره حق تعالی بونی بیان قلدیكم بولره عذاب
بدن واجیا ولدی اِنَّهُمْ اَلْفَوْا اٰبَآءَهُمْ ضَالِّينَ فَهُمْ عَلٰى اٰثَارِهِمْ
يُهْرَعُونَ یعنی بوطاموا هلی عذابه مستحق وكمراه اولدقلری بوندن اوترو اولدیكم
بولردنیایه كلوب اتالرندن كمراه وازغون بولدیلر بولره بن رسول كوندردم
كلوب هدایت یولنی بولره بلدردی معلوم قلدی بولر اول رسولر سوزن فهم
ایدب اكلمدلر اكا التفات قلوب كرتوملرن اتالری یولی اوزرنه بصوب اول
ازغون یوله یتشدلر ودخی بیوردی وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ اَكْثَرُ الْاَوَّلِينَ
یعنی بولربلور لركم بولردن اول ابلیس ودخی بونجه امتلر ضلالته دوشوب
چوقلری ازغون اولوب عاقبتلری بینه ایرشدی تاكه بولردخی اول ضلالته
ایرشدلر ودخی بیوردی وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ

يعني يا محمد تحقيق بز رسولم كوندرك اول قومملر اولرسولم لرينك عذابله قورقدقلرى
إِنَا نيوب عاقبت عقوبتله مبتلا قلدق تكم بيوردى فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ
إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ يعني يا محمد نظر قلكوركه اول قورقولوب ايمانه
كلمينلر عاقبت نه اولدلر يزم عقوبتمز له هلاك اولدلر الا اللهك شول خالص
قوللرى قورتلدى كم ايمانه كلوب شرك كدن وكفر دن كندولرى إرتدلر ودخى باشلرينه
بربر اولكجن رسولم لركندولرى بخه بخاته إبرشدردلر وهم مؤمنلر دخى اكليلركم اول
حقه مطيع اولميوب اتلرى دده لرى عادتلرينه كجمينلرك حالنجه اولدى مؤمن
اولن كركم شولكه سنته محمدا لفدر اللهك ورسولك رضاسى يوقدر انى ترك
ايدن لر اول بدعت عادتلرى قويه لر سنت يولن وايلرو كجمش صالحلر يولن اتادت
دده دن إشيتوبن كورهكلدك شوقدر إشلرز دمكى قويه لر يوسوز كافرلر مجتمدد
كركم بولر ايمان نوريله حقى باطلى تميز ايده لر كندولرى كافرلردن سچلر سنته له
عمله مشغول اولمرتاكه كبدولرك سبيله اته لرى دده لرى دخى قورتلو ودخى
حق تعالى بيوردى وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ يعني اول
نوحى قومنه كوندردك طقوز يوز الملى يل انلرى يزم عبادتمزه دعوت قلدى
انلر انذن إعراض ايدوب جفا لرقلدلر عاقبت عاجز قالوب انلردن يزه شكايت
ايدب الن كوتردى ديدكم أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ يعني بوكافرلريمز اوزرمه
غالب اولدلر يكا يزدم ايله چون اول اوزره بودعايى قلدى پس كوركلو مجيب
بزم كه انك دعاسنى قبول ايلدم نتكم بيوردى وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ
الْكَرْبِ الْعَظِيمِ يعني قورتردق اولى نوحى ودخى انك اهلنى كم انلر سكسان
كشى يدى إردن وعورتدن كه نوحه ايمان كتورمشلردى اول قورقلو عقوبتدن كه
غرق اولمقدر وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ يعني اول ذريت كه سام
وحام ويافثدر انلرى دخى بله صقلدق كم هلاك اولمدلر نتكم سمرة بن
جندب رسولمز حضرتندن صلى الله عليه وسلم روايت قلوركم بيوردى سام عرب
اتسدر وحام حبش اتسدر ويافث دوم اتسدر بو اوچ جنس قبيله بو
بو اوچدن وجوده كلمشدر طوفاندن صكره ودخى حق تعالى بيوردى

وتركنا

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ يعني اول نوح اوزرته كوركلو املق اولدوكندن
صكره تا قيامته دكن كلن اشلر ايچنده انله كوركلوشنا لربرله اكدى نتكم بيوردى
سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ يعني سعادت بركت اوزرته اولسون نوحك
جميع عالم ايچنده إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ يعني بوكوركلوشنا جميع عالمك
نوحه مخصوص دكل بلكم هر عملن كوركلو قيلنلره بزدخى انجلين عمل قيلورز إِنَّهُ
مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ يعني اول نوح بزم مؤمن موحد قوللرمزدندر انوچون
بولركوركلوشنايه مستحق اولدى ودخى بيوردى ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ
يعني نوحى دخى يتيله قورتردق اندن باقيسى كافر قومدى هب عذابزله غرق
ايلدك وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ
يعني يا محمد بلكل كم ابراهيم دخى نوح اتباعندندر واتك ملتنه نصرت
ايدجى لوردندر چونكم اول ابراهيم إقبال قلدى ربنك طاعتنه بركوكلكم اول
كوكلك شركدن ونفاقدن پاك وخالص در نور ايمانله طولدر ودخى بيوردى
إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ أَئِفْكًا آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ
يعني اول ابراهيم چون يوننى ربت عبادتنه دوندردى اول استه وقومنه ديدكم
اشبو سز طيد غكوز پوتلرنه تسيد كه طپرسز يعني اللهدن ارتق يلانيزه پر معبوده
دخى مى طوتدكوز در لرسز كه اللهى قيوب اكا طپرسز فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ
يعني اول عالملرا للهمه ظنكز ندر يارين اكا ملاقى اوليجق نه جواب ويررسز كه
بوكون انى قيوب ايروغه طپرسز ودخى بيوردى فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ
فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ بعضلر بروايت معنى سنده
دمشلركم اول ابراهيم قومنك بير امى كوتى اولدى اول قوم كلسى اولوسى كجسى
شهردن طشره بيرام قيلمغه چقدلر نمرود ملعونله اتسى وقوم وقبيله سى ابراهيم
دعوت قلدلر كه انلر وكله يله چقه شول ايمده كم انلرك اولسرورلرن ويسرلرن
كوريب انلرك دينلرنه رغبت قله پس ابراهيم كندويى انلردن قورتر مغچون يلدزه
نظر قلدى فكر ايلدى ديدكه بن صيرويم علتم وار واژرم چون كوردلر كتدى
إعراض ايدب قودلر كتدلر امتاير بخلر ايدر اول قومك عادتى بويديكم انلر

نوشته در

دخى

صیره لغی شوم کوردی صیره دن قچردی ابراهیم اندن اوتروردی کرین خستیم تاکم انلر
اندن نجوب کندوحالنه قویلر ابوهریره رضی الله عنه رسولدن علیه السلام روایت قلور
کم ابراهیم یغنبر هیچ یالان سویلمدی الا اوچکز اکسی حق تعالی ذاتنه تعلق اولن نسنه در
وبرسی ساره حقنده در اول اولاکیدیجی بویدیکم بن خستیم دوه خسته دکلدی
حق تعالی اکا خستلق ویرمش ادی اکنجی پوتلری اوفاتدی دیکم بولری یوا ولوپوت
اوفتدی اما حقیقتده اکسی دخی کرچکدی اکرظاهر ایلان زیرا مجموع آدم دینیاده
آلم دشکنده در پس هر خسته در ودخی اول پوتی صیحق اکا صورد لرکم سنی صدك
دیکم اتی اوودن اوشربوا ولوپوتدر انلر صدلرکم اول پوت صدی اما ساره حقنده
دوه کی بویدیکم ساره الوب دمشقه کیدرکن ناکاه بوظالم جبار بکك مملکتنه
کردلر ساره نك دخی اول عصرده نظری یوغدی ابراهیم اکا دیکه یا ساره اشبو جبار
ظالم یلك اولورسکم سن بنم حلالمسن ظلم ایدب بنم اوزرمه علیه قلاسنی بندن الا اکر
سکا صوردلرسه کم بوستك نکدرسن ایله خبرویرکم بن بونك قرداشیم یعنی اسلام
اچندن زیرا یر یوزنده شمدی سنوکله بندن ارتوق اهل اسلامدن کورامزن چون اول
یره کردلر اول ظالم ایلك اعوانلرندن برسی اول ساره یی کوردی فی الحال اکا خبر ایکه دی
دی سنك ملکوکه بر عورت کردیکه سندن ارتوق کیسه لایق دکل اول ظالم انی ایشدب فی
الحال کشی صالدی ساره الوب کتوردی لر ابراهیم انی کوردی ایرتوجاره بولدی طوردی نماز
شروع قلدی که اللهم مناجات قله واندن نصرت دیله چون ساره اول ظالمك فتنه
کردی اول ظالم انی کوردی طاقتی قالمدی که صبر ادیدی فی الحال اندن یکا آلاوزاندی
که طوتیدی حق تعالی قوتن آلدی شویلکم هیچ اصلا طوتمغه مجالی قالمدی پس بوطالم
ساره یه یلواردی یکا دعا قل حق تعالی الرمك قوتن ویره کروسکا زیان دکورمیم
دعا قلدی الرتك قوتی بزنه کلدی کروصبر ایدن آلاوزندی الری اولکیدن دخی بتر
اولدی کنه ساره دن دعا دلدی ساره دعا قلدی کروبیاغی کبی اولدی بنه صبر ایدن میوب
کروآلاوزندی الری اولکیدن دخی قتی مبتلا اولدی کروساره یه دیکم سنوکله بنم
ارامده عهد اولسونکم ایرق سندن یکا شر له آلاوزیم بوکر دخی دعا قل ساره
دعا قلوب بیغی کبی اولدی پس الوب کلن کشی قغردی دی سن یکا آدم کتورمش سن

کتورب

کتوردیکا جرا دلو برخلایقی واردی کا بغشلدی عذر دلکا اول کشیه دیدیکه الت بونی کندت
آلدوکسه اکا دکورا صرله اکسی دخی ملکوز طوریوب چقسونلر کتسونلر پس ساره دنوب
ابراهیم قتنه کلدی ابراهیم دخی ساره کوریب نمازدن فارغ اولدی دیدیکه یا ساره
خیرندر ساره دیدیکه خیرخیردر حق تعالی اول ظالمك شرین بندن دفع ایلدی
قضیته نته اولدوغن ابراهیمه خبرویردی دیدیکه اوشبو کا خذمتکار دخی ابراهیم الله
تعالی حضرتنه چوق شکر لرایلدی ابوهریره روایت قلدی دیدیکم یا قبایل عرب
سزك اتاکوز اولدها جردر اندن اوترو کم خبرده ایله کلورکم ساره اول هاجری
ابراهیمه بغشلدی اول جاریه دن ابراهیمك اوغلی اسماعیل طوغدی یوعرب قبیلسی کلی
انك نسلندن وجوده کلدی پس الله تعالی بیوردیکه فَرَاغَ إِلَىٰ آلِهَتِهِمْ فَقَالَ
أَلَا تَأْكُلُونَ ۝ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ یعنی اول ابراهیم قومی اندن اعراض
ایدب بیرام لرنه کیتدلر ابراهیم دخی بیل ایدب اتلرك بتخانه لرنه کلدی کوردیکه
قیوسی اچوق دیبار کمسنه یوق ایچرو کردی کوردیکم بولرك الینده انواع طعاملر
طبقلرله دزلمش طورر چون انی کوردی دیدیکم لَا تَأْكُلُونَ یعنی نچون
اشبو طعام لردن بزمز بولرخود کلسی حماد التوندن کمشدن توجدن بقردن
وطاشدن واغجدن ادی هیچ بولردن جواب کلمکوکر ابراهیم دیدیکم مَا لَكُمْ
لَا تَنْطِقُونَ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ یعنی نه اولدی سزکم برسوبلیوب
جواب ویرمزسز کوردی کرو هیچ جواب یوق بوکزدلدیکه بولری بریر بالته ایله
بریر اوودوه قتی قوتله اورر حق تعالی عبرتنه تکم انی قیوب انلره طیرلردی
بولرك کلسن اوودب بالته یی اولوپوتك النته قودی کندی ودخی یوده
فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُّونَ یعنی چون کافرلر بیرام لرن تمام ایدب کروندلر
اشتدلرکم ابراهیم بتخانه یه کروپوتلرن اوزندی سرعتله یلشوب اکا
کلدلر دلرکم یا ابراهیم بولره بواشی سنمی قلدك قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ
وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ یعنی ابراهیم انلره دیدیکم طیرسزشول
کسیبکم کندوالوکوزله دوزرسزحالبوکم سزی دخی اول دوزدوکوکوزی
یرادن الله تعالی دینچون خالق قیوب بویرجا سزسویلمزکورمزواشتمز

ویردی

نسنیه طهر نهر کم یوزندن سکان قورسغه قدرتی یتمز اصسی یوقدر زیانی چوق کم
معبود حقیقی قود کزبا طله طپرسز قالوا ابنوا له بنیانا فالقوه فی
الجحیم یعنی اول کافر ابراهیمه چون یوجو ابلری اشتدلر دللری طوتولوب
سویلکه مجالری قالمدی عاجز اولوب ددیلرکم بوندن اوترو برکلخان بنیاد
قلوب که ایچنده اودیا قوب یوقی اوده اتله لرغایت اولو اود اوله خو تعالی بیوردی
فاراد وا به کیدا فجعلناهم الاسفلین یعنی انلرد لدلرکم کیده
ایب اوده برا غلریا قلر اولدره لر بنا براهیمی بولرك اوزرته بوجه وغالب
قلمق بولری خورو حقیر قلدقکه ابراهیم دنیاده واخرتده سعادت ایچنده اولدی
بولرزیانکار اولدلر چونکه دین حق تعالی انلری هلاك ایلدی ودخی حق
تعالی بیوردی قال انی ذاهب الی ربی سیهدین چون اول قوم هلاك
اولدلر ابراهیم انلرك شغلندن فارغ تلدی ددیکم بدرستی بکا حق اولدیکم
بو مکاندن هجرت قلوب اولدیم طاعتنه توجه قلم اوله کم اول بنی صفلیه
ثوابلو یوله دلالت قلوب بنی کندودن ارتوقدن غنی قلوب محتاج قلمیه
ودخی بیوردی رب هب لی من الصالحین فبشرناه بغلام حلیم
یعنی ابراهیم بایلدن قدسه هجرت قلوب اندن عبادته مشغول اولوب صونکده بر
خیر خلف قالسون دیو دعا قلدی ددیکم ای بنم ربم بکا براوغل باغشله کم سنك
صالح قولارکدن اولا چون دعا قلوب اوغل دلدی بزدخی اکا فرشتلر کوندردب
براوغلانله بشارت قلدقکه اوغلان حلیم واولو لغی وقتنده علیم
ادی ودخی بیوردی فلما بلغ معه السعی قال یا بنی انی اری فی المنام
انی اذبحك فانظر ماذا تری چون ابراهیمه اسماعیل ویردك یرزکولکنك
میلی انك محبتنه بغبت قلدی بزغیرت قلدقکم انك کوکلنده اوغل محبتیله
بزم سوکمودجمع اوله اول محبتی قطع ایمك ایچون ابراهیم بیوردقکه اوغلك
اسماعیلی قربان قلوم ابراهیم صالح اوغلادلدی دلدك کم انك صلاحیتن اکا
کوسترا وزبلکه اولادلدوکی بودرتاکه کوکلی مطمئن اولا پس چون ابراهیم

دخی اوغلی اسماعیل امرنه مطیع اولوب چقدلر بیت اللهدن یکا یولدلر ویرد وایتدی
قدسه وبعضلر یوندن اختلاف قلدلر قربان اولان اسحاقدر دیو یوقول علیندن وکعبدن
وابن عباسدن روایت اولنمشدر عکرمه وقتاده وعبدالله بن سلام قولی دخی بودر
اما انلرکم اسماعیلدر دللر انلر دخی حجت قلورلر قرانله هم حدیثله اما قران دلیلی بوکم
اول قربان قصتیه سن بیان قلدی اندن صکره بیوردی فبشرناه باسحق اکی
قربان اولان اسحاق اولسه بوبشارتله اسماعیلی ذکر ایدردی اما حدیث دلیلی بوکم
رسول علیه السلام بیوردی انا ابن الذابحین یعنی بن اول اکی قربان
اولمشلرك اوغلیم مراد یوندن برسی انسی عبدالله ادی وبرسی اسماعیلدی
روایتن خبرده ایله کلدی کم ابراهیم برکیجه اویوردی دوشنده کوردی اکادتلدی حق
تعالی سکا بیوردی اوغلکی قربان ایده سن ابراهیم قورقویله اوینو کلدی ددیکم
شیطانده اللهه صغندم اولکیجه ارتیه دك عبادتکلدی اکیمی کیجه کیرواول دوشی
کوردی اویانوب شیطانده اللهه صغندی کرو عبادته توجه قلدی چون اوچنجی
کیجه اولدی اولدوشی یعینه کرو کوردی اویقودن اویانوب ددیکم بودوش اکر
شیطاندن اولیدی اوچ کیجه بری بری اردنجه کورنمیدی پس بوحکم الله تعالی
قبلندندر ضایع ایتیوب یرینه کتوردمك کرك اوغلی اسماعیل یاتدن یاتورمدی
انی کوکسته اوردیصاحه دك اغلدی چون صباح اولدی حق تعالی امرنه مطیع
اولدی اسماعیل اتاسی هاجره ددیکم دللرم کم چقم الله تعالی یکا بیوردغی طاعتی یرینه
کتوردم اوغلم اسماعیلی بیمله کوندرها جرطرفکلوب اسماعیلی قوچدی کبله کوندردی
ابراهیم بربجاق ویرایب بله کوتوردی کیب الاحیا رایدر شیطان اول وقت ددیکم
اکربولری فتنیه براغورسم برقدم والا ایرتی براغوردکلم پس چون ابراهیم اوغلن
بوغزلمغه الدی کندی هاجر ددیکه صباح انسی الوب اولدی شیطان کلوب
هاجره ددیکه اسماعیلی انسی قنده الوب کندرها جر ددیکه انسی الوب انی برحاجت
اولمش اکا کتدلر ددی شیطان ددیکه صباح ابراهیم اوغلی حاجتنه الوب کتمدی
بلکه انی بوغزلمغه الوب کتدی هاجر ددیکم سبب تدرکم ابراهیم اوغلنی بوغزلیه
شیطان ددیکه بقی شی ابراهیمه شویله امر ایلدی کم اوغلن قربان ایلیه هاجر

ایدرجون بنی امر ایلدی کوکدرکم البتده ربی حکمته مطیع اوله شیطان انی ایشدیطاقتی
طاق اولدی سویلکه بحالی قالمدی دوندی بوکز اسماعیل یاتنه کلدی اسماعیله دیدیکم یا
اسماعیل بوا تکله قنجر وکیدرسن دیدیکم برحاجت واقع اولدی اکا کیدرن شیطان اکا
دیدیکم انک ستی حاجته الوب کتمزیلکم اولدرمکه الوبکیدر اسماعیل ایدرسبب ندر
کم اتم بنی اولدره شیطان ایدر اکا ربی شویله امر ایلدیکم سنی بوغزلیه اسماعیل
دیدیکم والله اکربوا شی التمحق تعالی بیوردیسه البتده کردکم انی اشلیه اندن
دخی ایمدی کسدی انی دخی قودی بوکز ابراهیمه واردی دیدیکه یا ابراهیم بویله صیاح
وقتنده بوا وغلکی قنده الوب کیدرسن ابراهیم دیدیکه برحاجت واقع اولدی اکا کیده ر
شیطان ایدرسن انوکله حاجته کیتمزسن بلکم بوغزلمغه التورسن ابراهیم
دیدیکم بن انی نیچون بوغزلیم شیطان ایدر انوکیچونکه حق تعالی سکا ایله بیوردی
پس ابراهیم ایدرچون الله تعالی ایله حکم ایلدی والله البتده کرک کم اولا الله تعالی
حکمنه مطیع اولم یرنه کتودم شیطان اندن دخی نومید اولوب حسرتله قودی کتدی اول
لعین مراد ندن محروم قالدی ودخی حق تعالی بیوردی فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ
يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ يعنی
ابراهیم چون اوغلیله قربان یرنه کلدی دیدیکم ای اوغلنجغم دوشمده کورم سکا
ایله حکم اولندی کم سنی بوغزلیم سن بواشی بخم صواب کورسن ایتّ انی ایله ایدم
اسماعیل دیدیکم قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ
الصَّابِرِينَ يعنی یا اتا اشکل شول نسنیکم سکا بویرتو اولدی ایه شاء الله سن
بنی بواشده صبر ایدنلردن بوله سن نتکم الله تعالی حکمی درین اکا مطیع اولورم
بواشی تعجیل قیل تاخیر قیلما غل اوله کم شیطاندن برعلت ایرشه الله تعالی قتنده
مکافات اولاوزخی تعالی بیوردی فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ يعنی
چون ابراهیم واسماعیل اکسی راضی اولوب حق تعالی امرنه مطیع اولدلر ابراهیم
الله یولنه اوغلن تسلیم قلدی ابراهیم اوغلنک الن یانی اوزره قودی کم بوغزلیه
حق تعالی اسماعیله وحی قلدی دیدیکم یا اسماعیل سنک بزم قتده دعاک مستجابدر
بووقت ایچنده دعاقل قبول ایدرین اسماعیل دیدیکم ای جلیم بن سکا دعا قلورم دعا

قبول

قبول ایلکل الهی اولدن اخر قنقی قولک که سکا شرک کتورمیوب توحیدله ستک حضرتکه
اولشه سن انی برلغایوب اوجاغه قویغل چون اسماعیل بو دعایی قلدی اتسی کوز
یاشیله آه وفراق برله اوغلنک صاچنه یاپشدی که بوغزلیه اوغلی دیدیکم یا اتا دکله
سکا اوح وصیتم وارد یارادنده سکا حکم برینه کتورمک اسان اوله اوّل وصیتم
بودرکه بنم اکی الومی محکم بغلیاسن تاکه جان اجسیله حرکت ایب سکا الم طوقنمیه
بن اولسبیله الله تعالی قتنده معاقبا ولیم والکجی وصیتم بودرکه بنی یوزن قیو
یاتوریا کسمدن بوغزله تا یوزمی کوریب اسرکیوب احتمال درکه قیامیاسن دخی
انوکاله الله تعالی قتنده عتاب اولنا سن اوچنجی وصیتم اولدرکه بنی بوغزلدقدن
صکره کوکلکی ایچمه لتّه سن قتنده صقلیه تاکه انی کوریب بنی اونتمیه چون بو وصیتلری
قبلدی ابراهیم بچاغی النه الوب انک اولدناریک بوغزلمغه واستنه قویدیکم چالیدی
چونکم چالدی حق تعالی انک بوغزلک اوزرته بر بقردن تخته یرندی اما ابراهیم انی
کورمدی تقدرکه بچاغی چالدی بوغزلدی بردخی ایلمزدی دکل که کسمک ابراهیم کورمدی
بوغزلن کسدرمز بوکز اوغلن یوزی اوزرته برقدی اکسه ستدن چالدی کتدی کسمدی
حق تعالی اول تخته اکسه سنه یرندی ابراهیم انی کوریب عجبه قالدی غضبله بچاغی
طاشه چالدی طاش اکی پاره اولدی یوکرم دیدیکه اشبو نک کبی نازک انی کسمدک اول
قاچی طاشی بخه کسمدک الله تعالی امریله بچاق دله کلدی سویلدی یا ابراهیم الله تعالی اینکه
کسدرمیه بنم نه قدرتم وارکه کسم ابراهیم بچاغله بوخری سویلشورکن الله تعالی دن
بوبشارت کلوب بیوردی وَنَادَيْنَاهُ أَن يَا إِبْرَاهِيمُ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا
إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ يعنی بزنداقلوب ددکم یا ابراهیم سکا دوشکده
امر ایتدکوفرمی تمام یرنه کتوردب وفا قلدک اول قربان یرنه کلدی هر وعده سنه وفا
قلنلره یزشول عوضلری قلورزکم سکا قلدق زیرا احسان ایدنلک جزاسی کرواحسان
اولورنتکم شرایشلیتک جزاسی عقوبت اولورودخی بیوردی إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ
الْمُبِينُ وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ يعنی یا ابراهیم اشبو حکم کم بزسکا قلدق
ابتلای ظاهری دلدک کم بزم محبتمزه سنک کوکلکده اوغلک محبتندن غالبدوغن
ظهوره کتورمزوزسنه وسطوتندغرم سبب اولدکم جمیع یرکوک اهلی بلرودخی

سن نبره دعا قلوب صالح اوغل دلدك سكا يا اسماعيل هيه ايلدك دلدك كه صلاحيتى سكا
ظاهر اولاجون بوكلى برينه كلوب اشكاره اولدى اولا اوغلك قربانى بينه بر عظيم شريف قوچ
فديه كوندردك اتك يرينه انى قربان قلاسن پس ابراهيم حق تعالايه شكر ايدوب تكبير
قلدى اول قوچى قربان قلدى ودخى حق تعالى بيوردى وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ
يعنى اول ابراهيمك كوركلو عملى معامله سندن اونرى تا قيامته دكن قومى ايچنده ايله قلدق
كم هر ملتلر انى كوركلو ثنايله انكله سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ
يعنى بو ثنا قلدق وثنا قلدردق جميع دل اوزرته ابراهيم ايچون بو ملكه كوركلو معامله
قلنلره بو ثوبله عوض ظلر ايدرز وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَٰقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ
يعنى بويشادت قلوب اولا ابراهيم واسماعيل قربانندن صكره اسحاقى مشتلدق
كم پيغامبر اولوب صالحلردن اولوكندن اوليسر زيرا بو اسحاقدن اولياش اولو بيدى ودخى
بيوردى وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَٰقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ
لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ يعنى مبارك وبركت قلدق اولا ابراهيم اوزرته ودخى اسحاق اوزرينه
بركت قلدق دوكى اولديكم رزقلرى حساب اولنمزدى ودخى اولا اكسينك ذريتلرندن
محسنلر اولسردوكى موسى وهارون كبى وداود وسليمان كبى وعيسى كبى وكنايلر اهلنك
مؤمنلرى كبى ودخى انلرك ذريتلرندن اشكاره كندو نفسلرينه ظلم ايدجى لر اولسرلر
دوكى شول كافرلردركم الله تعالى نك ايتلرينه انكار ايدرلر ابن عباسدن ايله روايت
اولنديكه اول قوچ كه قربان كلدى اجاقده قرق يل اوتلاشى ايدى اول قوچ
ايدىكم آدم اوغلى هابيل قربان قلدى ايدى حق تعالى انى درياله قبول ايدوب كوكه كتوردى
اجاقده صقلدى تا اكا دكن كه اسماعيل بولنه فدا كوندرى اسماعيلدن بوغز لنمغى
انو كلمه دفع ايلدى چون حق تعالى بو قصيه بيان قلدى بوكز بر قصيه دخى بيوردىكه
وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ۝ وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ
يعنى بز انعام قلدق موسايله هارون اوزرته پيغامبرلك ويركمكله ودخى اول اكسينى
انلرك قومندكم انلره متابعت قلوب ايمان كتوردىلر اولو اولو عقوبتدن نجات
ويروب قورقردق يعنى دشمنلرى يله غرق ايدب انلره قومىله نجات ويردك
وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ يعنى بز موسايله وهارونه قومىله

نجات

نجات ويروب نصرت قلدق كما اول فرعون اوزره غالب كلدلر وَآتَيْنَاهُمَا
الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ يعنى بز اول موسايله هارونه كتاب ويردك كه حقى باطلى
بيان ايدجيدر وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ودخى موسايله هارونى
دوكندردك طوغرى يولا اوزرته كم اول اسلام يولىدر وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ
ودخى اول اكسى ايچون انلردن صكره كلنلرك دللرنده كوركلو ثنا لرقلدق كه انلر وكچوه
ثنا لرقلورلر سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ
إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ يعنى بزدن سلام وتحيات ومغفرت ورحمت
اولسون موسايله هارونه كم انلر بزم مخلص وصديق قوللرمزدندر بو ملكه معامله سن
كوركلو قلنلره بزدخى كوركلو معامله قلورز پس عقلى اولنلر بو قصيه لردن انكلركم
هركم حق اوزره محكم اوله هرنه عمل كه اشلرخالصا لله ايچون اوله حق تعالى دخى انو كله
كوركلو معامله قيلوب دنياده هر اشنه نصرت قلوب اخرتده رحمت ومغفرت قلور
ودخى حق تعالى بيوردى وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ يعنى بز دستى الياس
دخى بنى اسرائيل پيغمبرى مرسل پيغمبردر بر نجلو پيشلر الياس ددكلرى خضر در
اما صحيح بودركم الياس ايرقدر قوروده بوردر خضر دكزده بوردر جزيره لرده بوردر
عرفه كون عرفاتده بربريله جمع اولورلر واول الياس يوشع بن نون ذريتندن در
حق تعالى انى بعليك قومنه رسول كوندردى انلرانى يالانلدلر حق تعالى انلرى قرغله
هلاك ايلدى الياسه ددى يا الياس دله يندن نه دلرسن سكا ويراين ددىكه
الهى دلرم بنى سندن يكا كوتوروسن حق تعالى انى كوكه كوتردى برزمان يراهليدى
برزمان كوك اهلى اولدى هم ادملردن هم فرشتلردن اولدى كم فرشتلره بله اوجر
ودخى بيوردى إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ۝ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ
أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ۝ اللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ۝
يعنى چوه الياس قومنه كوندردك كلوب قومنه ددىكه يا قوم الله دن
قورقمزسنز يعنى قورقوك الله دن نولدى سزه كم اول بعله طيرسنز كه براصى سزه
منفعت سز پوتدر اول خالقلق كوركلوسن ترك ايدرسنز اكا طيرسنز كه سزك دخى
اتا لريكوزك پرورد كارى وخالقى اولدر ودخى بيوردى فَكَذَّبُوهُ

فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ • إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ • يعنى اول نفسنه طا ملرينم
اولهسولمز الياسى يلا تلدلر بدرستى انلر اولياء تلرى سببيله اودعذابنه حاضر
اولهسولمز الا مكر شولر حاضر اولمز لركم شر كدن وكفرون كذولرى خالص ايدوب
حق تعالى لك خالص قولارى اولدلر ودخى بيورمشدر وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ
سَلَامٌ عَلَىٰ إِلْ يَاسِينَ • يعنى بزاولد الياسك صوكنجى كلنلرينده الياسه كوركلو
ثنا لر قودق بزم سلامز ورحمتمز اولد الياسين اوزرينه دخى اكا متابعت ايدن مؤمنلر
اوزرينه اولسون إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ • إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ
يعنى اول الياسين بزم محسن ومطيع قوللرمزدندر انوكبى انوكلهء بزكور كلو معاملهء
قلدق هركم انجلين احسانا هلندن اولوب كوركلو عملر انسه اكا دخى انجلين كوركلو
احسان وعطا لرقلوزر ودخى بيورمشدر وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ • إِذْ نَجَّيْنَاهُ
وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ • إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ • ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ • ودخى
بدرستى لوط دخى بزم مرسل پيغمبر لرمزدندر چونكه انى دخى قومنه وارديك واروب
انلرى كلمهء توحيده دعوت قلدى انلر دخى انى يلا تلدلر اكا اويدلر بزاولد لوطى
واكا متابعت قلدقلرى مؤمنلرى جمله قورتردق الا اولعوزى عجوزهء هلاك اولنلر
ايچنده بله هلاك ايلدك ودخى انلر دخى ايروغن بله قويمله هلاك ايدبله وزنه طاش
ياغدردق ودخى بيورمشدر وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِم مُّصْبِحِينَ • وَبِاللَّيْلِ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ • يعنى حق تعالى مكه قومنه خطاب ايدوب بيورديكم يا مكه اهلى
قچكم سفرقلاسزاولد اولكن قومك كويلرينه صباح وقشين وبكه وقتنده اوغرهسز
بيچ انلرك حالنه نظر قيلوب كندوكوزه برعبرت المزسزاكرسزده انسانيت
واكلمق لق وارمش سه بوحالدن عبرت الوب برانصاف ايدوكوز اماسزده صفت
حيوانيت وار كه احمق لق وطبيعت كندلكى وار دركم غالبا اولمشدر انوكبى بوحالد
لردن متنبه اولمزسز وهركسكم وعظ ونصايح قول اتمسه حقه منقاد اولوب
طاعته بدلمسه اولدخى انلردن اولور ودخى بيورديكم وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ
إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ • يعنى بدرستى يونس دخى بزم مرسل قوللرمزدندر
چونكه بز انى نينوى قومنه رسول كوندردك واروب اول قومى دعوت قلدى اول

قوم انى يلا تلديلر اكا اويمدلر بزدلدك كه اول قومه عذاب كوندريدك امر ايتدك يونسه
كم اهلوكله بولرك سارا سندن چيقوبزيولره عذاب كوندره وزچون يونس حق تعالىدن
بوحكمى اشتدكى اهلى الوب اچلرندن چقدى كتدى واول قومنه ديديكم سزچون نيم دعوتم
اويوب اولبا طل يولارى قويوب معبود حقه طمدكوز حاضر اولك امدى كه سزه اوچ
كون دخى عذاب كليسر بوقوم انك سوزنه اعتبار قلمدلر يونس بولردن اوغرايين اهلى
اهلن الدى كتدى يارندسى اول قومه عذاب اثرى يكلوردى انجق كون دخى زياده اولدى
اوچنجى كون عذاب كلوب بولرى قپلدى چوقه بولر يقين بلدلركه عذاب كليسر بلدلركم يونسك
سوزى حق اولدى چوقه يكا سكردب يونسى استدلركه اكا مطيع اولدلر اولنه ديرسه
طونلرتاكه بوعذاب بولردن دفع اولا لقدركه استدلر يونسى بولمدلر چوقه عاجز
قالدلر ددلركم يونس غايب اولديسه انك تكريسى حاضر دكلدر اكا يلوارلم بس اولو
كيجى آروعورت بجموع درلوباش اچوب اللهه تضرع قلدلر اخلاصله حق تعالى
اول عذابى انلردن دفع ايلدى اول اخلاصله دوندكلرندن اوترو چون اوچ كون
كچدى يونس اشتديكه بولره عذاب اتمدى يونس غضبه كلوب ملول اولدى اما ملول
اولدوغى حق تعالى نك تقديرته موافق دكلدى كه بولردن عذابى دفع ايلدى ديو اندن اوترو
ملول اولدى كه اول قوم اچنده يلايخى اولا وهم اول قومك عادتلرى بويديكم ايچلرندن
برمسنك يلا يخلغى طامر اولسه انى اولدرلردى پس يونس بلديكه بولردن عذاب
رفع اولندوغى انلرك اسلامى سيبندن اوترو اولدى ايلم صنديكه بولره عذاب
كلمدى بوقدر غله اول قومى قوبدى كتدى دكر كنانه كلدى كوردىكه بر قوم كمنك
ايچنه تمام طولمشلركه مقصدايه يورركن يونس ديكه بنى دخى كميه بله الوك
يونسى بله كميه قويدلر پس حق تعالى بيورمشدر إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ •
ديدوكى معنسى بودر بوندن صكره بيورديكم فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ
يعنى يونس كميه كردى بزدكندلر دخى دكز موج اوزره اضطرابه كلدى
قيندى يقين اولديكه هلاك اولدولر اورتمزدن برقول واردر دكرى يه عاصى
انوكبى حالر بويله اولدى انى بولوب دكره التى كرك كم بزبولا فتدن سلامت
اولاوزپس واردلر قرعه برقدلر يونس اذنه چقدى زلت انك اذنه ثابت اولدى

يونسك حجتى قالمدى كوتربيونسى دكز. انلر نتكم حق تعالى بيوردى فَالْتَقَمَهُ
الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ يعنى حق تعالى امر ايله بر بالق حاضر اولوب بطوردى فى الحال
انى برلقمه كبى يوتدى يوحاله كم يونس كندويى اول فعل اوزره ملامت قيلوردى يعنى الله
تعالى دستور نسنه بوقومى كيديدى كه يوعقوبته اوغرتيدى پس مُليم ديو اول كيسه
ديرلركم ملامته لايق اولا كرك ملامت ايتسونلر كرك ايتسونلر چون يونس بالق
قرنته اندى اوچ قات قرا كولق انى قپلادى بركيجه قرا كوسى بر بالق قرنى قره كوسى
بردكن قرا كوسى اولقرا كو لقلرا ايتنده حق تعالى بر تسبيحه تقديسه مشغول اولدى
نتكم حق تعالى انبيا سوره سنده بيوريكم فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَٰهَ إِلَّا
أَنتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ الظَّالِمِينَ پس اول ذكره وتسبيحه مشغول
اولدوغى سببى اولديكم بالق قرنتده اندن خلاص اولمغه چاره اولديدى نتكم حق تعالى
بيوردى فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ
يعنى اول يونس بالق قرنتده بنره تسبيح ايدجى قولردن اولمسه عزم حتى تا قيامته
دكن بالق قرنتده قالسيدى انك قبرى اولا اولسردى پس يونده بوني اكلمق كرك
كم اللهه عبادت قلوب ذكره وتسبيحه مشغول اولمق دنيا بلاسنده قورتولدم اخرت
بلاسنده قورتولدم قبر بلاسنده قورتولدم روزى قيامت اولمق اكى جهان بلاسنه
مبتلا قيلوردوغى بيوريكم فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ يعنى چون يونس
بنره تسبيح قيلى لردن اولدى بالغه امر اندك كه انى دكز كنارنده بويره اندى انده
نه بينيادوارديدى نه اغاج نه خودا وت وارديدى بوحالنده كم اول يونس خسته ايدى
خيرده اويله ذكر اولنديكه اول بالق قرنتده انى ارميش ايدى دردنى دوكلمشدى
وبدنده قيل اثرى قالمش ايدى ديرلر زيرا قرق كون اول بالق قرنتده اكلمش
ايدى چونكه چقدى كوسى كونده اتى سنه طاقت كتوردى حق تعالى بيوردى
وَأَنبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّن يَقْطِينٍ يعنى اول يونسك اوزرينه بر قبق
اغجى بيتوردك كه اكا كولكه ايليه هم انك يبرغى نازكدر گوزسته طوقوب
زحمت اتمزدى دخى خبرده كلمشدركم چون يونس بالق قرنتده ذكر كارنه انلردى
بيجك ايچك نسنه يوغدى حق تعالى امر ايلديكم بر كيجك اكا كلوردى كيدردى

اسبق سوره الشافات در

انك اولسندن ايچردى اول قبق اغاجى كولكه سنده اوتوردى اكا دكن كم كزيرنه كليجه
قوتلندى اندن صكره اول اغاج قوردى يونس انى كوردبغايت غصلندى واغلدى حق
تعالى بيوردى وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ
إِلَىٰ حِينٍ يعنى يا يونس بردستى تحقيق يزسنى پيغمبر كوندردك برقومه كم يوز
بيلدى بلكم دخى اوزقوق كم يوز يكرمى بيلدى انلرك هلاكيچون بويله قيوردك
بر قبق اغاجى قوردوغنه يوللق قيوردك غصه لندك سن انلرى قودك قاچدك
حالبوكه انلر كلى ايمانه كالدلر سكا اناوب يزى برلدلر انلر كيچون عذابى انلردن
دفع ايلدك برزمان دخى دنياده باقى قودقكه اجللرى مدتنه ايريشه اندن صكره
اُلم طندره وزدنياده اولنلرعاقبت اُلم شربتين اچميجه چاره يوقدر اكر بيك بيل
دخى عمرلرى اولورسه پس يونس طوقوب يتيو شهرندن يكا يرايلدى ناكاه بر
اوغلنه اوغرادى قيوقودردى يونس اكا ديدكه قچمكه دونوب اوه وراسين
اول قومه دكل كه بن يونسى كوردم اوغلن ايدر واللهِ انلر بر قومدركم قچن بر
كشى برسوزسويلسه انى طانعلم اثبات قيلمه دكلر بيندن طانماسلر
نه ديه بن يونس ايدرا شهويرلر كلى سكا طانقلق ويورلركه سوزك كرچكدر ديو
پس اول اوغلن دونوب اوه وارديا پادشاهه خبرويريكم بن يونسى كوردم سزه
سلام قالدى اكا اتمدلرتا كه چقوب اولددوكى يره كلدلر اول ايراغا جلريله طانقلى
ويردلركم بو اوغلن خبرويردوكى كرچكدرچون اول پادشاه انى اشتدى اول
اوغلانك الن الوب تختنه كتوردى ديدكه چون سن يونسى كوردك بزه انك
بشارتن كتوردك پس بوملكه پادشاه اولمغه سن لايقسن يعنى قرق بيل اول
اوغلان انلره پادشاهلق ايلدى يونسى خبرويردوكيچون بس عاقل اولان يوقدر
اكلمق كرك عاشقلره معشوق خبرين دكورن كى حرمتلو اولمه كرك مؤمن
دعوا قلوركم بن اللهى ورسولى سورم ديريوعجبدركه بولره معشوق قلوزدن خبر
ويره بولرك قتندن خود وجيره دشمن طوتلن اولدر بوكا دلا لتقلوركم دعوى
يلانزدر انو كيچون خبرويرن حرمتسز اولور ودخى حق تعالى بيوردى فَاسْتَفْتِهِمْ
أَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ يا محمد صورمكه اهلنه كم سزك دكلكزدر

يعنى

قرلرى وارد روسزك اوغلانلر كوز مقابلنه ايدريو قضيه سبب بولدركم قرشتلرده بر طايفه وارکه انلره جن ديرلر ابليس دخى انلردندر كافرلرك برنجلرى ديرلركم بزدرستى اوله الله تعالى انك اولجنيلرى بولوكى قرلرندن ابوبكرانى ايشيدب ديكم انلرك انالرى كمدر دلركم جنيلرك اولولرى بس حق تعالى بيورندى اوتروب ديكم صورياكه محمد مكه اهلنه كم بولر نته كدولره اراجتيار قلورلر وريلرنه قرلر اختيار قلورلر ودخى بيورديكم ام خلقنا الملائكة اناثا وهم شاهدون يعنى يا محمد بولر تتمزده حاضراولوب كورمى طورلرلرى بزفرشتلرى دشى يرتدق بولرانى كوروب جزمى ديورلر الا انهم من افكهم ليقولون ولد الله وانهم لكاذبون يعنى يا محمد اكاه اولوب خبردار اولكم بوسوزدخى بولرك يلاانلرتدندركه ايدرلر اللهك اوغلى قرى وارردر حقيقتا بولريلاغ يخلردركه سوزلرى افترادرودخى ديورديكم اصطفى البنات على البنين يعنى يا محمد بوكافرلرديرلركم اول قرلرى اختيار قلدى اوغل اوزرته ايت بولركم مالكم كيف تحكمون • افلا تذكرون يعنى نه اولدى سزه يا مكه قويمكه اول حقده بونك كبى باطل حكملرايدرسز عقلكوز ديوشهرب اوكوتلنمز سزكم اول اوغلدن قرزدن منزه ردقرلراختيار قلمقدن يريدر بوسوزانك شانته لايق دكلدر اول يوجه دركه بونسنه دن سزوصف ايدرسزودخى بيورديكم ام لكم سلطان مبين • فاتوا بكتابكم ان كنتم صادقين يعنى ايت يا محمد بولركم بوسوزكم سزه يرسزظاهر حجتكوز ودليلكوزى واردرسزلده كتاب ايچنده سزه اندرلدى كتوروك اول حجتكوز وعذركوز ندر بوسوزاوزرنه كم ديور كوزكوروالم اكربوددعويده كرچكسكوز وجعلوا بينه وبين الجنة نسبا ولقد علمت الجنة انهم لمحضرون • سبحان الله عما يصفون • الا عباد الله المخلصين يعنى بومكه كافرلرلكركه بدرستى ابليس رجمان قرد شدر الله تعالى بوايتى كوندرب بيورديكه بوقبيله قريش اللهله ابليس اراسنده قرابت ونسبت مى ثابت قلورلرايدرلركم بوملائكه لرجنلردن اللهك قزلريدر ديورلر بدرستى اول ملائكه لردخى كلى بولرانلرو كچوده تكرنك قزلريدر ديراول ايله دينلو

كلى

كلى اوده حاضراولورلر بلكه اول قرشتلرده دستوريرلسركه انلرك حقنده بوسوزلرى ديملر اولانلراوليدى اول دينلرى التوب طاموده قويلر حق تعالى بريدر متردد اولمه ظالملرى وصف اللهدكى سوزدن حقيقتا انلراول اودعذابنه حاضراولسرلر الاشول قوللر حاضراولمزلركم انلرالتهى بريلوب مخلص قوللريدن اولدلر بونك كبى سوزلردن فارغ اولدلر ودخى حق تعالى بيورديكم فانكم وما تعبدون • ما انتم عليه بفاتنين الا من هو صال الجحيم يعنى بدرستى سزدخى اول نسنه كم اكا طيرسزالوكوزدن كلمزكم بركمسنه كمراه قلوب ازدره سزالاشول كمسنه ازدررسزكم بزعلم ازلده انك ضلالتنى وجحيم طاموسنه كرمكلكنى تقديراتمشوز اوكرمتى ازدرمتى به اوكمش سزك الكوزده دكلر اتباعه بركوزه شول قدراختيارويرمشوزهرنيه قصدا تسكوز اكرچه اكرشراكا كوجكوزيتر وقچن ايودن ويا وزدن برنسنيه قصدا تسكوزكم اشليه يا سويليه سزبزسزه قدرت ويروزهركم سزاشلراول سزك كسبكوزدرانوكله جزا اولنورسزخيرسه خيرشراسه شرسويلينلرك اعتقادى بودرزنهار جبرلر اعتقادنه وارمه كم نه كركسه اشليا سن دخى بنم ايمدن نه كلور الله اشلتدى ديه سن بو باطلدر بوسوزدن لازم كلور كه كوكدن انن كتابلر يلان اوله وكلى پيغمبرلر يلان اوله نعوذ بالله بوسوزدن كفر لازم كلور بس مؤمن اولن كركدركه بوندن صقنه اخروقت ايمانتى شيطان نصيبى قلميه ودخى بيورديكم وما منا الا له مقام معلوم • وانا لنحن الصافون • وانا لنحن المسبحون • يعنى اولكافرلرفرشتلرحقنده افترا ايدب بونك كبى باطل كلمجى سويلدلر حق تعالى انلرك باطللرن اشكاره قلمايجون امر ايلدى جبرائيله كم يا جبرائيل ابن محمده خبرور دكلوزبوفرشتلرجماعتى الاهربرنك كوكده معلوم مصلاسى واردركم بزانن اللهه عبادت قلورزودخى بزدوكلوزاول عبادتده صفطوتوب طورمشوزاول معبودمزه تسبيح ايدب طاعت قيلورز مجاهد روايت قيلور اجزدردن وابى زردخى ايدركم رسول حضرتلرى بيورديكم اطت السماء وحق لها ان تاط يعنى كوكلر اكلدى حقدر اكاكم اكلديه زيرا اول كوكلر ايچنده برقرش يرويوقدر الا انده برفرشته الهى قويوب سجديه وارمشدر معنسى اكا اشارت

قلور کم کلی فرشتلر حق تعالینك قولیدا کاطاعت ایجون یراد لمشدر اولکافرلرك
سوزی یکلش و باطلدر حق تعالی اندن متنزهدر و دخی بیورر دیکم وَاِنْ كَانُوا
لَيَقُولُونَ لَوْ اَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنَ الْاَوَّلِينَ ۝ لَكُنَّا عِبَادَ اللّٰهِ
الْمُخْلَصِينَ ۝ یعنی بو مکه کافرلری دیدلر کم اگر بزه دخی بر کتاب و بر
رسول کلسیدی اولیهود یلره و نصرانیلره کلدی کتابلرینی بز دخی ایمان کتوروب
اللهك مخلص قولندن اولوردق انی بو لردك فَكَفَرُوا بِهٖ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ یعنی بز محمدی انلره کوندردك و اکا قرآن کبی کتاب انزال ایتدك
انلر اول سوزلرنده طور میوب محمدی و کتابنی یالانلیوب کافر اولدلر اما بیز اوله
کم بللرا ولکفرلرینك سببیله بولره دنیاده ذلتلك و اهل و اولادی اسیر
اولوب مالدری غنیمت اوله و اخرتده طامو عذابی ابدی اولا ودخی بیورر دیکم
وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ۝ اِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ۝
وَاِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ یعنی یا محمد بزم کلمه موز بویله سبقت
ایتمشدر کم بز رسولمزه نصرت قلاوز رنتکم بو ایتده بیورمشدی کَتَبَ اللّٰهُ لَاَغْلِبَنَّ
اَنَا وَرُسُلِی یعنی حق تعالی تقدیر قلوب فرض ایلدی بیورر دیکه عزم جلالم حقی
بن دخی بنم رسوللرم دخی دشمنلرا وزره غالب اولورلر بدرسنی رسوللر منصور
قوللرمدر دشمنلر و دخی حقیقتا بزم لشکرمز رسوللرو مؤمنلر در دنیاده
غالبلردر بحجتله و اخرتده دخی غالبلردر کم مغلوب اولمزلر و دخی نسلی قلور
رسولنه بیورر دیکم فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتّٰى حِينٍ ۝ وَاَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۝
یعنی یا محمد بو کافرلردن یوز و کی چور قتالدن شول وقته دکن که بولره قتال
امر ایدم زیرا بو قضیته دخی قتاله بیورلمزدن اول کدینی و دخی بولره بلدرکه تیز
اولا بولرا ولوقت که کوزلریله کورالر بولره نزعذاب اولنسر اَفَبِعَذَابِنَا
يَسْتَعْجِلُونَ یعنی بنم کبی پادشاهك عذابنه اوغرامغه اوزرلرمی کم کلوب سکا
دیرلر یا محمد اولیزه وعده قلوب قورقدغك عذابی کرچکسه کتور کورالم
یعنی بولرا یلکی ذعم ایدرلر کم بزم عذابمزه طاقت کتورالر فَاِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ
فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ یعنی قچنکه اولیزم عذابمز بولرك یقینته

کلمه

کلمه نریا وز صباح کوراسن سن اول عذابله قوردقوده لتلرك صباحلرن روایتدر
رسول حضرتلرندن صلی الله علیه وسلم شول وقت کم اولرسول خیبر اوزرنه قوندی
دیکم خیبر هلاك اولدی زیرا قچنکم بز بو قومك میدانلرنه قونسه وز
انلرقورقودلمش قوم اولدر دخی ایمانه کلیلر انلرك صباحی نریا وز صباح
اولسرکم انلره اللهك عقوبتی ایتیشر کرو اکیجی کز محتت و تاکید اولمایچون
مبالغه بوله بیورردی وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتّٰى حِينٍ ۝ وَاَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ۝
یعنی یا محمد بو کافرلرك ستوکله قلدقلری ایشه طرلغنه بولری قورقودب
بنم عذابمدن خبرویرتا اکادکن که بولره قتال بیورم مکه کروسکا فتح ایدیک
ویرم بولرا ولوقت کوررسرلرکم نیه اوغرییرلر بوندن صکره کندوذاتنی
کافرلرسوزندن تنزیه ایتمکجون بیورردی سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا
يَصِفُونَ یعنی حق تعالی ایدیا محمد سنك ربّك کم عزت و قدرت اسیدر
متزهدر اولسنه دنکه کافرلرانی وصف ایدرلر وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۝
یعنی حق تعالی بنك سلامی اولسون رسوللرا وزرنه اولسونکه بنم خبرلرومی قوللرمه
ایرشدررلر تقصیرلرینی امتدلر بوایتده دلیل وارکه مؤمنلر جمیع رسوللره سلام
ایدرلر وعزتله اکلرو دخی بیورر دیکم وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ یعنی
حق شکر و ثنا اول اللهه کم اول کافرلری هلاك ایدب رسوللره نصرت ویردی
و دخی حق تعالی حضرتنه حمد ایدب اکا تنبیه قلدیکم قوللری دخی دایم اکا حمد قلالر

سورة ص مكية وهي ثمانون وخمس آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

ص وَالْقُرْاٰنِ ذِي الذِّكْرِ یعنی حق تعالی بیورر که بونك معنسی تشابهدر کسه
بوکا دیمزکه بونك معنسی حقیقت بودر اللهك مرادی بوندن یندوکن کرو الله بلور
اما تفسیرا هلنك هر بری عقلی ایرشدوکی قدر حق تعالی حضرتنك الهامیله تاویل
قلدلر اما مقصودی کرو الله تعالی یه تفویض قلدلر بعضلرد یدیلر که ص معنسی
الله تعالی وعده سنده صادق در نکه دیدی یرده کتورد خلاق اتمز عمل صالح ایشلیندر

جنت ودينار ويرر يا وزعمل اشلينلرك شركدن ايروغن فضيلته يرلغار ياخود عدل
ايدب كناهي متعلقي عذاب وعقوبت ايدر اندن صكره عفو ايدركره جنته قويار اكر ايمانله
كتسه وبرنجلرد لركم ص قسمدر يعني اندن ايجمكدر والقرآن مدوكي دخي اكا
عطف اولنور اول دخي اندندر معنسي دمك اولور كم اندن ايجره سورهٔ صاده دخي
قرآنه ابن مسعود ايدر ص والقرآن معنسي دمك اولور كم بزم قرآني تصديق ايدن لكد
انى حقيقت كرجك الثه بلوك تاكه حقدن باطلي تميز ايدب بلاسز اما ضحاك ايدر
ص معنسي الله تعالى نكم بيوردي كرچكدر دمك اولور اندن بيوريلديكم ص وَالْقُرْآنِ ذِي
الذِّكْرِ يعني قرآن حقيكه شرف وعزت اسمدر ودخي اندن اوكدن انن
كتابلرك قصتسه لري ايجنده در بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ يعني بوكافر
لرك قرآني يلانليوب ايمانه كلمدكلري بوددكلكم برظلم تحتلري اولمه انوكله عذد
ايده لربلكه بولرغايت تكبرلك ايجنده درلكم دنياده خلاف ايدرلربلكه بولرغيرت
جاهليت برله عداوت طوتوب كندولري بخاندن اراق قلورلر بوندن صكره بولر
انندار ايدب بيوريلديكه كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوْا
وَلَاتَ حِينَ مَنَاصٍ برنجلرد مثلركم بو ايت حق تعالى خبر ويرر اندن ايجدوكك
جوابدركم ص حقي وقرآن حقي بولردن اوكدن برنجه امتي هلاك قلدق اولر
كتابلري ورسولرني يلانلد قلردن اوترو انجه چاغرشوب دنياده مدد دلدركه بولره
قجاجق يرلمدي تاكه عذابزدن قورتللر كلبي ايدر يعني اول كافرلرك مؤمنلرك
قتال اتمكلري وقت عادتي بويديكم بعضسنه ديردي مناص يعني يمن لغتنده
دمك اولورکم براوغردن حمله ايدك كندوكوزي بولره اورك اولن اوله قورتلن
قورتله پس چونكم عذاب كلدكي كرواول عادتلري اوزرنه بربرنه مناص ديوچاغرشدلر
خبر تعالى بيوريديكم وَلَاتَ حِينَ مَنَاصٍ يعني شمدي سزه قجاجق يرمو قدر
كم بوعذابدن قورتله سز ودخي بيوريديكم وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ يعني
كافرلر عجبلدلر انى كم بولرا وقودقودجي كروكندولردن كلدي يعني بولرعربدن
هم بولره كلن رسول دخي عربلرك كي فصيحي ادي كه اول محمد سيدالكائنات در
فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ يعني چون رسول ثقلين رسالت

دعويسن قلدي بوكافرلر غيرتله كلوب انى كوترمدلر دخي دد لركه اشبو محمد ساحردر يلانجيدر
كه ايدن الهلك سوليم اجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ
يعني بو محمد كلدي بوني دعوي قلورکم الهٔ بردر اندن اوتري الهٔ يوقدر بويرتكري
بزم حاجتلرمزي يرنه كتورمكه بزه قدرتي يترمز بزه باشقه بزم بوبزه معبود لريمز
دخي كلسنه ايرشمز اشبو ايش غايت عجبدر ودخي بيوريديكم وَانْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ
أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ امام ابو الليث
ايدر ابن عباسدن بويله روايت اولنديكه ابو طالب چونكه ضعف اولدي
برجماعت ديرلوب انك قتنه كلدلر دد لركه يا ابا طالب سنك اولدقرشك اوغلي بزم
معبود لرمزه سوكر بونك كبي سوز لرديرو بونك كبي اشلر اشلر اندن صكره
ايجندك اكابر مكه كوندر انى اول سوزدن يغ واللاجهان خراب اولور پس ابو
طالب اكابر كشي كوندردي كه انى اول سوزدن نهي ايده ابو طالب ايشتدكده اوتورجق
بربوشجه بر وارهدي ابو جهل لعين قورقديكه اول رسول كلوب عمسي يانندن اول يرده
اوتورانى ابو طالب اسركيه اكا قتي بتون سوزسويليه بولرك دخي مقصودلري
يرنه كليه اول قورقودن ابو جهل صحرايوب اول يره كلدي اوتوردي ابو طالبك كشي سي
واروب رسوله ديديكه سكا عمك ابو طالب سلام ايدب سني قغرر دسولفي الحال
طوروب عمسي قتنه كلدي اوتورجق بربولدي الا قيويانندن بربولدي اوتوردي ابو طالب
اكا ديديكه يا قرداشم اوغلي محمد بوسنك قبيلك سندن شكايت قلورلركه سن
بولرك معبود لرينه بونك كبي سوكوب اشلر ايدرمش سن بنجون بويله ايدرسن
دديرسول الله صلى الله عليه وسلم ديديكه يا عمتي بن بولردن دلمزم الا بر سوز
دلرم كه ديلرقورتللرتاكه جميع عربا ول سوزيله بولره مطيع اولوب حرمت
قللرودخي عجم قومي اول سوزيله بولره خراج ويره لر ابو طالب ديديكه اول
نه سوزدر رسول الله صلى الله عليه وسلم بيوريديكم لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ محمد رسول الله
ديلر بوني ايشديا ول قوم قورقوبرله طروكلدلر اكثلرندن طونلرن براغوب
دد لركم بو محمد بوددكلي معبود لري ترك ايدب بر معبود يه طوغطوتار بو ايش
كي عجب نسنه در كم بو بر معبود بونجه معبود لريا شرهدوغي اشي بنجه باشره

پس اول اشراف لردن بر بولك جماعت ديرلوب ابو طالب قتنه وارو ب ببرنه دلر
كم ثابت اولك دولتك صيرايلك بو معبود لرك عادتي اوزره كم مراد بويله
اهلي وجوده كلمكه بو ذوالرسز هيچ براش تمام اولمز مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ
الْآخِرَةِ إِنْ هَذَا إِلَّا اخْتِلَاقٌ يعني اول كافرلرد دلركم بزه بو سوزيكه محمد
ديرهيچ اشتمدك دخي ملت اچنلكي يهودي ونصرايلر دكلدر بو سوز بر يلان
سوزدر كه كندو كندودن دوزمشدر دلركم بو يلان سوزيله بوخلقي كندو يه
اويدره تكم بو سوزلري شمدي مسلمانلر ديرلر انلرك حقنده كم خلقي حق يوله دعوت
قلوب فساددن طاعته يلتيلر ديلكه بو دخي بر دكان قورمشدر انلر
كندويه سيب ايدنمشدر كه خلقدن عزت بوله انو كلله سيب ايدنوب ديرلك
ايشه اكر بو دكلري حقدر يونك كبي ايدر طايفه دخي چوقدر بلكه اكثر
بودر اما اهل اخلاص دخي اكسك دكل ليكن بولرنظر لرن همان كلي سنه
بر قلور لر عقللله ادراك ايدب تميز قلمز لر قطع حكم ايدر لر تكم بولرهپ
ديا اهلدر بوسوزدن اوكش خطايه دوشر لر جرلري يوقدر ودخي حق تعالى
بيورديكم ءَأُنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي
بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا عَذَابِ يعني حق تعالى خبرويرركم بوكافرلر حسد لردن
ديرلركه بو محمد مي مخصوص اولندي بزم ارامزده كم نبوت اكا ويرله بوكا
بوسوزي تحقيقاله ديمز لر بلكه بولر بزم كتابمز شك ايدب كمان ايدر لر حق
ايدوكنه اعتقاد اتمز لر وبزم برلكمزه دخي انكار ايدر لر بلكه بوشك وبو انكاري
اندن اوترو ايدر لركم هنوز بولردخي بزم عذابمز طتمد لر اما تيتز اولاكم ططلر كماندي
كوتزله بريوده كم اصلا فايده قلميه ودخي بيورديكم أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ
رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ يعني الله تعالى نك رحمت خزينه
لرينك مفتاحي بولرك الننده مدركه دلرسه نبوتي اكا ويره لر بلكه
بويله دكل حق تعالى الننده فضل انوكدركه دلرسه اكا ويرر ملكنده غالبدر
وكمه دلرسه وهايدر عطاي جوق قلور ودخي بيورديكه أَمْ لَهُمْ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ يعني

بو

بويله كوك يلكي ودخي بويله كوك اراسنده نه وارسه بوطالمل وكافرلركم بو
پيغمبر لغي كندو لركمه دلرسه ويره لر بلكه بو جميع ملك اللهكدر كي دلرسه
پيغمبر ايدر مختار اولدر اولدي كمي دليوب اكا وحي اين رسول اولدر اكر وكافرلر
حق تعالى حكمته راضي اولمز لرسه وانك فعلنه راضي اولمز لرسه كندو ترو يجاره
ادنسو نلركم كوكلر قيو سندن بو ترو جقلر بزم حكمو زي منع ايدب كندو دلكلرن
يرنه كتوره لر بو سوز لركلي اولي ظالملره سرز نشدر هم انلره عاجز لغن بلدرب
قورقمقدر بو حكمه منزجر اولوب يغلنلر زيرا تولد اولان كوك كم مولا كلرك
حكمته راضي اولامزه حكم ايدرسه اولحكم كندو نفسنه خوش كليه دخي منع اتمك
الندن كلمز ودخي بيورديكم جُنْدٌ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ
يعني بوكافرلرحتى بزم رسولمزي اولدرمك قصدن اين لر بلسونلركم بولرده
برصنيق هلاك اولش جرييدر كه نصرت بزم رسولمز كدر بولرك مقصودي يونه كلمك
دكلدر حق تعالى نك بوكلامي بدر واقعه سنده اولحق نسنه دن خبرويرب تنبيه
قلمقدركه بو نصرت انده رسوله واقع اولدي قريشك جميع اعيانلرني هلاك
ايدوب قيويه برقدي ودخي حق تعالى رسولنك خاطرني رعايت ايدوب ملولك
اولماسي ايچون بيورديكه كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ
ذُو الْأَوْتَادِ يعني يا محمد بوكافرلرسني يلانلد قلرنه خاطرك ملول اطوتغفل كه
بومكه قومندن اول نوحي يلانلدلر وعاد قومي هودي يلانلدلر وفرعون دخي محكم
بنيادلر استدي غايت قوتلو ادي ويخلرا تيدي يعني دورت ميخ دوزدرمشدي
هركمه كه قاقسه اولدورت يخلاه اني يره ميخلرمشدي اولدخي قومياله رسولمزه موشايله
يلانلدلر ودخي بيورديكم وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ
أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ يعني يا محمد يلانلينلر انحق انلم دكل بلكه ثمود قومي
لوط پيغمبري وميشه قومي شعيب پيغمبري يلانلدلركه بولر كلسي پيغمبر لرك
اوزره جمع اولدلركه انى هلاك ايدن لر بوقريش دخي اولجماعتلردن بريسيدر
سنك اوزروكه محكوم امتمدلرلر إِنْ كُلٌّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ
يعني دكلدر بوكلسي الا انلردركه كلن رسوللرمزي يلانلدلر بزم دخي عذابمزو

انلره واجب اولديكه هر بريني برعقابله هلاك ايلدك **وَمَا يَنظُرُ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا**
مِن فَوَاقٍ يعني يا محمد بوسنك قومك منتظر اولدقلري كل الاشولدر براقلجا النمعه منتظر كرم
كم قچن واقع اولسه كروجوع اولمق يوقدر اولدقلري فتنه برحيرته واقع اولوب قورقودن
عقل لرين يا وقلوب شولاسرهكه دونلرکم هركز كروانلره ايلتي بولنميه وبرمحنته
اوغرايلركم صوكنده راحت بولنميه ودخي حق تعالى بولردن خبر ويرب بيورديكه
وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّل لَّنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ابن عباس رضي الله عنهما ايدر بو
ايتك سبب نزولي بودركم رسول عليه السلام قريش قومنه دديكم هركسكم الله
ايمان كتورميه ويني كرچكلميه يارن قيامت كونده انك براتين صول النه ويرلر
اول قوم قريش رسولكه صلى الله عليه وسلم سوزين لطيفيه الوب ديرلرايمزم رتبز
براتمزيزه دينماده تعجيل قيلويركل حساب كونكلزدن اوكدن يعني بوسوزي انكار
يوشدن ديرلر رسول حضرتنك مبارك خاطري يوليطار لغندخي تعالى كروانك
خاطرين اچمايچون بيورديكم **اصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ**
ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ يعني يا محمد صبر ايله بوكافرلرك سوزلرى اوزرنه
كم سكا ديرلر وسني يالانلرلر اولبزم قولموز داودى انك كم طاعته بخه قوى ادى
ديلم بزم طاعتمزه اقبال ايدجي ادى بنده مطيع قوللردن ادى **إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ**
مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ يعني بزطاغلرى مسخر ومطيع قلدق اول
داودله كم قچن اولبزه طاعت ايدب تسبيح ايتسه هركونك اولنده واخرنده
طاغلردخي انوكله يله بزه تسبيح ايدرلرى طاوس روايت قلورابن عباسدن كه اول
اصحابنه ددیكه هيچ قرانن قشلق نمازن بولدكوزمي ددلركم يوق ابن عباس ددیكم
خق تعالى بيورديكم **وَالْإِشْرَاقِ** ددوكي اول قشلق نمازيدركم داود عليه السلام قيلوردي
ودخي حق تعالى بيورديكم **وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَّهُ أَوَّابٌ** يعني يا لكوز
داوده طاغلرى مطيع قلدق بلكه قوشلردخي انك قدته جمع اولورلردى انوكله بزه
تسبيح قيلورلردى ودخي بيورديكه **وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَ**
فَصْلَ الْخِطَابِ يعني بز انك صقليجي لرني قوى قلدق ودخي كاعلم فهم وپيغمبرلك
ويردك دخي قولاداسنده طانقلغله واندله حكم ايتمك ويردك سقاتل ايده

هركيجه داود عليه السلام صقلردى محرابنده اوتوروب بيك كشي حق تعالى انك ملكني قوتلو
قلدق ددوكي بوددركم دخي خبرده كلمشدركه شويله روايت اولنديكه بركشي براوغلانه
ظلم ايدوب كوزن الدى اولد اوغلان اوكوزن دعوى قلدغي ايچون اول كشي انى شيلايله اوردى
اول اوغلان انك ظلمندن يردم ديليوداود عم قتنه كلدى اول كشيدن اوكوزن دعوا قلدى
اول كيجه دوشنده حق تعالى اكا ايكله الهام قلديكه اول كشيي اولدرم اول اوكوزى الوب
اوغلانه تسليم ايده داود اويني كلدى ددى بوددوشه عمل ايتمك اولمز سنايدسرسن اوله
اولدم جبرائيل كلوب اشكاره اول حكم اوزره وحي كتوردى داود اول حكمي بني اسرائيله
خبر ويردى بني اسرائيل انى ايشدب طرلغندلر ددلركم بركشي براوغلانه شيله اوردي
سن انى اندن اوترو ديلرمسن داود ددیكم بويربويرقدركم حق تعالى بيورمشدر چون
بني اسرائيل بلدلركم حق تعالى بيورمشدر الله تعالى امريدر اسم اولوب مطيع اولدلر داود
اول كشي محاضر كتوردى اكا ددیكم حق تعالى بكا ايله بيورديكم سني اولدرم اوكشي ديكم
كرچك ايتدك يا تكريينك پيغمبري كربن انك اتا سني الديوب اغي اراسنده الديوب
اولدرديم اوكوزن الدم پس داود دخي اول كشي اولدردى اوكوزى كروانه ويردى بو
سبيدن داودك هيبتي زياده اولدى ددلركم داوده حكم ايدرسه الله تعالى حضرتنك
وحييله در بوندن صكره حق تعالى كوكده بر زنجير كوندردى شويله معلق
اصلمشدى بيورديكه كروخلق اراسنده بوزنجيرله حكم ايلكل هركسكم الن صوتوب
اول زنجيره ايرشه بلكل كم اولحق اوزره در اولكم صوتوب الى ايرشميه اول
باطل اوزره در بوزمان اول حكم اوزره اولدى زمانله بركشي بركسنك مكركم كوجلو
بردانه ايكي سن الدى الندكي عصانك ايچن اويوب اول ايكيسي اول عصايه
كرتلدى اول ايكي اتاسي اولانا ايكيسي دعوى ايدب انوكله داوده كلدلر اول ايكيسي
دعوا ايدن ديكه اشيو كشي بنم ايكي الدى كوجله بن سوزمدن كرچكين يالان
دكولين الن اوزندى زنجيره ايرشدى واول ايكي الن ايكي اتاسنه ددیكم
مدام اشيو عصامي طوت چونه اول ايكي اتاسي عصايي النه الدى ددیكم بن ايكيسني
بوكا دكوردم سوزمدن يالان دكولم اولدخي زنجيره الن صوتدى الى ايرشدى
داود بوايشده متحير اولدى پس اول وقت زنجير كروكوتورلدى حق تعالى

امر الديكم اندن كيرو انغله حكم ايدن حق تعالى اكا حكمت و فصل خطاب ويردك ديدوكى
بويديكه ذكر اولندى و دخى بيورديكم وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا
الْمِحْرَابَ يعنى يا محمد اول دعوىجيلرك خبرى سكا ايرشديمى شول وقتكم محرابه
چقدلر داود كى محرابنه صورد لر بردن بوقرويوجه اولدوغنجون حسين بصرى
ديدر داود كونلرى درد اتمشدى بركون خاتونلريله مصاحبت قيلوردى بركون
خلق اراسنه حكم ايدردى بركون الله تعالى حضرتنه عبادت ايدردى وبركونى
بنى اسرائيل ايچون قومشديكم اندن نسنه صوروب اوكنه لر بركون بنى اسرائيل
قومنه صوريكه تفكرك كوچى يتر كه بركون الله تعالى عبادتندن فارغ اولمه
شيطان هيچ بروجهله اكا الم ايرشدرمه ديدلركه باتكرى پيغمبرى هيچ بر مزله
اندن كلمز داود عم كوكلنده كجوريكه مكر بنم كوحم يته ديو كلوب محرابنه كردى
قپوسن بغلدى محرابه قرشوطوب نماز قيلوردى بر قوش كلدى غايت كود كلو
درلو درلو زينتله بزمش كلوب داود يقينته قوندى داود اكا نظر قيلدى
كوكلنه غايت خوش كلدى اندن كوكلته برنسنه دوشديكه اكا يقين واره طوته
قالقوب اكا يقين كلدى حريص اولوب طمعاله الن صوندىكه طوته قوش بوزكرودك
قچدى اوح كرقودى طوته مدى دردنجى كى ارقاسنه طوقندى اما كروحطا ايدى
طوته مدى قوش قالقوب محرابك درجسته قوندى اول محراب اردنده بر
حوض واردى برخاتون اندن غسل ايدر بوردى داود كرو اقالقوب درجيه
واروب الن صوندى كه اولدرجه انى طوته كرو طوته مدى قوش اشغه ايدى داود
اركدنجه نظر قيلدى ناكاه كوندى طوش كلوب كوردىكه بر عورت غسل ايدر اول خاتونك
رحمى داوده طوش كلدى فى الحال صاچنى چوزوب اتوكله كودسنى بوريوب اوتوردى
داود نظرى اول خاتونه طوقندوغندن كوكلنه بروسوسه واقع اولدى اتوكله
نمازدن حضورى بوزلدى بنى جك محرابندن اشغه ايدى اول خاتونك اونه واره
صوره كم سن كمسن واردى انى بولوب صوردى اول خاتون خبر ويردى كه مكدر داود
ديكم سنك حلالك واردر اول خاتون ديكم واردر قلابن لشكرله فلان يره

كوزى

كيدوب

كيدب طورد انى ايشدب دوندى اوه كلدى اول صوباشنه كوندرمشدى اكا بنى بازدى
ددى قچنكم بنم براتم سكا ايره اول حتا اوغلى اوريايى اول اتلو لشكرك مقدمى
قيلاسن چونكه بنى اكا ايرشدى اول سوزى بينه كتوروب انى چرى باشى قيلدى ايلمرو
طوتدى چونكه دشمنه مقابل اولدلر اول اولدى اوغرشدى دوشوروب اندن شهيد
قيلدلر داود عم انك وفاتن ايشتدى كويدى تا اكا دكن كه انك عتقى تمام اولدى
اندن دليوب انى چفتلندى وقتلرده بركون داود محرابنده اوترمشدى اكا ملكه
چقه كلدى قپو بغلويكن داود انلرى كوروب قتى قورقوبه دوشدى نتكم حق تعالى
بيوردى إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُودَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ
بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاحْكُمْ بَيْنَنَا وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا
إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ اول فرشتالر داود قود قدوغن بلدلركم قورقتغلر
بز اكى دعوىجيلر بزبرومزه برومز حدن چوزيظلم ايلدى سكا كلدك بيلدركه عدالله
حكم ايلكل جود وحيف ايلكل ودخى طعز ويرمه دلالت ايله داوده ديكه ديك
دعويكز ندر ايدك ايشيده ين بولر خبر ويردلركم حق تعالى خبر ويردى
إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ
أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ يعنى اول اكى فرشته نك برسى ديكم
اوتن بوينم قرداشمدر بونك طقسان طقوز قيونى وابنم برقيونم وار بكا غالب
اولوب ديركه اول برقيونى دخى بكا ويرا ولدخى بنم ملكمدر اولسون ديرسن نه ديسن
داود ديولره جواب ويردى تتكم حق تعالى بيوردى قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ
نَعْجَتِكَ إِلَى نِعَاجِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَى
بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ يعنى داود
اكا ديدىكه حقيقتا بوقرداشك سكا ظلم اتمش كم سنك اول برقيونكى الوب
كندو طقسان طقوز قيوينه قتمق دلمش بدرستى بوشريك لرك چوغى بعضسى
بعضنه ظلم ايدر الا مكر شول كمسلركم ايمان كتوروب عمل صالح راشايلو انلر ظلم ايلمز
بو لردخى از در كم بربرينه عدل ايدب ظلم ايتمزلر چون داود عليه السلام بونلرك
اراسنده بويله حكم ايلدى بو فرشتالر دخى بويله كم كندو لرى اكا بالدوره لد

تا کہ بود عوبدن مقصود بیدوکن داود فہم ایلیه اول طقسان طقوز قیوندن مراد داوده تنبیه
قلما غدیکه انك طقسان طقوز عورتی وارکن اول اوریانك برعورتن دخی کندوالمق دلدی
پس اول اکی فرشته بربرنه یاقشوب کلمسدی داودك کوزنه قرشوکوکا کوترلدلر داود چون
انی کوردی بلدیکه حق تعالی انی اول اکی فرشتلرله حکمده امتحان ایدوب ابتلا قلدی تتکم
حق تعالی بیورمش وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا
وَأَنَابَ یعنی داود بلدیکه بنانی اولدفرشتلرله ابتلا قلدق صوچنی اکا تنبیه قلدق اول سجده
دخی رتبندن مغفرت طلب ایدوب توبیله الله تعالی طاعتنه مشغول اولدی فرق
کون سجده وارب باشنی یردن قالدرمدی الما ایکی تمانه وقتدن قالدرردی اندن
کرو سجده یه وارویاغلدی اول خطا بندن اوتری نه طعام یردی نه صوایچردی تا اکا
دکن که حق تعالی دن وحی کلدیکم یا داود کوتوز باشکی یردن سنك صوچکی عفو ایلدك
اما کلبی ابن عباسدن روایت قلدیکم قرق کون داود سجده وارویاغلدی کوزیاشندن
ویرده یاتمغدن یوزینك درسی چوردی دوشدی کوزی یاشندن اوترتوب باشی
اوت ایچنده قالدی نیاز ایدیکم بابت بنی نته اسرکاسن بن بلوردم کسن بندن
انتقام ایدیسرسن اول خطادن اوترو چونکم داوددن یوتضرعلر کلدی الله تعالی
جبرائیلی وردی کلوب داوده ددیکم یا داود الله تعالی سکا سلام قلدی ددیکم
دار اول اوریانك قبرنده حلا للقدله فلانکوه داود واروب اوریانك قبری اوزره
جاءزدی حلا للقدله اول قبردن آواز کلدیکه یا تکری پیغمبری حلا لقلدم داود کرو
دوندی اونه کلدی جبرائیل دخی کروکلدی ددیکه یا داود اوریایه بوخطا کدن خبر
ویردکی کم اکا تیلدك ددی داود یوق جبرائیل ددیکه پس کروایشك همان ضایعدد
بوری وارخبر ویرنه واقع اولدیسه داود کرو اوریانك قبرنه واروبنه واقع اولدیسه
بریرخبرویردی حلا للغفرله لدی جواب کلدیکه یا داود بن اخرتده سنك اچون دعویجیم حلا
اتمزن ددی داود ایشدب غصیله کرو دوندی علامت انی قیلدی فرق کون کرو تمام اغلدی
تاکه حق تعالی انی رحمتیرله اسرکیه الله تعالی انی اسرکدی جبرائیل کلدی ددیکه
یا داود بنسنك صوچکی اولقعلوم زدن دلدك بزم رضامز ایچون عفو ایلدی باشکی
قالدریاشکی سل دخی سنی یرلغدق تتکم حق تعالی بیورمش فَغَفَرْنَا لَهُ ذَٰلِكَ وَإِنَّ لَهُ

سجده

عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآبٍ یعنی بزاول داودك کناهنی یرلغدق کرانك بزم
قتمزده قربتی ومرتبسی وار دخی اخرتده ثوب گلجك کوردکلو مقام وار اما بعض
اهل تفسیر دشلر که بو قصیته داود حقنده صحیح دکلدر کیغمبر بونك کبی ایشلمز
اولنه حاشا کاول کناهه قصد ایلیه اما صحیح بودر که چون اول اکی دعویجی سوزیله
انی ظلمه نسبت قلدی دیکه اول اکاظلم ایلمش که قیوتکی آله قیوبتدقته حطاسی همان
یویری بوندن اوترو اغلدی تا یرلغنجه بوندن صکره حق تعالیدن اوتدوغندن
اولنجه یاشن قالدرب کوکه بقدی پس مؤمنلرله لان کرك کم بوحالدن کندویه انصاف ایدن
دیه کم داود تکرینك پیغمبری ایکن شول دکلو صوچی عفو اولندی تا تمام قرق کون سجده
واروب اغلیوب تضرع قلمیجه عجب بزم بودکلو چوق کناهم بخیر یارلغنسه کم اوزدن
برکناهه پشیمانلغم یوق بلکه کناه اشلرمه سیونورم اغلمق خوددن قندن قالدی حالی بودر که
بن ولی دخی دکلم پس اولوقعه قوبکا کرك کم کیجه کوندز ایشم کناه ومعصیت اوزدن براغلایوب
اخلاصله توبه کلوب الله دن یکا دونه امید درکه کناهی عفو اولنه حق تعالی فضلیله
ودخی بیورمش یَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ
بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ یعنی بزخطاب عزت برله دلدك
یا داود بزسکا اکرام قلدق پیغمبرلك ویرمکله ودخی یربوزنده سنی خلیفه قلدق خلیفه
اکا دیرلرکه کندودن اول کلنلرك طوره پس داود دن اوکدن پیغمبرلك برکسنه
یدی اکسیلمیه حق تعالی داوده جمع ایلدی هم پیغمبرهم پادشاه قلدی واکا دیکم خلق
اراسنده عدالله حکم ایلکلر صقنکه هوای نفسه تابعت قلوب جورله حکم ایلمیاسن که اول
هوای نفس سنی الله یولندن سورو جیدر طاعتدن معصیته براغور ودخی بیورمش
إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ
یعنی شول کمسلرکم هواسنه اویوب طاعتدن ایقلرلر سورچدردی ایمان مقتضی
سنیجه عمل قلدی انلره قتی عذاب اولیسر دانذن اوترو کم اول عذاب کونن اونوتدلر
اخرتدن قورقوب براکا لایق عمل قلمدلر پس بوایتدن دخی مستبنه اولوبا کوتلنمك
کرك شول کمسلرکم الله تعالی قوالری اوزره حاکم اولا یا ایکلك ایله یا نایبلغله
یا قاضیلغله یا صویاشیلغله کم کی صقنکم کندو نفسی دلکیجون بخود براتوب

كشى دلكيجون الله تعالى قولنده ظلم وحيف قلمه تا كه الله تعالى اول قتى غدايدن خلاص
ايدوب قورتره دخى حق تعالى بيورديكم وَمَا خَلَقْنَا السَّمَآءَ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا بَاطِلًا يعنى بويرى كوكى دخى بوتلرك اراسنده وارسيهج برن عبث
وباطل يرتمدق كه اولير اد لدوغنده برحكمت ويرمصلحت اولمه بلكه بزاتلرى يرددغرض
كمى اولدى وكمى دخى اولى يودر وكمى دخى اولبسد ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنَ النَّارِ يعنى بوسنه اول كافرلرك ظنى دركم ديرلر بويله كوك اراسنده
ودخى يرله كوك هيچ يره يرد لمش تستددكم اتك بر مصلحتى يوقدر اتكچوندر كم
اخرتده انكار اتدلر هلاكلك اول كافرلره كم طاموعذابدن بوحكمته انكار ايدرلر و
دخى بيورديكه اَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ
فِي الْأَرْضِ اَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ بوايتك دخى انمكه سببى بودركم
مكه نك كافرلرى ديرلرديكم بوايمانه كلنلر مفلسلر دردر ويشلردر صنورلر اولر كم
بزم كبى شريفلر وغنيلر وارركن اول اخرتده بولره عزت واكرام اولنه اكر اخرت
دد كلرى كرچك اولورسه دخى انلره ويرلمدن بزه دخى ارتق ويرليسر پس الله تعالى
بوايتى ايدوب بيورديكه بوتلرك بود كلرى ظن باطلدر معلوم قلمه ايت حتى بودركم
بزيرمى قلورز شول كمسلره كم ايمان كتوب عمل صالح ايشلمه لرانلر وكلمه كم بزه شريك
كتوب كافر اولدلرياخود بزدن قوتلو مطيع اولدلر ايدى مطيع اولان قوللرمزه
شول بزدن قورقميوب عاصى اولنلر كبمى قلورز بومحال وباطل سوزدركه ديرلر ودخى
بيورديكم كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ اِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا اٰيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ
اُولُوا الْأَلْبَابِ يعنى يا محمد بوقرآن بركتابدركم جبرائيل عليه السلام
سكا اندردى بومبارك كتابدر بزكتى چوقدر شول كمسلره كم اكا ايمان كتوب
انى كرچك ليبه وانك ايچندكيله عمل ايليه وبوكتابى بيلوب اندن اوترو اندردك كم
اتك ايتلرنى اوقيوب معنيستدن تفكر قيلالر وعقلى اولنلرانوكله اوكوتلنلر پس
ايت معنيسى لا لتقلورکم هركم قرآن اوقسه تفكر ايدوب انوكله اوكوتلنمسه اول
احمقدر جاهلدر عاقل دكلدر كرسه جميع علومى اول كوكلنه اول حفظ ايلسون
زيرا دوكلى حظانك اصلى دنياسوزلكدر اكثرى علمانك شمدى دنيا محبتى اكا غايدر

قران اكثريت دنيايى ذم ايدر بولدى حق تعالى ذم ايدب تحقير قلدوغى نسنيه حريص
اولوب منازعه قلورلر پس بولرجن اولقبيله متغطا اولوب اوكوتلنلر كاشكى بولركه
بوفعلنك ضررى كندولره لازم اولديدى اما تعدى قلوب ضررى عام اولدى بولر حرام
ايدوكى بلوب اشلرلر اما عوام الناس مستحل اولوب دينلرن دخى بغمايه ويرلر نعوذ
بالله منه دخى بيورديكم وَوَهَبْنَا لِدَاوُۥدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ اِنَّهُۥ اَوَّابٌ خبرده
كلمشدركم داود عم اوريا عورتن چفتلندى اول شرطله اليدكه داود كه صوكنده اندن
طوغان اوغلان خليفه اوله اندن سليمان طوغدى كروبزه اول خليفه اولدى
حق تعالى انى عظمتيله مدح ايدر بيورديكه بوسليمانى داوده عطا قلدق نتكم ابن عباس
دخى ايدر بزم دخى قدرمزه حق تعالى بندن عطا درك كم انك شكرن بزه كتورا وز
انلرى كوركلو اديلرله تعليم ايده وز تكربه عاصى اولمايلر كوركه حق تعالى اول كوكلو بنده
سليمانى مدح ايدب ديركه اول سليمان نه كوركلو سليمانددركه اَوَّابٌ در يعنى دايم بزم
طاعتمزده بروقت عبادتده غافل اولمز نتكم اشبو ايتده بيورديكم اِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ
بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ بوايتك دخى سبب نزولى بويديكم دمشق
اهلى يهوديدن جمع اولوب اتفاق قلدلركم سليمانله مقاتله ايدلر چون كلوب محاربه
قلدلر سليمانك انلرى قهر ايلدى طعتدى هلاك قيلدى بولردن سليمانه غنيمت مالندن
بيك عربى ات دكدى كتوب انى سليمانه عرض ايلدلر اكندو قيتدى سليمان انلره نظر
ايدب حسننه تعجب قلودى تا انلره شولقدر مشغول اولديكه كنش طولندى نمازن
اكدى كندو حالنه غضبه كلدى نتكم حق تعالى خبرويردى فَقَالَ اِنِّيٓ اَحْبَبْتُ حُبَّ
الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّىٰ تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ يعنى چون اكندو وقتنده اول كوركلو
نازى انلرا كا عرض اولندى اكا مشغول اولوب نماز فوت اولدى ديكم يعنى بن
اختيار ايلدم اول مال محبتن بزم ديتم عبادتى اوزره تا كه كون واردى حجابه كردى
رُدُّوهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ يعنى دوندرك كروا ول انلرى
بكا كتورك دوندرب كروكتوردلر بشلدى فالجمله يكمك بوبينن يكمك ايچكن قزدى
تا كم اولديكدن طقوزيوزن هلاك ايلدى كم اكا عرض اولندى اول عربى انلركم خالق
الذى واحد اول نسلدن قالمشدر بعضلر دمشدركم اول انلرك بوبينن ايچكن كسوب

قرمدی اما قلجله بو بیلدرده انجکلرنی نشان ایدب الله یولنه سبیل قلدی زیرا بونك کبی فعله
نسنه توبه اوله توبه خود فعلی منکر دن اولسه کرك اما بوکه بو قدر جواب جائز اوله
که اول وقتده انك کبی اشلمك مبا حدر اولدینا مالی تخییر قلمغین حق تعالی نك قیلمدیغی
فوت اولدوغیچون ودخی حق تعالی بیورمدی وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَٰنَ وَأَلْقَيْنَا عَلَىٰ
كُرْسِيِّهِۦ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ بو آیتك دخی قضیتسی دخی بو بدیکم حق تعالی
سلیمانه امر ایلدیکم بنی اسرائیلدن چغتلنه اول بنی اسرائیلدن چغتلمدی ایرق قبیلدن
چغتلندی حق تعالی اکا اندن اوتروا عذاب ایدب فرق کوه ملکنی الندن الدی دیوه
ویردی کم اول دیوه اضطخر دیرلردی سلیمانك عادتی بو یدیکم حاجته وارجق بوزکی
چقرب یرجاریه اصمر لودی چقچق کروا لوردی اول دیو کندویله اولجاریه صورتنه
تصویر ایدب یوزکی دیوك النه ویردی دیو یوزکی الوب تخته چقوب سلیمان
صورتنه کروب حکم ایلدی سلیمان چوه حاجتدن فارغ اولوب چقدی کوردیکه
سلطنت تختنه بر سلطه سلیمان دخی اولتورمش ایدیکم بو اشده حق تعالیدن بو کا
بر عقوبت وارطنیوب چقدی سیاحته قصد ایلدی فرق کوه تمام غربت چکوب
یوزنه واقعلدن اوغردی عاقبت حق تعالی ملکن کروویردی پس بو آیت معنسی بودر
کم بز سنی سلیمانه ابتلا قلوب ملکنی الندن آلدوانك تختنی اوزرنه بر دیو اوترتدق
اندن صکره کروا کا ملکن ویردك دونوب کروملکنه کلدی اتا ابن عباس رضی
ایدر کعب الاحباره بو آیتك معنسندن صوردم ایله خبر ویردیکه بر دیو وار ایدی
اکا صخر دیرلردی برکون سلیمان اکا صورديکه یا صخر بو ادم اوغلنلرنه بنجه مکر
ایدرسك دیدی صخر دیدیکه یوزکنوزبکا کوستر خبر ویره یم سلیمان یوزوکنی
چقرب النه ویردی اول صخر دیو اول یوزکی فی الحال دکره اتدی ملك سلیمانك
الندن کتدی اول صخر دیو اولدی سلیمان دخی اتی کوروب کندوی غربته برقدی
اول صخر دیو سلیمانك عورتلریله مصاحبت ایدردی اتا انلره آل صونمزدی بونلر
صخرك حالنه وفعلنه نظر ایدب انکار ایدرلردی دیرلردیکه بو سلیمان مدر بو خسته
دکل بو صخر دیردیکه بن سلیمانم بونلر دیرلردیکه سلیمان دکلسین سنك حالك وفعلك
سلیمان حالنه وفعلنه یکزمز بو لرلو حالله جیرتن قالدیلر بلمزلردیکه سلیمان حالی نولدی

سلیمان

سلیمان غربته دوشوب یورهدی ناکاه برکون برعورت سلیمانه برباق صدقه ایلدی سلیمان
دخی اول باقی الوب بریان ایلدیکم بیه باقی برکن اولیوزك باق ایچنده چقه
کلدی الوب اتی فی الحال بر مغته کچوب حق تعالایه حمد وثنا قلدی اول ملك و
سلطنت کروبرنه کلدی اول صخر دیوی بولنك کمتورك دیوامر ایلدی وارلر بولدلر
کتوردلر امر ایلدی سلیمان برطاش اویدلر اول صخر دیوی ایچنه قویوب اغزنی
برکیتدلر دکره برقدلر دولکم بوسنك زندانکدر تا قیامته دکن اما تفسیر
اهلنك برچسی بویله تحقیق ایلدلرکم بو ذکر اندکلری روایت بو آیت معنسنده
صحیح دکلدر زیرا حق تعالی حکیم در هرنسنه یرلو یرنجه دوزرانك حکمتنه لایق
دکلدرکم دیه وزدیو پیغمبر تختنه اوتردی سلیمانلرك حکمی اوزره انی مسلط قلدی
اما بو آیت قضیتسنده تاویل بیدوکن یکرکی الله قتنده در اتا اهل تحقیق
دمشلرکم سلیمانك براوغلنجوغی واردی انجق ملك الموت سلیمانك زیارتنه
کلدی قتنه اوتردی اول اوغلنجق ملك الموتی کوروب قودقدی یکری متغیر
اولدی انك هیبتندن صرو اولدی سلیمانه انی کوروب یله امر ایلدیکم اوغلانی بوقرو
کوتورب بولت اوزرنه قودی تاکم اول حال اندن زایل اوله چوه یل انی بولت اوزرنه
قودی اول اوغلانك وعدسی تمام اولمش ادی ملك الموت انك جانن اندن قبض ایلدی
اول اولمش جانسز کوپی یل کوترب سلیمان تخته قودی پس حق تعالی بزانك
تختی اوزرنه جسد برقدی دوکی اول اولمش اوغلانك کوسیدر زیرا جسد
دیو لغتنده اکا دیرلر کم اول طعام یمیه وصورا چمیه پس سلیمانه انی کوروب
جبلی حزن قلوب اجل حق تعالای اکی فرشته کوندردی کلوب سلیمان قتنه
کروب سلام ویردلر پرسی دیدیکم یا سلیمان اشیو کشی نم اکثم ایچنه بوردی بصدی
اکثمی فساده ویردی نه دیرسن سلیمان اکا دیدیکه بخوه بونك اکثی ایچنه یوردیوب
فساده ویردك اولدخی دیدیکه یا سلیمان بوکشی اکثن خلقك کجکك یولی اوزرنه اکمش
اثرق کجکك یره محال بولمدم چاره سزاولوب بصدم سلیمان کروب دونوب اکا دیدیکه
بخوه سن اکثك خلقك یولی اوزره اکدك بلمزمیدك که البته بوخلق اولی بوله
یوروسلر کرك پس فرشته دونوب سلیمانه دیدیکم کرچك ایتدك اندن اوتری

سن بوالوم یولنده اوغل قزاکتن آلدك بلزهدیك کم یوخلق اولیوله کلی یورییسرلر بونی
دیوب اول فرشتلر غایبا اولدلر سلیمان بوسوزدن کندوحالنه متنبه اولوب خطا
قلدوغنه بلدی توبه ایدب الیهك طاعتنه توجه قلدی ثُمَّ اَنَابَ معنسی بودر
ودخی بوندن صکرغی آیت دخی بوکا دلیلدر کم حق تعالی سلیماندن خبر ویرب بیوردی
قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِی وَهَبْ لِی مُلْکًا لَا یَنْبَغِی لِاَحَدٍ مِنْ بَعْدِی اِنَّکَ اَنْتَ
الْوَهَّابُ یعنی ای بنم ربم صوچم عفوایدوب بنی یرلغه بکابر مُلك ویرکه بندن
صکره انك کبی ملکی حکی کمسیه ویرمیاسن بدرستی سلیمان بوارزویی اِندوکی ملك
وسلطنت اکا بخشوده اولدی انك نبوتنه علامت اولدی ودخی اکر ملك وسلطنت اندن
صکره برکمسیه ویرلسه اولکه نفسی طاقت کتوره میه صبرایده میه حق تعالی یرعاجز
اولدیغنی اکلاتمق اوزره اندی هلاك اولدی ودخی بیوردی فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّیحَ
تَجْرِی بِاَمْرِهِ رُخَاءً حَیْثُ اَصَابَ وَالشَّیَاطِینَ کُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ
وَاٰخَرِینَ مُقَرَّنِینَ فِی الْاَصْفَادِ یعنی بودعاءِ قلدی حق تعالی اکا یلی وشیاطینی دخی مسخر
اولمامشدی چون بودعاءِ قلدی حق تعالی اکا یلی وشیاطینی دخی مسخر ومطیع قلدی
انوکچون بیوردیکم یزاول سلیمانه یلی مسخر قلدق انك امریله هرقنی طرفه دلرسه کدر
بوحالنده کم یومشق لطیف بخه دلرسه اکا مطیع انکلین شیاطینی دخی اکا مطیع قلدق
کمی بخه دلرسه بنیاد قلور لرکمسی طلغوجلردر انوکچون ذکر طالوب انکولرو جواهرلر
چقرلر ودخی اول شیاطین لرك مَرَدَه لرندن دلردن لمز مطیع قلدق کم دمردن بونلرنه یاغ
ایلیوب زندان لری بند ایلدی تاکم کمسیه شرلری طوقنمیه ودخی بیوردیکم هٰذَا
عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ اَوْ اَمْسِكْ بِغَیْرِ حِسَابٍ یعنی دِیدك اول سلیمانه کم
یا سلیمان بوکلی سکا بزم عطامزدر کم انوکلدسکا کرامت قلدق بوشیاطینلرك
قنقسین دلرسك آزاد قلوب قنقسین دلرسك طوتوب نه دلرسك اِشلت
وبند اوروب زندانه برق کم بولردن اوترو سکا آخرتده حساب وعقاب یوق
ودخی بیوردیکه وَاِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَی وَحُسْنَ مَاٰبٍ یعنی بدرستی اول
سلیمانك بزم قتمزده تقربی وار دخی دنیوب کلجك کور کلوب مقاملری وار پس
مؤمن اولان کرك کم بوسلیمان حالنده عبرت الادیه کم شول سلطنتاله بودنیا

اکا وفا قلمدی بنم خودا لمدنه واریکرك بودرکم آلده واردی اخرت عمارتنه خرج ایلیه
انده باقی قلکم تاکه بنم ابدی سعادتمه سبب اوله ودخی بوندن صکره حق تعالی بر قصتیه
دخی یاشلدی بیوردیکم وَاذْکُرْ عَبْدَنَا اَیُّوبَ اِذْ نَادَی رَبَّهُ اَنِّی مَسَّنِیَ
الشَّیْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ یعنی یا محمد بومکه کافرلرنك زحمتنه صبر
ایدب طرلغنمه اکغل اولمیوب قولومز ایوبك صبرینی بزانك بدنده خسته لقلر
ومشقتلر ویردك ومالنه هلاکلك ویردك اول رنجه بلا قلوب تضرع له دعا
قلوب دیدکه شیطان بکا زحمتلر یرشدردی اسر کیجی سن پادشاه سن بزاکا دیدکم
اُرْکُضْ بِرِجْلِكَ هٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ یعنی چون بزه التجا قلوب
تضرع برله دعا قلدی بزاکا رحمت قلوب دیدك کم ایغنك یره قو یعنی جبرائیل
علیه السلام کلوب اکا دیدیکه یا ایوب صاغ ایغوکی یره قو چونکه فقدی ایغنك
التندن بر بیکار چشمه دی جبرائیل علیه السلام اکا دیدیکه برایاغکی دخی قو
چونکه فقدی اول ایغنك التندن دخی بر بیکار چشمه دی الحاصل اندن غسل ایلدی
جمیع بدنی صاغ اولوب اصلا بر زحمتی قالمدی جبرائیل اکا دیدیکه برایاغکی دخی
قو فقدی بر بیکار دخی چشمه دی صویی صوق اندن اچدی اچندکی جمیع علتلر
دخی اریدی شفای کامل حاصل اولدی ودخی بیوردی وَوَهَبْنَا لَهُ اَهْلَهُ
وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِکْرَی لِاُولِی الْاَلْبَابِ یعنی
بزاول ایوبك اهلن اولادن هلاك اندك اِدی انك صبرندن اوتری کرو دیرکورب
اکا عطا قلدق وبزاولقدر دخی اکا احسان ایلدك نظر رحمت قلوبن دخی
عقلی اولنلره اوکوت اولماغچون ابن عباس ایدر اکا اهلنك مثلن ویردك دوکی
بودرکه حق تعالی اهلنك یکتلکن کرو بردی اندن صکره یکرم دورت اڑاوغلان
دنیایه کتوردی ودخی حق تعالی بیوردی وَخُذْ بِیَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ
بِهِ وَلَا تَحْنَثْ اِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ اِنَّهُ اَوَّابٌ
یعنی ایوبك عورتنه شیطان ایله تلقین قلدیکم اکرسن شیطانه اذنه بر
قربان بوغزلرسکوز ایوب شفا بولوردی کلوب ایوبه عورت خیردکوردی
ایوب اکا غضب ایدب دیدکه بن اول شیطان لعینه برا وچ طیراق دخی ویرمم

بونه سوز درکه سویلرسن واللهِ اکربن صاغ اولورسم سکا یوزاغ اورم چونکه حق تعالی
اکا صحت ویردی اول اندن یرنه کتورمکه حق تعالی بیورر یکم یا ایوب اوکه برباغ چیق
اکلم اتک صاغشی یوزاوله انوکله اهلکی برکز اورا اندک یرنه کله حانث اولمیه سن پس
ایوب یوزتازه مرهم چیوغز یردسته ایروب بغلدی اینه ایوب انوکله برکزاورا
اندندن بری اولوب قورتلدی پس اول صبر دن اوتروالله تعالی اثنی مدح ایلدی دیکه
یدرستی بزانی صابر بولدق اول ایوب نه کورکلو قولدر بزم طاعتمزده اقبال اوجی در
وهمیا یدر ایوب علیه السلام بدی یل اولدرنجه مبتلا اولدی بدنه قورتلدوشدی
آنجق دی سنی سکوکینه دکن یدی اول صبر ایوب لیله حق تعالی ذکنه مشغول اولدی
پس مؤمن اولان کرک کم یوحالتنده عبرت اولوب کندویه طاعتی عادت قیله وحق تعالی
حضرتندن نه کلورسه صبر ایلیه انک حکمن یرنه کتوروطار لغنوب کندویی مخالفته برقیمه
انک قرینی سعادت بولله وحق تعالی برقیشه دن دخی خبر ویروب بیورمش **وَاذْكُرْ**
عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ یعنی یا محمد
اکفل بزم عبادتمزدن اول قولمز دنری که ابراهیم در واسحاقله یعقوبدر که ابراهیم اوغلندر
بولرینزم عبادتمزده قوتلولردر وبزم امرمزه یرنه کتورمکده بصیرت اسلریدر **إِنَّا**
أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ قیلتی لغله **وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ**
الْأَخْيَارِ یعنی بزبولری اوزندلرک تخصیص قیلمغله بری ذکر اتمکده وجنتی
اکوب دایم انوکچون سعی اتمکده هرکز انلرک اخرت وهمتدده ارتق وهمالری
یوغدی دایم رجوعلری الله ده یکا یدی بدستی بولربزم قتمزده اختیارلو اولمشلردر
رسول لکله ودخی بیورمش **وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ**
وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ یعنی یا محمد اکفل اول اسماعیلی که وعده سندن بخه
صادق دخی اول یسعی که الیاسک خلیفه سیدی واول ذا الکفل دخی یوز
پیغمبر طیور مغه کیتلی اولمشدی بولرکلسی بزم قتمزده اخیارلردندر که بزم
بولومزده بوبخه جفالرچکوب صبر ایلدلر عاقبتلری محمود اولدی ودخی بیورمش
هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَآبٍ یعنی اشبو سوره ده ذکر اتدکمز
پیغمبرلر قضیلری کلی حق تعالی نک عظمتن بیان قیلمقدرکم بصیرتی اولنلره بونوکله

قیلتی لغله

عبرت اولیا وکوتلنورلر وتقوی ازوغن المق اوزره اولورلرکم متقیلر ایچون
الله قتنده دنوب ورجوکورکلو مقام لروارد **جَنَّاتِ عَدْنٍ مُفَتَّحَةً لَهُمُ**
الْأَبْوَابُ یعنی اول کورکلو مقاملراولذکراندکمز بستانلروکوشکلردرکه
انده طوریقیم اولجق یردر قبولری اول متقیلر ایچون اچلمشدر قتی قبوسندن
دلرسه کزه **مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ**
یعنی اول متقیلر جنتده تختلراوزره تکیه لنوب اول دردلودرلو چوق یمشلردن
وانواع اچجک شربتلردن کم ارزو ایده لرانوکله تمتع قیلرورسرورحاصل
قیلارلر **وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ** یعنی اول متقیلرک قتنده شول
خاتونلراولاکه انلره نظرلرنی قصراید لرغیریه یقمیلر بوحالتدکم اولرکلسی
برباشاوزرنه اولمراولوچی اولمیلر **هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ**
یعنی بوثوابلرکم سزه وعده اولنمشدرسزحساب کونتده حاصل اولا **إِنَّ هَذَا**
لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ یعنی بوذکراولنان اسحاق قهو یغمتلرمزله بزم عطامزدر
متقیلر ایچون کم انک دوکنمسی یوق ودخی کرو بیورمش که **هَذَا** یعنی اشبو
نعمتلرله رزق ایلدیک کلی متقیلرکدر پس متقیلر سوزی یوندن چون تمام اولدی باشلدی
بوکزاول طاغیلرک مقامندن خبروبردیکه **وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَآبٍ**
جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمِهَادُ یعنی بدرستی بوکافرلرایچون دنوب ورجق
یاوزمعاملری مقاملری وارد رکه اول جهنمدر اکا کیرلرنه یاوزورجق مقامدر
اولکه اندن ایرق بوطورجق یردخی بولنمزکه برنفس راحت اولور **هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ**
حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ وَآخَرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ یعنی اشبو صویرصودرکه
غایتن ارمشدرطاتسونلرانی بوطاغیلرکه عناد ایدب حقه مطیع اولمدلردخی اچسونلر
اول غسّاقدن که اولطاموا هلنک دکیلرندن سزب چمشدرکه غایت صوقدرکه
اکا زمهریر جهنمی دیرلرحمیم استلکندن فتی کویندرر اول صوقلغندن کویندرر
اما غایت یرکه شول دخی اقندر ودخی بوحمیمله غسّاقدن زیاده بولره بکزر برعذاب
دخی اولا اولدخی انواع اولا محنتی بربرندن قتی اولا ودخی بیورمش **هَذَا**
فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ

يعنى اولكا قولرك اولولرى آتباعيله جهنمه كتورالرجهنم خزينه دارلرى اولدا اولولرينه ديلركم
اى شيوجماعت كم سزوكله كلدلر بولردخى دلردملرسزوكله اولدا اوه كرجكلردركم حق
تعالى بولرى شاد قلمسون وبولرم بولتى وبرمسون كه بولراوده كرجيلردر دخى بيورى
قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُو النَّارِ ۝
اولوقت اولولرينه ديه لركم حق تعالى سزه بولتى وراحتلق وبرمسون كه نرى دخى كفرو
سزاوكرتدكرتر دخى سزه مُنا بعت قلوب اشيوعذابلره كرفتار اولدق كه بونه تعامدد
انلرى قويوب بوكرحق تعالى به نيازايب ديالركم الله تعالى بيورديكم قَالُوا رَبَّنَا مَنْ
قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ يعنى اى بزم ربمزه كسكم اشيوكفرده
وشركدن بزدن مقدم اولوبن اوكرتدلربولره عذابلرنى زياده قلوب اكى برم عذابمز
قلى ويركه برى دخى ازدرده بولرادى ديلر بوندن صكره چوره بقوب اولهرسوله
ايمان كتورن درويشلرى راستيلر كورميكلر دخى ديه لر وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ يعنى ديلر نولدى بزه كم بقوب
بوندن اول اركنلرى كورمزز انلرى بز دنيا ده شرلودن صيرق اتا كوزدد كوز
دينن ازدرد كوزسزاز غونلردن اولد كوزدبردك اتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا
أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْأَبْصَارُ يعنى برانلرى دنيا ده مسخره يه طوتردق طعن ايدب
كلردك عجب بولر بوندة حاضر كلارمى بوخسه بزم بوكوزلرمز حيرتده واقع اولوب
بولردن كرومى دوندرلدى كه يولرى كورمزز حق تعالى كرو بيورى إِنَّ ذَٰلِكَ
لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ يعنى اشيوطاموا هلى بربريله خصومت ايدوب
سويليجكلرى حقدركم اولبسزفايدسى ندامت وحسرت قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنْذِرٌ
وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ يعنى حق تعالى ايدرايت يا محمد
بوكافرلره كم بن همان برقورقودجين كه كلدم سزه الله هك بركن بيان ايدم اكا
اويمسلرى انك عذابيله قورقودرم بكم هيچ برمعبود يوقدر الا الله دركه قهاردر
صفت قهرله دلسه جميع يرد لمشى قهر ايليه كمسه اكا مانع دكلدر رَبُّ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ يعنى اول الله در كم يرلرك وكوكلرك
ربّ اولدر دخى برله كوك اراسنده يرادملش نه وارسه كلسنك مالكى اولدر كاطهارى

برلغار غفاردر ودخى بيورى قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ
يعنى يا محمد ايت بوقومكه كم بو قرآن خبر عظيمدر زيرا اول عالملرى يوردكارك
كلامندر كندونك عظمتى مخلوق اوزره نجسى ايسه كلامنك عظمتى دخى مخلوق
كلامى اوزره ايلدر اما سزاندن يوزدوندرمش سزاتى ترك ايدب ايمان كتورمزسزانك
عظمتندن بى خبرسزكه انك اچنده بزم پيغمبر لغمه دليل برهان وار كه آدم قضيتسى واندن
برو كجن رسولرك قضيتلرى هپ اندن درلو سزكه بن كتاب اوقيدم ويازمدم پس بو
كلى كم سزه خبر ويردم دكلدر الا وحيله حق تعالى بيورى مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ
بِالْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ إِذْ يَخْتَصِمُونَ يعنى بزم علمم يوغدى بلزم كه كوكلرده فرشتلر
حق تعالايله سويلشدلر نولرى وقتكم حق تعالى انلره بريوزنده بن آدم يرادرم ددى
انلرد دلركم كوكلرده فرشتلردر يرادرسين بركسيكم انلر بويرى يوزنده فساد ايدوب
قانلرد وكلر بن بونى سزه خبر ويردكم كورمكله يا كتابده اوقومكله دكل بلكه
وحيله درتكم حق تعالى خبر ويردى إِنْ يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ۝
يعنى بوخبر لربكا وحى اولمزانا انذن اوترواولوركم بن ظاهر رسولم سزى قورقوتمكجون
كلدم بزم سوزمدن هيچ خلاف يوقدر بكا اويان نجات بولور اويمسان هلاك
اولورد ودخى بيورديكم إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ۝
يعنى يا محمد خبر ويربوقومكه كه مكه كافرلريدد چونكه سنك ربّك بوفرشتلره ديدكه بن
يرلوم بالجمله برادم يرادم فرشتلردركم بوسكا حمد وتقديس اين ديدسزاينكم
فساد ايليلر حق تعالى ديدكم بن بلورم شول نسنيكم سزبلمزسز فَإِذَا سَوَّيْتُهُ
وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ يعنى چون صورتنى شكللايدوب
جميع اعضالرنى يرلوبرنجه دوزدوك انك اچنده جان اوردوك امر ايتدك
فرشتلره كم اكا سجده ايدوك جميع ملكلر بردفعه كلسى اكا سجده قيلدلر تكم حق
تعالى بيورى فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ
وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ يعنى كلى ملكلر امرموزطوتوب آدمه سجده قيلدلر الا
ابليس تكبر لكايب سجده اتمكه يغلندى كافرلردن اولدى پس عاقل اولان بوسوزدن
عبرت الوق كركدكم مخالفت قلوب امرنه طوغيان انكاردن اوترى اولورسه فى الحال

كافرلولر اكر كهل لكدن اوترو اولورسه فورقوواركم اخر وقتده ايمانى سلب اولوب ختم شر
اوزره اولمه دخى حق تعالى بيورديكم قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا
خَلَقْتُ بِيَدَيَّ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ يعنى حق
تعالى خطاب عتاب برله ديكمه نه سنه سنى يغدى كه بنى الله مزله يرتدغم ادمه سجده
ايلمدك اولو لنوب تكبر لك مى اتدك يوخسه بنم امرمه مخالفت قلوب كندوكى يوجه لردن مى
صيدك بريخه تفسير اهلى دد لركم بن بو ايتى اوقورز بوكا ايمان دخى كتورز راتما
حق تعالى الرومله يرتدم دد وكنك معنسى بزدن بلمز مراد بنده وكن كرو الله بلور
اتما بريخلرد دلر بزانى تفسير ايدب حق تعالى دد وكن لَيْنٌ ديرز كه ادمى ايليه يرتدى
اتما انى تفسير ايدن مزز وبريخلرد دخى دد لركه بزانى تفسير ايدن رزشول سنبله كم حق
تعالى لابك صفاتنه لايق اوله يعنى ايدورز كه حق تعالى ادمى يرتدى كندى وقدرتيله
ود لكيله وقوتيله ودخى حق تعالى بيورديكم قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي
مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ يعنى اول ابليس ديكم بنم فضيلتم يكرك در
اول ادمدن انچونكه بنى اودن نورندن يرتدك انى بلچقدن يرتدك بنم
اصلم ايدنلق ونور انك اصلى قرقولق قرقولغه قيان سجده قيلمه چون اول خبيث
اللعينه بو رسمه مخالفت قلدى حق تعالى بيورديكه قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ
وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ يعنى يا لعين چق بوكوكلرعالمدن وبو فرشته
صورتلرده بنم حضرتمدن سرلمشلردن اولدك حقيقت سنى رحمتدن اراق
قلدم تا قيامته دكن ابدا سكا رحمت اولحق دكل ابدى جهنمى اولدك كافرلرله
چون اول خبيث مطرود ملعون اولدوغن بلدرى صودقى دوندرلدى كوكلردن
قوولدى اوتمدن حيا سزلغندن جزات ايدب ديكم تنكم الله تعالى خبر ويردى
قَالَ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ يعنى ابتدى ابليس اى بنم ربم چون حضرتدن
بنى اراغ ايلدك ادمدن اوترى دلرن سندن بكا اولمدن امان ويرمسن سؤل
كونه دك كه اولنلر كوقوپه حق تعالى انك دكن قبول ايدوب بيورديقَالَ
فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ بورى وارسن اول مهلت
ويرلمشلردن اولكم سكا الوم اولبيه اول قيامتكوبته دك چون اول ملعون

الومدن

الومدن امان بولدى بوكز اندايچوب ددى تنكم الله تعالى خبر ويردى قَالَ
فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ
يعنى اول ابليس ديكه يارب سن بنى بو ادمدن اوترى لعنت قلدك عزتك حقيچون
بن دخى بونك ذريتى كلسنى تا قيامته دكن اغوا ايدوب ازدرم چوغنى سكا
شكر ادجى بولمياسن وسكا طوغرى بولمياسن جميعا بكا ايدوب جهنمى قلم الامكه
سنك مخلص قولدرك اولا سكا التجا ايدوب عصمتك اجره اولدقورتلدرچون
اول ملعون اندا جدى ازدرم ديوحق دخى اندايچوب بيوردى قَالَ فَالْحَقُّ
وَالْحَقَّ أَقُولُ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ
يعنى يا ملعون بن حتم سوزم دخى حقدر وحق ايدورزكه عزم حتى سنك ذريتكله
وسكا اويانلرله بن دخى جهنمى طولدرم پس مؤمن اولان بوندن عبرتا لوب اكلمق
كرك حق تعالايدن سوزى كوچك بوقدر نكم ددى قلوب سكه برادم اوغلنى سن
برسنه سويلمكه اندايچسك اسلدم ديرسن عجب حق تعالى اندن ضايع قلمى
يرنه كلياى ديرسن يا ملعون ديو اندايچدى كم عجب اشركيه فارغمى اوله ديرسن
بيعقبد لرانك اغواسنده امين اولمدلر اولياللر كلسى عمرلرن بحا هده كچوردلر
سن بولردن دكلسن نه خوش فارغ اولورسن مكر اكا كمدوكى خاص قولى ايلدك
اندن اوترى فارغسن بونك كبى حالدن الله تعالا يه صيغنوزرود خى حق تعالى
بيوردى قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ
يعنى ايتيا محمد بوكافرلره كم بن سزدن حقدعوت ايدوب بوقرانله خبر ويردكمدن
اوترى سزدن سنه دلمزدن ياخود بن سزدن دعوت قلمه كندومدن كلدم ويوبوتلر
سزه بن قلمازدن اِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ يعنى بكلديو قرآن كم بن انو كلمه
سزه خبر ويردن الا حق تعالايدن نصيحتدر جنه وانسه وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ
بَعْدَ حِينٍ يعنى حق تعالى انك عزتيچون بلرسن قرآنك حقدوغنه شك
يوقدر اولدوكوكزدن صكره ياخود ايمانه كلدكلكزدن صكره امابو بلمكه
فايده بوقدر عقلى اولان شمديدن تدارك ايدب اشين اكلمق ايدنجه اولا
بو نصيحتلردن كندويه نصيب الوب سعادته سعى ايده والله اعلم

سورة الزمر مكية وهي سبعون وخمس آيات

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ يعني اشبو كتاب كه قرآندر انذر نشدد
اول الله قتندن كه عزيزدر كمه دلرسه نعمتله انعام قيلور مانعي يوق ودخي حكيمدر
امرنه ندلرسه اشلرهر اشي يرلويرنجه اشلر بس عقلي اولان كوركم انك حكمنه منقاد
اولمرتضجع ايبطار لغنيه بلكه صلاحي انده يدي اندن اوتري اويله تقرير اولندي
اول حكيم مطلق درودخي بيورديكه إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ
اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ يعني يا محمد سكا جبرائيل اندردك بوكتابله اوقيوب
بنى برلمك لمك اوزرته قايم اولغل وبنم عبادتمزه مخلص اولوبن دايم اولغل اگرچه حق
تعالى بوخطابي رسولنه قلدي مراد بوندن قومدر رسولخود توحيد وعبادته تجويلدر
انك اوزره يورد لمشدر مقصود بودركم ايت يا محمد اولقومكم بني برلسونلر عبادتلرن بكا
خالص قيلسونلر دمسونلركم طيمقدن انك شريكي واردر أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ
يعني يا محمد دركل بوقومكه اكاه اولسونلر ولايت ووحدانيت الله دركدر ودين خالص
كم اسلام ديمندر انكدر اندن ارتوق دينلر انك قتندن مقبول دكلدر ودخي بيورديكم
وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى
يعني شول كمسلركم الله دن ارتوق كمسنلري معبود طوتندلر بلوركم اندن اصي وزيان
كلمز اما بيرلركم بزبولره طيمزكم بولر سبابله بزالله قتنده يقينلق بولاوز ومرتبه
حاصل ايده وحق تعالى ايدر إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِيمَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
يعني بردستي حق تعالى بولرك اراسنده حكم ايليه قيامت كونتده حق قتنده رشول
نسنده كم بولر دينده اختلاف ايدرلر إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ
يعني بردستي حق تعالى دلالت اتمز دين اسلامه شول كمسنه كم انك بركنه ايمان كتورمز
انك حقنده افترا قيلوب يلان سويلر ديركه فرشتلر انك قرنلريدر عيسى انك اوغلدر
ديرلر حق تعالى يوجدار ايدر بونسنلردن كه انلر وصف ايدرلر بس بولره توفيق و
هدايت ويرمز تا بويله تلرن ترك ايب اسلامه رغبت اتمنجه ودخي بيورديكه
لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يعني حق تعالى

دلسيدى كه اوغل قرطوته نتكم سزه يرسز بويرتندوغي مخلوقدن دلدوكن اختيار
ايدبدى سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ حق تعالى كندويه اولسوزدن
تنزيه ايدر كه اولالله پاكدر انلرده كلرى نسنه دن كه انك شريكي بوقدر بردر
كمي دلرسه يرتندوغندن قهر اتمكه قادردر اما حكيمدر تعجيل اتمز بوندن صكره
كندونك بركي بيانتدن بردليل بيوردي كم مخلوق كلي اندن عاجزدر كه بيوردي
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ
النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ يعني اول برالله در كه برلرى وكوكلرى يرتدى وانك حقيقي نكه
كه اندن بوخه حكمتلر وار يعني باطل يره يرتمدى كه برمصلحت وبرمنفعت اولميه ودخي
ودخي كيجه كوندزه دوررر وكوندزى كيجيه دوررر يعني كيجه نك دخي بردن كيجيه
كوررر كوندزى قصه قيلور وكيجه اوزون ايلر ودخي كيجه كوندزه دوررر يعني كيجه نك
دخي برزن كوندزه كوررر كوني اوزون ايلر كيجه قصه ايلر كون كيجه دن وكيجه كوندزدن
نصيب الور ودخي بيوردي وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ يعني ايله كونشي حكمي التنده مسخر قلدى كه هريري
قلكن سيايدر بريوزنده حق تعالى قولدرته ايد نلوق ويرد نور صحرتا قيامته دكن
ودخي بوخه مصالحنه قولدرك سبابولر اكاه اولكه اوعزيزدر غالبدر حكمي
اجرا ايدر انتقام برله شول كمسلره كم توبه ايب شركدن دونمدى ودخي غفاردر
شول كمسلره كم توبه قلدى ودخي بيوردي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ
جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ ۚ
يعني اول الله در اولكم سزك كلكوزى ادمك جفتيكه حوادر انى دخي ادمدن
يرتدى ودخي سزكيچون سكز درلو حيوان برتدى كه كمسنه بترسز كمينه بوك
اوردسز كمن بوغز ليوب انتريسز وسودن ايچرسز ودخي بيوردي
يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي
ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ يعني يارادر سزى آنا كوزقرنده يرتمدن صكره بردخي يرادر
يعني اول يرطمم قيو صوقلدى آنا لركوزبلنده اندن انا لركوزرحمنه برقدرى
اندن اول صوقيلدى وبشمش قانه دوندردى اندن برچيننمش آنه دوندردى اندن اكا

صورت نقش ایدوب یر لویه یخه اعضالرن دزدی یرانا تک قرنی اندن اکا جان
ویردی بوکلسی اوج قات قرکولق ایچنده قدرتی برله وجوده کتوردی بانا تک قرنی
قرکولغی برحم قرکولغی ویردخی اول مشیمه قراکولغی که اوغلن انک ایچنده اولور
اوغلن طوغمق اول دخی بله دوشر ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ
لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُصْرَفُونَ یعنی اول نسنلرکم حالدن حاله کتوروب یرادر
اول سزک ربکوزدرکه جمیع مُلک وسلطنت انکدراندن اوتوق معبود خالق یوقدر
الا اولدرسزه اولدی سزه کم بوکلستی یرادن اولود وغن بلورکن یوتکزاندن
ایرُ وعده دوندرب عبادت ایدرسزاندن صکره بیورديکم اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ
غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ
لَكُمْ یعنی اگرسزحق تعالی بیورغنه انکارایدب ودخی برلکنه انکارایدب
طُپُرسکوزاول سزک اقرارکوزدن وعبادتکوزدن مستغنیدراحتیاجی یوقدر
زیراسزک بوانکارکوزدن انک ملکنه ضرری یوقدراماحق تعالی بوقوللرك کذوله
کفری دین ایدندکلرینه رضاسی یوقدرکم انک ویردوکی نعمته انکارایدب کافراولللر
اما اکربونعمتلری اندن بلوب اکا ایمان کتوروب انی برلیجک اولورسه بولردن راضی
اولوب اول دینی قبول ایلر اجرعظیم روزی قلور وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى
ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ اِنَّهُ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ یعنی برکشی دخی برکشینك کناهیله اخرتن عذاب
اولنمز یکه هرکشی کندوکناهیله معاقب اولنور بوتون بونی تنبیه قلورکم شول
حقه دعوت ایدنلره اویله یوب باطله دعوت ایدنلره اوینارك اویمد قلرتک زیانی
ومحنتی کروا ول اوینلره دراول باطله یلتنیه اول اویندن اوترو عذاب ایدرلر
اول کندوفعلدر اما اول حقه یلتنیته دخی اول اویمد وغنده دخی زیان یوق
زیرا کا واجب اولان اول حقی یلدرمکدر انجق البته اویدرمق واجب دکل که اول
اویمایچی اکا عذاب ایدرلر اما قچن حقی کزلسه تکری قولنه انی یلدرمسه اول وقت
اکا عذاب اولور حقی کزلدوکیچون پس هرحالده اولورسکوزدونوب وراجق
یرکوزا خرتده رتکوز حضرتنده کسزك یجزدن وشردن نه راشلدکوزسه سزه خبروره

اول دفترلرکوزده یازلوب احصی اولنمشدراندن اول عملکوزده کوره جزاقلسه اکا کزلونسنه یوقدر
کوکللرایچره اسرارلرکوزی بلور پادشاهدرودخی بیورديکم فَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ
دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا اِلَيْهِ یعنی عجبدربوادم اوغلنك حالکم محن انلن بدنته بریلا و
یامالنه برزیان ایرشسه مولاسینه اقبال ایدوب دعاقلورایلوارر ثُمَّ اِذَا خَوَّلَنَاهُ
نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُوا اِلَيْهِ اندن صکره اول بلایی کوتوب
کندوقاتندن اکابرانعام قلسه واول زحمتیونه راحت قوسه اول اوتکی حالن اویدب
اول دعاسین تضرعن ترك ایدر وَجَعَلَ لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ بشلربوکز
اللهه شرك کتوروب اکا شریك قوشارتاکه کندونفسندخی ازدرب الله تعالی طاعت
یولندن چترم شیطان عبادتنه الته قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا اِنَّكَ مِنْ اَصْحٰبِ
النَّارِ یعنی ایت یامحمد اول کافرلره کم نیمله معامله قلورلرهله برقاچ انا حق
کون بودنیاده هوای نفسله دزل اول کفرکله کم تحقیق سن طاموا هلندن سن
الومدن صکره حالنه اولوریلسن ودخی بیورديکم اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ اٰنَآءَ الَّيْلِ
سَاجِدًا وَّقَآئِمًا يَّحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ یعنی شول کمسنه کم اول
کیجه وقتلرنده قیامه طوروب رکوع وسجوده برله نمازقیله واخرت عذابلرندن قورقه
اللهدن رحمت ومغفرت اومه برابرمدد اول کمسیله کم اول نمازقیلمیه اخرت عذابلرندن
قورقمیه رحمت ومغفرت امیدنه اولمیه بوا کی نك بربریلم ایراقلغی واركم عاصیلره
مطیع لربرابراولمزدخی بیورديکم قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ یعنی ایت یامحمد شول کافرلره کم بلنله
بلمین برابرمدد یعنی شول کمسنه کم اللهك برلکن بلوب اکا مطیع اولدی برابرمی
اولورکم اول کمسکم اکا انکارایدب خالفت قیله انك یغمتلرن بیوبایرُ وغه یمه بنم یوضعی
وبوقدرتی کوروب شول کمسنه کم عبرت الوب انك عقلی وزیرکلکی اوله پس بوندن اکلمق
کرك کم جاهل الله عالم مرتبسی برابردکل جاهل اولدرکم بلدوکیله عمل قیلمیه نقدرعالمسه
دخی عالم اولدرکم بلدوکی واشتدوکی بله عمل قیله اکردرسراوقیوب یازی دخی یازمیه
زیراعالم حقیقتی اولدرکم مقصودعلمدن ندربله انی حاصل قیله چون اول مقصودی بلدی
همان جاهلدرشول کمسنه کیکه آلته برلطیف جوهرکردی اول انی بلدی که جواهردر

وارەی پوله صاتدی بەخود جوهر دوکن بلدی اما نخمودی حالت سکراندە عقلی یاری
قلمز کن واردی برخسیس نسنیه صاتدی الان الدی کیدی ایلدقدن صکره بلدیکه
نه زیانه اوغردی کروالله کتورمك خود محال پس اول کیسکم عالم اوله علم جوهرلری
اندن جمع اولمش اوله انوکله اخرت سعادتن حاصل قیلیه انی عادت والت
ایدوب مناصب دنیا وغرت دنیا حاصل قیلا پس اول محبت دنیا انی مخمود
قلمشدر کە اول خمار ایچندن جواهر لری بوخسیس دنیانك فانی وحقیر عزتنه
ویرب ضایع قیلدی المدە صکره بلکه نه زیانه اوغرامشدر بوکا مثیله دعوا قیلور
که اولدخی عما ذمرم سندندر هیهات هیهات بونسته بعد المشرقین در
انصافی اولان بوسوزدن حالن انکلر امتا اولکه اهل انصاف دکلدر بوسوزلرکا
اول یغر طواره قشغی کبی طوقنور زیرا حق اهلی اولمیان انصاف اتمز ودخی
بیوردیکم قل یا عبادی الذین امنوا اتقوا ربکم یعنی ایت یا محمد
بنم اول قولمدە کم ایمان کتوردلر نفوزقك اولدر تکوزدن ثابت اولك
توحید اوزرنه هیچ براشدن اکا عاصی اولمك کرك انا اولسون کرك چوق اندن
بیوردیکه للذین احسنوا فی هذه الدنیا حسنة یعنی هرکسکم دنیاده
کورکلو عمل لرایشلدی اکا اخرتن اجماق واردر اول کورکلو عملدن برسی اولا
کلمهٔ توحیددر زیرا اول اولمیجه کروقلن عمل فایده قیلمز ودخی بیوردی که
وارض الله واسعة انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب
یعنی یا محمد اکر بومکه کافرلری سنی انجدرلرسه حق تعالا انك یرلری کیك بولندن
انتقال ایدب مدینیه واروك اخرت ایچون عمل صالحه مشغول اولك وطلر کوزدن
ایرلدکوزه صبر ایدك که حق تعالی انك اجماغی بولدر صبر ایدب طاعت قیلنلره ثوابلر
ومرتبلر کامل ویرلیسر درنهایتی یوقدر سفیان روایت قیلور رسولدن علیه السلام
بیوردی بن سنك یولدکوجوکزم حوض قوثر ودخی سفیان ایدرکم اول وقت کم
بوایت کلدی من جاء بالحسنة فله عشر امثالها هرکسکم بنم حضرتمه بر ایلك
اشلیوب کلسه بزاکا اون اولقدر عوض ویررز رسول علیه السلام اول وقت دیکه
یارب بنم امتمدن ایکیوك ودخی زیاده قلر حق تعالی بوایتی کوندریکم فضل الذین ینفقون

اموالهم

اموالهم فی سبیل الله کمثل حبة انبتت سبع سنابل فی کل سنبلة مائة حبة
یعنی مثلا شول کسلرکم الله یولنده مالدن خرج ایدرلر شول بردانه یغدای کیدرکم یره
براغاسن اندن بوداق چقوب یدی باش اوله هرباشنده یوزدانه اوله یعنی هرکسکم
برحسنته ایشلسه بزاکا یدی یوز عوض ایلك ایدرز رسول علیه السلام کرودیکم
یارب بنم امتمه دخی زیاده قل بوکرز بوایت کلدیکه من ذا الذی یقرض الله قرضا حسنا
فیضاعفه له اضعافا کثیرة یعنی هرکم مالندن الله اوذخ ویره یعنی الله یولنه
خرج ایدب درویشلره احسان قیله کوکلی خوشلغیله حلال مالندن حق تعالی
انك ثوابلرنی قات قات زیاده قیله رسول علیه السلام کرودیکم یارب امتمه
دخی زیاده قل بوکرز الله تعالی بوایتی اندردی بونی ایشدنیه رسول علیه السلام
سوندی انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب بوکرز رسول
حضرت علیه السلام دیلمکی قودی ودخی حق تعالی بیوردی قل انی امرت ان
اعبد الله مخلصا له الدین یعنی قریش کافرلری رسوله دیدلرکم هیچ برنظر
المزمسن اتاك دیدك ملتنه وبو قومك اولولرنه کم یوته طیر لرچوق بولره
رغبت قلمزسن حق تعالی بوایتی کوندردیکه ایت یا محمد بن اکا بویردم که الهی بزیکیم
انی دین طوتنوب عبادتمخالص انوکچون قلم وامرت لان اکون اول
المسلمین یعنی دخی بن اکا امر اولندم که بوشهرم اهلندن اول الهی بزیلیجی وانك
حکمنه مطیع اولجی بن اولکم ودخی بیوردی قل الله مخلصا له دینی فاعبدوا
ما شئتم من دونه یعنی دخی ایت یا محمد بن دینی خالص اللهچون قیلوب
اکا عبادت قلودم واروك سزاندن ارتق کیمه طیر سکور طپك اکرچه بوامر
کیدر ظاهرده امتا تهدید ایدب قود قتمقدر حقیقتده سنکم برکشی قولنه قاچیوب
بیکه یوری وارنه دلرسك ایشله بن سنك حقکدن کلم دیمك اولور بودخی انجلین در
چون قریش کافرلری رسولك بوجزئی ایشیدب امیدلری کسلدی اندندکه رسولدم
انلرك ملتنه دونه دلرکه یا محمد سن چون اتاك دیدك ملتن قودك زیانکارلردن
اولدك سنکم حق تعالی بیوردی قل ان الخاسرین الذین خسروا انفسهم
واهلیهم یوم القیمة الا ذلك هو الخسران المبین

يعنى آيت يا محمد بدرستى زيانكارانلردركه قيامت كونندة كندولرى دخى اهل واولادن دخى
طاموعذابنه مستحق قلدلر بن زيانكاردركم زيانكاردسنهز كم اكاه اولوب بلوك كم
اشكاره زيانكارلق اولدركم اهل بيتكوزله زيانكار اولديكوز ودخى حق تعالى بيورودى
لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ
عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ يعنى يارب قيامت كونندة بولرك اوزرندن اود
قبليه يعنى اورتولرى دوشكلرى اوددن اولة راشيو سنكم حق تعالى نكرايلدى
قرآن ايجنده بونكله قورقودر تاكه ايمان كتوب كفرى ترك قلوب يغلنلر بونك
ايچوه آيت آخرنده كروكم اى بنم قوللرم بندن قورقك ودخى بيورديكم وَالَّذِينَ
اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى
يعنى شول كسلركم علم ازله ايله سبقت علديكم نار واجب اولدى اكا يعنى يا محمد
سن قورترتوطلب ايدرسن شول كسيكم اكا بزم علمزده اول اود اكا واجب اولشدر
اول قبيح عملنده اوترو بوندن صكره كندودن قورقنلر احوالن بيان ايدب بيورودى
لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعْدَ اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ يعنى شول كيسكر كم
ربلرندن قورقدلر انى برليوب امرنه مطيع اولدلر انلره اجماقده يوجه كوشكلر وار
بربرى اوزرنده بربرندن يكرك دخى تختلرنك كوشكلرنك التندن دلودلر اوزمالر
اقر بونسلر قرآن ايجنده وعد اولنشدر كم اولوعديه خلاف اولنجق دكل ودخى بيورودى
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ يعنى كورمزمسنكه يا محمد حق تعالى يوكوكدن يعنودى بجه
ايندردى يرايجنده انى يوردب بيكارلر وچشملر چقردى يربوزى تمام انوكله قرين اولوب
اكيجلر سوبورکن ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ يعنى اولتازه لكه نظرايدوب مغرور
اولمشكن ناكاه قورقوررسنكم صارارر اونوراوزلور شول چورومشه دونهلاك
اولور عقلى اولنلره بونك ايچنده كفايت ايدجك اوكوت ونصيحت وارکه بونكله
اوكوتلنه زيرا اوغلنلق عالمى تازه لكدر يكتلك شولاكن قوامه كلوب تمام اولدى

كبدر

كبدر اولصرارردوغى بيرلك وقتدراوتوبه وكلدكى اولوب طراغه كردوكى كبدراندن
اوترى حق تعالى عقلى اولنلره اوكوت واردى انك كه عقلى يوق اوكوت ويرسكدشمان
طوترشمدى زمانه خلقنك چوغى بوحال اوزره درودخى بيورودى أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ
صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِنْ رَبِّهِ يعنى حق تعالى شول كسنك كه كوكلنى
كلمة اسلامه كشادة ويوشتدى كه انك برلكنى قبول ايدب امرنه مطيع اولدى اول شول كسه كيمدركه
انك كوكلنه نورهدايت اولدى الله تعالاى برلكه هدايت بولدى پس اولكوكلى كلى بن
كم اللهدن اكا فيض اولوب كوكلى منور اولشدر انزدن انك ايچى توحيدله طاشى عبادتله
مزين اولشدر فحكم بوآيت رانى رسول عليه السلامه صورد لركم يارسول الله بو
كوكل كيكى مك بخه دررسول عليه السلام بيوردى بكه قبض بركوكله نوركرسه اول
كوكل اچلور كيكر ددى ايتدلر يا رسول الله هيچ انك علامتى اولورمكم انوكله بلنه
رسول عليه السلام بيوردى انك علامتى اولدركم انك كبى كوكل كم بودنيادن كم
غرور اوبدراوركوچى اخرتكه بقا اويدراندن يكا يونلور وبلورکم اولم واردر
اولبسراول كلمزدن اوك يراغنده اولور نورلو كوكل لرك علامتى بوددر
فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
يعنى هلاك لك وقتى عذاب شول كسلره اولوركم انلرك كوكللرى قتى اولشدر
بوقتى كوكللرعلامتى انك عكسى درکه آخرتدن اعراض ايدب دنيايه يونلشدر اولوين
اونوب دنيايه رغبت ايدب دنيا عمارتن ايدر وعظ ونصيحت اثرانمز پس بونك كبى
طايفه اشكاره ضلالت ايچنده اولشدر هيچ صلاحه قابل دكل بونك كبى كوكللرى
اللهه صفتورز ودخى بيورديكم اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا
بوآيتك فضيلتى بويدبكم مسلمانلرك امانه كلن اولى يهوديلردن كوبرلردبكم بزه اول
توريتدن خبرويرك اوكلرك واخركلرك علمى انده جمع اولشدر پس حق تعالى
بوآيتى ايتدى يعنى حق تعالى سزك اوزركزه سوز لرك كوردكلوسن ايدردى كه
قرآندر دوكلى كتابلردن بويكردر زيرا كروقالن كتابلر منسوخ اولدى حكمى
طوتلمز بوبركتابدركم بعضى بعضنه يكزركم مختلف دكل اول ايلروكى كتابلرد
دخى توحيد يلتمكده وبرچخ حكملرنده مهما قدراورندوكتابدر بونك ايچنده

تحقیر ایدن جاهلانه یوقدر و برنجه ایتلرنك تأویلی مشکل که عالملرك کی راسخلری
قطع ایدن مدلل ددلوکم بو آیته ایمان کتوررزکم حقده راما تأویلین اللهدن ارتق
کمسه بلمز و دخی بیوردی مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ
بوکتاب برکتابدرکم بونك ایچنده فاتحه سوره سی وارهدا کی کزاندر لمشدر ودخی
ایچنده فصلر وجزلر وارکم تکرار اولنور ودخی قورقولوایتلر وارکه اوقیجق
اللهدن قورقن قولمرك اعضالری دِنْ تَرْيُوبْ بَنْدِ كَشْلَرِي شِنْلَوْرِ يَقِينْ اولور
که هلاك اولمز ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ یعنی
بو قورقوایتلرندن صکره رحمت ومغفرت ایتلرنه اوقسلر اولرحمته ایرمیه
طوتوین اعضالری وکوکلری کرو ساکن اولوب شوذکره وعبادته مشغول
اولورلر ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ
مِنْ هَادٍ یعنی اشبو قرآن عظیم حق تعالیدن هدایتدر وتوفیقدر کمی دلرسه بونکله
دلالت قلوب هدایت قلوب بونکله سعادت بولور اما هرکسنه کم اولمخذول ومطرود
قلدی هیچ برکمسنه اللهدن کلمز که انی ارشاد ایدب صلاحه کتوره زیرا اعتقادی
باطله شوقدر پشته اولوبدرکه اللهدن ایرلمق محالدر تنکم بر بویه سکمش یلی اغرسون
دیو تقدیر اولورسه اغر تو محالدر اکر کز لرصوین کلی اوزرنه دوکرلرسه مُهْمَلْ
لمش کوکلر دخی انجیلین درجمیع علومی انك قولاغندن کوکلنه دوکسی اولورسك
صلاحه کلمك محالدر ودخی حق تعالی بیوردی أَفَمَنْ يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ
الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ یعنی شول کمسکم قیامت کونند اوده کریبا اولرقتی
عذابلری یوزیله دفع ایده یعنی یوزنی اوده قلقان ایده کافرشوطوته انك حالی شولدر
کمسنه حالی کبی درکم جنت ایچنده یوزی نورلو اولوب حق لقاسنه نظر قیله مراد بوندن
بودرکم اژدغون کبی ضلالتله یوزنی اوده اولشدره اولهدایت بولوب یوزنی
نوره اولشدرنله برابر میدر وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ
یارین قیامت کونند بونك کبی ظالملرکم کندولره ظلم ایتدلر هدایتی قویوب ضلالتله
دوشدلر اخرتی قویوب دنیایه مشغول اولدلر اللهك عبادتی اوزره شیطان
عبادتن اختیار قلدلر الکرن وایقلرن دمرلیوب اوده اتلریوزلری اوزرته

دخی دیلرکه ای ظالملر واروك امدی اول عذابلریکه کندوکوزه قزندکوز اولر
قرآن ورسول نصیحتلرنه یلانلیوب اویمدغوکرله بوندن صکره رسولنه تسلی
ایدوب بیوردی كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ یعنی یامحمد بونلرسنی یلانلدوغنه ملول اولوب
طرز لغنمه کی اول اتدکلری انلره قلمخق دکلدر شکم بولردن ایلروکلن قوم رسولکزی
یلانلدرلرکا اویمدلر بولره صفدوغی یردن غافلکن عذاب کوندزبی هلاك قلدق
هیچ اثرلری دخی قالمدی فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ
الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ یعنی حق تعالی انلره دنیاعذابن طاتدردی
اول قبیح فعللرندن اوترواما اول سهل عذابدر اندنکه اخرت عذابی اولودر
اولوب قورتلمسی یوقدر اکر عقللری اولوب بلورلرسه لکن بولرك عقللری
یوقدرکه فهم ایدب اکلیلرسن عقللی اولان بوعدلره نظر ایدب اول حالدواقع
اولمزدن اوك اوکوتلمك کرك اول کافرلرکبی حقه عناد ایدب تاکه کندویی دنیاده
واخرتده هلاك قلمیه ودخی بیوردی وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا
الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ یعنی بدرستی بزبو
قرآن ایچنده هرهنسنه امثالی للریله بیاه ایلدك کوره لرشقاوتی قویوب سعادت
کتب ایده لر ودخی بیوردیکم قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝
یعنی بزاندردك بوقرآن مجیدی عرب دلنجه بوله اسان اولمایچون انك کبی قرآندر
بوندن خلافی یوقدر وبزم قدیم کلامزدر مخلوق وکلام اتوکجون اندردك که بولرایشدب
معنسنی فهم ایده لر اوله که کوکللرنه قورقو دوشوب کندولری اولشرکدن وکفردن صقیلالر
بوندن صکره حق تعالی ضَرَبَ مَثَلًا قوبیوردیکه ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ
شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا یعنی حق تعالی
مثل ایدب بیاه ایدرکم برقولکه برقاچ کشنك اوله هربری کاکاخالف حکم ایلیه بری
بواشی اشلیه دیو بیورسه اول قول اول اشی اشلرسه اولبندن قورقراشلرسه
بوندن قورقراورتدن متحیر قالمش نه ایدجکن بلمز دایم زحمت ایچنده وبرقول
دخی حالصه برکشنك قولی بیورغن طوتر فارغ اولوب اوزته نزاع یوق

بو اكسنك حالى مثلدر هيچ برابر اولمى اولمز شول كمسكم كافر دراول جميع شياطينلرك
قولى اولمشدر هر برى دركار دلويولايلنرلو كندو اول فساد ايچنده راحت كودمز
عاقبت هلاك اولور اولكم مؤمندر الله قولدر شياطينك اكا حكمى كچز يلو كودجه
مولاسى بيوردغى طوتر انك عملن ايدر دنيادة اخرتده سلامت اولور پس بو اكسى
قچن برابر اوله اما برنجه اهل تحقيق دمشلركم بو دنيايه حريص اولنلرله دنيادن
يوز چويرب زهد وتقوى طوتنلر مثلدر شول كمسكم دنيايه رغبتى غالب درلو
درلو ارزولر ومختلف اشلر اشلر مولاسى عبادتندن كوكلنى پراكنده قلور قچن
كلوب عبادتده مشغول اولسه برساعتاول اندن اشلردن كوكلى فارغ اولمزكم مولاسنه
لايق اكى ركعت نماز قيله اما اول كمسكم زاهد اولوب دنيانك جميع شغللرندن
فارغ اولوب آل چلمشدر مولاسى حضرتنه كوكلى فارغ لغيله عبادت ايدر اولدندر
كه اخرتن عقاب اولنميه ودخى اميدلو توبن كم فضيلتله اخرتكيه اكا رحمت قيله
جنتله ديدار روزى قيله پس بو اكى نك اخرتن منزلى برابر اولمى برابر دكل زيرا
اول دنيادة ارزولرى قولى اولدى نفس قولى حق تعالى الله قولى حق مثله برابر مى
اوله بو مثلدن صكره الله تعالى بيوردى بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
يعنى حمد وشكر لايقدر اول الله كم اختيار قلوب مؤمن وزاهد كندو قتنده
فضيلت اهلندن قلوب سعادتله اولشدردى اوكمسلردن قلمدى كه كافر در رغبت
حرص دنيايه غالب اولدى مولى عبادتندن فارغ اولوب شقاوتله اولشدى اما بولرك
چوغى يلم لرا اول برهيه ايمان كتورب خالص اكا عبادت خلق خير لودر پراكنده باطل
معبودلره عبادت قلمقدن بوندن صكره حق تعالى بيوردى إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ
مَيِّتُونَ بو ايتك اندوكنه سبب بويديكم قريش كافرلرى مكه لرا ايدب رسوله ابو شكر
ايدى بوكر تاچار اولوب دلركم ايرق چاره مرقالدى محمدك التدن قورتلمغه اندن
ارتوق كم كوز طوتب منتظر اولاوزتا اكا دكن كم اوله قورتلا وز پس حق تعالى بيوردى كم
بوكافرلر ايله صنودلركم سن اوله سن بولردن ديادة باقى قالدر خبر ويرلر كم سنده
اولورسن بولردخى اولور برنجه دمشلركم حقيقتا سنده اولورسن انلردخى
اولور دمك اولور زيرا هر كشى البته اولسرد اكا كمان يوقدر اول نسنه همان

واقع

واقع اولمش كبى در اندن اوترو اولودر بوخبر ويردى ودخى بيوردى كم ثُمَّ إِنَّكُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ يعنى اولدكلرندن صكره قيامت قوپر
كرودر لسرنه الله فتنه بركوزله خصومت ايدسرنه يعنى مؤمن كافرله ومظلوم
ظالمله بربرندن حقلو حقن دعوا ايدسرلر اكر ايدر لرسكم حق تعالى برآيتده دخى
بيوردى لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ يعنى بنم قتمده خصومت قيلمك كه فايده سى يوقدر
زيرا بوندن اوكدن بن سزه قود قوا يتلرمده كوندرب بوحال اولجا عن بلدردم اكى
پس بوندة خصومت ايده لرد دكك فايده سى معنسى ندر جواب بودركم قيامت
كونتك طوره حق يرلرى چوقدر خصومت اولمه بعضسنده اوله تنكم بيوردى فَهُمْ
لَا يَشَاءُ لُونَ ديريعنى بولر بربريله صورشميلر وبريرده دخى ايدر وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ يعنى بولرن بعضى بعضنه اقبال ايدب صورشلر ديوردخى
انجلين بعض مَوْقِفْدن قورقوغالب اوله صورشمغه مجال قالميه وبعضى برده
قورقودفع اولا بربرندن صورشلر قرانده بونك كبى ايت چوكلودر تنكم روايتدر
رسولدن عليه السلام كه بيوردى يارن قيامت ده كونتن خلق اراسندن خصومت
زايل اولمه تا اكا دكن كه جان خصومت قيله كوديله كوده جانه ديه كم بن بر
بيانه اتلمش اغلاح كبيدم المدن هيچ نسنه كلمزدى بن بو اشلره سنك اوجكدن
اوغرادم ديه جان دخى كوديه كم بن بر بيل كبيدم المدن هيچ نسنه كلمزدى
كوجم يتمزديكه بن برايش اشليا دم بووا قعه لره سنك اوجكدن اوغرادم
پس بو اكى نك حالى كوترسله كوزسز تمثيل قيلمشلركم ايكسى بر باغه كرديلر كوتدم
نره دلويمش وارد وغن كوردولكن يوريمزواره الم اما كوزسز يوريوبلود
لكن يمش قنده وار كورمزپس بوكوزسز اول كوترمى كوتردى باغ ايچنده يوردى
كوترم اول كورده وكى يمشلردن ديردى كه اكسى بله بيلرهم بله بدلرپس عقوبته
اكسى بله مستحق اولدلرجان اول كوزسزدر كوده كوترمدر باغ بودنيادر اكسى بله
جمع اولمغله بوكناهلرى قزندلرا نوكچون هر عقوبته اكسى بله مستحق اولدلر
عقلى اولان بوندن چوق بيضحت اكلر ودخى بيوردى كم فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ
عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَ

اشبو سوره صفاتن در

يعنى هيچ بر كمسه يوقدر اندن ظالم الله اوزرنه يلان سويليه يه كه انك شريكى ويا اهل
واولادى واردر يا خود اكابر كوچك خبر كلسه قرائدن اول انى يلانليه تكبر لكدايدوب
اكاباش ايدوبيه كافر اولمه يلمزمكه كافرلرك طبعى اجتوبرى جهتمدر ودخى حق تعالى بيورديكم
وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ يعنى شول كسكم
قرائله كلدى ابوبكر رضى الله عنه كرچكلدى برخود كلى اصحاب كرچكلدى برخود كلى مؤمنلر
كرچكلدى متقيلر بولدوركم شرك دن وفواحشدن كندولرى صقنمشلر لَهُم مَّا يَشَاءُونَ
عِندَ رَبِّهِمْ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ يعنى اول متقيلره حاصلدر نكم ارزو ايدرلرى
اجماق اچنده مولالرى قوتشو لغنده اللهى بريوب اخلاصله اكا مطيع اولنلرك
جزاسى بودر ودخى بيورديكم لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ
أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ يعنى بو محسنلر اللهه مطيع اولنلرى
اندن اوترى دركم الله تعالى بولردن كناهلرن عفو ايدوب محو ايده شول قبيح عملرلرنى
اللهى بريوب ياخود بولدكدن صكره انك امرنه مطيع اولوب هواى نفسه اويوب
مخالفت قيلمدلر ودخى الله تعالى بولره شرف جزا قلميه زيرا بولرده حظا وزلت
قالمدى صدقله جوز استغفار ايبب عمل لرين كورمكلو قيلدلر ودخى بيورديكم أَلَيْسَ
اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِن دُونِهِ يوانيك دخى اندوكنه
سبب بويديكم مكه كافرلرى رسول حضرتنه عليه السلام دللرى كم يا محمد سن دايم
طورمبوب بولنم معبودلرمزه سوكرسن كى صقين كه بولردن سكا بر زيان
يا بر بلا ايرشميه حق تعالى بوايتى كوندردى امتا بردوايتده سبب بونى مشركم بو
كافرلرك بوا ولوپوتلرى واردى اكا غره ديرلردى رسول عليه السلام خالد بن وليدك
كوندرديكه واره انى اوده اولپوته خدمت ايدن قيم اكا ديكه يا خالد كى حذر
قيلكه بونك برقوتى وار كسه بوكا قرشو طورمه بونك برشرنه اوغرسن خالد
ايلرو يورويوب بالتبله اولپوتى صورتنده چالدى بورتى كسدى حق تعالى بوايتى
اندردى معنسى بودركم يا محمد الله تعالى قولنك جميع اشلرين يترنه كتوب دوكلى بلالردن
صقلمغه بتمزمى وقادر دكلمى بوكافرلر بنى اللهدن ارتق كسيله قوتلو درلرمى
اولپوتلر كندولرى صقلمغه دخى قادر دكلر وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

يعنى شول كسكم حق تعالى هدايت توفيق ويرب هدايت اوزره طوتدى هيچ بر كمسه
انى ازدرمجى دكلدر سوره نك اق لنده بوايتك معنسنى ذكر ايلدك زنهار بونك
كبى ايتلركه كلور شيطان سنى حيرله كندواعتقادندن التمسون كه ديدين قول
نه اشلرسه حق تعالى اشلدرا كرخير اكرشر بوسوز خطادر يا طلدر قولك فعلنده
ارادت واردر دنياده اخرتده قوللرى اوزرنه اولنان عقاب كندونك كسبلرى وكى
مقابلسنده درا كرخيرا كرشر كورمزمسن بر كشى بر كمسيه سوكسه يا اورسه انى دخى
دوكرلر اولدرسه يرنه اولدرلر اوغرلق قيلسه النى كسرلر بنجى اچسه يا كندوعورتنه
يا بر كوعورتنه يازنايه ديوسوكسه اول عودت دوكنلن اولمسه اكا حد اورلر
ايرق طانقلغى دخى قتل اولمز پس بولر كلى اول كشنك فعلنده واقع اولدوغى
ايچون درا كرايدرسه وز بولرى الله تعالى اشلدردونر عقوبت ايدر بوخود
ظلمدر الله تعالا يه ظلم اطلاقن امتك كفر دركه بيوردى إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ
يعنى بدرستى حق تعالى كمسيه ذره قدر ظلم ايلمز ودخى برايتده بيوردى وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللَّهُ وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ يعنى حق تعالى بونلره ظلم ايلمدى لكن بونلر
كندو نفسلرنه ظلم ايلدى دخى بچه بونك كبى ايتلركم وارقولك فعلى كندو
كسبيدر قرآن اچى طولدر عملى اولنلره بوقدر سوزبتر ودخى حق تعالى بلكنده
حكمى اجرا قيلمقده عاجزدر كل غالبدر اكا دشمان اولنلره انتقام ايدجى در مؤمن
اولان كرك كم انك انتقامندن قورقوب مخالفت بولنيه ودخى بيوردى كم
وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ
يعنى يا محمد بوكافرلرظاهرده الله دخى بلولركم اولطيد قلرنى يرتمقده عاجزلردر
قدرت بزمدر وليكن عناد لرندن بزه مطيع اولمزلر زيرا بولره صودسك كم
اشبوكوكلرى ويرلرى كم يرتدى ديرلرسه كم يرتدى بوكا انكار ايده مزلر
زيرا بلودلركه اولطيد قلرى بونسنده عاجزدر قُلْ أَرَأَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن
دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي
بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ يعنى يا محمد ايت بوكافرلره كم خير
ويرك بكا شول نسنكم اللهى قيوب اكا طپرسزانى معبود طوتورسزا كر حق تعالى

دلسه کم بزم بدنه بربلا ویرصیر ولق ایرشدرم دنیا معیشتی طارقله اول بوتلرك
کوجی یتمز که انی بندن دفع ایلیه ایرشدرمیه اکرحق تعالی بکابر انعام واحسان
ایدوب خیرلر ایرشدرمیه بو بوتلرك الندن کلمیه کم انی بندن منع ایدوب ایتدرمیه
قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ یعنی ایت یا محمد الله تعالی بکا
کافیدر جمیع شرلودن بنی صقلیوب دوکلی خیرلری بکا ایرشدرمن اکا اعتقاد ایدوب
ایشمی اکا اصمرلدم که جمیع اعتقاد ایدوب انا بخیلرك انا بخشی اولدرن دخی اکا انا ندم
سزدن وبوتی کوندن بکا خوف وخشیت بوقدر بو ایتدن دخی عقلی اولان اکلرکه کشی
اللهدن ارتوکسدن قورقمیه واندن ارتوقدن اومیه اشن اکا انانوب اعتماد ایدن
اکا قاله کندو اخلاصله طاعت بولنه کره ودخی بیورر دیکه قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ
مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ
وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ یعنی یا محمد ایت بو قومکه کم سکا ایدرلر اکر
سن بوتلرمزه سوکمکدن سکوت ایتیسی اولورسك بزسنی هلاك ایتمکه سعی
ایدارز دیکلی که یا قیم وارولك هریر کوزکندو مزنیکوزیه منزلرکوزه کوچوکوز
یتدوکی قدردورشك بزم هلاك ایلمکدن بن دخی سعی ایدایم سزك هلاك ایلکوکوزه
یتزاولا که بلسز حق تعالی بناك عذابی کلوب کمی خورلغله دنیاده هلاك ایدر ودخی
بلسزکه اخرتده اول اجربولنمز محکم عذاب کمه واجب اولور وحق تعالینك نصرتی
وعنایتی دنیاده اخرتده کمه ایرشور قورقمز وبوندن صکره بیورر دی إِنَّا أَنْزَلْنَا
عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ یعنی یا محمد بزسنك اوزرکه جبرائیل
ایندردك قرآنله حقدن بکا دعوت قلاسن کلمه باطلدن کلمه توحیده قغراسن
کم حق اولدرهرکسکم بزی پرلیوب قرآنی کرچکدن انوکله عمل ایدوب سکا اندن بلسونکم
انك منفعتی کندونفسنه درسعادت قپوسن کندویه اچدی وشقاوت قپوسن یتیدی
وهرکم بزی پرلمکدن یوزدوندرب قرآنه ایمان کتورمدی وسنی یالانلدی حقیقت
بلسونکم عقوبتی کندویه واجب قلدی یا محمد بزسنی بولرك اوزرته ایتدن مسلط
قلمی وصقلیمی قلدوقم دلردلمز ایمانه کتوره سن سندن همان واجب دلان اولدرکم

بزم خبرمزایرشدرمکدن انجق بوایت دخی بیعمبرلرك کافرلره قبلح اورمق حکمی کلمزدن
اوکدن ادی امانصکم عذابه بیورمق ایتلری کلدی بوحکم قالدی رسول طغیه همان
دعوت ایدن دونن دونه دونمین دونمیه بلکم دعوت قلورمی دونن قورتلورمی قورتلدی
دونمیلری قلج الندن هلاك اتدی الله تعالی یَدِ میلله ودخی بیورر دیکم اللَّهُ يَتَوَفَّى
الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ
عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى کلمی ایدر حق تعالی ادم
اوغلنلرنك جانلرنی قبض ایدر اولملری وقتنده واولمیلرنك دخی روحنی قبض
ایدر اویقولری وقتنده اول کمسنك اویقو وقتنده اولمی تقدیر اولنمه انك بدنه
کوندرمزروحی قبض اولنور واول کمسنك اولمی تقدیر اولنمه کروبدنه کوندرر
اویانور إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ یعنی بو اویقو ایچنده
دوکلی قوللرمزه کمین کروبیر کوب اخرعمرنه دك تأخیر اتدکمز بزم وحدانیتمزه
دلیل ونشان واردر شول وجهله کم انلرك معبود دیوطیدقلرنك هیچ برنسنیه
قادر دکل بونی اشلریه خود بوندن بواشی منع ایدا لرامابو علامتی اکلمق بلمك
شول قوم بچوندرکه انلرك عقلی اولوب بومعینده فکر ایلیلر ودخی بیورر دیکم
أَمِ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا
يَعْقِلُونَ یعنی یا محمد بوکافرلرا ول اللهدن ارتق اولیه بوتلره طیرلوکم انلر
بولرله شفیع اولالر بوتلری قورتره لرایت یا محمد سزه شفیع مما اولور شول
کمسلرکم کندولردن برنسنه دفع اتمکه مالك دکللر بوتلر انلره طیدوغن دخی
اکلمز لرزیرا جماد اولنلرنه إدراکی وارته اکلیه بلمه بوملعون کافرلرك اندن
دخی ادراکلری یوقدرکم طیدقلری برجانسز حجرديه شحر درکندو الریله دوزنجه
باشلرینه بیك چکچ ویاکسر ضرب طوقنور دونوب کرانلری شفیع طوتنب اکاطیدرلر
انلردن دخی خسیس ددکم انی إدراك ایدن مزلر ودخی بیورر دیکم قُل لِّلَّهِ الشَّفَاعَةُ
جَمِيعًا لَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ یعنی ایت
یا محمد جمیع إشلرده امر اللهدر ودخی شفاعت اللهدن انك دستورلنسه
کمسنه شفاعت قلامزلنکم بیورر دی مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِندَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ یعنی هیچ برکسه

فورتلدی

اخوان الاعراف

يوقدركه انك قتنده شفاعت ايليه اللا انك دستوريله بونى اولد كافرلرك زعملرين باطل
قلماغجون وديكه انلر بوتلرنه دين لركم بولرينزم شفاعتجى دوردخى بيورمدى وَاِذَا ذُكِرَ
اللّٰهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ وَاِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ
مِنْ دُونِهِ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ يعنى اولى الله واحد كلمه بوكافرلره دسلدكم
ديك سزدخى ايدك لا اله الا الله اولدا خرتة ايمانى اولمينلرك كوكلى بوكلمة دمكدن
اوركوبجى وغصه بولدى دردت يا نلرين قبلر اتا قجون اللهدن ايرو غى كلمه يعنى
كندو بوتلرى كلمه كوراسن بولرى سوينورلر بونك قضيتسى بويدركم رسول عليه السلام
حضرتنه والنجم سورهسى نازل اولدى رسول عليه السلام اوقدى بولرا للهك عظمت
ايشدب ورسول اللهك الله تعالى قتنده يقين لغن وكرامتى بلوب ملالت دكنه
غرق اولدلر صنكم جانلرى حلقومه كلدى جونكم بوايته ايرشدى اَفَرَاَيْتُمُ اللّٰاتَ
وَالْعُزّٰى وَمَنٰوةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰى بولرغايت سوندلر صناسن اولولرى درلدى
مناة لات عزى بولرك اولوبوتلرنك ادلريدر بونلرك قضيتسى سورهٔ والنجم ده
بيان قلاوزان شاء الله تعالى ودخى حق تعالى بوايتى تلقين ايدب بيورمدى قُلِ اللّٰهُمَّ
فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ اَنْتَ تَحْكُمُ
بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ يعنى ايت يا محمد اولا
اللهدكم يرلرى وكوكلرى يرديجى وكزلوا شكاره بلجى وقوللرك كوكلنه دوشمشى
ودوشكى بلجى واشلرك اولمسنى واولخفى بلجى يارين قوللرنك ارا سنده حكم ايدب
شول دين اوزره اختلاف قيلدقلرى حق قنقدد بولره ظاهر اولره ودخى بيورمدى كم
وَلَوْ اَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ
سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مَا لَمْ يَكُونُوا
يَحْتَسِبُونَ يعنى جميع بويريوزنك خزينلرى وامثالى شول كمسلرك
اولسه ظالم اولوب كافر اولدلر واولدكلرى بلسنه اولسه كلسى كندو نفسنى اولم
قيامت عذابندن قورتارمق ايچون فدى ويره لردى تك قبول اولينمدى اما قول الحق دكلر
ودخى ظاهر اولدى بوكافرلره حق تعالى دن شول وقت كم سيلدن قوپلر شول دنيادن هيچ
اومدقلرى نسنه يعنى دنياده خير عملرا شلر لردى واومرلرديكه اخرتن انلره ثواب

بوله اول اومدقلرى حاصل اولميه زيرا شركله عملك منفعتى اولمز وَبَدَا لَهُمْ
سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ
يعنى ظاهر اولدا شلدكلرى يرمز عملرك عقوبتلرى دخى واقع اولدا اولمؤمنلرى
ورسولى وقرانى واخرت عذابلرنى استهزا ايدنلرك عقوبتلريكه اكا
طاقت كتورميه ودخى بيورديكه وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ اِذَا
خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ اِنَّمَا اُوتِيتُهُ عَلٰى عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلٰكِنَّ
اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ يعنى قجن اول ابوجهله بربلا ايرشه وياخود رحمت
ايرشسه دخى غيرنه بيزه دعالر وتضرع علربوله اخلاص ايدرلر كه هيچ ريا بوق
قجن بن فضلى ايدب اول بلايى وزحمتى كيدردب انك يرنه صحت وعافيت وراحت انعام
قلسه وز بوكز ديركه الله تعالى بوزحمتى بكا اندن اوترو ويرديكم بن بوكا لايقدم وهم
بونك بنم قتمده دواسى وارديكا اولدوايله بونسنه بكا حاصل اولدى حق تعالى ايدر
بكله اكا واقع اولان بلايه عطا بزدن ابتلا درسكم قول انوكلمه ابتلا اولنوردنا كوره وز
شكر لوقوللردندر يوقسه نعمتمزده منكر اولان كافرلردندر ليكن بولرك جوغى
انى ادراك اين مزلر قجن بريله ويرمه نعمت تقديراتسه وزانوكلمه تكبرلك ايدب
بزى اوندرلردن مزكه بكا بونعمت اندن ايرشدى بكا واجبدركم اكا شكر ايدب اولمالله
واجب اولان حقلرى كمذكا تدر وصدقه درو انك رضاسى اولدوغى يولده صرف
ايتمكدر تاكه اول نعمت دنياده زياده اولوب اخرتده زخيرا اولوانوكلمه ابدى سعادت
حاصل ايدر زلر اما هواى نفسه خرج ايدب دنيا عمارتلرنه مشغول اولورسكم صوكى
فنا وخرابدا كى جهاندن اول سيلله محروم اولور ودخى حق تعالى بيورمدى كم
قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
يعنى بوسوزلرى يلكوز بومكه كافرلرى دكلر بلكه بولردن اوكدن دخى دللر
قارون وشداد كبى عاقبت انلرى هلاك ايلدك كمجمع ايدب ديردكلرى مال
بزم عذابمزه قرشو طوريب دفع ايتمكدن فايده قلمدى فَاَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا
كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا
وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ يعنى انلره اولدا شلدكلرى يرمز عملرك عقوبتلرى

فهم ايدب

وبلالری ایرشدی وبو مکه کافرلرندن دخی شول کسلرکم بزه ویزم کتابزه انکار قلمغله
کندونفسلرنه ظلم ایدلر تیزاولکم انلر ایرشد کیلین اول فعللرك مغفوتی یوقدر دخی
ایرشه زیرا حق تعالی دیلسکم یولره عذاب قیله بولرك اللرندن کلمزکم انی کندولردن
دفع ایدب کتورمیلر ودخی بیوردیکم اَوَلَمْ یَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ یَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ
یَشَآءُ وَیَقْدِرُ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ یُّؤْمِنُوْنَ یعنی بلمزلرمکم بوکافرلر
بدستی حق تعالی دیلدکم بورزقی کیمه دلرسه بولره قیلی ویرر وکیمه دلرسه تنگلی ویرر
غنی قیلنده وفقیر قیلنده اولدرعاقل اولنلر اکلرکه بورزق کیمه بولره ویکینه از قلدعمزده
بزم وحدانیتمزه دلیل واردر شول قوم کم الله بر لکنه ایمانی واردر زیرا اکریر
الله دخی وارمیسه اورتنه مخالفت اولیدی بری بای قیلدوغنی بری درویش قیلیدی
وبری درویش قیلدوغنی بری بای قیلیدی پس بوقانون محکمه تبدیل وتغییر اولمز
دلالت ایدرکم اولحاکم مطلقدر بردر انك مثلی یوقدر قُلْ یٰعِبَادِیَ الَّذِیْنَ
اَسْرَفُوْا عَلٰٓی اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ یَغْفِرُ الذُّنُوْبَ
جَمِیْعًا اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ یعنی ایت یا محمد شول قوللرمه کم گناه
اشلمکده حدّدن کچدلر قتی ظلم اندلر نفسلرنه الله تعالی نك رحمتندن امید کسوب
دمسونلرکم بزبو دکلو گناه اشلدك بو نکاله بزه مغفرت می اولیر دیکم حق تعالی
اولو گناهلری دخی کچی گناهلری دخی یرلغرچی توبه ایدب اخلاصله اکا دونسکوز
کم اول توبه ایدنلره غفور ورحیمدر توبه دن صکره قوللرین اسیر کرو ایتمز
قتاده دن ایدر کم بر قوم شرك ایچنده یکن اولو گناهلر حاصل اولمشدی قورقولرکه
اکر ایمانه کلسه وز بو گناهلرنه عفو اولنمیه پس الله تعالی بو ایتله اول قومی دعوت
قلدیکم ایمانه کلنلره امید لرین کسمیه لر بر بخلردمشلرکم بو ایت حمزه اولدرن وحشی
حقنده کلمشدر اول وحشی دلیکم ایمانه کلدی اما آدم دیلمشدی وزنا قلمشدی
قورقردیکه مغفور اولیه حق تعالی بو ایتی اندیردی ایمانه کلدی پس کرك کم کشنك
نقدچوق گناهی دخی اولورسه دمیه کم بکا رحمت اولمز بخه توبه ایدیرن کرك کم
توبه قله امید کسمیه دخی اولو گناهلرندن توبه امك کرك ودخی بیوردیکه
وَاَنِیْبُوْٓا اِلٰی رَبِّكُمْ وَاَسْلِمُوْا لَهٗ مِنْ قَبْلِ اَنْ یَّاْتِیَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُوْنَ

یعنی

یعنی گناهلرکوزدن رجوع ایدب اول ربکوزطاعتنه اقبال ایدك انك برلکنه اقرار
ایدوب حکمنه مطیع اولوب منقاد اولك شوندن اوکدن کم سزه عذاب کلمه هیچ
برکمسه نصرت ایدب اول عذابدن سزی منع ایتیه اما تحقیق بو ایت معنیسنده
دمشلردر رجوع ایدك اللهدن یکا تقصیر لغکوزدن عذرلکه وعملرکوزه
الله ایچون اخلاص قلمغله واشلرکوزی اکا اصلح برله قیلسکوز
اول وقت اناتوب قلمش اولورسز وعذابدن قورتلمش اولورسز ودخی بیوردیك
وَاتَّبِعُوْٓا اَحْسَنَ مَآ اُنْزِلَ اِلَیْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ یَّاْتِیَكُمُ
الْعَذَابُ بَغْتَةً وَّاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُوْنَ یعنی سزمتابعت قلوب مطیع ومنقاد
اولك شول کورکلو حکملرکه قرآندن سزکوندرلدی اول ربکوزدن کم سزی
یوقدن وارقلوب درلو نعمتلرله بسلرشولکه سزه حلال قیلندی اکا سعی ایدوك
اولکه حرام قیلندی اندن یغلنك اندن اوکدن که سزه عذاب کلمه سزك خبرکوز
اولمیه ودخی بیوردیکم اَنْ تَقُوْلَ نَفْسٌ یّٰحَسْرَتٰی عَلٰی مَا فَرَّطْتُّ فِیْ جَنْۢبِ
اللّٰهِ وَاِنْ كُنْتُ لَمِنَ السّٰخِرِیْنَ یعنی سزمطیع اولك اول ربکوزدن
اندرلن کتابك حکمنه قورقك اول اللهدن شوندن اوکدن کم نفسلرکوزه
عذابلره اوغرییه دخی پشیمان بیوب دیه کم ای بنم حسرتلرمه کم الله تعالی طاعتی ترك
ایدب ضایع قلدم انك ذکرندن تیوب طاعتلرندن تقصیرلق قلدم ودخی بیوردیکم
اَوْ تَقُوْلَ لَوْ اَنَّ اللّٰهَ هَدٰىنِیْ لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِیْنَ یعنی سزالله مطیع
اولوب قرآنله عمل ایدك شوندن کتبو قرجیلره انکار ایدب دیه سزاکر حق تعالی بزه
حقدن باطلی بیان قلسیدی بزدخی ایمانه کلوردك مؤمنلردن اولوردق هیهات
ای مسکین صمغل کم بوانکاره قورتلاسن بوبخه حجتلر دلیللر لطوغرسزسنك
اوزرکاکم مجموع نسنه سکا بیان قلندی امتا هوای نفسه اویوب اکا متابعت
قلمدك بر عذرایدجك بحال قلبیه دلردلمز مطیع اولوب اشوکه حسرتلر بیه سن
دخی حق تعالی بیوردی اَوْ تَقُوْلَ حِیْنَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ اَنَّ لِیْ كَرَّةً فَاَكُوْنَ
مِنَ الْمُحْسِنِیْنَ یعنی دونك اللهه شوندن اوکدن کم نفسکوزاولعذابلری کوزکله
دیه کم ای کاشکی دستورویرلیدی برکز دخی دنیایه ورهیچ بوانکارلری

اوکدن

بوشركي ترك ايدب اللهه ورسوله مطيع اولديم دخي اللهي برليوب مؤمنلردن ومحسنلردن
اولديم بوحسرتك اندن هيچ برنفسه فايدسي اولجق دكلدر اولدقت سكا ديسرلر كم
بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ
يعني حقيقتا سكا كلدي بزم كتابمزكم جميع اسباب نجات وجميع اسباب هلاك
ايچنده بيان اولمشدر لكن سن انى عناد ايدب يغلندك باشكو تورب تكبرلك قلدك
اولحاله باطل اراسنده تحري قلوب فكر ايدمدك شيطان اوزركه غالب اولوب
سني الله برلكنه انكار قلدردي كافر اولدك بس لايق اولدي سكا كم عذاب اليمده
مخلد قالاسن ودخي بيورديكم وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ
وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَ يعني قيامت كونده
كوره سن شول كمسلريكم بوزني الله اوزرنه يلان دعوى قلدلر ددلركم انك شريكي وار
يوزلري قره اولمش درس لايق دكلدر بونك كبي تكبر لرك مثواى جهنم ايچنده اولا
ودخي محققا درمشلركم عذاب يوتندن بوخلقك فتنهسي قيامت كونده الله تعالى
حقنده برنسته دعوى قلاكم اول اللهه لايق اوليه كندوحا لندن اللهه
يقينلق دعواسن قلا دعواسنده كرچك اوليه بولرك كلسي الله اوزرنه يلان دعوى
قلنلردن اولور اكربوحالندن توبه قلمدن كتسه انك دخي بوى جهنمدر پس مثوى اولان
كركم الله يولنده ماشي قلبغاله اوليه دلرسكم قورتلمشلردن اولا نتكم حق تعالى
بيوردي وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ يعني الله تعالى نجات ويرب شول كمسلري قورتارمكم انلر كندولرصالح
عملرلرا شليوب شركدن ومعصيتدن صقلدلر شول سببدن يا پشدلركم انلره كلمه قورقو
وفلاح حاصل اولور پس انلره هيچ عذاب يرشمز وحزن وغصه دخي انلره
اخرتده يولمز سرور ايچنده ابدى سعادت حاصل قلالر ودخي بيوردي كم
اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ حق تعالى بولمزدلديكم
اول پوتلرك حقارتن بلدره اول اكا معبوديوب طپنلره ذيرا ديمكه حق تعالى
دوكلي نسته نك يراديجسيدر پس اول پوتلردن دخي يرادلمشدن بر ييسيدر
شولكه كندو نفسندن برعاجز مخلوق اولهاول معبود لغه نسته لايق اولا

ودخي هر قومك عزتي وكرامتي اول طپدوعنك عزتنه وكرامتنه كوره اولور چون معبود
طوتدقلري كندوكي خود وحقير اوله كندويي برمحتدن قورتارمغه چاره سي اولميه
اكا طپنلرك نه عزتي كرامتي اولا بلكه معبود لرندن انلردخي خود وحقير اوله
ودخي بلكه الله تعالى جميع مخلوقك رزقنه كفيلدر واشلرن باشرهغه قادردر
وهر كمسكم اكا اعتقاد قلوب اشبو اكا انانه جميع خيرقبول لرن اكا اچه اشي صلاح
كلمه دينا واخرت مقصود لري حاصل اولا بوندن صكره كندونك قدرتن بيان
ايدب بيوردي لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ
اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ يعني برلكك خزينلري انكدر وكليدي دخي الله
انك قدرتي النده دراول كوكلر خزينه سندن بري يغمور خزينه سيدر قولري اوزره
صچرو برخزينه لرندن بري اوتلر ويمشلر بتورمك در اولا يغمور لرسببيله انسكن
قرويردن اغجلر انواع يمشلرينكم بوقدرتلري كوره طورركن الله تعالينك ايتلرنه
كافر اولسه كم اول قرانلر ودخي محمد مصطفى درصلى الله عليه وسلم انلره كافر اولور
كه ثواب وقربوب عقاب اختيار اتدلر اللهه ورسوله او يعني قولرشيطانه وهواى
نفسه اوغني اختيار قلدلر جنت وحوريلري وحللر وتختلري وسرايلري طاماق
وزقومه وفانلو صولرم ويلانلره وزبانيلره واودن طونلره وتاجلره وقطرانلره
دكشرلر بوندن اولوبه زيان اوله ودخي بيوردي كم قُلْ أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونِّي
أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ يعني بوايته سبب نزول بويديكم كافرلر رسول عليه السلام
ديرلرديكم يا محمد اتاك ودك ملتن ترك اتدك سندخي باشقه دين طوتغرك
هيچ كمسه بوسمه قاعدلريكه سن اشلرسن كوره كلرى يوق كل بوقومكه قبيلكه
مخالفت قلمه كروبزم دينمزه متابعت قيلدوكلمه سني اولايدنلم ما لموزسنك
يوكله خرج ايدهلم پس حق تعالى رسوله بوايتي كوندردي كم يا محمد بولره ايت كم
يعني بكا ايلمي بيورورسزكم اللهي قويم اندن اركوغه طپم اى بيچاره كوزسز جاهللر
اكرسزك عقلكوز واراميتيدي ذره قدر توفيق بارى قلسه ايدجه كوندز يوزكوزي
اولينم معبودم قيوسنده يره اوربخدمتنده اوليدكوزكم انك قيوسي فضل وكرم
قيوسيدر پخه صوچلولرك صوچي اندن عفو اولنوب اندى دولتنه يتشورودخي بيوردي كم

وارويب الرّى قالميه بوندن صكره حق تعالى اولكا فرلرسوزلرندن كندويني تنزيه ايدر
بيورى سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ يعنى حق ايدر وبوجه دراول
سوزلردن كه كافرلر اكا شريك كتورب يلان سويلرلر پس بوآيتده دخى مؤمنلره تنبيه
واشارت ندر كه اول كافرلر سوزلرى كبى بولردخى حق تعالى حقنده كلام اتميلر بلكه
اللهه تعظيم ايدرلر شويلكم كركدر واناك شانته لايق سوزلرله انى مدح وثنا
ايدرلر تاكه انك قتنده قربت بولوب سعادتة ايرشلر ودخى قيامتا حوالندن
خبر ويرديكه ايشدنلرا توكله اوكونلنوب انك يراغنده اولله كافرلرايسه كفرى
ترك ايدب ايمانه كلدرمؤمنلرايسه غفلتلرن ترك ايدب زياده عملره مشغول
اولرلر اول كوپچون استغفارايدرلر نتكم بيورى وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ
مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ يعنى قچن صور اورله جميع
يرده كوكده كم وارسه هپ هلاك اولا الاشول كمسه رقلاكم حق تعالى انلرك
قالدوغن دلر روايت ايدرلر رسولدن عليه السلام صورده لركم يا رسول الله
صوره نه نسنه رسول خبر ويرديكم انك اول آوازجقن يرك دكر ملكى يرله كوك
ارا سنجه دوبركز اورله جميع خلايق قورقويه دوشوب متحير قلا كراندن
بركز دخى چالنه بركوك اهلى هپ هلاك اولرلر قچن اوچنجى اورلمك وقتى اولة
جميع آدم اولرا اول صورايچنه جمع اولنه اندن بردخى اورله اولچانلر كلسى
شول قوانلرن اروچترلكى چقوب كودسته طاغله پس حق تعالى يراره وكوكلره
صاعقه دوكى بودركه جمع اولرلر الاشول كه حق تعالى دلر اول قالله اول جبرائيلدر
ودخى ميكائيلدر واسرافيلدر وملك الموتدر ودخى اولعرش كوتكه سنده شهيدلر
كه قلملرى بوينلرنده حمايل اولمشلر ودخى حق تعالى بيورى ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ
فَإِذَا هُم قِيَامٌ يَنظُرُونَ يعنى اولا اول صوردن صكره كم جميعسى اولمراندن
برصوردخى چالنركاه كلسى باش طيرقنده قالدوب كوكده يكانظر قلمرلر كوره لركم
اول كوكلر پاره پاره اولوب كيدرويرلره نظر قلمرلر كوره لركم يولرى حساب يرنه
دعوت قيلورلر ودخى نظرايله لركوره لركم بولردن شفقت كوترلش هربرى
كندو نفسلرنه مشغول اولمشلر ودخى كوره لركم اول دعويجلر بربرنه تكرار اشلرلر

اول بيونوزكم
اول آوازى

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ
وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ يعنى يا محمد سكا دخى سندن ايلرو كچن پيغمبرلره
دخى ايله وحى اولنوب بيورلديكه اللهى برليله اكا شريك كتورميكله اكر يا محمد سن
اولكافرلره اويوب اللهه شريك ايدن جك اولورسك غرتم حيثيتجون جميع عملرك
يوبولوب باطل اوله دخى حقيقتا سن بزم قتمزده نقدر حرمتلو ومكرم اولدوكسه
دنياده واخرتده زيانكار لردن اولاسن خصوصاكم سندن ايرق بكا شريك كتورمه
انك حالى نته اولا بلكه اى قرداشم حق تعالى بلوردكيم رسول عليه السلام شريك
كتورجك دكلدر لكن بوخطاب رسولنه امتنه تنبيه ايدب بلدرمكدى هركمسكم
ايمانه كلدكدن صكره كروا اللهه شريك كتورسه جميع عملرى يوبولوب هباء منثورا ولدى
نقدالله قتنده حرمتى دخى وارسه كورمزمسكم بركمسنه دينا بكى قتنده نقدر مقرب
اولسه دونه كلوب انك قتنده برصوچ اتسه يه منصب الوديه اولدرياقوار
اللهه صوچلواولمغى بوندن قياس قلمغل اول جميع پادشاهلرباد شاهيدر
ودخى بيورديكم بَلِ اللَّهَ فَاعْبُدْ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ يعنى
يا محمد اول كافرلرك اغواسنه اويمه اللهى برليوب اكا مطيع اولمه
انك عبادتنده محكم طورا ول سكا ويرلن بيغمبرلك فتحتنه شكر ايدوب
شاكر قوالمردن اول بوخطاب دخى اكرچه رسوله در جميع مؤمنلره بوندن
تنبيه واشارت وار زيرا رسول عليه السلام دايم شاكر لردن ادى بوندن
مراد امتندركم بولردخى دايم الله تعالايه شكراين لرشول نعمتلره كم بولره انعام
قلدى وكندوبك برلكن بلدرمكله بولره اكرام وتوفيق وهدايت ويوب دين
اسلامى بولن اعطا قلدى ودخى بيورديكم وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ
جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ بوآيتك
سبب نزولى بويديكم يهوديلرحق تعالى قتنده سوزلرديرلردكم شانته لايق
دكلدى حق تعالى بوآيتى كوندديبيورديكم يعنى بويهوديلره وصفايله مدلولا ول
اللهى تنكم اكا لايقدر زيرا اول برپادشاهدركم انك مثلى بوقدر وكوكلردخى
قيامت كوندن انك قدرتى قبضسيله دورلوب كوتوردولسر مجموع فنايه

كه كمسنك حقى كمسه قالمز كرك پادشاه اولسون كرك سلطان اولسون درويشك حقن
اندن الور لراول اكا ظلم ايتمش اولا يا دكمحله ياسوكمكله يا مالن المغله صوجيزيه
ودخى حق تعالى بيورديكم وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا يعنى اول وقت كه
قيامت قوپه پر يوزى اول رَبّك نوريله وعدليله روشن اولا ظلم قركولقلرى
كوترله كمسيه حيف اوليمه ودخى بيورديوَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ
بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ يعنى حساب ديوان قوريله
وخلقك عملارى دفترلرى كمك صفته ويمك صولنه ويرله وجميع پيغمبرلر
وشهيد لر كلسى بريره كوترله اندن بوخلق اراسنده عدل الله حكم اولنه ظالملرله
مظلوملرى اراسنده وپيغمبرلرله امتلرى اراسنده سؤال وجواب اولنه وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ۝ يعنى هيچ ظلم اولميه ثواب اهلنك ثوابى كسلميه وكناه اهلنك
دفترنده اشلدوكندن ارتق يازيلميه بولميه جزاسى اكا كوره اولا ودخى بيورديوَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ يعنى هر كشى نفسنه
اتدوكى عملارك جزاسى تمام اولنه كرك خير كرك شر حق تعالى يكرك بلجيدوكه
بونلر نكرا شلدلر پس بولرى جمع ايدب حسابه طوتوب دفترلرينى الرينه ويرد كلرى
اندن اوتروردكم اول اشلدكلرينى بربرا وقيلدكورلر بللركه بولرا ولنان ظلم
دكل كروكندولرك جزاسيدر اما پادشاه كريم دردلرسه عدل الله كناهه قدر عذاب
ايدر اندن صكره ايمانله كيدنلرى چقاروب كروا جماغه التلرايما نسزكيدنلر طاموده
مخلد قالملر بوندن صكره حق تعالى اجماق اهلنى اجماغه وطاموا هلنى طامويه بجمله
وارر بيان ايدر وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا
فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا يعنى حسابدن صكره الله تعالى ربا بنلره امرايدركم بوكافرلرى حقارتله
شول خر كله سوردكى سوره لرجهنمه قچنكم اول جهنمه كلدقا پوسى بولردن يكا اچله
وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ
وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا يعنى جهنمك خزينه دارلرى
انلره صورهكم سزه كركدوجنسكوز واچوكوزدن رسولكوندرمدى حق
تعالى وحيلرنى سزك اوزركوزه اوقيلر وبوكوزه اشبو عذابلره اوغرايجغكوزى

سزه قورقودب خبرويره لرای شقيلر تاكه سزانلرك خبرلرن ايشيدب دعوتلرنه اويايدكوز
بوبلا لردن قورتلايدكوز قَالُوا بَلَى وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى
الْكَافِرِينَ يعنى بوكافرلر اول وقت اقرار ايدب ديلركم بلى بزه رسوللر
كلدلر بوكلسن بزه خبرويردلر ليكن بزاو يمدق وهم دخى حق تعالى تك
اندايجوب عزم حقى البتده بن جهنمى كافرلرله طولدرم ددوكى واجب قلدى
بوعذابى كافرلراوزرنه چون طاموخزينه دارلرى بوسوزى بولردن اشتدلر
ددلركم نتكم بيورديقِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ
مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ۝ يعنى كرك اى شقيلر اول جهنمك قپولرندن
بوحالنده كم سزانده مخلد سزكر وچقماق يوق سزتكبرلك ايدب كلمهٔ توحيدن
فجدوكوز رسوللرنه مطيع اولوب حق تعالى كتابلرنه اتمدوكوز كرك سزدن كم
اول متكبرلرك يرلرى نه ياوز طور حق يردر پس اهل عقل اولنلر بوايتلر
معنسنه كندويه نصيحت بولوب اكلوكرك كم الله تعالى كلامنه ورسوللر
كلامنه اعتبار اتميوب اول عذابه مبتلا اولدلر مؤمن اولنه كركدركه اوقودوغى
واشتدوكى كتابه اعتبار ايدب ورسوللرنى ورسولسوزلرنى كندويه دليل ايدنوب
شمديدن انوكله عملايليه غفلت اويقوسندن كندويى اويارە كافرلركى طامو
عذابنه اوغرايجق اهمى سزفايده سزحسرتله اولميلرچون حق تعالى طامو اهلى حالنى
بيان قلدوغى عقلى اولنلره تهديد ايچوندر بوكرة مؤمنلر مطيعلر حالنى بيان ايدب
بيورديوَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا
وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا
خَالِدِينَ ۝ يعنى انلركم شركدن وكفردن ويرمزاشلردن صقندلر وتكريدن
قورقديلر انلردخى بولك بولك كمى بر قافله كبى دوه جكلرله اوكلرنجه وياانلرنجه
فرشتهلر عزتله وكرامتله اجماغه التلر قچنكم بولردخى اجماق قپوسنه وارسلر
اجماق قپولرى بولره دخى اجله اول اجماغك خزينه دارلرى بولره تعظيملره
قرشو كلوب ديلركم سلام اولسون سزه كم سلامت مقامنه ايرشدكوز خوش وارد كوز
برقاچ كون دنياده ايوعملره مشغول اولدكوز شمدى فوز ونجات بولوب ابدى

ایلیه یارن حق حضرتندن اولدخی طا لمرجاعتیله حشر اولوب کندویی عذابه کرفتار قلیه

سورة المؤمن مكية وهي ثمانون وسبع آيات

بسم الله الرحمن الرحيم ونه ستعين

حم روايتدر ابن عباس دن رضی الله عنه ایدر بوحم لرسورهسی کافی مکه
انمشدر لمحمد بن جنیفه دخی بویله روایت قلور ابن مسعود دمشدر کم بوسوره
دیباجه سیدر اما قتاده ایدر بوحم قرانك آدلرندن براددر دوکلی حم
رمشلرکم بواسم الاعظمدر ودخی مشلرکم بو قسمدر حق تعالی انداینجه ایدر
بوحم سورهسی حقی وبرنجلرمشلرکم بوحم متشابهدندر بوندن مراد نیدوکی
الله بلور بزه واجب بودرکم بوکا ایمان کتوراوزکم حقدر الله تعالی کلامیدر
انجق حق تعالی بیوردیکم تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ
یعنی اشبو قران سزك اوزرکوره الله قتندن انذلمشدر شاعر وکاهن سوزی
دکل اول الله سوزیدرکم ملکنده عزتیدر ودخی بزدوغی خلقی انلرك
نه اشلدوکن بلور علیمدر ودخی بیوردی غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ
شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ
یعنی دخی اول الله کناهلری سترایدب بغشلیجیدر بزلیجیدر رشول
کمسلردن کم توبه قلدلر وتوبه قلنلرك دخی توبهسین قبول ایدیجیدر رشول
کمسلردن کم اخلاصله شرکدن وکفردن دونوب لا اله الا الله دیدی وانلرکی
کناهلرینه پشیمان اولوب الله دن قورقوب توبه قلدی خلقدن قورقوب
یا اوتانوب یا اشلمکدن عاجز اولوب کوجی یتمیوب توبه قلمیه کم الله ایجون
اولمز هرعملکم اول الله رضاسیچون اولمیه اول مقبول اولمز ودخی حق تعالی
نك عقابی عذابی قتیدر رشول کمسلره کم شرك وکفر اوزره الله عاصی اولمق
اوزره دنیادن کتدی کلمهٔ توحیدلمدی وکناهلرینه استغفار قلمدی عقلی اولملو
بوندن بونی فهم ایتمك کرك کم بوارادهٔ حق تعالی کناهلری بزلیجیدر وتوبلری
قبول ایدیجیدر ددکدن صکره دیدیکم عقابی دخی قتیدر بوکا اشارت قلدیکه
قولکردیایا الله قورقمی اولاکم اندوکی عمل مقبول اولمایوب کره یوزنه

سعادته اولمشدر کزامدی کیرك اولجنته بوحالندن کم سزانك ایچنده نخلدن شرکیره
چقمیوب حتی یوقجون جنت اهلی بوکرامتله اجماغه کیره رمقاملرمقامنده ساکن اولالر
حق تعالایه حمد وثنا قلدکدن صکره حق تعالی خبر ویردی وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ
فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ یعنی اول کوزلرکورمدوکی وقولقلرانشمدکی
وکی کلمردن کمدوکی مقاملری ونعمتلری وحوریلری وکوشکلری وتختلری
وتاجلری وحللری کوردکلری وقتن دیلیکم شکراول پادشاهه کم بزه
رسول کونردب قلدوغی وعدلری بزه کتوردی اجماغه قویوب کندو
قوکشولغنده بزه قرارکاه قلدی کم بزبزمزه دکلرسوزانی بودتلتوزهدنه
ارزوایدرسوز بولوزنه کورکلوسنده درتکریه مطیع اولوب عمل ایدنلرك
ثوابلری ومرتبلری پسکروعقلی اولنلربوایتدن اوکوت اولوب کوك کم
کندویی بوسعادتدن ازاق ایدن بکدشلردن کسه رسول سنتیله الله تعالی
کتابیله عمل ایدن فاسقلری ومفسدلری ترك ایدوب صالحلردن وعاملردن
اولهٔ منصب وعزت سوکوسندن کچوب خلوت اختیار قلمش اولهٔ ودخی
ودخی بوندن یکرك اکا سعادت قپوسی اچلهٔ ودخی حق تعالی بیوردی
وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ
وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ یعنی
یا محمد کورسن اول فرشتلری عرشك چورسنی قابلیوب اول دتلرنه
حمد ایدوب تسبیح ایدن لر بوسوزی الله تعالی رسوله بیان قلدوغی یزه تعلیمدر
کم دایم بزدخی اللهم حمد ایدوب انك قربتنه اول سعادت اوزره مقام طوتمغه
لایق اولاوز وقضی بینهم بالحق دیوکی کرویوا رادهٔ اول کچن سوزلرنه
تاکید قلمغیچون در یعنی قیامت کونندن الله تعالایله قولرارا سندن عدل الله حکم
ایلیه کمسنك حقی کمسنك اوزرنده قالمیه قولرانی کوردب اللهم شکر ایدوب
حمد وثنا قلوب دیلر حمد وشکر اولعالملری یاراتدن پروردکارکم بزی اول
ظالملردن قورتردی بوعقلی اولن کرك کم کمسیه دخی کندو نفسنه ظلم وحیف

وَكَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ

يعنى يا محمد ازل ازلده حق تعالى بو كلامى بويله سبقت ايدب واجب قلدى بو كافرلر اوزره كم بولر اود اهللندرا لبتده اول وعده برينه كلسه كرك بولر ايمانه كلمكلرينه ملول اولوب طرلغنه ودخى بيورديكه الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ

يعنى شول فرشتلركم عرشك چوره سنده عرشى طوافى ايدنلر بولر جملسى حق تعالايه حمد وثنا قلوب تسبيح ايدرلر انك وارلغنه وبرلكنه تصديق ايدرلر ودخى دايم حق تعالادن يرلغمق دلرلر شول كمسلرايچونكم انلر قرانه ايمان كتوردلر پس بو ايتدن معلوم اولديكم مؤمنك الله قتنده اولو فضيلتى وارمكم انلرك كبى متقرب فرشتلر دعا سنه عرش آلتنده وچوره سنده بولر دعاجى اولمراتا مؤمن اولوب فرشتلر دعا سنه اول وقت مستحق اولدلركم مرحمله كندويى عذابدن وعقوبتدن امين قلمش اوله امين دخى حاصل اولمز الا شول كمسكم ثمرهٔ ايمان انى حاصل اوله اللهدن قورقه كاملردن يغلنه طاعته عبادته شوقى اوله اللهك عظمتن كوكلنه طولدره كندو وجودن يوق بله عزت دينادن كچوب عزت باقى اختيار قله قچن بو وجهله مؤمن اوله اولد فرشتلر اكا دعا قلوب ديرلركم

رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ •

يعنى ديرلركم اى بزم ربمز سنك رحمتك بولدر جميع شيئه قاپلمش درركم سنك علمكدن طشره شيئه يوقدير لغافل وصوچلرين عفو ايلكل شول كمسلرك كم شرك كدن دونوب اسلامه كلدى ومعصيتدن دونوب طاعته كلدى سنك امرو كه متابعت قلدى كه اول قران وسنت بوليدر دخى بولردن آخرت عذابن دفع ايلكل قتاده مطرفدن روايت قلورايدر بن تكرى قوللرينه كروالله قوللرنه كه خيرصاحبى فرشتلرى بولدق كه دايم بولرك صلاحى دلرلو وتكرى قوللرندن الله قوللرنه كى شرصاحبى بوشيطانلرى بولدق كه دايم بولرك ازغونلغن دلرلر پس هر مؤمن كه مؤمنلره خيرصاحبى اوله اول الله قتنده

اوزره وهم ايندطوته كم كندو كرمندن فضيلله قبول ايدب اكا ثوابلر واحسانلر قله كناهى چوقلغنه يا قوب توبهٔ نزلك اتيمه رحمته ايندطوتوب توبه والتهلك كرمنه مغرور اولوب نه كركسه اشليه يلكم عقابمى دخى قاتيدر كندو ضعيفدر انك عذابنه طاقت كتورمز وبو ندن صكره ديكم الله تعالى قولمرى اوزره فضل وعطا قلجيدر اول عنيدلر رحمتى بولدر اخلاصله اكا دونملرو كه بر پادشاهدر اولكم انك مثلى وبكذشيى بوقدر جميع قولمرك دونوبه اوچون يرى اول اللهدر هر بر ينك عملنه كوره جزا ايدجى اولدر اكر خيرو اكر شردر دخى بيورديكه

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ

يعنى حق تعالى اولرسولنه كاتبه ايله بيورديكم يا محمد چوق بر غفارلغمز وتوبه كلر قبول قلوب عفو ايدكمز وعقابمز قاتيلغن وقولمزه احسانمز چوقلغن سكا ايت اندرب بيان ايدك بوني اشتدكدن صكره سنوكله خصومت ايدب مجادله قيلوب بزم ايتلرمزى يلاتملرلرا لا انلركه كافر درسن بونلرك اول آلدانمه دينا لرى بولر حالدرسنى مغرور قيلماسون دينكم بولركله توحيددن وتوبه دن قچرلركه ودنيادن خوش متمتع ايدرلر بولره بو سنده استدراجدر كه بن بولرى هيچ خبرلرى يوقدن اكسوندن طوتارين بوندن صكره بولره تهديد قلوب اشلرندن حذر اندرمكيچون بيورديكه

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَادَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ •

يعنى حق تعالى ديركه يا محمد بولرسنى يلاتملوب سكا يازرتصد ايدب مجادله قيلدقلرنه طرلغفه كم بولردن اوكدن نوح قومى نوحى يلاتملرلرودخى نوحى دوكدلر هرامت رسولرنه قصد اتدلركه انى طوتوب اولدره لرو باطل حجتلرله شرك اوزره انلر وكله مجادله قيلدقلرنه كه اولدين اسلامكم حقدر اول حجتلرله باطل قيلا لرواول رسولرى رد وكى خبرلرى رد اتدلر انلره بركسوندن عقوبت قلوب عذابله طوتدق كه بر كمسه انى كندودن دفع اتمكه مجال بولمدى پس يا محمد سن بزم بو عقابمزى تته كوردكه اول قوم انى حق بولمدلرمى صرايت كه بولردخى تيز زمانده اول عقاب بولره واقع اولا ودخى بيوردى كم

وكذلك

شیاطین متمسک اولوب درکم مردود اولوب ودخی اول فرشتلر بو دعاءِ قلوبلرکم
ربّنا وادخلهم جنّات عدن الّتی وعدتهم ومن صلح من آبائهم
وأزواجهم وذرّیاتهم إنّک أنت العزیز الحکیم یعنی
ای بزم ربّمز سکا ایمان کتورن قلری کورکل اول عدن اچماغنه کم انلرو کچون
وعد قلوبسن طورر سن ودخی بولرك آتا لرندن ددهلرندن واهل بیتلرندن
واوغللرندن وقزلرندن شول کمسلرکم اصلاحه کتورد لرفساددن وباطل
اشلردن دوندلرسکا مطیع اولد لرطاعته وعبادته توجّه قلد لرانلری دخی اول
اچماغکه کورکل سن ملککده عزیز سن حکمك غالب در کمسنه مانعك یوق دخی
ایشکده حکیم سن هرنه اشلرسك برلو یرنده اشلرسن ودخی دیر لرکم وقهم
السیّئات ومن تق السیّئات یومئذ فقد رحمته وذلك هو الفوز
العظیم یعنی ای بزم ربّمز صقلاه بو مؤمن قولللرکی دنیاده کفردن ومعصیتلردن
تحقیق اخرتده سن انکا رحمت ایله عذابلردن فورتره سن بس اولوکا ملنجات
اولدرکم قولکی دنیاده سکا عاصی اولمقدن صقلیاسن بوکر حق تعالی اول
کندویه کافر اولنلرك حالرندن خبر ویرد یکم ایشدنلر اوکوتلنوب انوکله نفسلرن
صلاحه کتورمه لرا ول کچن دعالره لایق اولالر ودخی بیورد یکم إنّ الّذین
کفروا ینادون لمقت الله أکبر من مقتکم أنفسکم
إذ تدعون إلی الإیمان فتکفرون یعنی شول وقتکم کافرلری
جهنمه النلرکوز لریله اول عذابلری کورمه لریکرو کندو نفسلرنه غضب
ایدوب دشمان طوتلر کندو لری اولمعاصیلرله ملامت قیلالر پس اول وقت
طامو خزینه دارلری انلره ند اقلوب دیه لرکم ای بیچاره لرحق تعالای دشمان
طوتمق نفسوکزن قیلور سز اول اولدر وانك عقابی قتی در اندن اوترو کم سز
دنیاده ایمانه دعوت اولوندکوز اکا انکار ایدب کافر اولد کوز پس اول انکار کوز
حاصلی بو عذابلردن کم کرفت اولد کوز کرهخماق یوق ودخی بیورد یکم
قالوا ربّنا أمتّنا اثنتین وأحییتنا اثنتین فاعترفنا بذنوبنا
فهل إلی خروج من سبیل یعنی اول کافرلر دیلرکم ای بزم ربّمز سن بزی اکی کز

اولدرك در لتدك بز شمدی کناهلرمزه اقرار ایلدك کرو قومق حق ایمش هیچ بزه
بوعذابدن خلاص یوقمش بو اشلرمزدن دونروز امّا بوا کی اولمکدن واکی دیرلمکده
اختلاف قیلمشلر در ابن مسعود ایدر اول نطفه اوی تعالی اکا جان ویردی قنیایه
کتوردی اخر وعده سی بتجك کرو اولدی یاره قیامتده کرو در کورر سکم بو ایتده
بیوردی وکنتم أمواتا فأحیاکم ثمّ یمیتکم ثمّ یحییکم یعنی سز اولوید کز بن
سزی دری قلدم اندن اولدردم اندن کرو در کور سرم امّا بر بخلردلر اول
بزادم صلبنده یکن قدرت الی برله چقرب در لتدی کندو برکلنه طانوطوب
کرو اولدردی بر دخی دنیاده اولدور سرر وعده سی تمام اولجاق اخرتده کرو
در کور سرم بر بخلردلرکم بر اولمك دنیاده وبر اولمك سنلده درکم اندن در لو
منکر ونکیر جواب ویرد کدن صکن کرو اولیسرر ودخی بیورد یکم ذلکم
بأنّه إذا دعی الله وحده کفرتم وإن یشرك به تؤمنوا فالحکم
لله العلیّ الکبیر یعنی اول کافرلر دیسرلرکم سزه بو عذاب مخلد اولدوغی
اندن اوترو درکم قچن سزه دیسلرکم لا اله الا الله دیه سزه سزا انکار
ایدردکوز امّا قچنکم اکا شریك کتورمکه ویرنه طیمغه قغرلسکوز انی کرچکلیوب
اندن یکا سکر دردکوز پس بوکوندسزه حکم اولیاری شاهدندرکم دوکلی مخلوقدن
بوجه در مجموع مخلوقلرانك قهری التنده مسخر در وقدرتیله وکمالرتبه سیله
اولدور مثلی یوقدر ودخی بیورد یکم هو الّذی یریکم آیاته وینزّل لکم
من السّماء رزقا وما یتذکّر إلّا من ینیب یعنی چونکه حق تعالی
قیامتده واقع اولدوغن بلدرمك اندن کندونك عظمتن بیان ایدوب بو
مکه اهلنه کندونك قادر لغنه دلیللر ذکر ایلدی تاکه ایشدب ایمانه کلدردیکه
سزه بونك کبی دلیللر کوستردکم کوکلردن یر لردن وای وکشن ویلدزلردن
ویکجه کوندزدن یاز وکوز وقیشدن هرو قتده مختلف احوالدن دنیا تغیر
اولور ودخی کوکدن سزه یغمور لر اندرب انواع نعمتلر بتورر امّا سزه بو دلیللره
نظر ایدب براوکونلمز سزه بو قرانله الا شول کمسلرکم اوکوتلنوب اللهه طاعت
اتمش اولدردخی بو عجایب صنعتلر یاقوب انله برلکن وقدرتن اکلیوب

بو ایت سورة النور

انی برلمز الاشولکسکم اندن یکادونمش اولا ودخی بیورر ی فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ یعنی حق تعالی مؤمنلره کاتبه بیورر یکم اکر عبادتزدن کافرلر
اعراض قلدلرسه تیزاولکه انك جزاسن بولمزاتاسزاولر اخلاص برله عبادت قلکم دینی
خالص اللهکدر اکرچه کافرلر اولسزك عبادت قلدغکز مشقت کلورخوش کلمزسه
دخی بیورر یکم رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ یعنی سزعبادت قیلوك اولد
اللهکدر کم انك مرتبسی عالیدر وکوکلری یرّ دجیدر یرادب بری بری اوزره طبقه قلدی
ودخی دینا خلقنك مرتبلرن یوجلدرا خرتده واجاقدن یوجه درجه لرویرد اولدر و
عرش اسمی اولدرکم عظمتیله عرشی یرادب یردن کوکدن یوجه قلدی دخی جبرائیلی وحی برله
اندرر قولمزدنه کمه دلرسکم اول پیغمبرزاولدوحی اولناره قرآنله قورقوده شول
هولدن که یرکوك اهلی اکاجمیع صنعتلرنه کرك شول کونلرده کم باش طپه رقدت
قالدرب طرکلمزاولحال بولمز ظاهراوله لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ یعنی بویر
اهلنك وکوك اهلنك عملمزنك هیچ برنسنه لری کزلوکلمزهیچ کاظاهرردودخی
بیورر یکم لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ یرنجلرردلرکم شول وقتکم اولد
صورا ورلوب یجموع خلایق هلاك اولرکوك دری قالمیه دینا قوسی اسزقالمه
اولوقت حق تعالی دیه کم فنی اولملك بزم دیوعوی قلنلرکورك بوکون ملك کمکدر
هیچ برکمسه بولمیه کم اکاجواب ویره کیروکندویه جواب ویرزمکم دیکم بوکون ملك اولد
اللهکدر کم قهار در قهرایله قموفنایه صلوب مُلکی الندن آلدی ویرنجلرردلرکم
حق تعالی جلو کلامی قیامت کونندجمیع خلایق اوزرنه دیرسه بوکون ملك کمکدر جمیع
خلایق اقرار ایدیلرکم ملك اللهکدرکه واحدالقهار دیاد شاهدر حق تعالی
بیورر یکم الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ یعنی بوکون اولکوندرکه هرنفسنه عمل قلدیسه خیردن وشردن
ازدن چوقدن کدرکم جزالنه زیرابوکون ظلم یوقدر بدرستی حق تعالی تیز حساب
تیزدر برساعتده جمیع قوالمزنی حساب ایدب فصل ایدرحقلوحقسز هرمخلوقه الی
ویرد یرلویرنه کوندردودخی بیورر یکم وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ

لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ یعنی
یا محمد قوقوتلو بوقومکی شول کوندنه کلمکی یقین اولمشدر اول کوندرکم
انك کبی کوندرکم
انك قورقولری هیبتندن یورکلری اغزلرینه دقلنه یکلوب طشره چقه نه واروب یرنه اوتورا
بوحالنده کم اجلری عصیله طولمش اولله برنفس راحتله ویرمیلر دخی اول ظالملره اول
وقتده بردوست وبرشفاعت ایدرقوم بولمیه انلرك حقنده شفاعتلری قبول
اولنوب قورتلردودخی بیورر یکم يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ
بوایت معنسی اولدرکه کوزلرك خیانتله نظرقلدوغنی دخی بلورهرکشنك نظرنه کوره
جزاقیلورپس کرکدرکم دایم مؤمن اولاه نظرنی عبرتله قله حق تعالی بقمغه حرام قلدوغی
یرلره بقمیه وکوزیلکمسیه اشارت قلوب استهزا امیه کوکلی یرّ مزخولردن صاقنی
قله تاکه کندوبی بوعیددن قورتوب سلامت قله ودخی بیورر یکم وَاللَّهُ يَقْضِي
بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ
الْبَصِيرُ یعنی حق تعالی حقله حکم ایلر ثواب اولحق یره اشلك دیوبیورری عقاب
اولحق یردن یغلنك دیوبیورری امّا شول نسنکم سزاللهی قیوب اکاطپرسز
انلرك هیچ برنسنه قدرتلری یوقکمیه خیرویاشرانه حکم ایدرلرحالکم اللهکدر
کم مطلقدد
یارون جزاسن قلوب ودخی بیورر یکم أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْهُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ •
یعنی یا محمد بومکه کافرلری یریوزنده سیرایدوب بوردمزلریکم اولکندولردن
اوکدن کلرك بورتلرنه وحالرنه نظرایدب کندولره برعبرت الالرکوره لرکم انلرك
صوکلرنیه ایرشدی حالیوردکم انلردن قوت وشوکتلی یوندن وچوقلق یوندن
ودینایه حریص اولوب اراق سزلرکیدب دینا جمعن طلب اتمك یوندن عاقبت
اولد انکارلری وکبرلری وکناهلری ایچون حق تعالی انلری عقابله ایلك طوتدی که
هیچ برکمسه بولمدی انلردن که اللهك عذابن منع ایدیله پس اول عذابه انلردن

مبتلا اولدوغی خبر ویرب بیورديکه ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ
الْعِقَابِ يعنی اول عذاب واقع اولدوغی سبب بو ديدیکم ایمدی بولره اول رسولدن
بزم طرفمزدن کلوب انلری دعوته قعرسه وشرکدن منع ایتسه دخی بولر
روشن دلیللر کتوروب بزم برلکمزه اثبات قلسلر اول رسولره دخی اول کتوردکلری
دلایللره دخی کافر اولوب انکار ایدرلردی پس اول کافرلری سبیله حق تعالی
انلری عقوبتله طوتدی اولدخی الله یدرستی قوی قادر در کی دلرسه عقوبتله طوتدی
انك حکمته کمسه مانع یوق دخی عقابی قتی درشول کسلره کم عقابلرینه دخی کرفتار اولدیلر
قضیه سندن بولره خبر ویردی بولر انك حالیله اوکوتلنوب ایمانه کلمدیلر دخی
بیورديکه وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ يعنی یا محمد تحقیق
بز اندردك موسایی اولطقوز ایتله که انك رسول لکنه طعنلق ویردی دخی
هامان و اول قارونکم دنیایله مغرور اولوب بزی اونتمشدی انلر بزم رسولمزه دیدیلر کم
یلانجدر اکا اینانمدیلر فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ
الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا
فِي ضَلَالٍ يعنی چونکه موسی بولرن کلدی بزم قاتمزدن رسول لکله وطغرو بوله
دلالت ایتکله بولر اکا مطیع اولمیوب دیدلر کم اول موسایه ایمان کتورنلرك
اوغلنی وقزنی اولدرك عورتلرینی اولدرمك یعنی بولر کیدقلدلر کم ایمانه
کلنلره اجی اولوب کرودوندرلر انلرخود ایمانلرنی محکم قلمشلردی اکر کندولری
دخی اولدررلرسه کرودونمزلردی دکلدر بوکافرلرك قلدقلری کید الا
ظاهر خطادر رضایعدر دخی حق تعالی بیورديکم وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ
مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ
فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ يعنی یو فرعون قوی دیدلرکم موسایی قرشی هارونله
سودملکلدن چقسونلر کتسونلر یونلری اولدرمکلی تاکه سنك ملککه فساد کلمیه
فرعون دیدیکم قوك بنی موسایی اولدرین کرین بلورم بنم ملکمك صلاحی انلرده در

مکه در

وارسون

وارسون اولموسی دینه یلوارسون کوراینی بنده بخه قوردترین قوردکاره اکرموسی
اولیجك اولورسه سزك دینکوزی دوندرب بنده ایروغه دعوت قیله ودخی
بیوردی وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ
لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ يعنی موسی چونه فرعونك یو قصدلرینه اشتدی انك
شرندن الله صیغنوب دیدیکه صیغنودم اول ربمه دخی سزك ربکوزه هر متکبرك
شرندن کم تکبرلك ایدب ایمانه کلمزلروا اول حساب کونینی کرچکلمزلردن بوندن
اشلرسه انده هیچ حسابا اولمسه کرك ودخی بیوردیکه وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ
مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ
يعنی برکشی کلوب فرعونه دیدیکم سن دیکلرمسن برکشی کم اول ایدر کم بزم ربمز الله در
خرییل دیللردی برکشی واردی انك اتاسی فرعون قبیلسندن ایدی وانسی بنی اسرائیلدن
ایدی فرعونك عمسی اوغلیدی اما فرعوندن اوغرلین موسیی ایمانه کتوردی چونکم
چونکه کوردیکه موسایی اولدرمك قصدایلدلر چقه کلوب یوخبر سویلدی ودخی
بیوردیکه وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا
فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ يعنی دخی اول خبرییل دیدیکم سزه
اولدررسزه برکشی کم اول ظاهر دلیللر کتوروب سزه رسالتنی تحقیق ایلدی بونجه
بخرؤ عظما یله که عصای اژدرها اندووالن یقاسنه چکوب آق نور ایلدوکی کبی
ودخی بونلردن غیری معجزه یوقیکن دخی سزه اولدورلمی دیرسزاکر اول موسی یو قلدوغی
دعواده یلانسه اول وبالی یلانینك وبالی کرو کندویه هیچ اثی سزه اولدرمك کرکمز
حالیودر کم انك یلانی ایدوکنه سزك دلیللکوز وحجتکز یوقاتا اکر اول موسی
دروکی سوزلرده کرچکسه سزه انی یلانلرسزانك اول وعده قلدوغی عذابلرك
بعضی دنیاده ایرشه کوره سز مسرف اولوب یلانجلق عادت ایدندکوز و
دخی حق تعالی خبر ویردی یَا قَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ
فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا يعنی اول خبرییل انلره دیدیکم یا قوم
هله بوکون ایچنده مصر ملکنده خرویرك بکاکه اکر یو موسایی اولدریاول موسی

تكريسندن بزه عذاب كلسي اولور سا اول الله عذابندن بزي كم منع ايدر فرعون
اول مؤمنك خبرلرنه دكلدي ديكم قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَىٰ
وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ يعني فرعون ديدكه بن سزه يلور مزه
اشلك ديو الا شول نسنه يلورم كه اني بن كندو نفسمده حق و صواب كورورن
بن سزي يلتمزن الا طغرو يولنه يلتيرن و دخي حق تعالى بيورديكم وَقَالَ الَّذِي
آمَنَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُم مِّثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ يعني اول ايمانه
كلن خربيل ديديكم يا بنم قومم قورقرم سزك اوزركوزه كم اولموسايي يلا نلد عكز سبيلم
عذاب كله اول ايلرو كجن انتلر عذابي كبي كه كسته اكا مانع بولنميه مِّثْلَ دَأْبِ
قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ
يعني سزه ايرشه شول عذابكم نوح قومنه وعاد قومنه ايرشدي دخي انلردن صكره
كلنه كوندره الله تعالى قوللرنه ظلم ديلمز بلكم هر قومه عذاب كوندر كندو لرنك
شوملغندندر ودخي بيورديكم يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ
يعني اول مؤمن ديديكم يا قوم بن سزك اوزركوزه قورقرم اول كوندكه هر قوم انسه
عمليله قيرله تاكه اول عملدن كوره جزا اولنلر اول شول كوندركم حق تعالى خير
ويردي يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُم مِّنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَن يُضْلِلِ
اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ يعني اول عملدن ايله قيرلن كون اول كوندركه طاموندن يكا سوسر
معاينه اولنه حسابدن صكره دونوب ارد كوزه قچه سزه اول وقت سزه دنلم كم
نريه قچرسزيوكون اول الله عذابندن سزي صقلايجي يوق ومنع ادجي يوق شول كمسيكم
حق تعالى كوتورمز ودخي الله تعالى بيورديكم وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِن قَبْلُ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِّمَّا جَاءَكُم بِهِ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ
لَن يَبْعَثَ اللَّهُ مِن بَعْدِهِ رَسُولًا يعني اول خربيل كرو اول فرعون قومنه ديديكم
بدستي تحقيق اول يوسف سزه كلدي موسيدن اوكدن سزه دد كندن مراد فرعون
قومي كورمدلرامّا يوسفك ارد نجه كلن قوم فرعون قويدي اول يوسف مصر
اهلنه كلدي بيناتله موسادن اوكدن بيناتله ددوكي يعني دوشلر تعبيراتكله
سزه سزك اتالركوزدن زايل امتدكزاول دشلر تعبيرن كرچكلمكدن كم يوسف

انى خبر ويردى تا اكا دكن كه يوسف وفات اتدى سزه ايتدكوز كم يوسفدن صكره ايرق
رسول كوندرمز كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ يعني حق تعالى
اشبو بخلين باطل سوزلرسويلكله كمراه ايدر شول كمسدركه اوشركه كيدكجه
دخي حق تعالينك برلكنه شك ايدجي اولا ودخي حق تعالى بيوردي الَّذِينَ
يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِندَ اللَّهِ
وَعِندَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ
يعني انلركم الله تعالينك كتابلرنه انكار ايتلرنن ودخي ويرليلن رسول لرنه
دليل سزه برهانسز مجادله قلوب حقده عناد ايدر انلر الله دن ودخي مؤمنلردن
كه اولو دشمانطوتلمق حاصل اولور پس اشبو بخلين مجادله قلدقلرندن اوترو
حق تعالى كفر ليله مهر اورر هر متكبر تك كوكلنه اولجتراق ايدر جفه مطيع
اولمز لر عناد ايدبا الله يولنه لر بوندن صكره حق تعالى اول فرعونك سركشلكندن
خبر ويرب بيوردي ديكم وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانُ ابْنِ لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَبْلُغُ
الْأَسْبَابَ أَسْبَابَ السَّمَاوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَىٰ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا
يعني اول فرعون سركشلك ايدب ايدب وزيرنه ديديكم يا هامان بنم ايچون
بريوجه كشك بنيا دايله اولكم بن انوكله بوكوكلر طريقندن چقوب
اول كوكلر قيوسنه ايرشم اول موسانك معبودنه نظر ايدب مطلع اولوب
نظر ايدمكه كه دعوى ايدر بني اولكوندردى ديرين شويله ظن ايدرين كه اول
موسى يوسوزدن يكلتدر حق تعالى بيوردى وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ
سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي
ضَلَالٍ يعني شيطان فرعونه اول قبيح يا وز عملارني تزيين ايدب شويله
كوكلك كوستردكه انى دين يولندن وتوحيد يولندن دوندردى دكلدر
اول فرعونك اشلرى الا اخرتن زيانكار لقدر زيرا برمتاع اختيار قلدبكه
ازدر فانيدر وبرمتاع ترك اتديكه نهايتي يوق باقيدر بوندن دخي فتي زيان
نه اولا حق تعالى بيوردبكه وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ
سَبِيلَ الرَّشَادِ يعني اول خربيل كرو فرعون قومنه ديديكم اى بنم قومم كلك

بکا مطیع اولك کہ سزی طغرویوله وصوابلو دینه دلالت قیلین دخی بیورديکم یا قوم
إِنَّمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ یا قوم اشبو
دنیا لذتنه مغرور اولوب اللهدن کہ بو دنیا کلمسی براز نصیبدہ بولیکن
دخی هنوز بقاسی یوقدر فناسی یقین در بولت کولکه سی کبی تیز جك کچر شول
دخی شولا یقوده دشر کبدر اویا نسه کورسه نسنه یوقدر دشمه مغرور اولان
آدمقدر اوصلو دکل سعی ایدر سکوز آخرتجون سعی ایدك کہ طوغرو جنتی بولدر
نعمتی باقی اولدیقلمز ایچنه کرن اولمزطونلری اسکمز زوالی یوقدر عقللی
اولنلرکا سعی ایدر لرفانی قولرلر مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزٰى إِلَّا مِثْلَهَا
وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولٰئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ هر کمسنك کہ عملی اللهه شریك کتورمك
اوله اکا جزا اولنمز آخرتده الا اوده له زیرا شریك مقابلی اوداولور وهرکم اردنجه
ویا عورتدن ایمان کتوروب عمل صالح ایشلسه اللهدرکم اجماغه کروبانواع
نعمتلری ازرغنولر لرکم اولنعمتلرك حسابی مقداری یوقدر اکرامدرسك کم حق
تعالی بیوردی هرکسکم سیئه ایشلیه اکا اوده له جزا اولنور ددی یا اردنجه ویا
عورتدن دیو بویله بیان قلدی بزایدرزکم عمل صالح ایمانله اردنجه دخی عورتدن
بویله ایشلمك کورکلور دالله قتنده پس تحریض جهتندن ایکسنی ایله اکدی اما بوباوده
عمل اردنجه دخی کلمك زشتدر اولقباحتندن اوتری ذکر اتمدی ودخی حق تعالی
بیوردیکم وَيَا قَوْمِ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ
تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللّٰهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ
إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ یعنی اولخریل دیکم یا قوم نولدی بکا کم بن سزی
دعوت ایدرین اللهی برلکه کہ اول سزی عذاب ایدیدن فورتلغه سبیدر واجاق
ایچنه ابدی سعادتنه اولشمغه سبیدر سزطوغرو بن یولنه دعوت ایدرسز
زیرا بکا دلالت قلورسزکم اللهه کافر اولم وبن بلمدوکم نسنیله اکا شریك قیلم
بوخود عمل نادرهرکم بوعمله مشغول اوله انك جزاسی عذاب ابدیدر بن خود سزی
اول اللهه دعوت ایدرینکه ملکنده عزیز درودخی حق تعالی بیوردی کم

لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنَّ
مَرَدَّنَا إِلَى اللّٰهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ یعنی حقی قویب
سزی یلتور سزاول پوتدن یکا حال بودکہ انك قدرتی یوقدر ویرد لك وبر حاجت
ایشدب قبول اتمك الدن کلمز دنیا منفعتندہ نه آخرت منفعتندہ فایده سنه
بزم کلمز دونوب وارجق یری اللهدر حضرتدر انلرکا اللهه شریك کتورمکه حدّ
یخشلر درانلر ابدی اود اهلدر ودخی بیوردیکم فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ
لَكُمْ وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ یعنی
اولخریل دیکم اکرچه شمدی عناد ایدب حقی اشتهر تیزاولکم اوزرکوزه
عذاب ایچنه بلسزینم نصیحتلرم هیچ قدر اما اولیلمك ضرر اولدقدن
صکره علاج اتمك کیدر عبث یره چون سزینم نصیحتم قبول اتمزسزبنده
سزی ترك ایدب تفویض امرمی وتدبیر لرومی اللهه اصمردم کم اولقولمزدن حاصل
بولدوغنه اشلمه کلرن کورهرنه عملنه کوره یارن مکافاتن قلورچون اولقوم
خریلك بوسوزلرینه اشتدلر قصد اتدلرکم انی اولدرلر لربولردن قاچوب
کتدی فرعون اردنجه استیوادم صلدی فقدردورشدلر بولمغه چاره بولمدلر
نتکم الله تعالی بیوردی فَوَقٰىهُ اللّٰهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِآلِ
فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ یعنی الله تعالی اولخریلی صقلیوب اندن دفع ایلدی
اولشرّی دلدلرکم اکا ایده لرشرکندولره اوعزدی غایت غرق اولدلر پس عقللی اولنه
بوسوزلرشاید تعقلورکم یاوزلغه قصد ایدنی الله تعالا یراصمریه الله تعالی انلك
انتقامین یرنه کتورر ودخی بیوردیکم اَلنَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا
وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ابن
عباس ایدر یعنی بوکافرلرك جانی ازتن یکن اودا ورزنه عرض اولنور ابن مسعود
ایدر انلرك منزلی نزلدرکه سیرایدرلر اما ابن شرحبیل ایدر شهیدلرك جانلری
بریشل قوشلرینه دراجماغی سیرایدب واروب عرش الشه اصلشر قندیلدر وار
انك ایچنه کیررلر فرعون آل لنك جانلری برقره قوشلرینه دراجنه دره رکجه وکوندز
ناره عرض اولنور پس بوآیت انك اثباتنه دلیل دیکم بواوده عرض اولنق

قیامتکوتنه

كونده اكى كز قراجنده دربوندن صكره جهنمه كرجلرن ذكر ايلدى ديكه اول كونده كه
قيامتقوپه يوالى فرعونه ديه لركه يا آل فرعون كرك اول عذابك قتسنده كم طاموننك اشغه
طبقه سيدر ودخى حق تعالى بيورديكه وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا
نَصِيبًا مِنَ النَّارِ يعنى قچن طاموده كم لردخى اود ايچنده بربريله خصومت
قيلدرانلركه دنياده ضعيفلربدر ودرويشلردى سوزلرى كچردى اولبيوك جكلرنه
خصومت ايدب ديلركم بزدنياده دينكزده سزه تابعدك هيچ سزدخى شيمدى
بوبزه واقع اولان عذابدن بزدن سزدخى كوتورى ويرمسز نتكم بزدنياده سزه
اتباع اولوب اوله بنيازحتلرن سزدن دفع اتمكه يردم قيلوردق قَالَ
الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ
يعنى اولها اولولرى ورئيسلرى دخى اول ضعيفلرنه جواب ويروب ديلركم بزم كلموز
اول اود اچنده هربرمزه حصه سنجه كافى قدر عذابدن يوز بريمزك
دخى بونه مدد قلمغه چاره سى يوقدر بدرستى حق تعالى قوللرى ارا سنده حكم ايلدى
هربريمزى منزل المومنزلمزده قوندرديكه تبديل وتغيير اولنمز ودخى بيوردى
وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا
يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ يعنى اول طاموا هلنك طاموايچنده بربيله عذابلرى قچق
اولوب حدد دن چكسه جاغرشوب طاموخزينه دارلرنه ديلركم دلك اول
رتكوزدن بزم عذابمزى شول دنيا كونى مقدارى بزدن تخفيف ايدى ويرسون تاكه
بزدراحتاولاوناول خزينه دارلر بونلرك سوزلرن رد ايدب بوجوابى ويرلركم
حق تعالى بيوردى قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
قَالُوا بَلَى قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ يعنى
اول خزينه دارلر ديلركم سزه اولدسولكزبوا حوالدى كلوب حجت وبرهانله
خبر ويرمدمى دمديلرديكم كيرو قويسزسزه ايكوزده حساب وارصراط وارجهنم
عذابلرى وارمكه ايديدك قورقك يوكفر كوزدن دونك كلمه توحيد قلمه سنه
كيروك كم قورقلاسزانلرى يلاناللدكوزانلره مطيع اولدكوزانلردخى ديلركم بلى

60

بزه خبرويرديلر بزباطل ختلرله انلره معارضه ايدب اناندف خزينه دارلرديلركم ايدى
نقدد لرسكوز يلوارك كه مركز قبول اولمق دكل زيرا بوكافرلرك دعاسى جميع خطا
ايچنده درضايعدر فايده قلمز ودخى الله تعالى بيوردى إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ
آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ يعنى بزنصرت ايدرز
ورديكمز رسولمزه حجتله وبرهانله ودخى اول كمسه كم دنياده بزم رسولمزه
ركه جكليوب بزه ايمان كتوردلر شول كونده كم جميع خلايق حاضراولدرياد شاه بى
زوال قتنده يعنى كافرلرانكار ايدرسرلركه بورسولكلوب بزه خبرويرمدلر بولره
بزانا تورق رسولدخى ديلركم بزبولره خبرايرشدركه بولر بزه انامدلر پس بوقضيه
اوزره اول فرشتلر ديلركم ادم اوزره موكللردخى تعالى حضرتنه طانقلق ويره لركم
بزبلورزكم بورسولمزه هيچ برو جهله سنك جرك بولره ايرشدرمكه تقصيرلق اتمدلر
اما بوتلر عناد ايدب انلرى يلاناللدرپس الله تعالى بيوردىكه بزرسولمزه دخى
ايمان اهلنه نصرت ايدرز دنيا حياتنده وكى بودر كم مؤمنلرك ورسولمزك سوزلرى حق
اولسون دركافرلرك سوزلرى اولسرلردر ودخى حق تعالى بيوردىكم يَوْمَ لَا يَنْفَعُ
الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ
يعنى رسولمزى وايمان كتورن قولمزى كرجكليوب اول منكرلرى رسواى
ايدرز شول كونكه اول كافرلرك هرعذرلرى مقبول اوليه واندن انلره ذره
قدر منفعت اوليه حاصللرى حق تعالى نك غضبيله جهنم اولاكه مقاملرك كى
ياوزى اولدر پس عقلى اولان اكلوكه عذرك منفعتى دنياده اولورمش اخرتده
اولمزمش پس بوندن اكلمق كرك كه كشى هرصوچى بونه اكوب اخلاصله توبه كلوب
عذرله دلك كرك بوندن صكره كروحق تعالى بيوردى وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى
الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ هُدًى وَذِكْرَى لِأُولِي
الْأَلْبَابِ يعنى حق تعالى كروجيبنه تسلى قلوب ديديكه كافرلر ايتدوكه
ملولداوليه زيرا بيغمبرلرك عادتى بودركم اللهم بومزه اشلرله وسوزلركوره
يا اشتسه فتى تاسلنور يقين اولوركه قاصقدن كذبى هلاك ايدر انوچون
بوقرآنى چوق يوده رسولمك كوكلن تسلى قلدى صبره يلتر بونده دخى ددوكى اولوركم

يا محمد بو كافرلر بلو كوزسنى وسكا انان كتابى بيلا نلمدلر سندن اولك بزسوزيمز توراة
ويردك كه انك ايچنده دليل هدايت واردى كه كيشى ضلالتدن صقلاردى ودخى
بنى اسرائيله كتاب ويردك توراة وزبور وانجيل انلرك اوزرنه اوقودلر بوكلى
هدايتدركه ضلالتدن بولارى قورتاردى ودخى بولرك ايچنده جسيم محمدك صفتلارى
بيانى وارايدى ودخى اوكوتلر ونصيحتلر واردىكم انلره كم عقللرى وار زيرا نصيحت
حيوان وجماد قبول اتمز اولكم انده عقلى وار قبول ايدر زيرا هر آدم كه بوقوانلر
نصيحتلرن اشيدب قبول اتمه اولدخى آشكاردن وصغردن وطاشدن وآغجدن
برسيدر بلكه انلردن منفعت كلور بوندن كلمز زيرا اولحيوان وطاش واغاج
عاصى اولوب طاموبه كرمزلر بوآدمكن عاصى اولوب جهنمه كيرر ايله اولجاق
آنك كبى آدمدن آشك يكدر وطكزده يكدر عقلى اولان بوسوزمز انصاف
ايدر انكار اتمز منكر لرله بزم ايشمز يوق بلكه حق اهلىدر بوندن صكره حق
تعالى رسولنى صبره ايلدى ديكه وَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ يعنى يا محمد صبر ايله بوكافرلرسنى ايتمكدن كلرنه كه حق تعالينك
وعده سى حقدر ايتمدن انلرى دلرسه دخى لمزسه دخى سنك دينك جميع دينلرا وزرنه
غالب اولسه كرك وآشكاره وسكا فتح اولسه كرك وار انلرك ايذاسندن نفسك اجتوب
طار لغندن وغيچون استغفار ايله ودخى آشكاره كما هو ايچون مغفرت طلب ايله حق تعالى
استغفار ايتدى بويورر دوغى ليغفر لك الله آيتى كلمزدن اوكدندى وسبح بحمد ربك
دوكى اكندوقتدن نماز قلدمك اولور وبرنجلر دد لكم يعنى كيجه كوندزده دلوكله
اللهم تسبيح ايب حمد ايلكل مكول اولكم حق تعالى كافرلردن انتقام الور پس عاقل اولان
كرك كم الله تعالى بولينده مجاهده ايب دورشه ايتمكله مكول اولمه كم اشنى اللهم
اصم ليوب دايم دلى تسبيحده وذكرده اولا حق تعالى انك حقنى ضايع ايلمز ودخى
بيورديكه إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ إِنْ فِي
صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ يعنى يهوديلر دجال حقنده مجادله
قلوب ديلرديكه بزم صاحبمز آخر زمانده كلسه انك دخى سلطنتى وار كه دكزلرده
درلر واره مقلر انك يانجه بلده آفرلر بو ملكى كيروبزه اصم ليسر بوسبيدن اوتوره

حق تعالى بوآيتى كوزديب ديكه شونلر كه حق تعالينك آياتنده مجادله قلورلر يعنى
دجال دخى حق تعالينك علامتلرندن برعلامتدركم قيامت قوپمغنك آثرى آلوكله در
آنوكچون ديكه يعنى انلركم دجال ايچون مجادله قلورهيچ بر دليل لرى وتجلرى يوقكم
الله قتنده كلش اوله بونسنه دكلدر آنلرك كوكلنده اولو لقدر كه ديرلر دجال بزدندر
ملكى بزه دوندرر بولر اومدقلرى اولو لوجغه ايرشمك دكلر اول دكلرى ضايع
اولسر بوندن صكره بيورديكه فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ يعنى يا محمد
صقنغل دجالك فتنه سندن كه حق تعالى سنك دعاكى دخى ايشدر اولا يهوديلرك
سوزلرن دخى ايشدر نه يرلرو دخى بصيردر دجالك فتنه سن سندن دفع ايدر
اولدجالك امرن بيلوركه نه اولسر لَخَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ
خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ يعنى يا محمد
سنى يوخلق انكار ايدرلر كه يزانلرى اولدكدن صكره يعنى قيامتده يوقدن باره زر بدستى
بويرلرى كوكلرى يرتقلق اولودر اولادمى يرتقدن يولرى بوعظمتلى يرتغه
قادر اولان انلرى اولدكدن صكره يرتغه قادر دكلى بلى قادر دكم مجوعن
كونر بوسوبله اچيخه كروجوده كتورر ليكن بوخلقك جوغى بلمز كه بودجالك دكلرى
حق تعالينك مخلوقندن برمخلوقدر حق دلكمدن طشره يوچوب دوشمك الندن
كلمز پس انى يرادب كوندرر ودخى وبويرلرى يرديكره قوبرن اول الله واحد در
ليكن عناد ايدب انى كرچك لمزلرو دخى بيورديكه وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى
وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا
مَا تَتَذَكَّرُونَ يعنى يا محمد بوكافرلردير لركه سنك اعتقادكوزجه
بوقيامت قوپسى اولورسه اشيوزم كبى شريفلر غنيلر وار كن شول حقيرلر و
مفلسلرى مرتبه بولرلر بوبعيد دردير لر يا محمد تنكم كوزلويله كوزسزيرايرد
دكل كه اشبن كوره مصالحن قيوره اكرچه اول كوزسزيرايردكل كه اول كوزاولان
سلطان نسليسه دخى چوق يدجسى اولمه يا كردن اوجوب چقورلره دوشوب
دكلن طولشوب يرافتارو اغرباتا كوزلى اولا كورملكى سبيله كندويى
دوكلى مهلكه دفى قودترر نقدر اصلى حقيرد خى اولورسه پس شول مكسكم ايمان كتورب

عمل صالح ایشلری اولشول کونلرکیدرکه کوکل کوزیله نظر ایدیجک طوتوب یاطلی ترک
ایلدی دینیلده واخرتن کندویی مهلکه دن قورتره برایرمی اولسه رشول مسئله که
کوکلی کوراولوب حقیقه یاطله نظری اولدی قرانی کندویه ایدیجی قلدی عاقبت اول
جهنم یارلرنه اوچوب جهنمه چقورلرنه واوددن دکلدر طولاشوب دلودرلو
افتلرله اوغرایسرلر اکراسی پیغمبر دخی اولورسه پس عاقله یوسوزیترکه
بیله خیراشلیه شرا شلیه براولمز خیر عمله اولان سعادته ایردیرویرمز
اولوب اسکی طوده ایچنده دخی اولورسه شر عمله اولان شقاوته ایررسلطان
اولوب حریردخی کیرسه زیرا کرامت الله قتنده عمله درمالله اولوغله دکلدخی
بیوردکه اِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ یعنی یا محمد تحقیق اولقیامت کلی کلدرکه اندن
کمان یوقدر لیکن بوخلقك چوغی اکا ایمان کتورمزلر ایشبو
براوکتلمزدخی بیوردیکه وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ
دَاخِرِينَ یعنی سزك ربکوز بیوردی انلرکم ایمان کتورمدلر بکا دعا قیلمك دعاکوز
قبول ایدیرین دیوبکا فرمان ویرمکم بنی برلك سزی یرلغیم امانلرکم تکبرلك
ایدیب بزم عبادتمزدن قچرلرسزه مطیع اولوب برلکزه اقرار اتمزلرسزاوکم انلر
خوار اولوب جهنمه کیرمه لرپس الله تعالی بیوردی دعا قیلمقدن دخی آدیلدوارکم
یرینه کتوره لوکه دعا مقبول اولا الا آدیلدیولتمسه قلدوغی دعا باشتدیوقره
چقمز اول بیدوکی لقمه حلال اوله وکیدوکی طوده حلال اوله ودخی قلدوغی
غاز اردنجه کرك وشریف وقتلرده کرك اخشامله یتسوا راسنده
احیا ایدیب دعا قیله یادون غازندن صکره یا سحروقتلرنده ودخی شریف
کونلرده جمعه کوندیسجد ایچنده اولا وعرفه کونلرنده کاویح اوله دعا
قیله ورمضان آیی ایچنده خصوصاکه انك اول اخرادن کوتده اولا هم
اعتکافه اوترمش اولا ودخی رجب اینك اول جمعه کیجسی پیغمبرلرولیلرتربه سی
قتنده بوکلسته ایدسته قیلیه قرشوکی دزی اوزرته چوکوب اکی الیی یوقره

باشته برابر اموزنه برابر کتوره امتاباشن یوقره طوتوب کوك یوزنه یقمیه
یوبین اکوب نادلغله مسکین لکله دعا قیله جهد ایلیه کم کوزندن یرطمایاش
کتوره کم اولدعا قبول اولدوغنك نشانیدر وکوکلی دعا وقتنده عاقل اولمیه
کندویی شویله حاضرطوته کم کاتبه شویله حق تعالی حضرتن کوره طوردیکی یکواره
ودخی علما بکا دعا قیلوك دیوکنه اختلاف قیلشلردر برنجلری دیر بکا دعا
قیلوك غفلتسزین دخی قبول ایدم مهلتسز یعنی تیز حك وبرنجلری ایدردیمك
اولورکم بکا دعا قیلوك جفاسز یعنی طاعتده عبادتده اولوك دخی دعا قیلوك
معصیت وظلم ایچنده دعا قیلمك تاکه بن دخی وعده یه وفا قیلوب قبول ایدم
ودخی سزبکا اخلاصله دعا قیلوك خطاسزنه بن دخی عطا قیلوب قبول ایدم لقمان
بن بشیر ایدرسولنده علیه السلام روایت قیلوربیوردیکم اِنَّ الدُّعَاءَ هُوَ
الْعِبَادَةُ بودعا قیلمق همان عبادتدر بلکه دوکلی عبادتك خلاصیدی عادر
حق تعالی اول بیوردیکه بکا دعا قیلوك صکره دیکم هرکم بنم عبادتمدن
تکبرلك ایتسه دیدی یوکا اشارت قیلدیکم دعا عبادتدر وبودعا حقنده دخی
سوزچوق اما عقلی اولنه یوقدر اشارت یترودخی حق تعالی بیوردیکم
اَللّٰهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا
إِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَشْكُرُونَ یعنی سزی یوقدن وارقلن اولی الله درکم سزکیجه
کجه یرندی تاکه انده قرارطوتوب راحت اولاسزخلوت اولوب
اول ربکوزله صحبت قیلاسزحاجتلرکوزی انك قبوسنده عرض ایدیسز
وکوندزی دخی سزه روشن ومنور قلدی کوندز چراغیله تاکه اول رزق سببنه
ومعیشتکوزده جمعتنه سعی ایتك کلتاولا وهم اول قرکولقدن ایدنلقده بصیرتله
باقوب کندوکوزه برعبرت الاسزکه کفرقرکولقدر وکناه اشلمك قرکولقدر
وطاعت اشلمك ایدنلقدر قرکولقدن الچکوب فارغ اولوبه اشلمیه سز
که بدرستی حق تعالی یوخلق اوزرنه فضل استی دریایم عطا قیلوبکه وکوندز
برتمغلغه یردن واغجدن انواع درلو نعمتلرینورمکله وبدننه واعضالرنه

صاغلق ویرمکله انا یوخلقك چوغی ویلرنك نعتلرن اکوب شکر ایلمز لرکه انی
یرلیوب اکا مطیع اولمه لرو دخی بیورد یکم ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ
كُلِّ شَيْءٍ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنّٰى تُؤْفَكُونَ یعنی اشبو کلی شنلری
یراتوب احسان ایده اول ربکوز دکه کلکنك خالقی اولدراندن ارتوق بودخی
معبود یوقدر اندن یوز دوندرب وانی یلانلیوب قیخا وراسنکم قورتلاسز
كَذٰلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللّٰهِ يَجْحَدُونَ
یعنی بو نجلایین یلانلیوب انکار ایدب یوندوندرد لر الله تعالی نك ایتلرینه کم
راندلری بولردن اوکدن دخی اتا کورکه عاقبتلری نه ایرشدی ودخی
بیورمدی اللّٰهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ
بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ یعنی اول اللهدر کم بو یرلری قرار کاه قیلی وبردی
وکوکلری اوزرکزه یوجلتدی سایبان قیلدی یوزکزی اکسنك اراسنده
یرتدی وصورتوکزی نولو صورت اورزه قیلدی که کیرو قالن حیوانه
صورتنده یرتمدی که انلر رزقلرنه یردن اغز لریله الوب یولرسزه
آل ویردی که انوکاله صوغوب الودسزانلره کمی اچی وکمی اکشی اوتلر
یرادب رزق ایلدی سزه انواع لذتلو طعاملر یرادب رزق ایلدی وحلا
قلدیکه انی سیه سزامدی کلمسنی یرادن سزك ربکوز دکم انك مثلی یوقدر
یوجه دراول الله سزك جمیع تصورکوزدن که اول عالملرك ربسیدر
جمیع برکتلر انك کیفیتنده درو یوندن صکره کندوینك تقاسن ذکر
ایدب بیورمدیکم هُوَ الْحَيُّ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ یعنی بو سزی وجوده کتوردب جمیع
نسنه یرادن اول خالقدر حی در معبود حق اولدراندن غیری
معبود یوقدر سزعبادتکوزی اکا قیلوك اخلاصله که دین انوکدر
وانی یرلك وانك احسانلرینه ذکر ایدب بو انعاملری قلدیکه کندوینك

ابونك الحمدلله هر شکر
اولعالملرك ربیدر یا دشاهکم
یحمودات یرادب بو ع

وحداسن

وحدانیتین وقدرتین بزه بلدردی ودخی اولرسولندن خطاب ایدب بیورد یکم
قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَمَّا جَاءَنِيَ
الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ یعنی
ایت یا محمد اول مکه کافرلرینه بنم دینم نهی ایلدیکه شول شنلرکه سز
طیوسز اللهی قویوب چون بکا کلدی روشن دلیللر کلدی اول قرانلدن بکا بیان
قلدیکه اللهدن ارتوق معبود کلی یا طلدراکا طپمقدن خیر یوقدر ابدی هلاك
لکدن بن اکا امر اولندم که ربمه مطیع وسنقاد اولم وانی بر لمکدن استقامت
اوزره اولم اندن غیریه میل التیم جمیع مصالحمی وامورمی توجهم اندن یکا قلم
بوسوز دخی اشارتدر عقلی اولنلرکه اللهدن غیریه اعتمادی اولیه وکلی عبادتن
اکا ایدب جمیع حاجتلرنی اللهدن دلیه ودخی بیورد یکم هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا
ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ
مَنْ يُتَوَفّٰى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
یعنی اول اللهدر کم سزك اولاتاکوزادمی طپراقدن یرتدی اندن صکره سزی اتا
صلبندن یرنطفه دن یرتدی اول نطفه یی براویشمش قان ایلدی اندن سزه جان نفخ
ایدب اول طفللق حالنده انارحمنده دنیایه چقردقدن صکره اول حالدن حدبه حالم
ایرشوب پیر اولاسزتا اکادکین که اول متقدم اولنلر اجل مسمایه ایرمه سزاندن
اخرته انتقال ایدسز وبعضلریکزك وفتنه ایرشمدن الم شربتن طعمه تایم بلاسز
کدایم پیر لکه موقوف دکل اوغلنلقده ویکت لکده الم اولورش وحالده عمرك
مغرور اولمیوب الم یراغنده اولاسزتاکه بواندیشه لردن فکر ایدب سبب سعادته
سعی ایدسز ودخی بیورد یکم هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضٰى أَمْرًا
فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ یعنی اول اللهدر کم اول نطفه یکن
سزی درکوب دنیایه کتوردی قجن وعدکوز تمام اولاکرکه اللهدر اندن صکره
بعث ایچون کروزکوز قجن برسنه یرتمق دیسه اول دیسه اولور بلکه اولدمکز
حاجت دکل دیلدوکی اولور قادردرکه یوز بیك یوتك کبی یرلری وکوکلری کوز

اچوب یوبمجه وارایلیه دلمزسه یوق ایلیه کریوسنلرا کا اساندر پس بوکا قادر
اولان قادر دکلمی کمزی قویوه یلی قادر درنیه دلرسه عجزی یوق ودخی یوردی
اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ يُجَادِلُوْنَ فِيْ اٰيٰتِ اللّٰهِ اَنّٰى يُصْرَفُوْنَ یعنی یا محمد
نظر امزمسن شول کمسلره کم بزسکا اندر دوکمز کتابه مجادله قلوب انکار ایدلر
یوا للهدن دکلمردیو عجیبو لرا ول قرانی اوتیوب وحقه اویمیوب کریزی برلکده
قچه لر دخی بزیه دوتلر کقورتللر اَلَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِالْكِتٰبِ وَبِمَآ اَرْسَلْنَا
بِهٖ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ یعنی انلرکه بزم کتابمزیلا انللرلردخی شول نسنیله
تبرسولمزی انوکلمه کوبزدرلک کانی یلا انلیلر کاول کلمهٔ توحیددر دخی بزم
بویرقلومزدرکه اشلیلر کمز اشلیلر نیزمانده بلکه انلره اخرتده واقع
اولسراندن حق تعالی اول واقع اولجاق نسنلری بیان ایدیبیوردی
اِذِ الْاَغْلٰلُ فِيْٓ اَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُوْنَ فِي الْحَمِيْمِ ثُمَّ فِي
النَّارِ يُسْجَرُوْنَ یعنی بزم کتابمزحقدوغرشولوقت بلکه انلری بیوینلرنه
دمورلنمه دخی زنجیرلر قوبه زبانیلر اول غایت قیمتلی صولرلک اوزرنه کاوده
دونمشدیوزلری اوزرنه سورییلر انله کتوب اودایچنه براغلرکه شول طوتوزق
کبی طوتشدراندن بیورم بولرم توبیخ ایدرسزنشلرایله صوردقلرن بیوردیکم
ثُمَّ قِيْلَ لَهُمْ اَيْنَمَا كُنْتُمْ تُشْرِكُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ قَالُوْا ضَلُّوْا
عَنَّا بَلْ لَّمْ نَكُنْ نَّدْعُوْا مِنْ قَبْلُ شَيْـًٔا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ الْكٰفِرِيْنَ
یعنی طامو خرینه نارلری انلره صورلرکم قنی اول الهلری قویوب طپدغکوزه
پوتلرکوزکم سزانی اللهه اورتاق قشدوکوز کلسلر سزه یردم ایدب قورترسونلر
انللردخی دیه لرکم انلرکندو نفسلرنه مشغول اولوب بزی اوندا لرودخی دیه لر
کم بلکم بزدنیاده برنسنیه طپدق کبزه منفعت حاصل اوله حق تعالی یاره کافرلر
اولجه انللره دخی شویله اندرکم اولجه انللری کندولره دخی عذاب ارتورر دخی
بیوردکم ذٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُوْنَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا
كُنْتُمْ تَمْرَحُوْنَ • یعنی دیلر اول جهتم اهلنه کم اشیوعذابلر واقع
اولدوغی اندن اونزوردکم سزدنیاده مغرورا ولوب بربا طل اشده تکبرلک

ایدر دکوزا للهه ورسولنه مطیع اولمیوب قرانه انانمزدکوزعاصی اولوب
مسلمانلری دخی مسخره طوتردکوز بوکلی اول فعلکوزجزا سیدرکاوشبولدکوز
پس عقلی اولنلر کرك کم تنبیه اولوب اول دنیا سنه ومنصبنه مغرور
اولوب یلمیه کندولردن اشغه لری خودکوره اینجمیه لرالله سوزنه ورسولی
سوزنه مطیع اولوب تکبرلك قلمیه تاکه اول دخی جهتمی بولوکندن اولوب
عذابه مبتلا اولمیه تنبیه حق تعالی بیوردی اُدْخُلُوْٓا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ
فِيْهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِيْنَ دیلر اول اللهه ورسولنه مطیع اولمنه
کرك اول جهتمك قپولرندن قنقی سیندن دیلرسکوز بوحالتده کسزانده مخلدسز
کروحقیقتی یوقی نه یازدراول متکبرلرك برلری حقه اویمیوب تکبرلك
ایدب کلمهٔ توحیددن قچوب اللهه ورسولنه مطیع اولمیندر ودخی بیوردی کم
فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِيْ نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ
فَاِلَيْنَا يُرْجَعُوْنَ یعنی یوکافرلرك ایتدکلرینه ملول اولمه صبرایلکل بردرستی
حق تعالی نك وعده سی حقدر تاسکا کی سنزه وزدنیاده بولرم وعده قلدیغمز
عذابلرك بعضی کقتال وهزیمتدر کمزسنك الکده اولدره وزکمز صیبوب
طاعذب اوغلی قهیله اسیرایدا سنزیا الدرن غنیمت الاسره یاخود سنی دنیادن
انتقال اتدره وزبولرك دنیاده بوعذابلرن سکا کی سترمدن عاقبت بولرك
دخی دونوب وراجعی یرلری بزدن یکادر اخرتده کورهسزکه بزبولری اول عملرینه
کوره مجازاه ومکافات ایدروزودخی بیوردیکم وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّنْ
قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّنْ لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ
یعنی بدرستی یا محمد ترسندن اوکدن دخی رسولمزکوندردکمزکه هریده برقومه
اولرسولمزك بعضستی سکا بیان قلدق کبلورسن وبعضسن سکا خبرویرمدك
انلری بلمزسن کلی اولرسولمزه قومللرینك بلاسنه وزحمتنه صبرایدوب
قاتللرلرعاقبتاول قومی هلاك ایدب کندولری قورترق سن دخی انلرجلیدن
صبرایله یا محمد کوراسن بولرك دخی عاقبتلری یئه اویشوردخی بیوردیکه
وَمَا كَانَ لِرَسُوْلٍ اَنْ يَّاْتِيَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ فَاِذَا جَآءَ اَمْرُ اللّٰهِ قُضِيَ

بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ يعنی هیچ بر رسولك انلره كلمز وقدرتی
یتمز كه كتدودن دلایل ویرهان كتورمز ومعجزه كوسترمز كندونك رسول لكته
الاحق تعالی امریله اكر بولر انلره اتا نیلر ویلا نلیلر اول رسوللره زیاده بوقت
اما چونكه قیامت كلمه اول عذابله حكم اولنه اول انواع عذابلرله عذاب اولنه
كه اول عذاب اولدوقی بولر عدلدن ظلم دكل زیرا كندو فعلی لیله كسب ایلدلر
اكر مؤمنلر كبی انلرده خی مطیع اولسلر عذابدن سلامت اولوب سعادت ابدیه لریله
بولر دی اول عذابه اوغرامز قلری وقت زیانكار اولیسلر انلركه شمدی اشلری بطلان
اوزره درلر اما لمعشر كلمزده الله صكن حق تعالی انعام ایلدیكی بولرمز كم
انوكلمه برا ضافه كلوب عبرت طوتلر بیورمدیكه اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ • وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا
عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ •
یعنی اول اللهدر كه سزكچون قیوندن وصغردن یرتدیكه اول دوه لره بنا سزا ولیقیونك
صغرك اتلون ییه سز وسدلرن راحه سزودخی انلره سزه چوق منفعت لرواردر
دریلرنده یوكلرنده بلكه ترسلرنده ودخی ارقه لرنه بنوب برشهردن برشهره واروب
اول كوكلوكوزدكی حاجتلركوزه ایرشه سز وقت اولكم قرودن اولجیوا بحقلره بنوب
هرمصالحكوزه انوكلمه بشرسز وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ •
اوش بولركلی دلیل ویرهاندر حق تعالیدن وحدانیتنه كه كوسترتا برفهم ایدوب
انصافه كلسز پس سز بوایتلری وبوعجایبلری كوروب فكرتا برنه انصافه كلسز
دیه سزكبوا للهدن دكلدر ودخی بیوردی أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ
وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ یعنی یا محمد
بومنكرلر هیچ یریوزنده سفر ایدیب یورمزلركم نظر ایدوب كورلر اول كندولرندن
اقل انكار ایدنلرك عاقبتی نیه ایرشدی كندولر هلاك اولوب یوتلری مكانلری
ویران اولوب انلره بو عقوبت قلدغمز اولرسولرنی یالانلدقلریچون قلدق حالبوكه
بودركم انلر بوسنك قوی مكدن دخی چوعذی قوتلره یولردن ارتوغذی وعمرلری

وملكلری

وملكلری دخی چوغذی وطوارلری دخی بولردن زیاده ایدی بویلیكن دخی هیچ بر
دورلشیه اشلدكلری بولره منفعت ایدیب بزم عذابمزی انلردن دفع امندی
پس عقلی اولان كرك كم عبرت ایله یا قوتنه یا قوم وقبیله سنه بقوب مغرور
اولیه دیمكم اخرتده بولردن بكا منفعت اولكشیه همان كندوسعیندن منفعت
اولور اكر قدرتی بترمكن همان خیرات سعی ایدیب شرلردن یغلنوب سعودخی حق تعالی
بیوردیكم فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ یعنی چونكه اول قومله رسولرینی
كلدلر تاقص واثتر عقللرنه وكم بلد كلرنه راضی اولدلر هیچ اولرسوللركتوردكلری
دلایللره ومعجزه لره نظر قلوب التفات ایتمدلر اشبعا بوقرداق ویبتن اول
تجارتلره الدندلر كلن رسوللرمزی استهزا ایدلر عاقبت كروانلن اولشدی
اول استهزا قلدقلرنك عقوبتی انلره ایله صتور لدیكه اول انلره قلا سلامت
قورتلالر فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا
بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ یعنی چونكه انلر دنیاده بزم عذابمزی كوزلریله
كوردلر اوزرلرنه یاندی دللركم بزایمان كتوردك اول اللهكم بردر وبیزار
اولدق بوتلردنكم اللهه شریك قلوب انلره طیردق حق تعالی بیوردیكم
فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ
خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ یعنی اول تكرلره ایمان
كتورك دد كلرنك فتره قدر منفعتی اولمادی چونكه بزم عذابمزی كوردیكه انا تمدلر
پس حدیثله ثابتدركه هركافر اخر وقتده ایمان كتورراتا اول معتبر اولمز زیرا
انكا اول فسادلرنك عقوبتلرن كوسترلر انكا انی كوریب توبیه كلور بوكا دخی
توبه تاثیر دیرلر اوقدر توبه قلمق كرك كم سلامت اولا وحق تعالی سنتی شویله
جاری اولمشدر بوكچن امتلرا یچنده عذابی اشكاره كوردیكلرنده ایمانه كلورلر
امتا اول ایمانلرك منفعتی اولمز ولیكن سنت الله ایله درركه كافر اولوب ایمانه
كلمسه دنیاده واخرتده عذابه كرفتار اولور پس اول كافرلرا اول وقت زیانكارلرا اولورلركم
كلمه توحیددن كچرلر مؤمنلر اولان كوركم دیلم اوكلمه دلندن ایروطوتیه تاكه دنیاده

سورة السجدة حم مكية وهي خمسون آية

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

حم تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ بونك معنيسن بو قرو كچن سوره ده ديدو كدى
كه بو حم معنى متشابهدر الله دن اوتوق كيسه بلمز كم بوندن مراد ندر اما انلر كم
علم ايچنده راسخلردر الله تعالى كاشفه سى قدر بو معنى كشف اتمش سو بلمشلر در
اما انلر دخى دمزلر كه مراد بوندن حقيقت بودر بلكه كروا الله فهمه تفويض ايدر لر
كه يكوكن الله بلور حم بيلك اولور كم حكم اولنور تقدير اولندى يزلدى لوح المحفوظده
شول نسنلر كم اولميردر قيامت كونته دك وبو يچلردن بشارتدر كم بو بولر كوكلر
ملكنى صقليجى اول الله در تقدير و تويد ر عاجز دكلدر وبو يچلردخى دمشلر كم بو
حم قسمدر كه حق تعالى اندن ايچر سويدر كه بو سوره حقيقتجه اشبو قرآن حقى كه بونم
كلامم در كه انى جبرائيل ايزدى اولرحمان قتنده كه اول رحيمدر اندن يكا دونن
قولمزه اسركيوب رحمت ايجيدر ودخى بيورديكه كِتَابٌ فُصِّلَتْ
آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ يعنى اشبو قرآن اندى رحمان ورحيمدن
بركتا بدركه بونك دليللرى مختلرى بيان اولمشدر حلال وحرام حق وباطل
بو نكله معلوم اولوب بلمشدر شول قومجونه كه عقللرى وار فهم ايدوب
يونك ايچندكى بيلورلرا نوكچون قرآن عربيدر كه كندولريدر ايرتدلاوزره
اندرلسه بولرانى فهم ايدوب بلمزلردى ودخى بيورديكه بَشِيرًا وَنَذِيرًا
فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ يعنى بو قرآن اندرلدى بوحالتده
كم مشتجيدر اوچماغله حق تعالى نك ديندن كوركله وقيامتى انكار
وطاموغدابلرندن قورتلور سلامت بولمغله اولكسلركم ايمان كتوروب عمل
صالحه مشغول اولدلر هواى نفسدن كچوب لذت دنيايى ترك اتدلر اخرتك
سعينه دورشدلر ودخى بو قرآن قورقوجيدر اوچاقدن محروم اولماغله و
ديندارحقدن وآبدى زوالدن تعتلدن محروم قالماغله وقيامت قورقولرندن
وطاموغدابلرندن اوغرامغله شول كسلركم ايمان كتورمكدن قچرلر باطل اشلره
مشغول اولدلر كوكلرندن دنيا عزتن بغليوب اخرتدن يوز دوندردلر

چوقدارى بو دنيايه مغرور اولوب بونك لذتنه آلدندرا اخرتدن ايدى سعادتدن يوز
دوندردلر بو مكه اهلنك چوغى حق تعالى كلامن ايشيدب قولقلرنه قويمزلر كه بولره
منفعت ايرشه زيرا اشتماك اول وقت حقيقت اولوركه اول قولغه طوقنان
سوزدن ايشدنه برعمل يلوره شول يومشق يره يغمور طوقنوركبى كم اندن سنبله
بتمه والاجون ايشيدب اندن عمل كلميه شولقتى چورك يركبى دركم يغمور طوقنوب
طاينه كه كتكه اكا سنبله سيكيه كم اندن سنبله بتوريبه كم يرمنفعت اولماله
ودخى حق تعالى اول كافرلرك مختلدن خبر ويروب بيورديكه وَقَالُوا قُلُوبُنَا
فِي أَكِنَّةٍ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي آذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ
حِجَابٌ فَاعْمَلْ إِنَّنَا عَامِلُونَ يعنى يا محمد بو كافرلر ديرلركم بزم كوكلمز
پرده ايچنده اودتلوب قابلمشدر بزنه دوكن فهم ايروب اكلمز واول سن دعوت
قلدوغك سنبله بزم كوكلمزه ايرشمز اول حجاب انى منع ايدر ودخى قولغمزده صاغرلق
وار سنك كلامك بزه اثر اتمز وارسن كندو معبودك اشنه مشغول اول
بزدخى كندو معبودمزه خدمتنه مشغول اولالم سن بزم هلاكمزه لكومزه سعى ايت
معبودكله بزدخى سنك هلاكك لكو كه سعى ايدلم معبودمزله روايت در
محمد بن كعبدن عقبه بن ربيعه بركون قريش ايچنده اوتوركن ديدكه يا قريش
قومنه ديرسز طوراين اولمحمده برقاچ كلام سويليايين وبرقاچ اكا مصلحت
كوسترايين اولاكه اول سببله نردن سوزدن منع ايده بونى اولوقت طانشوب
ديدكه كوردى وارتقجم رسولك صحابلرى هركون اركندى چوغالردى بس اول
قريش قومى ديدلركم يا ابا الوليد طورواركه مصلحت ايدرسك ايت اولكه برمصلحته
ايده عقبه بن وليد مشكلرك اولولرندن ايدى طورب اولسيد المرسلين قتنه
كلدى اونوردى ديدكه يا محمد شمدى اوغلى سن دخى بزدن سين بوقومك اوزرته براولو
ايش كتوردك بولرك ديرلمش جماعتلرن طاغتدك وطيد قلدى معبودلرنى
عيب ايدوب دينلرنى باطل قلدك وكچن اتالرن وددهلرن هيكفره نسبت
اتدك اكر بو سوزى چقرب سويلدكدن مرادك مالسه مالمزدن جمع ايدوب
سكا اولقدر مال ويره لم كه تاكه سن دوكلمزدن مالدار اولاسن واكر عزت استرسك

قابلمشدر

سكا بيورديكه

سنی دوکلمز اوزره عزیز و شریف قلام هیچ براشمو زسنك طانشغکسز وسنده ایرو
راشلیا لم اکرانی دلرسك که سن بزم اوزرمزه حاکم اولاسن حاکم ایدیب سنی اولیا وز
سنك حکمکده طتمز چقیاوز واکر بوسویلدکك سوزلرسکا دوشکده خیا للرده
ایسه که جن سکا غالب اولوب عقلکی زایل ایدیب سن انی کندوکدن کدرمکه کوحك
یتمزسه که سنی جن سویلدرا کا طبیبده بوده اعلاج استیالم ما لموز سنك یوکه
صرف ایدالم تاکه اولنسنه سندن دفع ایدب قورتالم چونکه عتبه سوزلرسویلیو
فارغ اولدی رسول علیه السلام یا شلدی بسم الله الرحمن الرحیم
حم تنزیل من الرحمن الرحیم کتاب فصلت ایاته قرانا عربیا لقوم یعلمون
ایته واریخه کم حق تعالی سوزیدی فان اعرضوا فقل انذرتکم صاعقة مثل صاعقة
بونی ایشدب طوردی کروا صحابی قتنه کلدی بولردخی کوردلرکه عتبه کلدی بریرینه
ددلرکه والله بدسنی بوابوالولید سزه برصورتله کلورکه اول کندوکی صورت دکل
چونه کلدی بولرك قتنه اوتوردی بولرطوزب ایکیوکدن نه خبر وارایتك ددلرعتبه
دیدی بن برسوز ایشتدم که هیچ بوکلمز برسوزدخی ایشتمدم والله اول
شاعر سوزنه بکزمز ونه ساحر ونه کهنه سوزیدر یا قریش جماعتی کلوك بکا طیع
اولوك اول کشی کندوحالنه قوله رکه سز انسون سزدخی کندوقتکوزده
اولوك ددلرکه یا ابا الولید والله محمد سنی سحرلدی دلیله که ازاولمکه سنی
دخی کندویه اویدره عتبه دیدکه هله بنم فکرم بوکی صواب کوردکه سزدخی فکرکوزه
نه خوش کلورسه انی پس حق تعالی رسولنه بیوردیکه قل انما انا بشر مثلکم
یوحی الی انما الهکم اله واحد فاستقیموا الیه واستغفروه
وویل للمشرکین الذین لا یؤتون الزکوة وهم بالاخرة هم کافرون
یعنی ایت یا محمد بولره که بن دخی سزجلین آدم اوغلاینم اولکم سزه خبرویردم مولی
وحی اولنوراتك خبرویدیکم سزه دکوردم بلوك حقیقتده سزك معبودکوز وخالقکوز
خالق واحد درکه شریکی یوقدر سزانی برلیوب اقرار اوزره طورك محکم شمدیدن
کروا کلاتدکوکوز شرکدن توبه اولوب اندن برلعنتق طلب ایدك هلاهلا کلك
اول شرکلره درکه کلمهٔ توحید برله کندولره اریلق حاصل قلمدر حق تعالی امرنه

منقاد اولوب مالدرتك زکاتین ویرمدلرانك فرضیتنه اقرار اتمدلردخی یوکلیله
بولرا ولمدن صکره دخی قوبغه انکار ایدرلر بوندن صکره مؤمنلر صفتن بیان
ایدیبیوردیکه ان الذین امنوا وعملوا الصالحات لهم اجر غیر ممنون
یعنی انلرکه الله یولدلرو انك امرنه مطیع اولدلر حرام وشبهلو اشلردن کندولری
یغدلر حاصل اولورانلره شول کامل ثوابلرکم هیچ اکسلمز نقدر ضعیف پیر
اولورلرسه ورد لرینه کتورمیلر کروصاغکن کتوردکلری کبی ثوابلر دیوانلرین
یازله بوندن صکره کروا ول کافرلره زجر وتهدید ایدیبیوردی قل ائنکم
لتکفرون بالذی خلق الارض فی یومین وتجعلون له اندادا
ذلك رب العالمین یعنی ایت یا محمد اولمکه کافرلرنه کم سزکافرمی اولورسز
انکار دمی قلورسز اولدخا لقدکم بویرلری یرتدی اکی کوندیعنی یکشنبه کون باشلدك
دوشنبه کون دوشدی تمام ایلدی سزانك کبی پادشاهه شریکی قوشرسز وانك
معبود لغنه اورتقمی قدرسزکه جمیع عالملرك بقی اولدیعنی اول معبودکه
یرلری یرتدی خلقك دخی یردجسی اولدیکر دلسیدی حق تعالی بویرلری
کوکلری برلحظه ده یردیدی لکن قولمزنه تعلیم ایدرا شلرندن اوجك اولیلر
هر اشکم طوترلر کللرینه طوتلر امتا احیارده کلمشدرکم دوکلی اشلرده تانیله
طوتق خیرلودر امتا برقاچ اشده تعجیل خیرلودر اقلاکاهدن توبه قلق اکیجی
بوبج اوکمك اوچنجی فریضه اولان طاعتلری وقتی کلجك یرنه کتورمکدر
دردیجی قتق کلمسه اوکنه طعام کتورمک بشنجی جنازه چقرمق التنجی قرابلوغیته
یتجك ارهویرمك یدنجی خیره نیتانسه یتزجك اشلمك خیرلودر بولردن
ارتوغندن ایومك خیرلودر پس حق تعالی بری یکشنبه کوندن تمغه ابتدا
قلدی دوشنبه کوندوشیوب تمام قلدی ودخی بیوردی وجعل فیها
رواسی من فوقها وبارك فیها وقدر فیها اقواتها فی اربعة ایام
سواء للسائلین یعنی اول یرلری یرادرخالق انك اوزرنده محکم صقلردخی
یرتدیکم یویرلرا نوکله ثابت اوله حرکتله کلوب چلقنمیه تاکه یویردلمش مخلوق
انك اوزرنده ارام طوتوب اندن منفعت الارودخی اول طاغلردن یرکتی حق قلدی

اندن انجلر وصولر پرتغله بو مخلوق هر مصالحلرن قيورملر واول اميله اوس
طوتيملر وحشي كوحيوانلر اول طاغلر قرتنده مغارلر ايچنده وقيالر ق تو غنده
يورتلر طوب وطن قيلالر اول طاغلرك بيشلرنده بيوب وصولرنده اچوب
خالقلرنه فصيح دللرله تسبيح وتقديس قيلارلر ودخي حق تعالى اولپرلرا چنده
وانواع مخلوق رزقلرن وسبب معيشتلرن دخي هر بيناك عمري اولدقجه تقدير ايدوب
يكنه چوق يراتدي ويوردي دنت كوده ايچنده دنيا كوكلرنده دليلر دليملره برابر
عدل يوندن رزقلرن ويركده يعني حق تعالى جميع مخلوقاك رزقلرن پرتدك
هر بيرنه مقدار لو مقدار بخه تقدير قلدي دخي دلرسه ويررد لمزسه دخي ويرد
كافره دخي ويرد مؤمنه دخي ويرد دليكله رزق اكسيلمز دلكله ارتوق دخي اولز
اما چونه حق تعالى بنده دلك ديوامر ايلدي اول بويروغي برله يرنه كتوردكجون
دلك يلورمتوكل زيرا حق تعالى قوللرنك كندويه يلوارد وغن سوار اين
عباسدن روايتدركه اول سنكم حق تعالى پرتدي قلم پرتدي امر ايلديكه ياقلم ياز
يازمقدن نيازه يين ديديكه ياز شول سنه كم تقديرا ولندي بوكوندن تا قيامتنه
دكن اولجقدر اندن صكره يالغي پرتدي صوده اندن اول صوتك بخار ندن
يرى دوشدي اول بالغك ارقسي اوزرنه اولبالغ حركتنه كلدي يردخي چلقندي
قرارطوتدي طاغلرله بويرلري حق تعالى مخلدي تاكه قرارطوب منفعتنه يردي
ودخي ابن عباس ايدر بوايتك معنسنده رسول عليه السلام صورديم بويله
بيوريكم حق تعالى بوكودرلري جانلري درت بيك يل اولكده پرتدي درت
كوه ايچنده بوريوايتجه اول درت كوه اخرت كونلرده دنيا كونله دكل
زيرا اخرتك بر كونى دنيانك بيك كونى قدر در ودخي بيوريكم ثُمَّ اسْتَوَىٰ
إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا
قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ يعني حق تعالى چونه پرتدي اولحلمي كوكلره
توجه قلدي دليكه اول كوكلرى بخاردن پرده زيرا اولوقتكم حق تعالى عرشى
پرتدي عرشك التنده صودن ارتوق سنه يوغدي عرش صواوزره ايدي تنكم
بيوريكي وكان عرشه على الماء اندن صكره اسملك پرتدي اول صو قبندي

اندن

يرلرى

اندن اول صواوزره بيل حواله قلدي اول صويي چلقندي كوپك پرتدي اول كوپكدن
پرتدي كوكلرى دوشندي پرتدي كه صويك بخاريدر اندن اول كوكلره بيوردي
كه بنم طاعتمه كلوك منقاد اولك دلرسكوز اختيارلرنه دلرسكوز اختياريله بلوك
بني كه بن سزك خالقكوزون حالدليله بوكوكلره يردلركه بزسنك امروكه مطيع
ومنقاد اولوب كلوب اختيار قلدق دخي دمشلردركم حق تعالى اكسيسنه
بله بيوردي كلك بكا مطيع اولك اول ايچوكوزدكي خزينلرى چقرك كم پرتدغم
خلق اندن منفعت طوتلر كم كوكلرخزينسي بغورلردر ويرلرك خزينسي بتور مكدر
پس حق تعالى بولرا امر ايلديكم دلرلرسه دخي چقردلمزلرسه دخي چقر بولر
اكسي دخي ددلركم بز كلدك سكا مطيع اولوبن اختيارله يعني اچلرندن كن
مطيع اولوبن چقردلر كراهتله چقردلر وهب ايدر حق تعالى بيوريكم
يا كوك ايوكي كونكي ويلدزلروكي اشكاره ايله دلرسك ضايله دلرسك
كوجله يوكلام برمثل وجهله سويلنور اما حقيقت بودركم اكسي دخي پرتدي
امر ايلديكم اچلرندكي كونلولرني ظهوره كتوره لرعاقل اولنلر بوني فهم ايتمك
كرك كم مخلوق اولان البته خالقنه مطيع اولسه كرك اكر سركش اولوب
مطيع اولمايوق دلسه البته انى دلرد لمز فهرله كندويه مطيع قلورانك ملكندن
خود چقوب كتمكه امكان يوق پس حيف اللهكم كندو اختياريله مطيع اولوب
امرينه كتوره دلرسكه اكي جهاندن يورى اق اوله سعادت بوله ودخي بيوريكه
فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ
أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذَٰلِكَ
تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ يعني حق تعالى بويرى كوكلرى اكى كوندده
چونه پرتدي هر كوندن برينه بويرق قودي وفرشتلردن برطايفه پرتدي هربرين
برر دلوطاعته قودي ويوريكه بزدنيا كوكني چراقلرله بزدك كم زينت
اوله وهم بومخلوقات اسبابه معيشتنه يردم اوله ودخي اتوكله صقلمق نله
كه شياطين چقوب اوغرلين كوكلرده اولنلر حكم لرده كه فرشتلر اراستدن
سويلنور انى ايشدب كلوب يريوزنه كندوده ستاريكه اريه چلر وصويه بقجلر

الذي خلقهم هو اشد منهم قوة وكانوا بايتنا يجحدون ٣

يعني يوخلاين يلاني يوب اكار ادب يوزدن وندن لرالله تعالى نك ايتلرنه كم يوكره اندن لدي
بولردن اوكدن دخي اتاكوره كه عاقبتلري يينه ايرشدي ودخي بيورير ٣ الله الذي جعل
لكم الارض قرارا والسماء بناء وصوركم فاحسن صوركم
ورزقكم من الطيبات فتبارك الله رب العالمين

يعني اول الذكر يرلري يزه قرار كاه قيلي ويردي وكوكلري اوزركوزه يوجلتدي
ساييان قلدي يوا كسيك اراسنه يرتدي صورتكوزي نوزلو صورت اوزره قلدي
كه كروقالن حيوان صورتنده يرتدي ٣٠٠ يعني اول عاد قومي تكبر لك ايدب نفسلرن
يمج براولولغه استحقاقلري يوغكن اولوطوتدلرايمانزدن اعراض اندلر ددلركم بزدن
قوتلوكم اولاكم بزاكا مطيع ومنقاد اولاوز اولزه حكم كچورم اول قوتلرنه مغرور
اولدلركم اكي راستمه طوتر سه يرلرندن طورمغه مجال لري قالمز پس حق بيورديكم عجب
بولمز نظر ايدب كورمزلركم اول الله بولري برضعيف نطفه يكن يردب بر قوت
عطا قلديكم انلرك قوتي بولردن ارتوقدر پنجون بولركا بقوب برعبرت المزلر
واني برليوب اكا مطيع اولمزلر اول انلره كوندردكمز رسولكه هود ديلا نلدلر و
انك ويردوكي خبرته اتلمدلر اتامزلر انكار ايدرلر فارسلنا عليهم ريحا
صرصرا في ايام نحسات لنذيقهم عذاب الخزي في الحيوة
الدنيا ولعذاب الاخرة اخزى وهم لا ينصرون يعني

چون اول عاد قومي قوتلرنه اتانوب باش چكدلرينه ايمان كتوريوب واندن رسولزه
انكار قلدلر بزدخي انلرك اوزرنه برقتي اواز لوصوق يلي حواله قيلدق كه شول
اوذ نجه يقرسه اول ايل دخي ايله يقردي شول نحس شوم كونلرايچنده كه انلره عذاب
اولدي اما مؤمنلر سلامت كوندركمز كنده لرسلامت اولدلر اول كافرلرك زجرندن
قورتلدلر امدي بزاول عذابي انلره اندن اوتروكوبزدركم اول انلرك رسولرايله
هلاك ايدجي عذاب دنياده طاتدرم وزاخرتده وارمزدن اوك اول اخرت عذابي خوار
دنيا عذابيندن قتي قدر بولركا اوغرايسرلر هيچ بركسه اوليكم انلره يارديم ايدوب
اول عذابدن قورتره چونه عاقبتندن خبرويردك بوكر ثمودن خبرويرركم اول دخي بنيه

زيادة تكرار يازلش

بوارايه دكل

ونيخلرديركر چكه اون يلان قتوب خبرويرمك دلسه اول يلدزلرنور ندن
اودا لوب اترلركر و دوندارلرتاكه كلوب اول يلاندن خبرلرنه خلقي اعتقاد
اتدب ايمانلرنه زيان دكوريسه امري يوكلي ذكر اولنان انك صنعتندن دراول
عزيز تقدير لديكه وحكمتن حكمي غالب ددر ودخي قولمزلرنك راشد كلرن بلورعليم ددر
ودخي بيورديكم فان اعرضوا فقل انذرتكم صاعقة مثل صاعقة
عاد وثمود يعني حق تعالى بيورديكم يا محمد اكر بوكافرلر بزم قدقلرمزدن و
عظمتمزدن كه بولره وصف ايلدك يوكوكلريلر يرتمقده وبوا كسيك اراسنده
يراد لن عجا بيلردن عبرت المايوب سلامه كلمكدن اعراض ايدرلرسه سن
اينكم بن انذار ايدب قودقدم اول عذابيله كم اول عذاب عاد قومنه وثمود قومنه
واقع اولوب هلاك اولدلرسزه دخي انلره ايرشن يكي ايرشوب هلاك اولاسز
مقاتل ايدر عاد له ثمود اكي قرداش اوغلاندر ودخي حق تعالى بيورديكه
اذ جاءتهم الرسل من بين ايديهم ومن خلفهم الا تعبدوا
الا الله قالوا لو شاء ربنا لانزل ملئكة فانا بما ارسلتم
به كافرون يعني اول عاد له ثمود قومنه چونكم رسولري كلدلر اول
اوكلرنده كي اخرت قورقوليله وطاموعذابيله قورقوندرا چاق يغمتلرندن
خبرويوب اكا رغبت اتدردلر انلردن اكلرو كلريو دعوته مطيع اولميوب
كلمه توحيددن قچدقلريچون بخسي هلاك اولدلر ومطيع اولنلر بخسي قورتلدلر
ودخي ددلركم دنيا فايندر بقاسي يوقدن اعراض ايدك اردكوردن اخرت
عذابلري كلوب سزه دخي يتسه طورركلك اولمعبوده طيلكم معبود حقدر
اندن غيري معبود باطلدر چونه اول رسولريو خيري انلره ذكوردلر اول
قومدلري انلره ايله جواب ويردلركم اكي اول دينترين كتوديكه دعوت قلمق دلسه
كوكدن برفرشته اندديدي بزجلين برادم كوندريسيدي بردستي بزاتا عزت
شول ستكم سزكلدكوزخبرويرسز پس كروحق تعالى خبرويرديكم يوعاد
وثمود نسنيه مغرور اولوب قچدلر بيورديكه فاما عاد فاستكبروا
في الارض بغير الحق وقالوا من اشد منا قوة اولم يروا ان الله

مغرور اولوب ایماندن کچوب یوزدوندردی غدابله هلاك اولدی بیوردی فَأَمَّا ثَمُودُ
فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ
الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ یعنی عاد دن صکرا ثمود قومنه صالحی کوندردی
حقدن باطلی وکفردن ایمانی انلره بیان قلوب کوزدرك انلری طریق ضلالتدن
هدایته دعوت قلدق که دنیا واخرت بلالردن خلاص اولوب انکی جهانك سعادتن حاصل
قلالر که ایمان اوزره کفری اختیار ایدب ازغو نلق یولنه کتمکی سودلر طوغری
یوله یوز دیوب ذولته ایرمکی ترك انلر رسوللرنه اویدلر بزدخی انلرك اوزرنه
حوذ قلیچی غذاب کوندردك انلری دخی انوکله هلاك قلدق اول شرکلرندن وکفرلرندن
اوترو که حاصل قلدلر وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ
یعنی انلری هلاك ایدب صالحه ایمان کتورنلری قورتردق وانلره وحی اولدرکدن
کندولردخی شرکدن ویرمز عملردن اجتناب اولدلر ودخی حق تعالی بیوردی کم
وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ یعنی یا محمد
فکرایت اکثر بولره شول کونیکم اول تکری دشمانلری طاموده یکا بوحالتده کم اول
وارلر حبس اولنورلر یغلا لرطوره لر طاموقا پوسنده تاصوکی دخی وارویب
انلرن اولشبخه حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ
وَجُلُودُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ یعنی اول کافرلرمنا قلدقچکم اول
طاموده کلوب کوزلریله کوره لربولره صوره لرکم قنی اول الهه شریك قلوب کندو
اعتقاد کوزجه معبود طوتدغکوزایدك امدی کلسوك سزی بوالله عذابیدن
قورترسون بواول وقتده کندو شرکلرینه انکار ایدب دیلرکم واللهِ ای یزم ربنا
بزسکا شرك کتوردندك کلوز پس اول وقت انلرك اغزینه مهراورله اول دللریله کزلیوب
انکار قلدقلری شرکلرینه ونفاقلرینه قولقلری طانقلق ویره کم بولرحق تعالی تك
وحدانیتنه وکلن رسولك صدقندده لالتابدر سنلری کوره لربلاناله لرودخی
کروقلن اعضالریله عقاب ایده لرنتکم حق تعالی بیوردی وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ
لِمَ شَهِدتُّمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ
خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ یعنی بولر اول فرجلرینه وکره

برقتی

قلن

قلن اعضالرینه دیلرکم ای هلاك کلسون سزه کلسون بزسزی اودندن قورترمجون انکار
ایده رز سزه نه کلدیکم کندو هلاکمزه اوزره طانقلق ویرسزاول اعضالری دیلرکم
بزم الموزدن نه کلور یزی سویلتدی اول الله که جمیع حیوانلره دیل ویرب سویلدر
اول الله دا ولکم اولا سزی دنیاده یرتدی دیل ویرب سویلتدقادر دراول دل
ویرب سویلدره کم قولغی کوزی دخی سویلده زیرا دل دخی پرپاره آت سزحقه انکار
ایدب دنیده مطیع اولدکوزاوش شمدی دونوب کلجك پروکوزانك حضرتنه اولدی
امدی پس عاقل اولنلر بوایتدن متنبه اولوب کندولری دیو شرم لرفرصت وارکن
استغفار ایده لر اداسیلر که برخلوت اوّلریا طغلدرم لرایچنده کناه اشلرز
یزی کورمز صانمه سونلرکه کندولرطانقلق لرنه بله کتورویور لربیان دنطانقلره
محتاج دکللر خصوصا که حق تعالی کندو ناظردر بیلور اکا خوطانق استمك
حاجت دکل بوکی اولو قدرتدر ایمانِ اولان بوکا اعتقاد ایدوب نفسنی
هوا لردن یغمق اردیخه اولمق کرك ودخی حق تعالی بیوردیکم وَمَا كُنتُمْ
تَسْتَتِرُونَ أَن يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ
وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَٰكِن ظَنَنتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا
مِّمَّا تَعْمَلُونَ یعنی ای کافرلر سزك یقینکوز وسزك اول اشلدوکلز قبیح
عملرکزبو قولغلریکوزه وکوزلریکوزه طانقلق ویره دیسوای اولاسز لیکن
سزاَیله اعتقاد ایدردکوزکم حق تعالی سزك اشلدکلزه اشاری بلزدرلو دردلو
فسادا شلره وباطل سزله مشغول اولمغله عمرضایع اتدکوز وَذَٰلِكُمْ
ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنتُم بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُم
مِّنَ الْخَاسِرِينَ یعنی بیوردیکم سزك اول یاوزکمانکوزکه اوش بکون سزی
هلاك ایلدی مغبون لردن اولدکوز ابوهریره روایتقلور رسولدن صلی الله
علیه وسلم بیوردی کم بن قولومك اعتقادی قتنده بن بن انوکله بلدین هریره
کم بنی انکار حسن بصری بوحدیث معنی سنده بیورمشکم شول خالص مؤمندر
اولکم الهه اعتقادی بولدرکم حق تعالی غفار ستار ودر رحمتی بولدر توبه لری
ثابت طوزلن فضلی برله رحمت قلور کناهلرن یارلغیوب عیبلرك اورتر اکا ایمدطوتوب

ایدب

وغفلتدن قورقوب اخلاصله توبه قلورلر ايدى ايلرو كچن تقصيرلرى كچوب كوزياشين دكوب
ايو عملرله مشغول اولورلر واولكم منافقلر الله‌ه اعتقادلرى كورلكلو قلمز ايله صانورلركه
انلرك نه قلدوغن الله بلمز يرخود بيلورلكن اعتبار قلمز الله تعالى نظرنه سهل كورر
اولدرامز فواحش اشلرى سعى ايدر سيحى ايچرمكه قلمز زنا ايدر زكوة ويرمز ربا نسويلر
تكبيرده قورقمز مسلمانلرى دكمكله مالدن المغله ايخدرلر اخرت عذابن اكمز الله
رحمتندن اميدلكمز توبه قلدرديغه جوابى بودركم بنم طاموددن بودكلوكنا هله
رحمتمى اولور توبه قلوب بندرين چونكم قبول اولمز دنياده واخرتده زيانكار
اولور نعوذ بالله منه بونلرك حقلرنده حق تعالى بيورر فَإِن يَصْبِرُوا فَالنَّارُ
مَثْوًى لَّهُمْ وَإِن يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُم مِّنَ الْمُعْتَبِينَ يعنى بوحاللة
عمرلكچون بونلرك بولرشول سوزلرنك جوابدركم دنياده بر برنه ديرلر اكر صبر
ايدب انا لريكوردن كلدكوكزعادتى قومك كذوكوزه بر درلو دين وطريق
طورغورمكدر حق تعالى انلره جواب ويرب بيورديكم اكر انلر اولعادتلرندن صبر
ايدب دوغرلرايسه عاقبت واخرتى اودا اولسيردى اكر اولوقتن عذرلرى
كتورب كروديناية وارنجه طلب ايدرلرسه اول عذر مقبول اولوب اكا ورمجك دكل
پس عقلى اولان عذر دليجك وقت شمديدر قصورلرين يرينه كتورمكه چاره وار
هنوز عمرسرمايه سى الدن وچتمادن ودخى بيورديكم وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ
فَزَيَّنُوا لَهُم مَّا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ
مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ •
يعنى حق تعالى ايدر اول بزه يا وزطن ايدب عادتلرندن دونمينلره شياطينلر
بولدا شلرى مسلط قلورز كم انلر اول حساب كونين واخرتده ثواب عقاب اولمغن
يلانلغى اولباطل اعتقادلرنى كورلكلو كوسترلر اخرت امرلرندن شكلرين ازتورب
دنيا رغبتلرن زياده قلورلر اول عادتلرندن انلرنك خوب كوسترلر پس بونوكله انلره
عذاب ابدى واقع اولور اول اودا يچنده كندودن الروچى اشلركه كرك جنده
كرك اده بولردخى كه اهلى اول الروچنلركى حقيقتنا زيانكار لردن اولدر
فوايدن محروم اولوب عقوبته اوغرادلربوكر حق تعالى اول كافرلرقوندن حكايت ايدب

خرويردى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا
فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ يعنى حق تعالى ايدر اول ايا جهل اتباعيله كه بزه
كافر اولوب دخى اسلامدن اعراض اتدلر دلركه محمد به انك اصحابى بركمسكم
راشتسكوز سزقتى اواز له چغرشوب انلرك بوزنه قرشو اشعار اوقياسيله
تاكم انلرك اوزرنه اوقود قلرن تلبيس ايدسزلر سزك اولغلبه كوزك چغلدسى انلرك
اوزرنه غالب كلهانلرى كيدرسز حق تعالى ده اندايچوب انلرك حقلرنده بيورديكم
فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ
الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ يعنى عزم جلالم حقى طتدورم بن دخى
كافر اولوب قرانه استهزا قلنلره دنيانك قتى عذابلرن كم كمتى اسير ايدرلر مالدن
وعورتلرين مؤمنلرن حلال قلم انلرى قهريله مؤمنلر قلجى النده هلاك قلم انوكله
دخى قوميم بقام حقيچوندن اول اتدكلرى اوزعملرنه موافق اخرتده دخى اودا
اچنده ابدى عذاب قلم ودخى بيورديكم ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ
لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ
يعنى اول الله دشمنلرينك عذابى اول اودركم انلرك ايچون اول اودا ايچنده
طورا جق مقاملرواردركه اول اودينم كتابمه ورسولمزه انكا قلدقلرينك
عوضندر پس عقلى اولنلركوكم بوايتلره اوكوتلتوب قرانه ورسوله اويق
لغى كوركلوايدرلر دليله حق ديوب كوكليله انكار قلمليلر زيرا چونا نمقلق
اثرى برفعلدن بولنميه اولدانا نمش اولور مثافقلر بولوكنه قارشوب
طاموغك اشغه طبقه سنه كدرزيرا كوكلدن ايمان شول تولمدن باله بكرزكم البته
برطاشنه ضرسه كرك كوكلدن فكرخالص اولحق اعضالرن كورلكلو عملرضرر
اتمامك اعتقادى فاسد اولسه سحى تولومى كبى بخسلولور اندن طاشنه يرمز عملرى
ضررفهم ايله اى قرنداش كه بوسوزدن سكا معينلرا چله بولندى صكره حق
تعالى اول كافرلرك وعاصيلرك طاموايچنده بخه حسرتلربيلرانى بيورديكم
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا اللَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ •

يعنى اول عاصيلر ظالملر اولدايچنده چاغرشوب ديلراى بزم ربمز كوستريره شول
طايفه دن كم جن وادم اوغللرى بدريزه باطل اشلرى حق كوسترب حق يولدن ازدرلر
تاكه بزدخى يوكوت بولاوايچنده انلرى ايقلوم التنه براغوب خود وحيفرقلاوز
نتكم انلربزى اغوايله حتى ازتلرى برقدلر عقلى اولنلرا كلركه بونك كبى سوزلرى
حق تعالى جزويردوكى بواُمته غايت فضل وعنايتى اولدوغندندركه تنبيه
تاكه اول اسبابلردن كندولرى دراغ ايده لر انلرك كبى اوده كروب حسرتلر
يميلر بوندن صكره دخى جزويرديكه مؤمنلر يتملك كرك تا اولم وقتنده
اكا فرشتلر كلوب بشارتلر جزى ويره لر نتكم بيوردى اِنَّ الَّذِينَ قَالُوا
رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا يعنى بدرستى شول كم اخلاص برله دللريزم
ربمز اللّٰه در اندن انك اوزرنه طوغرولغله طوردلر دِللركبى دينلرى اوزرنه
قلبلرى غله طوردمدلر منافقلقده كندولرى اردب طاعت اوزرنه محكم طوردب
حق تعالى نك فرضلرين يرنه كتوردلر واول عمللرن دخى اخلاص ايدب رِيادن
صقندلر ورسولك سُنتلرنه ملازم اولدلر نتكم شول ربمز اللّٰه در دكلرنه
محكم طوردب دوغندلر انك طاعتنه دخى بيون ويرب ايله مطيع اولدلركه ويرده
اولدر ومنع ايدن اولدر اصى وزيان ايرشدرن اولدر پس اندن ارتق
نسنه يوقدر اوميلر واندن غريدن قورقميلر جون بو اعتقادلرى بو عملرى اوزره
محكم طوره لر عوضلرى بودركم تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ
أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ
الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ يعنى انلرك اوزرنه فرشتلر انوب
بشارت قلوب شول وقتكم روحلرى قبض اولنه ديرلركم اى تكرى دوستلرى
اِيكوزده كى عقبالردن قورقمكوزكم صكره قلان اهلكوزه اولادكوزايچون
دخى غصه لنمك كه حق تعالى انلره دخى كافيدر اشلرن قيودراتما مقاتل ايدر
فرشتلر انك اوزرنه انر قيامت كونندن كوكلردن ديرلركم بزى بيلورسز
ديلركم بلمزز اول فرشتلر ديلركم بزسزك عملكوزيازن فرشتلرز بشارت اولسون
سزه شول اجماغله كم دنياده وعده اولنمشدى بوبشارت اوح يرده اولسردر

منافعلقده

برالم وقتنده برقبراچنده وبردخى قيامت قوپدوغى وقتليكن بوبشارتلر
شول كمسانه اولسزكم اولدنياده دايم قهرقوده وغضبده اِدى اخرتاولسز
حالم دينه اولدقورقدوغندن انى قورقتمق ايچون بوبشارتلرى قِلالرزبراخيرده
رسولندن عليه السلام كمشدركم دنياده قودقن امين اولسه كرك دنياده
امين اولان اندن قورقوده اولسه كرك اكى قودقويلم اكى امين لك بربريله
بربرده جمع اولمز ودخى حق تعالى بيوردىكم نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ
فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي
أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ يعنى اول عمل
فرشتلرى دِيلركم بزسزك دنياده دخى دوستلركزدق اوش شمدى اخرتده
دخى دوستلركوزز بشارت اولسون سزه كم مجموع كوكلوكوزدِلدكلرى
وسوديكلرنز شنلر اجماق اچنده هپسزه حاصل اولمشدر دخى نتكم سزه ويرولر
نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ يعنى اول اجماقده سزه ويرلن نُزول برحضر
طعامدندر يعنى برطعامدركه ويرلمشدر اول اَثركيوبكاهلرين لغيجى
پادشاه دن كه انك عطاسنك نهايتى يوقدر ودخى حق تعالى بيوردىكم
وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللّٰهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ
إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ يعنى كمدر سوزيوكندن غايت كوركلوشول كمسنكه
دخى دينِ اسلام اوزره محكم طوردر برخلردمشلركم بوآيت پيغمبرلرحقنده در
كم اذان اوقنان مسلمانلرى نمازه قيغرلر دخى اذان اوقيوب اذانله قامت
اراسنده نمازقيلورلر وبرخلردمشلركم بوعامدر شول علما اوزرنه كم مسلمانلره
دينلرى امرن بلدررلر امر معروف ايدب منكردن يغوب دنيادن اخرته يلترلر
خلقدن نه كلورسه صبر ايدرلر كوتورلر الله رضاسن حاصل قلمانجون سعى
ايدرلر اركان اسلامى قوتلندررلر زيرا حقيقت بلورلركم اول اجماق بشارتلرن
ايشدب اجماغه كركدك سبيلرك كى قويسى بودركم الله قوللرنه خيرصانمقدركم
هم كندولرى عملرايدرلر هم الله قوللرن طاعتنه قيغرلر ودخى حق تعالى بيوردىكم
وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ يوايتك
دخى ايمكله كه سبى بويديكم اول ابوجهل لعين رسول السلامى ايجدردى
رسول الله صلى الله عليه وسلم انك يوزدن كورمكى غايت كره كوردب دشمت
طوتردى حق تعالى رسولنه خلق اوكردب بيورديكم يا محمد انلرو كله طرلغتوب
صيرنزلق ايتمك يراولمزسن بوسوزله انك يمز قبيح سوزلردن دفع ايلكل
قجن بويله ايلسك اول سنوكله اللهم عداوتى اولان كشى سكا شول قرابتى
وار كبى دوست اولور وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلَقَّاهَا
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ يعنى ويرلمزاولدكورلكوسوزله يرامزسوزدن دفع ايتمك
وصوجلرى حليم لك برله دفع ايتمك انلرا وزرلركم خلقك إذا سن كتورمكه
صبرايدب الله تعالى طاعتن يرنه كتوره لرو فرضلرده وقتيله ادا ايده لرامدى
بوخلق حاصل اتمزدى يعنى يا وزلق ايدنه ايلك انك ولا إله إلا الله كلمه سن
ايتمكله شرك ايتمك ويرلمز إلا شول لمسلركم اول اخرتده اولو نصيب استدر
ودخى بيورديكم وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ يعنى يا محمد اكر سنك كوكلوكه شيطاندن
بروسوسه ايرشجك اولورسه سنى صبرسوزلغه يلتيه واولزحمتدن
طرلغنغه يلتيه سن انك شرندن اللهم صغن اولصبرى الدن قومه
احتمال قلكه اول الله سنك اولصغنه وعكى ايشدر قبول ايردخى اول
كافرلرسكانه ددوكلرن ونه سويلدكلرن عليمدر بلور انلره عقوبت ايدجك
وقتى دخى بلور پس الله تعالى بوخلقى رسولنه بلدردكى امتنه تعليم ايچون ايدى
تاكه اول امتكده بوعادت اوزره دين ايچنده صبرايدب خلقك زحمتن چكوب
صوجلرن عفو ايدب ياوزلق ايدنه ايلك ايدلرتاكه اولدخى عار ايدب اوتنه
انصافه كله يا وزلغى ترك ايدب ايوخلقى عادت ايدنه دشمان ايسه دوست
اولهدخى بيورديكم وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن
كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ يعنى حق تعالى بوكزاول كافرلره

كم ايله كونه طپر لركندونك برلكى دليل لرن يلدرب انلره طپمقدن منع ايدب
بيورديكم اى كافرلر حق تعالينك برلكنك علامتلرندندر يوكيجيله كون دخى
كلوب بوايله كون طوغوب طولندوغى دايم برقرار اوزره دردورانتدوكى كه
ايوك سلطنتى كيجه دركونشك سلطنتى كوندزدر يوكلسى دلالت قلورلكم
الله تعالى برد رشريكى يوقدر نيته دليله قادردر عجزى يوقدر عقلى اولنلر
كرك كم بوله نظر ايدب انلرى يرد انك برلكن اكليوب بله سزاكا طپاسزلغه
كه دوكلى نك خالقى اولدر پس ايسه وكونشه طپمك كريولرمخالفدر معبود
لايق دكل الله تعالا يه سجده قلوب عبادت قلوكلكم بولرك خالقدر
اكريوايسه كونشه طپمقدن مراد كوز الله رضاسى حاصل اولمغسه اللهك
رضاسى ايندردكم اكا مطيع اولوب طپاسزايدن غيرى يه طپميه سزودخى
بيورديكم فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ
بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ يعنى يا محمد اكر بولرتكبرلك
ايدب الله طپمغى ترك ايدرلرسه بزه ضررى يوق شول كسلره كم رتبك قشنده كى
يعنى فرشتلركم يقينلق مقامنده در انلركيجه وكوندزدايم الله تقديس ايدب
عبادت قلورلركم هركز انلر ذكردن وعبادتدن برساعت سست اولوب
ملول اولمزلر بوايت دخى بونى بلدردكم بزم عبادتزدن اكا منفعت يوق
وكا همزدن ملكنه زياده يوق طاعت قلورسوزمنفعت يزم نفسمزه عذابدن
قورتلاوزر ومعصيت قلورسوززيان يزمدركه نفسمز عذابه مبتلا اولاودخى بيورد
وَمِنْ آيَاتِهِ أَنَّكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ
وَرَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِي الْمَوْتَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يعنى حق
تعالى نك برلكنك علامتى غير تلرندن دخى بيوركم سن اشبويرى كورورسنكم قرو
طوپراقدركم هركز اوزرنده كورراوت يوق اما نجكم يزانك اوزرنه كوكدن صواندوسوز
اولديرقبا زرحركته كلورانواع درلوا وتلورياحيلر وچكلر بتوب اولديرر
يوزى زينت طوبتاتازه لنورامدى اول اللهكم اولذى اولدكده صكره ديركورب
طپراقدن كروچقرم زيرا اول الله قادردر نيه دليله قدرتى بيتد ودخى بيورى

لغه

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَىٰ فِي النَّارِ
خَيْرٌ أَم مَّن يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ يعني يا محمد انلر كم يزم كلامزه ايمان كتورمكدن وبو ايتلرمزه
نظر ايدب يزم بر لكومز اكلمقدن باطل جهتنه ميل ايدرلر بو لرك كوجي يتمز كم بزم
عذابمزدن كزليلر بو عقلسزلرمز فكر ايلسونلر كم شول كمسه بكي مدر كم انى كوردب
خور وحقير كلخانه اودن آتركبي اوده لرا ولمي يكدر كه قيامتكونده دوكلي قورقولردن
امين اولوب جنته كيروب اول سعادته ايرشه ايت يا محمد بولرم كم هله بوكون سزنه
دلرسكوز اشلك سزنه كه اشله كلكزي بلور كوردياريز جزا كونند اول عملكوزه كوره
جزا اولنه سزاى مسكين ادم اوغلنى كراشبو قورقوبجسكا بردينا بكى قلسه طاغدن
طاغه قيوب دكلكلر قومبسردك كرمدك بوعجبدر كه اول الله تعالى قودقسى سنك
ايچوكه برضعيف ادم اوغلنى قديوق بوكلى ايله ضعيف لغنه دليلدر نعوذ بالله
وبو نلر صكره بيورمدى إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ
وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ لَّا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ
تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ يعني انلركم ايمان كتورمكدن اعراض
قلدلرجون اول قرآن بولرم كلدى حالبوكم بو قرآن برعزيز كتابدر مؤمنلر
قتنده دوكلي كتابلردن صكره ايندب انلرك حكمى بو نكله منسوخ اولدى
ودخى بو بركتابدركم بونك اچنده باطل كلام اولمقدن بريدر عالبدر چوق
ثوابلر حاصل اولمقدن اكا ايمانى اولوب اوقينلر بونكيى بردخى بوقدر بولدن
اوكدن كلن كتابلردن بركتاب كلمديكه بونى يلانلسه بلكه كلسى بونك كلجكن
بيان ايدب كرچكليجى در وبوندن صكره بركتاب دخى كلجك دكلدر كم يوقن
يلانليه وشيطانك دخى طاقتى يتمز كم قرآنك حكمنه باطل ديو بله يه بر
سوز قرآن اوزره زياده ايده رواينددر عليه السلام حضرتلرندن صوردلر
كم يا رسول الله سن خبر ويردك كم سندن صكره بو امتك متفرق اولوب
بولك بولك اولسه كرك هرهرى برمذهب طوتوب طريقلرندن ازدرسلوكدر
خبر ويرمزسه كم اول وقت نجات بولمه اولدر رسول عليه السلام ايدر نجات اول

كتاب عزيزله درکم اندن اوكرهى انى يلانلى ليجى بركتاب دخى كلمدى واندن صكره دخى
كلجك دكلدر كم اندن لمشدر اول الله دنكم حكيمدر امرنده جميع اشلرنده كورملودر
واوكلمشدر هركم قرآندن غيرى نسنه دن علم طلب قلدى حق تعالى انى كمراه قيلدر
كم قرآن حكمن قيوب ايروغله حكم ايلدى الله تعالى قهرله هلاك ايدر طوغرو
يولقرآن يولبدر اشكاره نوردركه كفر ومعصيت قرانكولقلرندن قورترد
سزدن اللروكلرك خيرى انك ايچنده دردخى بيانى انك ايچنده درقطع حكم
ايچوكوردهسزك قرآن حكمى دركم اندهزل باطل يوقدر زمان نجمكله آسلكمز
انك عزتلرى دوكنمز وعجا بيلرى اكلنمز ودخى بيورديكم مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا
قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ
يعني يا محمد صبر ايله بوكافرلرسكا نه ديرسه كه بولردن لرسكا اول ايلدر
كجن رسوللره نكم ديدلرسه سكا دخى انى ديرلر بلا بخيلرسا حرلروشاعرلرديرلر
انلره اول سوز طبيعتا ولمشدر آتادن دده دن قانون وسنت قالمشدر
عجب لمعل ودخى سكا بيورلمدى الاشول نسنه بيولدى كم سندن ايلدوكى رسوللره
بيورلدى بولره بيورمه سن اللهم طهرنا اللهدن ارتوغرتك اين لردخى
بلكل كه يا محمد ستك ربك مغفرت استدر شول كمسلره كم توبه قلدى وعقابى
دخى ايلمدى معصيت اوزره توبه قيلمزلره ودخى بيورديكم وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا
أَعْجَمِيًّا لَّقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ أَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ
آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ
عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادَوْنَ مِن مَّكَانٍ بَعِيدٍ يعني اكر سزه بو قرانى اعجمى دلنجه
اندرسوز ديه لردبكه نيچون تفصيل ايدب بيان قلمدى بونه عجبكه قرآن اعجمى رسول
عربى اوله انلرى يلانلمغه بودخى قتى سبب ولايدى ايت يا محمد اول قرآن كم شول
كمسنلر ايمان كتورديلر شركدن وكفردن صقندلر هدايتدر انى غوتلق بولنه يورمكدن
صقلدر ودخى شفادركه كوكل كورى كوزاولمشلرك نورن ارتورهكوزسزلكدن قورتارر
امتا انلركم اخرته ايمانى يوقدر انلرك قرقولقلرندن آغرلق وصغرلق وارددكم
اشتمزلر اولقرآن بولرك اوزرنه حجتاولميسر انلركلى اولطايفه درحق سوزدى

ایشدب فهم ایلمز لرضا سنکم بولرا راقدن قغرلور وقیامت کونند انلرك کبیره اراقد
اولنور اول قبیح ادلرله چاغرلدکم یا فاسق یا منافق یا کذاب یا فلان یا بوبس
عقلی اولنلر کلکم کندولری حق سوزاشدجك صغرلغه اورمیلر کوکل قولاغیله
دکلیوب انوکلمه عمل سعی ایدلوتاکم انلر جلیس اذلری فاسقلق ومنافقلق
ایله قغرلوب بنا ولنیمه ودخی بیورمکم وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ
لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ یعنی بدرستی موسایه توراة ویردك اول قومك
بعضی انی کرچکلدی وبعضی یلانلدلر اکر بزم ازل انالدن بولردن عذاب
تاخیراید کمز واجب ایسه تاقیامته دکن بزبولرك عذاب کوندرب اولیلانلدقلر
جزاسن قلوردق شکسز بولردن الروکلری قلقلق امتا بولر بزم عذابمزدن کچ
قوید قلرندن صکره اولبسرظاهر شك اچنده درلر کم خبرلری یوق ودخی حق
تعالی بیوردیکم مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا
رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ یعنی یا محمد بوکافرلرك انکاردن بزه ضرریوق
هرکمسکم ایمانه کلوب عمل صالحه مشغول اولدی انك منفعتی کندوسنك
نفسنه درکه سعادته ایرشوب سلامت اولور هرکم اول کفراچنده قالدی
انك اوزرنه مضرتی اولدی زیانی کندونفسنه درکه ابدی عذابه اوغرایوب
محنتده قورتلمز سنك ربّك یا محمد قولرنه ظلم ایدیجی دکلدر عذابه مستحق
اولمینه عذاب اتمزانی دخی کنا هی قدر ایدر ودخی حق تعالی بیوردی إِلَيْهِ
يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ
مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِي قَالُوا
آذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ یعنی یا محمد کافرلرسکا صورلرا اولیزه
وعده قلدوغك کون نه وقت اولیسرکچك ایسه نه خبرویرا بتکلك
اول کونك علمی اللهه ردا اولنور یعنی انك نه وقت قوپه جغنی اللهدن ارتق
کمسه بلمز ودخی اول انجلدبوداغنك طوروجغی اچنده نقدر یمش چشمه انی
الله بلور ودخی شول عورتلرکم حامله اولورلر انك قرنی اچنده کی اردیدر

قرنلدر

قرنلدر ونه صفتلودر الله بلور طوغدقدن صکره دخی عمری مقداری نه مقدار
اولسر الله بلور هرکم بونسنلر قطعی بن بلورن دیوحکم ایلیسه کافر اولور
ابدی جهنمی اولور زیرا حقه انکار امتش اولدور اول قیامتکونند بوکافرلره
ندا اولنوب دینله کم قانی اول بکا شریك طوتنوب بنی قویوب طپدغکز کلسه
سزی بوعذابدن قورتر سنه بولردیه لرکم بزسکا خبرویب دیدك کم بزدن
هیچ برکمسیه بوقدر اول سندن ارتوق کسه تك قولین دیوطا تعلق ویرمش
اوله دینیاده اللهه شریك طوتدقلرندن بیزار اولرا اولطوتدقلرنه انکار ایدرلر
وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ
یعنی اول دینیاده اللهی قویوب عبادت قلدقلری بولردن ضایع بلوب سز شویله
یقین شکسز بللرکم بولرهیچ نکرنك غدا یندن قاچوب قوتلغی یوقدر
نیه سعی ایدرسه فایدیوق ضایع اولورمش پس کرك کم عقلی اولنلر دایم
سعینی الله رضاسن بولماغچون ایدخلقه قویه زیرا خالق رضاسن قویوب
خلق رضاسن کوزدن درلودر لوفسادلرم ومعصیتلرن ویدعتلرن قاچرمش
کرك وقت اولاکم انلرك رضاسن کوزدن دینن دخی ضایع ایدکمزکروب
ابدی جهنمی اولمیه ودخی بیوردیکم لَا يَسْأَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ
وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ قَنُوطٌ یعنی آدم اوغلنی هیچ کندویه خیر
دیلمکدن ملول اولمز نته صاغلق دیلیوبای چلیم بکا عافیت ویردیو
طلب ایدر بنم رزقمی بولدقلی ویردیولوارتخن بربلا وبرقتلق ودرویش
لك واقع اولسه اولدخی دن ایبدکسوب تکردن ونکرتك رحمتندن نومید
اولور اول معبودنی اونور ودخی بیوردی وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً
مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ
قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَى یعنی قچان
کروبز انلرن اولبلا وزحمتی یرشدکدن صکره بدنلره شفا ویروب نعمتلرعطا
قلسه وزایدلوکم سزبو نعمته وعافیته مستحق اولمشدیزه البته حق ایدیکم
بونسنه اولایدیکم بونسنه اولایدی دیرلربزم فضلمزه انکار ایدرلر ودخی

دیرلر کم میچ بر اعتقاد ایتمزکم قیامت قوپه دخی بو یغتلر زایل اوله اکر اول محمد
زعمنجه قیامت قوپسی اولیدی سکر اول وقت دخی اجماق بزمدر حق تعالی
بیوردی فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ
مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ یعنی الله تعالی اندایجرا ایدرکم بزم عزم وبقام حقیچون
البته کرکدرکم اول بزه کافر اولنلره اول خبیث عملرینك جزاسن ایدم
اول وقت عذابلری انلره تخفیف اولمیه وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ
أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ
یعنی بو کافرلره وبزه تجنکز بز انعام ایدیب یغتلر وعافیتلر ویرسوز اول
کافرلر بزدن اعراض ایدر ایمانزدن وعبادتزدن یوز چورر کندوکندویه باش چکوب
بزه یلوارمقدن وایمانه کلمکدن اراق اولورلر اما انجق بزبلا وبزمحمت
حاصل اولسه کوراسن اوزون اوزون چوق چوق یلوارروب دعا لرقیلورلرکم
بوزحمتی بندن کیدره اکر ایدرسك بو قوپچی ایتدی ایتدی قچن سزه بلا ایرشسه
امیدن کسر یلوارمزاسترمز بو ایتدن ددیکم بلا ایرشسه چوق چوق یلوارر بوا کی
معنی بخه توفیق اوله بزایدرزکم بو اعتبارله شخصدر یعنی کشی وارکم
امیدن کسمز یلوارر ویوکه یرارکم الله دن غیری معبود دن کسر یلورکه اندن
شفا کلمك محالدر دونر الله یلوارر امری مؤمن عاقل اولانه کم بو معیندن
حظ اله بوکافرلرکبی نعمته مغرور اولوب معبود عبادتن اونتیه صاغلغنه
باقوب غرور امیه کم انك صوکنده صیرولق وار بلکم مرحالندن اول پادشاهنه
یلوارمغی وعبادتی کسیمه دلرسکم دوکلی مرادی یرنه کله ودخی بیوردی
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ
أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ یعنی یا محمد ایت بوکافرلره کم
خیرویرك بکا کم اکر اشبو قرآن الله تعالی قتندن اندر لدیسه کم سزانی
کوترب بلوب انکار ایدسز اول وقتکم سزه عذاب کلمه نه دیسز ونه جواب
ویرسرسزیه خود عذابدن قود نلمغه نه چاره ایدسز ودخی ایتکم نه اوله شوندن
قتی ازغونکم اول الله له بونك کبی اراق اوزاق محالمقتلر قلله لریرانصافه

کلوب نظر ایدیب حالین اکلیه وبوندن صکره بیوردی سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي
الْآفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ
یوایتك دخی سبب نزولی بویدیکم ابوجهل ملعون رسوله کلوب ددیکه یا
محمد اکرسن حق رسولسك بزه برعلامت کوستر رسول الله علیه السلام
همان ایه اشارت ایلدی ایکی پاره قلدی ابوجهل لعین ددیکم یا قریش قوی بدبختی
محمد ایکی پاره قلدی چورم اطرافلره دم صالوك اکر جمیع اطرافدن اتبه
ایله کورد لرسه بلا وزکم علامتدر والا همان بوندن کوردیسه بلوکم سحردر
پس هر ولایتده اولیا صالدلر خبر بلدلرکم جمیع ولایتده اول علامت ظاهر اولمش
اول لعین ایشیدب کرو ددیکم بو سحردر کم دوکلی اطرافه اولشمش پس اول وقت
بوایت اندی ددیکم یا محمد بز بولارم بزم ایتلرمزی جمیع اطرافده کوستر سوز
تا بولره ظاهر اوله بلدلرسن حق رسولسن نه جزویرسك کلی حقدر وبرنجلر
ددلردلرکم اطرافدن ایتلرمزکه کوستر سوز ددوکی معنسی بودر یعنی بزم برلکومزه
دلالت قلن وقدرتمزه بشارت اولان نسنلری اولره کوستر سوز که پرده و
کوکن ویرك کوکلك آراسنده بومصنوعاتدر که هربری برنوع علمه صنعه کنوزك
بربونه بکزمز وکندولردخی بزم وحدانیتمزه دلالت قلورنسنلر ترکیب ایدیب
یتدق اکی بصیرتله نظر قلورلرسه اکلرلرکم باشده ایاغه ایچلری وطشلری بو
عجایب اعضا لره ترکیب اولنمق اولخالق واحدك صنعدر رسوسنك دیوکه
اولیترکم بولره وحدانیتك دلیللرن کوستریب رسولکی ندردی حقی
باطلی بوراده بیان ایدیب بلدردی دخی سنك ربك طانقلغی کفایت ایدر
که بو قرآن الله دندر وانك کلامدر واولدیکك دوکلی دوکلی نسته اوزره
حاضر دوطانقدر بولرك نه اشلدکلرنه بلورکه بولرانکار ایدر ودخی بیوردی
أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
مُحِيطٌ یعنی اکاه اول بیل یا محمد که بولر کیرو قوپوب اول الله حضرتنه
سؤال اینه جمع اولمقلغه شك ایدرلر انکار لری وارامابوندن دخی اکاه

اکاه اولکم دوکلی تسنهٔ عمله قابلمشدر انك عملندن طشره نسنه یوقدر یولرك انك کلری عملرك
دخی بلور پس مؤمن اولان کشی کرك کم هر یرده اللهی حاضر کورہ یرایشه ویرسوزه مشغول
اولیه کم انی الله کورہ وایشه یارن قیامت کونندہ انك عفو بتندہ مستحق اولہ

سورة حم عسق مکیة وهی اربعون وتسع ایات

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

حم عسق اکرچه بو دخی متشابهدر اما ابن عباس رضی الله عنه دن روایت
اولندی ح حکم اللهدر م ملك اللهدع علو اللهدر س سناء اللهدر
ق قدرة اللهدر یعنی حق تعالی ایدر کم نم ملکم حتفی بن عذاب اترم شول قولومه
کم لا اله الا الله محمد رسول الله دیه رسول الله ددی دخی عمل صالحه مشغول اولوب
کناه لرندن یغلندی اتاقتاده ایدر حم عسق حق تعالیدن اذن لرندن
براددر برنجلر دخی دد لرقرآن اذلرندن یراددر یونون صکره یورہ ی

كَذٰلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

یعنی یا محمد الله تعالی سکا وحی ایلدی حم عسق یله تنکم سندن الرو کلره
وحی ایلدی یو سوزدلالت قلورکم یو سوزه دریوحم عسق الله تعالی انلرك اذلرندن
اذن بیورہ یکم الله العزیز الحکیم یعنی غالبدر انتقام ایدر شول کمسنه کم رسولنه
مطیع اولمیلر حکیمدر حکم ایدر سکا وحی اندر مکله ودخی بیورہ یکم

لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

یعنی بو کوك ایچنده بر بر دلمش
نکم وارسه جملسی انك ملکی درهیچ بر کمسه انکا شریك دکل واولیوجه پادشاهدر
کم انك قدرتی اولودر مثلی دخی یوقدر پس یو ایتدن عقلی اولان انلرکم دوکلی ملك
انلکدر دخی کندو انك قولدر قولك اللنده مالك اولودر سه مولاسنك اولور
اللنده اولان مالی دخی افندی تصرفنده اولہ اشلمه دیدوکن اشلیه اشلمه دیدوکن
اشلیه والا ایکه اترسه افندسنك عقوبتنه واقع اولور فهم ایدب فکر ایدرسه
یومعیندن دخی چوق قبولی اچلور اکر سندخی انلردکسنك فهم ایتکم اکلیاسن
ودخی بیورہ یکم

تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِن فَوْقِهِنَّ وَالْمَلٰٓئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَن فِي الْأَرْضِ أَلَآ إِنَّ

الله

الله هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ یعنی الله تعالی قیامتك یقین لغندن خبر
ویرب بیورہ یکم یقین درحق تعالی تك عظمتی هیبتندن کوکلر یارلوب پاره پاره
اولہ بو تنبیه ایتمکدر کم قولمزه کم غافل اولوب دنیایه مغرور اولمیالر اول
کونجون یرقون اولمریونی بزه بلدردوکی غایت عنایتندندر ودخی بیورہ یکم
فرشتلر اولرینه تسبیح ایدب حمد ایدرلر ودخی یر یوزنده مؤمنلر الله دن
مغفرت دلرلر الله تعالی کناهلری یرلیجیدر فحش توبه ایدمرلر یوسوزه
اکا اشارت قلورکم اول فرشتلرکنا هندن مخالفتدن ازیکن الله تعالیدن
قورقوب دایم الله ذکرنه مشغول اولورلر حال بوکم انلر طاموده عذاب اولنمزلر
ای آدم اوغللری سزه نه اولدیکم بو نجه مخالفت ومعاصیله الله تعالی ذکرنادن
قیامت بویله یقین کلدوکن بلمشکن وتوبه سزکدنلر عذابه مستحق اولدوغن
اشتمشکن عقلندن اویانك توبه قیلك کم الله غفور درحیم درودخی
بیورہ یکم

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ

یعنی شول کمسکم الله دن ارتوق
کمسیی دوستطوتب اکا طیدکوزر الله تعالی انلرك اندکلری عملرنی
عالمدر فرشتلره یازدرب دفتر قیلوب صقلیجی یدیاره انی برحساب ایدب
جزاسن قیلجی دیا محمد سن بولرك اوزرنه سلط دکلسن کم الیته خبرله ایمانه کتوره سن
هان سنده واجب اولاه اولدرکه بزم خبرزمزی انلره دکوراسن باقی حساب یلری
بزم اوزرمزه ددودخی بیورہ یکم

وَكَذٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ

یعنی
یا محمد جبرائیلی اندردك انلرك دلنه وزبانه قرانی سکا اوقیاسن تاکه
انلر اشد الرفهم ایدلر وهم سن اول قرانله مکه اهلن قورقوداسن وانك چوره سنده
کی شهرلری قورقوداسن بلکم اول جمعه کونی قیامت کونیدر خبر ویرب انوکله
دخی قورقوداسن که انك کلمکدن شك یوقدر الله تعالی مؤمنلر قتندن اکرچه
یوکا قرلر شك دخی قیلورلرسه اولدر باطلدر معتبر دکلدر پس الله تعالی اولکونه

جمع كوني انو كيجون دديكم يرلرو كوكلر اهلي كلي انن جمع اولسر دراندن صكره
اكي يولك اولوب بر يولوكي مطيع لرومؤمنلر دراجماغه كدرلر وبر يولوكي
كافرلر وعاصيلر دطاموية كيدرلر جنته كيدن قوم قوم دُرلو تنعملرله تنعم
قلسرلر دطاموية كيدن قوم درلو درلو مختلرله الملركوره لر جنته كيدنلر
تختلرده پادشاه اولسرلر طاموية كيدنلر عذاب دره لرين زياده واه قلرلر
جنته كيدنلر بُرا قلره بنوب اجماقه شيء ايدسرلر دطاموية كيدنلرك اتلرن يلانلر
دديب بيسرلر جنته كيدنلر ديدار مجلسنه واروب سعادت بولسرلر
وطاموية كيدنلر ذبانيلر بوزن كورمكله زياده مختلر كوريسرلر درعقلي اولان
بوا كي طايفه حالته نظر ايدب شمدن اسباب سعادته سعي ايدوب كندوني كرك كم
سعادته اولسنلر اول مختلردن قورتره ودخي بيورديكه وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن يُدْخِلُ مَن يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ
وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ يعني حق تعالى لسيدي
بوخلقي بر ملت اوزره قليدي كه اول اسلامدر ليكن اسلامله مكرم ايدردنيا
كي دلرسه قچنكم اسلام اوزره اولا اكا لايق اولا ودخي اخرتن اول كرامتله
جنته قويوب ابدي دولته ايرشدره اما انلرك كندو نفسلرنه ظلم ايدب كافر اولدقلر
حقه اويمدلر انلره هيچ بر كمسه بولنميه كم اللهك عذابن انلردن دفع ايدن متع
ايدن وانلره يردم ايدب قورتره ودخي بيورديكم أَمِ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ
آلِهَةً أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يعني يا محمد بولردوستمي طوتر لر اللهدن غيري كمسنه الله
تعالى يكوكدر دوستطوتمغه خدمت اتمكه كه بولرك مصالحلرنه اول وليدر
بولن وقتيله يغمورلر يغدرر ويردن اكلر ونعمتلر بتورر وصيره اولنلره صغلق
ويرر يرلرك وكوكلرك بقي وخالقي اولدركمزله اولشن كوكلري معرفتله ديركورر
اولدكلرندن صكن كرو درلدب ابدي حيات ويرر جنت ويرر اهلته كرينه دلرسه
قدرتي يتوقادر دودخي بيورديكم وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِن شَيْءٍ فَحُكْمُهُ
إِلَى اللَّهِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

يعني يا محمد بولرشولرسنده كم سزبودين امرنده اختلافي ايدرسز حقي باطلي حقه سبب
ايدرسزاني بلمك لكه الله كاتبنه تفويض قلوك كرانك حقيقتني بلمك الله قشنده درسزم
بونسنلري ذكر ايدب بيان قلان بنم رتمدر كه كلي امرمزين اكا تفويض قلوب اندن يكا
اقبال قلدم طاعتله بوايتدن عاقللر اكليلركم دنيا ده ودين يانده يحادله قلمق كشي
خطابه التورمش تكم اولمجادله سبيله اهل دين مذهبلرندن ازدب يتمش اوچ
بولك اولدركم اولرك كلسي طاموله در الا بر يولوكي اجماقلقدر انلر اهل سنت
جماعتدر پس مؤمنلرك كركم اول اهل سنت مذهبنه كم امام ابوحنيفه اعتقاد
قلدوغندر اصحابيله طوتب الدن قويمه اولمخه انك اوزره سعي ايدن دنياده اختلاف
انمكي قويه ودخي بيورديكم فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُم مِّنْ
أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذْرَؤُكُمْ فِيهِ لَيْسَ
كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ يعني يا محمد شول اللهكم بن سزي
اكا دعوت ايدن دين اول بوبر لرك وكوكلرك خالقيدر ودخي اول اللهدر كه يرلرك
كندو نفسكوزدن ايركك ودشي يردب بر برينه چفت ايدرانو كمله نسلكوز چوغلدر
وقبيلكوز ارتوردر ودخي صغر كوزدن وقيونكوزدن ازكك ودشي يردب انلرك
نسلن چوغلدرمزه انلردن منفعت ارتوردر يني اول رحم قرن كوسي اچنه يردب
دنيايه كتوردرانك قدرتي كبي اكا هيچ نسنه بكدشيوقدر بولرك نه سويلدكلرن
ايشيدر ونه ايشلدكلرن كورر عملرنه كوره جزا قلورانك نظيري يوقدر زيرا اول
خالقدر دوكلي نسنه يلجي درلرسه قادر دركي درقبوميدر يوصفتلرندن
ارتوقدر اراقدر موجود دكلدر وطبيعه يردر معبود دكلدر طبيعي وعبادت
قلمق اولخالقه لايقدر هرفعلي محمود درويوكلي موجود دن اول مقصود در
انى قيوب ايروغه طپاه انك رحمتندن مطرود درويوندن صكره بيورديكم
لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ يعني يرلرك خزينه لري انك قدرتي النده در
كوكلردن ويرلردن نعمتلر بتورركه دلرسه رزقن بولر ويرر زيرا بلور كه انك
صلاحي اندن در اول جميع نسنه بلور پادشاهدر حكمدر هرخيرويه شفا اولحق

شرعتی اچورر ودخی بیورر ﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ﴾ يعنى يا محمد حق تعالى
سزه دين لرينى بردين اختيار ايدبانى سزه بيان ايلديكم اول دين اسلامدر
سزه انوكله اكرام قلدى اولدين در كم نوحه انوكله وصيت قلدى اول
توكه سنى اكا دعوت قله كندو دخى اولدين اوزره قايم طوره ودخى اولدين در كم
سكا وحى ايلدك كه خلق انده يكا دعوت قلاسن ودخى ابراهيم وموسايه
وعيسايه وصيت اندك كم اولدين اوزره محكم طورك توحيد يولنده
جفمك اول توحيد اوزره اختلاف قلوب دينده پراكنده اولمك دائك
عبادتنده اخلاص اوزره اولوك ودخى بيورديكم ﴿كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ
مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ يعنى اولوكلدى شول
توحيد اخلاصكم سزدن انلرى اكا دعوت ايدرسن دين اسلام اوزره جمع اولمك
اهل كتاب كبى دينكوزى اختلافله پراكنده قلمك دين سزدن اول انلره قتى زحمت
كلور اما الله تعالى كى دلرسه اول دينه كم لايق اسه اول دين اچون عاتى اختيار
ايدر واول دينده يكا كمه دلرسه هدايت ويرر ارشاد ايدر شول كمسيه كم دينه
رغبتى وارحق بيلمكده انك وكنمكى مقدر در ودخى بيورديكم ﴿وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ
وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ
مُرِيبٍ﴾ يعنى بومكه مشركلرى پراكنده اولوب دينلرن طعنه قلدلر
ودخى بو اهل كتاب دينلرن طعنه لرپراكنده قلمدلر الا محمد بولره ظاهر
حجتلر له كلدكدن صكره بو اهل كتابك كتابلرنى بحمدك كلكى
بيان اولدقدن صكره بولر نعتنى صفاتنى اوقيوب بلورلركم محمد حق رسولدر
دوكلى پيغمبرلرك ختمى در شول برمسه كندو اوغلنحقلرنى بلمكده نجسى شكلر
بوغسه محمدى بلمكده دخى آلمه يدى وليكن حسددن انكار اتدلر هوالرينه

اويدلر خبرده كلمشدركه هرسنه تك افتى وار دينك افتى هوالرزيرا غيرت
جاهليتدركم انلرى عادتدر ترك ايتمزدلر نتكم شمدى مسلمانلردخى
سنتى ترك ايدوب بونجه بدعت حرام اشلر اشلرلر محتلرى اول كافرلرحجتدر
كه انلرودن قالمزدر عادتدر اولى كلدى اشلرزيوكا نظر قلمزلركم بواش الله
فتنه وپيغمبرلرفتنه خشنودلى اشمديوخسه دكلدريا بواش صالحلردن
وليلردنى قالدى يوخسه ظالملردنى عادت قالدى اصلن بلمدن قرو محتلرله
بونجه فساد لرى وظلملرى اشلرلرعاقبت كندولرى الله هلاك عذابنه وعقابنه
اوغرديلر بوندن اونزوددكم حق تعالى بوايتده علم ازلده اكربو امتنه عذابلرده
قيامتده دكن تاخيرامتك تقديراولدوغى اولمسه شمدى بولن هلاكلك حكم
اولنوب اشلرى تمام اولوردى والا اول تقديردركه وقتنه كوبدر ودخى
شول كمسلركم انلره تورات وانجيل ويرلدى اولدلروكجن پيغمبرلردن صكره
اولور ودخى بو قرانه ظاهر شك ايدب كمان اجنده دراول هواى نفسه اويوب
پس حق تعالى بيورديكم ﴿فَلِذَٰلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ
وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا
وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ
يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ﴾ يعنى يا محمد سن بولرى اول
قرانه وتوحيده دعوت ايله اول سكا بيورلن ايش اوزره قايم اولوب
محكم طوريولرك هوالرنه وازولرنه اويغلى اولدكافرلراولهرسولى كندو
اتلرى ودد لرى دينده يلترديحق تعالى دخى رسولنه بوايتله حجت
كوتررى ديكه بن يا محمد ايمان كتوردم كرچكلدم بكا انان وهم
كتابه دخى بندن اوكمدن رسولدن انان كتابه دخى بن اكا امر اولندم كه سنرك
آدكوزده اول كلمه توحيد ايدب سزى اكا دعوت قلم كه اين سز لا اله الا الله
اكراوبرسكوز سعادت سزك اكراويمزسكوز بلوكم اولدنم دخى سزدن
دخى ريكوزدر سزك دينكوز سزه بزم دينمز بزه آرامزده حجت حاجت دكل

الله تعالى بزم وكلمه بزى قيامتده جمع ايليه اولدقت معلوم اولايله سزكم حق فنقدر
وباطل فنقدر كلوب مزك دنوب وراجع بزى الفهدن يكا درد دخى بيورديكم
وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يعنى
برنجه كشى اسلامه كلدكدن صكره طمع قلدلركم كروا وكلكى جاهليته دونه
حق تعالى كروبوايتى كوندردى وبرنجلر ديرلركه بوايت كلدوكى بويديكه بهق ديلر
ونصرانيلر كلوب رسول الله حجت قلدلركم بزم سزك كتابكزدن اوك كلدى
وبزم پيغمبر لرمز سزك پيغمبر كوردن اوك كلدى بزم ديمز سزك دينكوردن
خبر لودر الله تعالى انلره بوايتى كوندى بيورديكه سوزلركم حق تعالى دبيتده
مجتلر قيلورلر خلق اسلامه يكيردكدن صكره انلرك خصومتلرى باطلدر مجتلرى
مقبول دكلدر انلرك اوزرنه حق تعالى غضبى واردراندن اوترو كم حقده
اويليوب كندو عقللرينجه مكابره قلورلر دخى انلره اخرتده قتى عذابلر واردر
اولباطل خصومتلرندن اوترو ودخى بيورديكم اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ
بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ يعنى سزى وجود
كنورن الله درگه سزه كتاب اندردى حقى بيانه قلماغجون ودخى ميزان اندردى
اورتكوزمه عدل قودى بيورديكم عقللره انصاف ايله سزدخى بيورديكم احكامله
وحدودلره مطيع ومنقاد اولاسز بوجتلرى ترك ادب اخرته انكار ايتميه سز
نه بسنه يلدردى سكا يا محمد بو قيامت احوالنى اولكم اولدقلق كوفى يقين اولا
بجون بوكافرلر منازعه قيلوب انكار ايدرلر لركلمه توحيد
يولنه كرمزلر ودخى بيورديكم يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ
آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ
فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ يعنى اول كافرلر ديرلركم اول وعده
قلدغكوزكونه نه وقت وارلسردخبر ويرك اكر كرچكسكوز حق تعالى بيوردر
ايدر شولركم اول قيامت كوننده اوترى انكار ايدرلر ايمانلرى يوقدر بلزلر
كم اول كونك شدتى نجه درلستهزا ايدرلر تعجيل ايدرلر نه وقت اولور ديوطلب ايدرلر

امتا انلركم اكا اعتقادى وارا اول كونك كلمكندن قورقرلر يلورلركه اول قيامت
كلمك لكى يقين درحقدر اول ثواب وعقاب كونيدر وتراز ويله حساب كوندر
اهوالدن قتى در قاضى بتك العالمين محضرلرى زمانيلردر زندانى جهنمدر اندن
كرى انلرك يدكلرى زنجيرلردر ولباسلرى قطرانلردن طونلردر ايشلرى ويولداشلرى
يلانلر وعقربلردر اورتولرى دوشكلرى اوددر اولرى اودانى حق بلنلر اندن
قورقوب انى كچيجى واقع اولمدن يراق ايدرلركم اندن خلاص بولمكم اول كونه كمان
لرى اولان جدال وخصومتلورلر انلرا اول ضلالتده دوشوب حقدن اراق اولمشلردر
تيزاوله بلركم نه واقع اولسراكرانلردن برينك دنيا طلوسى التونى اولسه كندويى
قورتارمجون انى ويرسه يارين قيامت كوننده اول انده قبول اولنجق دكل اتا شمدى
يلكوزبركليله قورتلورانك قدرنى بلزلر وبوندن صكره حق تعالى كندو لطفنى
بيان قيلوب بيورديكم اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ
الْعَزِيزُ يعنى حق تعالى لطيفدر قتلرينه كيمه دلرسه رزق ويرر كافراولسون مسلم
اولسون عاصى اولسون مطيع اولسون دنيادن اجلنله هلاك قلمز انلرى هلاك
قيلمغله قوى وغالبكز دخى بلكلكم الله لطفنك قولرينه نهايتى يوقدر
دركن لرمركب واغلر قلم ويركوك اهلى يازجيلر اولسه انك لطفنك بيكده بيرت
يازوب دوكن ميلر وانك لطفندن برسى اولدركم هرقوله رزقنى اولنجيه دك
تربا وعورده ويرمدى كندو خزينه سنده كزلدى قرشوكرك اولدوغى قدر ويردى
بونى بويله قلدوغنده لطفلر وحكملر واردر زيرا هركشيه اولنجه نقديرا ولنان
رزقنى كلى ويرسه صغرحق يربولميدى بركشى بريلك رزقى كتوردقى يحاق
يربولماز بوخبر يلنن حاصلى زيره صغرحق يردخى بولسه وقت
اولميكم كمى چوريدى هلاك اولمدى يه حود اوغرى وحرامى كيدى كندو
رزقنه قالوب هلاك اولمدى دبردخى بوكم نه وقت اولكى معلوم اولميدى
كيجه كوندز لغمه ازيوب تشويشده اولميدى البته بورزقدوكيجه يين
اولورم ديو ودخى بربوكه عمرلرى شويله معطل كچيدى هيچ بر مصلحته اك
صوميلردى دنيا خراب اولوب معمور اولميدى پس عقلى اولنلركم

كندو بركندوده قيلوب غالب
اولوب خلقلله الندن الديكم

الله تعالینك لطفلرن فكر ايدوب دايم انك ذكرنه مشغول اولاكم اول لطيف زياده
لطف اشلدكلين اخرتده دخى لطفنى برله حسابيده وعفا يده قورتوب نجاتيايدى
روزى قله بوندن صكره دينانك ودينا طلبايدنلرك حصه سين واخرته طالب
اولنلرك فضيلتين بيان قلوب بيورديكم مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ
نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا
وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ يعنى هركمك كه طاعتلرنده وعبادتلرنده
مرادى اخرت سعادتى اولسه بن انك دنياده واخرتده مرادلرين بيرنه كتوروب
وددرجلرين حاصل قلورز امّا شول كمسنك عملرنده وسعيلرنده مرادى دنيا
حاصلى اولسه بن انكا دنياده شول عملكه التهجى اولسه هبآء منثورا اخرتده
انك ثوابى اولمز بولندن اوتورى دديكم رسولى كوبين مَنْ كَانَ نِيَّتُهُ جَمَعَ اللهُ
شَمْلَهُ يعنى هركمك كم عملرنده مرادى اخرت اولسه انك طاغلمش اشلرين جمع ايده
ويا يلغى انك كوكلنك ايچنده قلبى ويره اكا حق تعالى دلرده اولمز اومدوغى يردن رزقلندرر
امّا هركمك كم نيتى دنيا اولسه الله تعالى انك اشلرين پراكنده قلور ودرويش
لكى اكى كوزى اوكنده دكه قورتمز جهدايدوب وبشوره كلمز الاشول تقديراولمدغى
كلمز پس علقى اولان كرك كم دايم مرادى اخرت اوله وسعيى جهدى انوچيجون اوله
دولت يا قدر دلرسه اكى جهانده مراديره بوله امّا شول كمسكم اخرت ثوابين
مراده طالب اوله دنياده دخى محروم كم عاقبت ايندن الوردلرا خرت خوف اولدن قوت
اولوب كيدبطورر اكى سنده يله زيانكاردر نعوذ بالله منه ودخى الله تعالى بيورر
امْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ
وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
يعنى يا محمد بولرك بندن اوتروده دخى معبود لرمى وارديربولره بردين دخى دين
طريقين بيان ايدى ويردى شول نسنه دنكه حق تعالى انى بيورمدشدر ولى حقدر ديو
كتاب اندرمدى اكر اول علم ازله تقديراولمسه بوامتك عذابلرى اخرته تأخيراولندى
بولره تعجيل عقوبت دنياده اولمز بولره الروكى امتلرك كى دنياده عذاب اندرب هپ
هلاك اوليدى كه بدرستى ظالملره بزم قتمزده انجق عذابلرواركه انك نهايتى يوقدر

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ يعنى يا محمد
كورماسن اول ظالملرى قيامت كونده كه قصدلرنه ظلم ايدوب نه كتاپلرده ورسولمزه انكار
قلدقلرى اولخبيث باطل عملرلره عمرلرن جورتدقلرغايت قورقنجى كوراسن شول
نسنلريكم اشلدقلرحالده يودركم اول قورقدقلرى نسنيه واقع اولوب طورر لرخبرلرى يوق
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ
مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ يعنى انلركم بزه
ويزم رسولمزه ايمان كتوروب كرچك لدلر ويبورديغمز فرضلرى وقتيله ادا
قلوب ورسولمزك سنتلرينى يرنه كتوردقلرانلرك معاملرى ايچاق بوستانلرى
ايچنده بوجه كوشكلر اوزرنده التوندن وكمشدن تختلراوزرنده نكه ارزوايدب
دلرلر الله تعالى قتنده انلره حاصلدر دلودد لوكرامنلر وكوزلركورمدوكى
وقولغلرا شتمدكى نسنلر انلره مهيّا حاضردراولوسزيا شلة وزوالسزدر وتمّة
وسعزولسز بجمله دخى الله خشنود لغى ايلكم صوكنده عقاب يوق كلسى حق
تعالى دن قولارنه اولوفضلدركم قلوب يهج بركسه عمله بودولته مستحق اولمز
ودخى بيورديكم ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ
فِي الْقُرْبَى وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ شَكُورٌ يعنى شول ثوابلركم حق تعالى انى قولارنه مشتلر دنياده
كندو كلامياه اول قولاردركه كورکلوا عتقاد برله ايمان كتوروب عمل صالحه مشغول
اولدلرايت يا محمد يومكه اهلنه كم شول نسنكم بن انى سزه كتوروب بيان
ايلدم انوچيجون سزدن اجرومزد طلب قلمازين الا شونى استرمكه بزم قرابتمى
دوستلق قلوب انجتميه سزودخى شول عملكزيكم سوه سزكم سزى الله
يقين قلور زيرا هركمسكم ايو عملرو كورکلوخير لركتسه انسه برا ولسن
حسنه سيندن اوترو دنياده توفيقين ارتوروب واخرتده ثوابلرن ودرجلرن
زياده قلورز حق تعالى كناهلرندن عفوقلنلره غفوردرو نعمتنك شكرن
يرنه كتورنه شكرن قبول ايدرانى علمنه وعملنه كوره چوق ثوابلروبرر بس عاقل

اولنلر كركم اولمزدن اوك دلنده استغفاري جوغلده وكوكلنده بشيمانلغي ارتوره
اخلاصله عمله مشغول اولاكم محل قبوله واقع اولا الهي جهاد دولتي بيسر
قله ودخي بيورديكم امْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن
يَشَإِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ
بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ يعني بولرايدر محمد
بوسوزلري كندودن دوزد سويلر الله بيورغني تسنلر دكلدر ديرلر الله
تعالى بيورغني تسنلر انكار ايدرلر حق تعالى ايدر يا محمد اكر حق تعالى
دلسه سنك كوكلكي شويله صتليكم هيچ بولرك سوزلرندن سنك كوكلكه
برنرسه شبهه ومشقت ايرميه وجميع باطلري هلاك ايدب محو ايليه
ودين اسلامكه حقدر انى ظهوره كتورب اشكاره قيله كندوكلامييله
كه قرآندر دخي نصرتيله كه اول عالمدر محمدك كوكلنكي قوي قويي بيلور و
كافرلرك كوكلنكي يلانلي قلرندن دخي بلورهر برينك نيتنه كورهجزاسين
قلور ودخي بيورديكم وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُوا
عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ يعني اول الله در كم
قولمزدن اخلاصله وكوركلوندن امتله اولان توبلرن قبول ايدوب
توبه دن اوك اشلدكلري كناهلرني عفو ايدب باغشلر وبولرك نه اشلدكلرين
هپ بلور خيرنه خيرو شرنه شر جزاسن ويرر پس بلكم توبه اكي قسمه
اورتر دربري شركدن توبه در كم اول كافرلرك غزدن دونوب ايمانه كله
وبرقسم دخي شركدن غيري كناهلردن توبه قله بودخي اكي قسمدر بركناه اولدر
كه كندويله الله اراسنده اولانماز وزكات وحج ورمضان اوروجي طوتمق
بونلري اشلمك بولرك توبسي كرواد مكدر همان استغفار له دكل بلكي اجمك
وزنا قلمق ووعديه مخالفت قلمق دخي بولرم بكزرنه وارسه بونلر اخلاصله
توبه قلمق ايله عفو اولنورلر اما اول كناهكه اندن برقول حقي متعلق اولنورسا ولا
اول حلا للق دلميجه قبول اولنمز غيبت كبي يالان كبي بهتان كبي يه حود بركسنك
عرضن يقمق وسوكمك كبي به كوجله يه اوغرلغله مالن يمك كبي بولرك كلسنده

حلا للق دلميجه قبول اولمز باقيس بوكا قياس ايليه محمد بن مطرفدن روايتدر
ايدر كم بعض كتب منزله كوردم كه حق تعالى ايدر اى واى نه عجبدر بوادم
اوغلني كه بركناه اشلر بيلوركه بنده اركي تركناه بركز لغزكمسه يوقدر دونر اوله
كناهنده استغفار ايدر بن انى برلغارده اول كناهي ترك نه رحمتمدن اميدنده
كسرمونه كناهنده واز كلور قرشو اشلدكجه توبه ايدر با فرشتلرم بن سزي
طانق طوتدم كه اول قولمي بركز لغادم اميدي بوكناهي بوقرشو اشلدكجه توبه ايدر
ديدوكي بودكلكه اول توبه دللله اوله كوكلنده اخلاصله اوليه دخي اول ايرلغيه
اولخود اصلا قبول دكل بلكه انك كبي توبه اول اشلدوكي كناهنده دخي اولو
كناهلر كادخي توبه كرك مرادي اول توبه دن ارتوق صميمه كروا ول كناهه
دونيه اتباعي هوا ونفس وشيطان اكي غالب اولوب كروده وندره اولدخي بشيمان
بيوب كروصدقله توبه ايليه كه فهم ايليه كه شيطان سني بوسوزله غروره
برقسمدر ودخي حق تعالى بيورديكم وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
يعني حق تعالى دعالرن قبول ايدب نده لكلري وارسه ويرر شول كمسلر اكم
الله اعتقادلرن كوركلوايدب صالح عملر اشلدلر ودخي انلرك لكلري
اوزرنه فضليله زياده قلور ثوابلرن واجماقده درجلرن ارتورر اما
كافرلردن عذاب تخفيف اولنمز ودخي بيورديكم وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ
لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ
بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ يعني اكر حق تعالى قولرينك كلسنه بومال
ورزقي بول قلي ويرسه هيچ اشلمدن نعمتلر حاضر ويرلسه كلي هپ طاغي
اولوب عاصي اولرادي لكن هربرينه شول صلاحي قدر يول ادي ويرر امتا
امام ابو الليث وسفيان ثوري ابراهيمدن بوايت معتمددر ايله روايت
قلدلركم اكر حق تعالى هيچ كسبسز ايمدن قوللره رزق ويرسدي مجموعي فارغ اولوب
يريوزنده فساد قالمردي هيچ بركسه خيره آل صونمييدي لكن بولرك هر
برنه يردر لوكسبه مشغول قلدي انوكله اكلنوب فساد اشلردت

یعلنلر اما یوکسیه دخی اعتقاد قلمامقدن اوج مرتبسی وار اکسی یاطل بری حق اول
بری بودر کم رزقم کسیمدن دیو اعتقاد ایده اللهی اوندن بوکمزدن زیرا رزق کندو فعلندن
کورمش اولور وبرد خی بودر کم رزقم اللهدندر وهم کسیمدن دردیه بویله اعتقاد ایدن
مشرک اولور زیرا کندو فعلن اللهه شریک قلمش اولور رزق حاصل اتمکده بو اکی اعتقاد
یاطلدر اما اولکه حق اعتقاد دراولدرکه رزاق اللهدر قادر در دیکدن اشلمدن رزق ویره
لیکن هر نسنیه برسبب قومشدر بو بنده ورشدکم دخی برسببدر رزق ویره اللهدر دیو یله
اعتقاد ایدن خالص مؤمندر پس حق تعالی قولدرنك حالنی کورجدر یعنی حق تعالی ایکی
دخی یاوزی دخی بلور باطل اعتقادی اولنی دخی بلور هر بریك فعلنه کوره یارین جزاسن
ویرر ودخی بیورر بیکم وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا
وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ یعنی سزه رزق ویرن اول اللهدر
کم رزق اسبابلرن برلویرنجه دوزمشدر کم انلردن بری یغمور درکوکدن یره
یغمور یاعذب انواع انجدن سزه نعمتلری بردن وانجدن سزه بتورکم انلری بیوب
شکرن یرنه کتوره سزدخی سبحانك شکرتده قاصر اولمه سزاول نعمتلرك قدرنه
بلمسکز اول یغمور کم انك اسبابندن درانی حیس ایدبسطوتریره اندن سزاول نعمتلرك
آزبتور دیکه انك قدرنه بلوب اندن یکا یوز طوتوب اکا تضرع ایلیه یلوارلر تا
اکا دکن کم امیدلری کسلوب نا امیدقالمرا ومیلرکه یولره یغمور ویرمه کرواول
اللهدرکه امیدلری کسلدکدن صکره اول یغموره ولی حاکم اولدرقوشوقتده
کرك اولدخی یغمور اندرر اکا لایقدرکه اول عطا لرندن اوتروحمد وثنا قیله
فضل براوله احسانه یاهم قولدرنه عامدر ودخی بیورر بیکه وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَى جَمْعِهِمْ
إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ یعنی حق تعالی نك وحدانیتی وکمال قدرتی نشانلرنك
بری یوکه یوکی کلر ویرلری یرا دلمقدر دخی بوکی نك ایچنده یاشادلن مخلوقدر
کم حرکت ایدرلر زیرا یوکی کوکلرا کی اولو مخلوقدرکه انی یرتمغه نه آدم
اوغلنك قدرتی یترونه ایروغك پس اول اللهدرکه یوعظمتله وقدرتله
یولری فنایه ویره دفنا قلدقدن صکره کروحیوده کتوریب جمع اتمکه دخی قادردر

عجزی یوقدر پس کافرلر یوقدرته نظر قلمزلرمی کم یوبعثه انکار ایدرلر حشر نشر یوقدر دیرلر
بوندن صکره انی بلدردیکه کتیبه هر کلورسه کندو فعلندن کلورتا کافی بلوب انصاف
ایده لر شیطان کبی شر اشلیوب اللهدندر دیه لرجبر اعلمندن اولمیلر کندو اختیار
لرندن بلوب استغفاره مشغول اولرتکم حق تعالی بیورمش وَمَا أَصَابَكُمْ
مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ
وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا نَصِيرٍ یعنی برمعصیت کم سزك نفسکوزه وما لکوزه ایرشور اول
سزك یاوزعملکوزدن ومعصیتلرشلدکلرکز ایرشور کم دیباده انك عفو بیورد
امتا انك چوغنی عفو ایدر فضلیله عقوبت اتمز امیرالمؤمنین رضی الله عنه کرم
وجهه ایدردیا قوم رسول اوزرنه اتن ایتلرك کی امید طوتحق ایت تنقدر
سزه خبرویرینمی دللرکه بلی خبرویر بوایتی اوقودی انلرك اوزرنه دیردیکه کلی
معصیتلرکم آدم اوغلانته ایرشور هپکندو نفسلرندندرکه کسب اتدلرکه کناهدن
ایرد امتا حق تعالی تك عفو اتمك کی چوقدرکه حق تعالی عفو ایدب دیباده عقوبت
قلمدی اول اللهکروجودمزدکایدب اکرام ایدرایدن اول عفو اتدوکندی اخرتده کرو
عقوبت قله ضحاکدن روایتدرکه بیوردی هیچ برکمسه اولمیه که قرآن اوکرنه
الا اولدخی کناه شیرندندر اولدخی بوسوزاوزرنه بوایتی اوقدی پس نه معصیت
اولکم اولرقرآن اوقمقدن دخی اولو معصیت اولمه جق حق تعالی سزه دلسکم
اولکناهلردن اوترو جزا وعقوبت قلاسزاکا قادردکلسزانك عذابن منع ایده
سزالتنه اولسزه جزاسن ایدر یعنی اللهدن غری سزك برولیکوز یوقدر
کم الله عذابندن صقلیه لی منع ایده الاسکزکم الله تعالی رحم ایلیه ودخی بیورر بیکم
وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ
فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ یعنی حق تعالی نك وحدانیتی وقدرتی نشانلرنك
برسی دخی بودرکم کمیلری طاغ کبی صواوزره سیر اتدرر سهل مدت ایچنده
براقلیمدن براقلیمه ایرکورر اکر دلرسه اول کمیی صوده ساکن اوله صواوزرنده

طولنوب بطوره زمانلرکه دپرنکه مجالی اولمیه کمستك اتدی کلمز که اولیلی
کتوروب اول کیمی بوردی باخود یلسز اولدیغی لرواتله بونستلر ایچنده دخی نشانلر
وارحق تعالیدن برلکنه شول کمسلره کم انك طاعتنه صبر ایدوب ایدوب نعمتلرینه
شکر ایتمز لاشول کمسکم انك الله ایمانی وارد رعقلی اولنلر بو عجایب مصنوعاتدن
عبرت الوب صانعك کمال قدرتن اکلیه بله کعبادت اولنمغه اول لایقدر
دایم انك عبادتنده اولوب صبر ایلیه ودخی بیوردیکم اَوَ یُوبِقْهُنَّ بِمَا
کَسَبُوا وَیَعْفُ عَنْ کَثِیرٍ وَیَعْلَمَ الَّذِینَ یُجَادِلُونَ فِی آیَاتِنَا
مَا لَهُمْ مِنْ مَحِیصٍ یعنی دلرسه حق تعالی اولکیلرك هلاك قیلمه
اولکناهلرشتدن کیسایدوب قوتدلر یونه طیدلر شرك کتوردلر الله تعالی
حقنده لایق اولمیان سوزلری سویلدلر اما کرم لطفی برله انلرك چوغندن کرم
عفو ایدر انلرك فعلنه کورم قلمز کندو فضلنه وکرمنه لایق اشلر ودخی حق
تعالی عالمدر بلور کم انك کتابنه تکذیب ایدیب مجادله قیلورقلنلر کملردر بچان
دلسه حق تعالی که انلرك هلاك قیلمه هیچ برکسه یو قدر که اول حقارتدن انلرك
صقلیوب عزیز قیلمه پس اول عزیز قلدوغی کمسه ذلیل قیلمز اولذلیل قلدوغی
کمسه عزیز قیلمز معز ومذل اولدرکم نه دلرسه اشلر فدرتی کاملدر مانعی یوقدر
ودخی بیوردیکم وَمَا أُوتِیتُمْ مِنْ شَیْءٍ فَمَتَاعُ الْحَیَاةِ الدُّنْیَا
وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَیْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِینَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ یَتَوَکَّلُونَ
یعنی شول نسنکم سزه ویرلدی اول برقاچ کون اکلوزده دنیا منفعتی درکه
کروبوق اولسه اما شول نسنکم اول الله قتنده درآخرت کرامتلری وابدی
سعادتلر اول خیرلودر وباقیدر شول کمسلرکم اللهه ایمان کتوروب شرك کدن
ومعصیتدن صاقندلر الله امرینه کتورمکه مشغول اولوب کندو اشلرنده
اکابر اصرلدلرکم قول قوللغنده کرك قولك اکسوکن مولی قیوردیچه انلر ایله
اعتقادقلدلر حق تعالی دخی جمیع مهماتلرنده یونه کتوردی اول سعی ایدوب
دوردشنلردن انلره دخی زیاده فضل واحسان قلدی ودخی بیوردیکم
وَالَّذِینَ یَجْتَنِبُونَ کَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ

یغفرون

یَغْفِرُونَ یعنی اول آخرت دولتلری وعزتلری ودخی شول مؤمنلره
خیرلودرکم انلر دنیاده شول کناهلردن اراق اولوب قاچدلرکه حد لازم
اولوردی وآخرتده عذاب اولور ودخی قچمن برکمسه غضب قیلسه اول غضبلو نی بوذب
اتدن عفو ایدرلر اتدن انتقام طلب ایتمزلر ودخی بیوردی وَالَّذِینَ اسْتَجَابُوا
لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَیْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
یُنْفِقُونَ یعنی اول باقی سعادتلر وابدی کرامتلردخی شول کمسلره درکم
انلر اوریلری دعوت قلدوغی عبادته اجابت ایدیب مطیع اولدلر وبیوردوغی
نمازلری وقتیله ادا قلدلر وقچمن براش اشلمك حاجت اولسه بریرنه طانشوب
اشلر کندو فکریله اکتفا قلمدلردخی بزانلره رزق ایدیب ویردکمز نعمتلردن
بزم رضامز اولدوغی یولده خرج ایدلر هوای نفسه مخالفت قیلدلر ودخی بیوردیکم
وَالَّذِینَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْیُ هُمْ یَنْتَصِرُونَ یعنی اول الله قتنده خیرلو
مقاملر وکرامتلردخی شولرکدرکم قچمن انلره برکسه ظلم ایرشدیرسه
انلر عدل ایدیب انصاف برله قصاص ایدیب انتقامه قادر کن دخی سوذ لوکم
عفو ایدرلر پس عفولی اولنلر اکلرکم بو نسنلر کلی مکارم اخلاقدندرکه رسولم
انو کله خلق لنمغه بیوردی مؤمن اولان بو خلقلری کندویه حاصل قلوب ابدی
فلاحه اولسه ودخی بیوردیکم وَجَزَاءُ سَیِّئَةٍ سَیِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا یُحِبُّ الظَّالِمِینَ یعنی هرکمسکم دلرسه
کندویه برزحمت ایرکورده کشیسه اولدخی مکافاتین قیلمه کرك اولکندویه نه
مقدار قلدیسه اولدخی اومقدار قیلمه امدی بوقدر رعایت قیلمق فتی شکل اولور
اندن اوترو دیکم هرکسه اولظالمدن عفو ایتسه اول عفوله انی صلاحه
کتورسه انك اجری الله اوزرنه درآخرتده ویره کندو وعده سیله بدرستی
حق تعالی ظالملری سوزمادامکه ظلم اوزرنه اولدلرامما قچمن توبه قیلسلر کرم
اللهه دونسلر الله انلری سوز تایبلردن اولورلر زیرا ایمان اسلمدن روایتدر
که بولراوح طایفه دد بربولوکی مدینه دراکی بولوکی مکه دراول اکی بولوکدن
بریسنك عادتلری عفو ایدیب صبر قلمقدر وبربولوکی انتقام طلب ایتمکدر

اول اولكه ايتكه والذين استجابوا لربهم اول مدينه كلرحقنده اندى يوايتلكم والذين اذا اصابهم
ايتدراتا انلركم صبر ايدب عفو ايدرلردى انلرك حقنده بوايت اندى الله تعالى انلره
عظيتيله ثنا قلدى بيوردى يكه فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ يعنى انلركم
كندولره ظلم ايدرلر انلرك حقنده دربوايت إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ
النَّاسَ روايت قلندىكه ابوبكر صديق رضى الله عنه رسول قتنده اوتوردى سنا قتلرده
بركشى اكا سوكردى ابوبكر طمزدى رسول دخى سكوت ايدب تبسم قلوردى بشلدى
ابوبكر دخى اول سنا قته جواب ويره رسول عليه السلام طرو كلدى كيدى ابوبكر
اردنجه وارهدى ديكم يارسول الله مادامكه اول بكا سوكردى سن اوتوردك
چونكه بن جواب ويرين ددم طوريب كيدك سبب نه ايدى رسول عليه السلام بيوردىكم
اول سكا سوكركن بر فرشته اكا جواب ويرردى
چون سن جوابه باشلدك اول فرشته طوردى كيدى بر شيطان يرنه كلدى بن بريده
اوتورمازنكه اندن شيطان حاضر اولهاول وقت بوايت اندىكم فَمَنْ عَفَى
وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ودخى محمد بن منكدر دن روايتدر قيامت كونتده
بر قغرجى قغره ايدكم هركمك كم الله قتنده حقى وارطوكله كم دنياده كندولرى ظلم
ايتدكلرى عفو ايدب اصلاح ايدرلردى بوندن صكره بيوردىكم وَلَمَنِ انْتَصَرَ
بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ يعنى شول كمسلركم
كندولره ظلم اولندقدن صكره عدل ايدب قصاص اندرلر حقلرنده الدلرشول
يرده كم قصاص حلال اوليه اول يرده ظلم ايتمك روا دكلدر يعنى بركمسه بركمسيه
لعنت قلدى يا بروجمله سوكدى اول لعنته وسوكولمكه لايق دكلدر اندى اما
ظلم يوندن اولدى اولدخى وبيه كم بن دخى انتقام ايدوب اكا لعنت ايدرين
ياسوكين زيرا ظلم مقابلسنده كروظلم ايتمك حلال ايتمك روا دكلدر بلكه عفو
ايتمك اولى در زيرا وقت اولهكم اندن ارتق وراسن بوكز انك حقى سنك
اوزركن اولاسن خصم اولجهكن مظلوملكن ظالم اولاسن ودخى حق
تعالى بيوردىكم إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ يعنى

اثم وكناه طريقنه باغى اولوب مخالف اشلر اولر سعيلرى دايم فساد اشلرده
اوله عذابك كى ايجدجسى انلره حاصلدر ودخى بيوردىكه وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ
إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ يعنى هركمسكم كندويه ظلم اتدكلرنه عفو
ايدب اندن كچسه بوصبر ايدب عفو ايتمك اشلرك اولوسيدر عقلى اولنلر بو
ايتلر معتبر دن خلق اوكرنوب عفو ايتمكى عادت طوتر وصبرى كندويه پيشه
قلورخلقك زحمتن كوتورر وكمسيه زحمت اتمز حق تعالى تك ثنا سنه
لايق اولوب انك جوارنده فوز وسعادت بولور وبوندن صكره بيوردىكم
وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا
رَأَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ يعنى هركمسيكم
حق تعالى محذول لقله اكا هدايت قيوسن اجميه انى شول خلقله ظلم ايتمك
حالنده قويه ايرق انلك برقرينى ومعينى يوقدركم انى حق دين اوزره ارشاد ايده
حق تعالى اندن توفيقى الوب خذلان ايجنده قورا اندن صكره يارن قيامت
كونتده كوراسن يا محمد اول ظالملرى وعاصيلرى قچنكم اول عذابى كوزلريله
كوره لر ديه لركم بجا هيچ يره برچاره اولمكم دنوب كروا ولدنيايه واره وز
سكا ايمان كتوروب كوركوعملر قلا وزيس اولوقت برمنى قالمركم اولمقلغى
محال اولا عقلى اولان سنمدى اول ارزو يى ايدر جكن فرصت الدن يكن نه ايدجكسه
ايتسون ايله طوتسونكم اولحاله واقع اولدى اول ارزو يى قلدى ولكن يرنه كتورب
انى دنياية كروكتوردلر كوره لركم نه بها درلق ايدرا كر اولدعوا سنده يالان
دكولسه ودخى بيوردىكم وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ
مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ يعنى يا محمد كوراسن اول ظالملرى
كه سوره لرطاموا وزره شول حالتده كم غايت قورقولرندن وغايت اوتندقلرندن
خوروو مقهور باشلرى اشغه زيرا يوزلرى اوزره سورنورلر بلكم كوكلرى
ايله اوغورلين وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُقِيمٍ
يعنى قيامت كونتده اول مؤمنلر اول مظلوملردىه لركم بردستى حيقتا زيانكار

شول كمسلردركم كندو نفسلرنه واهل لرنده زيانكار اولدلر مسلمانلره ظلم ايدنلر قدري
حسنا تلري اولظلم اتدكلري كشيلرك دفترلرينه يازلدي كندولر مفلس قالوب
جهنمي اولديلر اهللري عيالري اكا بله قرشوب ظلمله معاون اولدلر اكاه اولك
كم حقيقتا ظالملرك ايام عذاب ايچنده اولور حق تعالى بوكلامي بيان قلدوغندن مراد
بواولهكم مظلوملر ظالملركم اولظالملرحالى نته اولسون صبر ايدب تحمل قلالركندولر
دخي اول ظلملرك آلوزيلركم انلره واقع اولان بولن دخي واقع اولاحق تعالى انك
قولللرنه غايت عنايتي اولدوغندن دركه تنبيه ايدب بلدررتاكم صكره حسرت
يمياسلر ودخي بيورديكم وَمَا كَانَ لَهُم مِّنْ أَوْلِيَاءَ يَنصُرُونَهُم
مِّن دُونِ اللَّهِ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن سَبِيلٍ يعني قيامت كونده
برمكسه بوقدركم الله دن قوتي بولنه نصرت ايدب عذابدن قورتره بوسوزله
حق تعالى اكا تنبيه ايدركم شديده الله دن غيرينك كندويه دوستلغن ترك
ايده كم بنيادي بوقدر شول اوردجك اوي كبي بيلماسي دخي يقلماسي نيز جك
اولور فايده سي يوقدر هركم الله دوستلغن ترك ايدب اندن غيري دوست
طوتدي اولضلال وكمراه اولور هركسيكم هدايت بولنده ضلالت بولنه براغه
اكا ايرق هدايت بولنه كم كيرمكه چاره ودليل بولنمز سعادت اكاكم حق
تعالى اكا هدايت بولنه توفيق ويرب كندوخدمتنه لايق قلدي ودخي
بيورديكم اِسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُ
مِنَ اللَّهِ مَا لَكُم مِّن مَّلْجَإٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّن نَّكِيرٍ
يعني اجابت ايدوك اول ركون دعوتنه كم سزي ايمانه وطاعتنه قوز رسول
كون كلمزدن اوكندكه تمني قلوب بنيايه كلمكي ارزوايده سن چاره اوليه ودخي
اول كون كلمزدن اوكدن الله دن غيري كله كمسه اني دفع ايتمكه چاره بولميه
ودخي اول كون سزه عذابيده اوكدن قچوب صغنجي يروبر صغليجي يربولنميه و
دخي دوندره عقلي اولان اول كون واقع اولمدن شميديدن كروكندويه الله دن
وانك طاعتني صغنجاق ايتنه كم يارن انك يخاتنه سبب اولمه ويوندن صكره
بيورديكم فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنْ

عليك

عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ يعني يا محمد بومكه كافرلري اكر بزم دعوتمزدن اعراض
ايدب ايمانه كلمزلرسه بزم امرمزه مطيع اولمزلرسه سن طار لغمه كم بزستي
بولنك اوزرنه صغليجي كوندرمدك كم البتده بولري ايمانه كتوره سن وسكا
واجب كل الاكمكه شولكم بزم خبرمزدر بولره ابرشدرماسن باقي حسابلري بزم
اوزرمزه درودخي بيورديكم وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنسَانَ مِنَّا رَحْمَةً
فَرِحَ بِهَا وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنسَانَ
كَفُورٌ يعني بزكم بوادم اوغلنلرنه انواع درلو نعمتلر ابرشدررز بزم قتمزدن
اولرانوكله شادا ولوب بيلوندجكن بلزهواي نفسه اويوب بزم طاعتمزي
ترك ايدر مخالفت يوللرنه سكردب اولبزويردكمز نعمتي اوندرسكرده يرنه
كتورهرز ترك ايدرلما قحز بولره برزحمت وبرقتلق ايرشسه كندولرا شلدكلري
كناه شرندن كوراسن هپ بوادم اوغلنلري بزم نعمتمزه كافراولورلر بزدن
دل اوزادب بنه دلرلرسه قيلورلر نعمت وقتنده بزه شكرايلمزلر بوايات دخي اكا
اشارت قيلوركم عقلي اولان نعمت اله كرجك فسادلن دوشميه ويرمصيبت
ايرجك صبرايدب الله دن كمسيه هيچ شكايت قلميه ايمان مقتضاسي ومؤمن
صفتي بودركم بويله اوله ودخي بيورردي وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَن يَشَاءُ إِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَن يَشَاءُ
الذُّكُورَ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَاثًا وَيَجْعَلُ
مَن يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ بوايتده حق تعالى كندونك
عظمتن وبايلغن ذكرايدر وقوللرونك عاجزلغن وكندونك قوللرن
احسانن وعطالرن بيان قلوربيورركم يرلرو كوكلر ملكي هپ الله نخصوص
كمسنك انده شركتي يوقدر قادردر بوكلمسنه قدرتي بتدنرلرسه يرادرصورت
اوزره دلرسه وجوده كتورركه دلرسه نسلندن قزعطا قلوب ويررا چلرنده
هيچ برادا وغلن يوق وبرنجلرنه هم اراوغلان هم قزاكسن بلعطا قلور
وبرنجلرك رحمتي عقيم قلوب نه اراويرر ونه قزويرراول پادشاه عليمدر
هركشيه نه سنه صلاح اولور اكا كوره ويرر بوتسلراوزرته دخي قادردر

نه دلرسه راشلر مانعی یوقدر ودخی بیورديکم وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ
اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ
مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ بوآيت ايمان لكنه سبب بودركم يهود ديلر
كلوب رسوله دللركم بخون اول الله سكا سويلر ياسكا نظر ايلر نتكم موسايه سويلدى
اكر كرچك پيغمبر اساك كرك بولر اولديى حق تعالى بيورديكم هيچ برادم اوغلنى يوقدر
كم حق تعالى انوكله سويلشه الاكلام وحيله دريعنى الهام ايله دوقى لعنه
براو از اشيدلور اول انى فهم ايب اكلردخى انك مقتضاسنجه عمل ايدر
وبوجايزدكل كه حق تعالى يوزه يوز اشكاره عيان دينياده كمسيله سوز سويلشه
ياخود حجاب ارقه دن سويلشور نتكم موسايله سويلشدى اغاج ارقه دن يا خود
جبرائيل كوندرر كلور انك وحيينى اوقورا ول انى بلوب عمله مشغول اولور حق
تعالى على وجه كمدر ايله حكم ايلديكه هيچ كمسه انى دنياده كورمه يه انوكله عيان
مواجهه اوله سوز سويلشه ودخى حكمدر ايله حكم ايلديكه هيچ كمسه انى دنياده
كوريبه وانوكله عنان كلمى قلميه ودخى بيورديكم وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا
الْإِيمَانُ وَلَٰكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ
عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ يعنى يا
محمد كروانجيلين سكا جبرائيل كوندرديك بزم امرمزله يا خود قرانله
امام قيظى ايدر روح دديكلرى اولدركه بوجسملرانك ايله حيات بولور
حق تعالى قرانه دخى روح ددى زيرا بوتكله جهلدن وكفردن اولمندن
حيات بولور لرودخى يا محمد بزسكا قرانى وحى اترزدن اوك سزنه
قرانى اوقمق بلوردك ونه ايمان بلوردك يعنى بوخلقى ايمانه دعوت
اتمك كرك انى دخى بلمزدك ليكن بز قرانى جبرائيللله سكا ايندردك كم
اول قران نوردر ضيادر كشى كورلكدن قورتولى اكا بيان قلور
شول كمسكم هدايت بولمغه اهل اوله بزاول قرانله اكا توفيق ويروب
هدايته كتورز بدرستى سن بوخلقى دين اسلامه دعوت قلورسن

انحق هدايت ويروب يوله كتورمه بزدن وبوندن صكره سيورمه ى صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ يعنى سن اولرى شول الله يولنه
دعوت قلورسن يرلركوكلر اينجه كلى نه وارسه انكدر دوكلى اشلرك عاقبتى اندن يكاهد
دونكدر عقلى اولنلر كركدركم الله سه كيدن طغرو يول اوزره قدمنى محكم باصوب طاعت و
عبادت از وغن بلسنده كورمه تاكه اول حضرت قدسه ايرب سعادت تخشه وتوره متنعم اوله

سورة الزخرف مكية وهى ثمانون وست ايات

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

حم وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ حم معنسن يوقدر اكى سوزده بيان قلدق تكرار حاجت دكل
اكا نظر ايليه سن يلمسن امتاوالكتاب المبين يعنى بزاندردك بركتابكه اول كتاب
بيان ايدر هدايت يولنى از غونلق بولندن دخى هرنيه كم احتياج وارحلالدن وحرامدن
كم انى بلالر كلسن بوكتاب ايجنده بيان قلدركم انى بلالر ودخى بيورديكم إِنَّا جَعَلْنَاهُ
قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ يعنى حق تعالى اندايجر بيورد
كم بوكتاب مبين حقيقون بزجبرائيل اندرب بوقرانى وصف ايب بيان قلدق عرب دلى
اوزره تاكه انى ايشدب اوله كه فهم ايب معنسن اكليا سزاكر ايرق دلى اوزره بيان
اندرسوز انى فهم ايده مزدكورزكه دلكورجه اندردك اكليا سزجنكر قالميه ودخى
بيورديكم اكر سزبوقرانى يلانلرسكوز اكا نقص بوقمكه اولبزم قتمزده لوح محفوظده
صفلنمشدر يوجه درشريفدر محكمدر اكا باطل قرشمز حكيمدر يعنى حلالكدخى حرامك
حكمن دخى محكم قلمشدر تبديل اولمق دكل بوكتاب دوكلى كتابلرا وزره حكيمدر كم انلرك
حكمن بوزدى اتا بونك حكمى يا قيمت قيامته دكن بوحلال قلدوغى حرامه دونمز وحرام
قلدوغى حلاله دونمز برمكسنه يوحرام قلدوغنه حلال ايا خود حلال قلدوغنه حرام دسه
مجموع علما اتفاقيله كافراولور انلردوكى حسنات باطل اولور عودتى بيوش اولور مؤمن
اولان كرك كم بوتدن احتراز ايده ودخى بيورديكم أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ
صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفِينَ يعنى سزه وحى اندرب امر ونهى اتمكدن
وسزى عذابله قورقوتمكدن بالكليه ترك ايب اعراضمى ايده لم بوتكله كم سز
بزك اتمكده مسرف اولوب حدن كجكوز يعنى البتده سزه انذار ايدوب

يعنى

قرطبى

يرلرى سزه دوشك قلى ويردى اوزرنده رسولمصالحلركوز سعى ايدب منتفع اولمه سزه
دخى سزه اول برايچنده شهردن شهره وكويدن كويه يولكرايدكيه ويردى تاكه انى بلوب
اول مقصوده ارمه ايرشوب هدايت يولنه كرمه سزه محتاج قيلمه وكن بلدر مكجون
بيورديكم وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا
كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ يعنى اول سزه انعام ايدن منعم اولدركه كوكلردن
وزمينه مقدار له صولر انزال ايدن اول صويله يرى احيا ايدب اولمش يرلرى
ديركورر اوت يوغكن قوريوب كمشكن انواع تازه اوتلر بتورر وچچكلر ايله
طاغلرى وياز يلرى وباغلرى وبجكلرى بزه پس آخرنه بجون انكار ايدن سزه نزك اول
سنلر يكوزدن دريلوب قوپمق دخى انجلين در وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا
وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ يعنى اول الله در كم
سزه جون انواع درلو اوتلر وحيوانلر يرتدى سزه جون قيون وصغير يرتديكه انلرك
هرنسنه سيله منفعت طوتاسز وجيوانلر يرتديكه بنه سزه دخى بيورديكم لِتَسْتَوُوا
عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا
سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ اول الله تعالى
سزه رحمه لرا تلر قترلر يرادى ويردى كه سزانلرك اوزرلرينه بنوب نعام دولنوب
اوتورسكوز اول نعمتك قدرنه بلوب سزه نعمت ويرن ربكوزى اكا سزدخى ديه سز
كه يزتنزيه ايدرز لازم اول پادشاهكم بوحيوانلرى بزه مسخر ومنقاد قلدى كه بزيه
دلرسوز بنوب كه بزه اول فضل برله بزه مسخر قلسه بزم بوكا طاقتمز يتمز كم كندوزمزه
مطيع قليدق دخى بوكا مالك اولوب تصرف قليدق وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ
عاقبت بزدخى آخرته اول ريمزدن يكا دونجى بوز كلمز انك نخلو قيوز خالقمز اولدر
يدرستى روايت قلورعثمان بن اسود مجاهددن كه بيورمش بن كشى طواره بنسه
ديه كم بسم الله الرحمن الرحيم اكر بويله دمسه شيطان انك اردنه بنه دخى اكسره
براورر اكر اول كشى ازلمق بلورسه شيطان اكا ازله ديو قيدورى ويرر انى ازلدر
واكر ازلمق بلمزسه ايدر سويله يعنى باطل سوزلر بلنيوب هرزه لرسويلدر ودخى
على بن ابى ربيعه ايدر بركون حضرت عليه برطواره ارتلشدم تجتكم بنكله ايغن

تورقودوز ايوا شلر بيورب بيا مزا شلردن بغز اوله كم برانصافره كلوب كندوكوزى
دينو سزه سزوالاخرتده اولدوقدقتى انرى ظاهر اولسه عيان كوره سزهذا مثله حسرت
بيه سزكم منفعت قليه ودخى بيورديكم وَكَم أَرْسَلْنَا مِن نَّبِيٍّ فِي
الْأَوَّلِينَ يعنى بزچه پيغمبر كوندردك ايلر وكلر ايچنه نتكم سنى كوندردك بو
قومك ايچنه سنى بزچه انلره ايجدر لرسه اول امتلردخى پيغمبر لرنى ايله ايجدر لردى
وكوكلوكه طوار كلوب ملول اولمه بزم سنتمز ايله اولمشدر كم هرايرايراهيمك پرغرودى
وارو هرموسانك پرفرعونى وارسنك دخى ابوجهلك وارالبته هرپرصالحك
برد شمنى اولسه كرك تاكم اول انك ايذاسنه صبر ايدوب تحمل قلدقجه بزم قتمزده تقرر
ارتر ومرتبه يوجلود ودخى بيورديكم وَمَا يَأْتِيهِم مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ يعنى برپيغمر كلدى اول امتلر كم الا انلرانى استهزايه
الوب مسخريه طوتر لردى فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُم بَطْشًا وَمَضَىٰ
مَثَلُ الْأَوَّلِينَ يعنى بزم اولمرسولمزى مسخريه طوتنلرى بزكلستى هلاك ايلدك
كم اوزمقده وطوتقده بولردن دخى قوتلو لرادى سكا جزويردك اول هلاك
اولنلرك قضيتلرى وسنتى كجدى ايله صنمسونلر كم يوستك قوسكم انلرهلاك
اولدى بولر سلامتاوله سنى يامحمد عالمه رحمت ويريدك اندن اوترو كم بولرك
عذابلرى دنياده تعجيل اولنمز امتا آخرتن كوره لركم دركم حقدر يوخسه ناحق
ودخى بيورديكم وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ يعنى يامحمد اكر بومشركلره
صورسك كه يوبرلرى كوكلرى كم يرتدى انكار ايتيوب سكا دلركم اول الله يرتديكم
ملكنده عزيز دديرسندوغى اوزره حكمى غالبدر وانلرك نيلدوكن بلور عليمدر
بخسى انكار ايدرلر بوكا كم كونشدن روشندر معلومدركم اول پوتلر براو آزيرغه
قادر دكل نه يرتمق بلكم بوز لردن سكك قورمغه كوجلرى يتمز انك كبى عاجز لرقچن
بولنك كبى كوكلوبرلرو طاغلرو دركلر يرده لر ودخى بيورديكم الَّذِي
جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ يعنى بويرلرى كوكلرى يرادن اول الله در كم

ازنیکه قودی دیکم بسم الله چون بنوب طغری اوتوردی دیدی الحمد لله اندن صکره
یوکچون اینی اوقودی پس کوردکه مؤمن اولانلره شیطانی کندودن اراق ایلیه
دایم بسم الله دیلندن کتیمه هرنیه بشلرسه الله ایله باشلیه تاکه اشی تمام کله و
دخی بیوردی وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ
یعنی بوشرکلر حق تعالی نك قوللرندن بعضین اکا شریك قیلدلر بیدرستی یو آدم
اوغللری حق تعالی ویردوکی نعمتلره اشکاره کافرلردر شکرین یرنه کتورمزلر کم
نعمتك زیاده سنه سبب اوله اولنعمت ثابت ومحکم اوله زیرا رسول علیه السلام
بیوردیکم یوکی نعمتلر شول وحشی حیوان کبی درنتکم اول وحشی نعلمایدیکه طورمز
عقلی اولان کرك کم دایما اولکندویه انعام ایدن منعمه شکر خدمتنی یرنه کتوره
دلرسه انك قتنده قدر وحرمتی دخی زیاده اوله ویوندن صکره دخی حق تعالی بیوردی
أَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ وَإِذَا بُشِّرَ
أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَٰنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ بو آیتك
سبب نزولی بودرکم بنی ملیح قبیلسی بیرلردیکم یو فرشتلر الله قزلریدر
حق تعالی انلرك اولیا طل سوزلرینه رد اتمك ایچون بیوردیکم یعنی الله تعالی
کندویه قزلری طوتوب اولادلندیرمکدن منزه کندویه اوغللری خالص ایدن
اولدیکم الله تعالی اختیار ایدیب منزه ارکك اوغللرویره کندویه قزلرنی اختیار ایده
حال بودرکم قچون سزدن بریکورك قزی طوغوب کلوب منزه مشتلسلر بکزکورتر
متغیر اولوب انی کزینه کورسز غضبله کوکلوکورطوبطلوا اولورشولرشتلکم
سزکندو کوزه لایق کورمیوب کزیه کورسز خوش اولمیوب یوزکوزم غصه
قراکولغی اوتوره الی سزه الله نسنه روا کورسز یو نسنه سزك غایت حماقتکوزدن
وجهلکوزدندر زیرا عقلی اولان برسوز سویلرکه اول قتنده محال اولا حق
تعالی یوجه دن متره در اندنکم بولرده دخی حق تعالی بیوردی أَوَمَنْ
يُنَشَّأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ یعنی حق تعالی
کندویه قزلری طوتوشولرکسلریکم انلرا لتوده وکمش یدکلرایچنده تربیت
اولنه دایم محتشلری انك اوزرنه اوله حال بودرکم انلر بیرسوزه کلمك فصاحتلری

یوق

یوق اردنلر فصاحتی کبی نسنه بیرسزکم یولر الله قزلریدر نه عجب باطل سوز لریکوزوار
کم خالقکوزه افترا قیلورسز ودخی توبیخ وطعن ایدیب بیوردیکم وَجَعَلُوا
الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَٰنِ إِنَاثًا أَشَهِدُوا
خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ یعنی
یوعقلسز کافرلر یا محمد یو فرشتلریکم تکرینك قوللریدر حق تعالی یرتدوغی
وقتده یولرانی حاضر اولوب کوردلرمیدیکم یو فرشتلرکه دیشدر یا ارکلدر
دیرلر یولرخود اولوقت موجود دکللردی پس نه وجهله یویله طانقلق ویررلر
تیرا اوله کم یولرك اول طانقلقلری دفتر اولوب یازله یارن قیامت کونند
یولردن سؤال اولنه کورم لرکم یرا تلر اول سوزلرندن اوترو نجسی انتقام
ایده رز پس عاقل اولانه کرك کم دللرن ذکره وتسبیحه حرکت اندره یومزکه
سوزلردن منع ایدن خصوصاکه الله تعالی حقندن افترا ویلادن باطل سوزلره
شغول قله نعوذ بالله منه اول سوزلرکشی جهتمن مخلد قلور یوکرحق تعالی
اولکافرلرك باطل مختلرندن خبر ویردیکم بیوردی وَقَالُوا لَوْ شَاءَ
الرَّحْمَٰنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا
يَخْرُصُونَ یعنی بوکافرلردیرلرکم اکرحق تعالی دلسیدیکم بزی کندویه طپیدق
بزفرشتلری یا پوتلره طمزدق حالبودرکم یولرك یوسوزه مختاری یوقدرکللر
یوسوزه یولردن الا باطل دلیلسز یلان سوزدر بودخی شیطان صفتدرکه
الله تعالی امره مطیع اولدی عاصی اولدی دونه کلوب کندوکافنی اللهه نسبت
ایدیب دیدیکم سن بنی نیچون ازدردك پس بوکافرلردخی شیطان جماعتی درانوچون
باطل سوزی حجت ادنورلرهرکشیکم کناه اشلیه ودخی دیه کم اشلتمه اشلدم
دیه اول دخی شیطان جماعتندن جبری مذهبدر اعتقاد باطلدر عقلی اولان بوسوزدن
کندویی اراق ایدیه بلکم بونك کبی کشیلرك صحبتندن قچه اغلویلاندن قچرکبی
ویرتجی جانوردن قچرکبی زیرا بولرك زیانی دنیاده درانك زیانی اخرتده درکم
اخری بولنمز عذابه اوغرادخی بیوردیکم أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ
قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ یعنی بوکافرلر یوسوزی کندولردن

يرعلتى كتوديب ديرلر يوقسه بزبولرقراندب اوكدن بركتاب دخى اندب اندنه كركسه
اشلمك ديوممى بيورمق كه انى تمسك ايدنلرب انوكله عمل ايدرلر وَكَذٰلِكَ مَآ اَرْسَلْنَا
مِنْ قَبْلِكَ فِى قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَآ اِنَّا وَجَدْنَآ اٰبَآءَنَا عَلٰٓى اُمَّةٍ
وَاِنَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ مُّقْتَدُونَ يعنى يا محمد بونجلين كم سكا ديرلرهيچ سندن اوكدن
برقورقوجى يغمبرلر كوندرمدم الا اول قومك بايلرى متكبرلرى اولده سولمك دعوتنه مطيع
اولمايوب ددلركه بزاتالرمزى اشيو سنت اشيو قاعده اوزره بولدق بزدخى كرو انلره
اقتدا اقلدق كم اول قاعده اوزره كدن رز انلرحقده كافرلردى بوشيطانى مختلرى قلمق اندن
عجب كلدى امتعجب بودركم بوحجت مسلما نلردن كلورنقدر بدعت سنته مخالف اشلر
وارسه اشلنور بخصوص بواشلرى اشلرسزديمك مختلرى كافرلركبى بودركم اتادن
اشلنوكلدى عادتدر ديرلربلزلركم اولابواشك اصلى يكدن قالدى پيغمبرلردنمى يه
وليلردن يه صالحلردن مى قالدى خبرلرى يوق انى بلورك اتادن عادت قالدى چون
بدعت حرام اولدوغى اشلر اورتده سنت ديدوكن اسلامدرانودلدى قالدى بدعته صابلور
مؤمن مسلمان اولدركه هراشك صورايه كورمكم بوقاعده يكدن قالدى اكر پيغمبرلردن
سنت اولسه يا اتك خليفلرندن واصحابندن قالمش قاعده اولسه يه اوليالردن يه
خودمشايخلردن قالمش عادت اولسه اهل سنت وجماعت مشايخلريدر جيرديدن ومعتزليدن
ورافضيدن دكلدراولدوقت انى اشيلمكم شريعته مخالف دكل امتحون بولردن اولسه
معلومدركه اولبدعتدراصحاب شيطانندر دركه انك الهامى ميله دزمشدر كوكدركم انى ترك
ايدكورمزمسن حق تعالى بوكا اشادت قلوب بيورديكم قٰلَ اَوَلَوْ جِئْتُكُمْ
بِاَهْدٰى مِمَّا وَجَدْتُّمْ عَلَيْهِ اٰبَآءَكُمْ قَالُوٓا اِنَّا بِمَآ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كٰفِرُونَ
يعنى ايت بوكافرلرن شول نسنه كم بن سزه كتوردم اول صوابلورق وكورمكلورك دكلدر
شول نسنلركه اتالريكوزى انك اوزرنه بولدكوزكم اشليوكلدلرحق بودركم بن كتوردم
اول عادتكوزى قوتكلودكا اويوك اول اتالريكوزجيا دلق ايدب كلن رسولنه
اويمدلرددلرشول سزهزه كتوردب خبرويردكوكزنسنلرنه بزاتامزه وسزه مطيع اولمازز
ددلرتيزكورك انلرك عاقبتى نيه ايرشدى حق تعالى بيورديكم فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ
فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ يعنى انلر رسولمزه انكارايدب

اويما

اويما دلرى چون بزدخى انلره عذابلرانتقام انتك هربرينى اصليله هلاك ايتك بر
نظرايت كوركم اولرسولمزى يالانليندرك اخراشلرى كبى بولرك دخى حاللرى ايله اولسر
چون سكا اتانيمنلر بوسوزدن اكلركم رسوله مخالفت قلوب سنت ترك ايدن اهل
بدعت اولورا هل بدعتدن اولان دخى جهنمده كا فرلره معذب اولورلر كوركم ايمان اهلى
اولان كندوبه نجات استرسه بدعت عادتلرى قويوب هراشتى سنت اوزره قيله تاكم
اول الله فتنه سوكلواولور سودوكى نسنلرا كا ميتر اولا كورمزمسن ابراهيم اتاسنه
وقومنه ديدوكن خوتعالى بيان ايدبيورديكم وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ لِاَبِيهِ وَقَوْمِهٖٓ
اِنَّنِى بَرَآءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ يعنى ابراهيم سرزنش قلوب اتاسنه وقومنه ديدكم
بن بيزارم وبرى اولمشم سزك معبودكوزدن كم طبوسز اِلَّا الَّذِى فَطَرَنِى فَاِنَّهٗ
سَيَهْدِينِ الا اشوله اللهدن برى دكولكم كه بنى يوقدن وار ايدب وجوده كتوردى بدرستى
اول الله تيزاولاكم دين اسلام اوزره بنى ثابت قيله ومحكم طوتر وَجَعَلَهَا كَلِمَةً
بَاقِيَةً فِى عَقِبِهٖ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ يعنى اول كلمهٔ توحيدى حق تعالى
ابراهيمك ذريتنده وسلسلنده ثابت قلوب باقى قلدى تاكه اكا رغبت قلوب كفرلردن
ترك ايدوب ايمانه كلمك ابراهيمك اولحق اوزره ثابت اولوب كلمهٔ توحيدى تكرار
قلدوغى برر كتدى كه تا اخره دكن انك سلسلرندن ايمان اهلى كلمدى پس هركسكم
دلندن ايم اول كلمهٔ ثابت قيله انوكله الفت طوته اميددركم حق تعالى انى وانك نسلنى
دخى عصمت ايجنده طوتوب صقليه شيطان انك ايمانه ضرر ايركورميه وبوندن صكره
حق تعالى بيورديكم بَلْ مَتَّعْتُ هٰٓؤُلَآءِ وَاٰبَآءَهُمْ حَتّٰى جَآءَهُمُ الْحَقُّ
وَرَسُولٌ مُّبِينٌ يعنى يا محمد بونلرايله صفاسوندركم كندولرنى واتالرنى اولمال
ونعمتله تنعم وتمتع قلدوردن بنم دلدمكه بن بولرى اول ابدى نعمتلره تنعم
قلدردم بولره بيان وظاهر حجتله طريق حقه دعوت قيلجيدر تاكه ايشدب اول دعوته
اجابت ايدرلركفرى ترك ايدوب اسلامى عادت طوتلر اول سبيدن ابدى سعادت بولرلر
وَلَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ وَّاِنَّا بِهٖ كٰفِرُونَ يعنى چون قرآنه
بولرانكارايدوب ددلركم اشيو محمد سويلدوكى سحردركندوساحردر بزاولمحمد دخى
خبرويردوكنه دخى منكرزديرلردى ودخى غيرت جاهليت بولرم عناد اندرياول رسولمزى

از آستانه قدس اردبیل

حقیقه کوره بیرلرکم وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ
یعنی اکریوقران حقسه نیچون یوطاریغله مکّه ده براولوکشی اوزرته اینمیدی بریتیمه اندی
یعنی کرکدیکه مکّه ولیدبن مغیره یه اینمیدی یاخود طایفه ابو مسعود ثقفیه اینمیدی
یوطاریدن صانورلردیکه کندولرقتنده مالی واهلی چوق یاخود اصلی و نسبی اولو اولنلرحرمتلو
اولدوغنیلبن الله قتنده دخی اولو وحرمتلو اولوردیلمزلرکه الله قتنده حرمت تقویلیه و
طاعتله وکفردن وشرکدن بری اولمغله اولوه اولوردیسه حق تعالی انلرك کلامین ردایدب
بیوردیکه اَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُم مَّعِيشَتَهُمْ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُم
بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ یعنی حق تعالی ایدر
بنم رحمتم وعنایتم خزینه‌لرنك کلیدی یولرك الننده مدرکه یولرکه دلرسه رسوللق
وپیغمبرلك ویره لردلدکلرین رد ایده لرمختاریزم قتنده در قولللرمزدن کیم دلرسوز
رسوللکی اکا ویررز شولکم رزقدرسبب معیشتدر پیغمبرلکدرمرتبه سندن ادنا یکن دخی
اورتالرنده انی قسمت قلدق نفسلرنك اصلاحنه کوره بودنیا ایچنده انك اختیاریزی بو
لرك الننده قلدق برسهل سنه یکن اولدرسالت براولرك افضل سنه یکن انی نته بولره
تفویض ایده وز کندولرکمه دلرسه رسالت ویره لرمزاولرك برنجسی اوزرنه تفضیل
قلدق دنیاده مال الله عزّتله وریاستله تاکه بعضی بعضستی کندویه مسخر قلدریخدمت
قلدره کیمسه اوله کیمی قول کیمی راعی اوله کیمی رعیت بولرایله می صنورلرکه انلره ویرلن
اولدنیا ریاستی یاخود اولدرقاچ کونلك فانی مال اولدقدن وریاستلرندن سنك ربّك
رحمتی خیرلودر ودارسلامده اولیاسی عزّت ودوکمز مالدوابدی نعیم خیرلودر ودی
بیوردیکم وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ
بِالرَّحْمَٰنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِّن فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ
یعنی حق تعالی بیوردکم بوکافرلرایله صنما سونلکم اولدنیانك بزم قتمزده رغبتی وار
مالچوق اولانك عزّتی وار ریاستی ومالی اولمیان بزم قتمزده خوروذلیلدربوطن
فاسیددیوبیله دکل بلکه بوخلقك اول کفره رغبت اتدکلری اختیاری دکل مسته
قچنکم بوکافرلربودرلکن کوره لرغرتم حیچبوده اولیزه کافراولنلرك طامی اوزرته

چتچق نردیانلرن دخی کمشدن ایدیدیم انك اوزرنه چقلردی ودخی بیوردیکم وَلِبُيُوتِهِمْ
أَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِئُونَ وَزُخْرُفًا وَإِن كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا
مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِندَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ یعنی دخی اولرنه سنلرك
کوروبن جزع ایوب کوکلرینی پریشان اولمقلغی دکلمسه بوکافرلرك اوّلری
قپولرن واوّلری ایچنده تختلرن که اوتورلرلرویاتورلرکلسنی التون وکمشدن
ایدیدیم ودنیالی بولرك اوزرته یغمور کبی یغدریدم وهرکزبولرك دنیاده یاشین
اغرتمییدم دایم یدنلرنی صختده طوتیدم اکربویله قلسه وزیوکلسی دکلدر
الاکروه متاع دنیادرکه بقاسی یوق فانیدر اخرت دولتی وجنّت سعادتی بابیدر
یکدیکدربك قتنده شول کسلرکم تکردن قودقوب شدکدن وکفردن الله
سوّمدوکی اشلردن صقنوب اراغ اولدلرپس غفلی اولنلرا کرالله کلامنه
شکلری یوغسه یوسوزلردن اوکوتلنوب بودنیانك برقاچ کونلك بنیادسز
فانی دوّلتنه مغرورا ولوب بوقتا اوْنك عمارتنه مشغول اولوب بوبقا
اوتی خراب قلمایوب بلکه الذکی دنیایله اولبقا اوْن عمارت قلهکم واروب
طورحق یری اولدربومقامدن خود کیچه کوندزکلوب کچمکله اخرتدن یکا سفر
ایدوب کیده یورزناکاه برکون عمری اخرته ایرب ایاغی الم طوزاغنه طوتلورکرو
قورتلمغه خود چاره یوق حسرت وندامتله وَارْ لوحیفن دوکدب عریان اخرته
انتقال ایدر بودنیا سندن صویلوب عریان قالدوقی سهلدی اکابدل یولنوردی
مشکل بودرکم عمّلدن عریان مفلس اولمق نعوذ بالله اکراول دنیا محبتی سبب اولوب
اخروقتده ایمانلدن مفلس وعریان اوله اکی جهاندن زیانکار اوله عاقل اولنه بوقدر
سوزکفایت قلورکه متنبّه اولاوالاچوق سوزلك فایدسی اولماز بزدنم تمثیل
یزیکدرکه یتمار ایدبا کاتخم صحیحه سن یتیمه تخملك دخی بیانرکیده ضایع اوله فهم ایت
که بوسوزدن مقصود ندر اکیاسن وبوندن صکره کروحق تعالی بیوردیکه
وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ الرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ
وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ
یعنی هرکم قرآنه ایمان کتورمیوب خفی مشاهده قلمقدن کوزن کورقلوب کلمه

توحیددن اعراض ایتسه وقرانله عمل قلمقدن قچسه یزانك اوزرنه شیطان مسلط قیلور
کم اول انك دنیاده ازطوردمقده قرین اولور واخرتده دخی انوکله اول شیطانی بر
زنجیره بله دیز دیز کم عذابله دخی قرین اوله بدرستی اول شیاطینلر انلری دین
اسلامدن قرانله عملدن منع ایدرلر اول عمل لرنی بونلره تزیین ایدرلر خوش کوسترور
بولر دخی ایلدظن ایدرلر کم کندولرخی اوزرنده در عمللری هدایت اوزره در حتی اذا
جاءنا قال یا لیت بینی وبینك بعد المشرقین فبئس القرین
یعنی یوحال اوزره ثابت اولوب کروحشره دونمزلر تاکه اکا ذکیمز کم هریری اول
قرین شیطانله یانمزه بزم حضرتمزه کلمز اول حشره انکار قلد قلری اول شیطان
سوزیله نه محشنده اوغرد قلرن کوزلریله مشاهده قیلجق هریری اول شیاطینه دیکم
ای کاشکه بزمله سنك اراکده مغرب ومشرق اراسینجه اراقلق اولیدی سنی کوریمیدم
سن بکا دنیاده نه یاوزیار اولدك کم سنوکله بله عذابه کرفتار اولدم دیه پس عقلی
اولنلر بوکلامدن دخی کرك کم متعظ اوله حق تعالی ذکرندن وقرانله عمل قلمقدن اعراض
ایتمیه بلکه جد وجهد ایدوب عمله اوله اللهی ذکر ایتمکی کندویه قلعه ایدنه دکین
اول شیاطین اکا قرین اولمقده دنیاده واخرتده پشیمان اولیسر وحسرت بیسود
شمدی یبوب حقنه متاسف بقدر کم اول خیرلودن زیرا اول قصوردن کرو تدارك ایدیب
یرنه کتورمك محال در بوندن تدارکه امکان وار کم هنوز الده عمردن سرمایه وار
باری انی دخی ضایع ایتمیه ودخی بیورر دیکم ولن ینفعکم الیوم اذ ظلمتم
انکم فی العذاب مشترکون یعنی اول کافرلر عاصیلر قیامت
کونند حالمزن مشاهده قیلجق دلیلر کم اجیوب الله حالمزدن عذر کتورر لر
حق تعالی بیورر کم بوکون سزك عذر کوزك سزه منفعت یوقدر چون دنیاده کفرله
وشرکله ومعاصیله کندوکوزه ظلم ایلدکوز اویاتکز اویدرانکوزهب عذاب
ایچنده مشترکسز اندن خلاص یوقدر دنیاده مؤمن اولان کندویه خیر لویار طوتنه
انك دینینه معاون اولوب اکرسن طوغرلدیکویره انی هلاك بولمزدن دوندیب
نجات وفوز بولمکزه کتورمه دنیادن اخرته وفساددن طاعته وکفر لکدن شوقه
نشاطه یلتیه تاکه یارن جنتنده دخی دنیادن اخرته وفساددن بله منفارن اولوب

ابدی سعادتده اوله بوندن صکره حق تعالی رسولنه بیوردی افانت تسمع الصم
او تهدی العمی ومن کان فی ضلال مبین • بیورر کم یا محمد بوصاغرلره
کم سن حقی اشتدرمی صانورسن چون بونلرك کوکلی قولغی صغر اولوب وکوکلی
کوزی کوراولدی وبولرینزم علمزده ایله درکم ظاهر ضلالتده ایچنده سنك قدرتك
یتمه یکم بوصاغرلره سوز اشتدرب بوکر سوزلری طوغری بوله کتورکنه پس عقلی
اولان بوندن اکلرکم کمسلردن وعظ ونصیحت اشیدن دخی فسادن کچمیه اول حق
تعالی کلامنك ورسول سوزلری انك کوکلنه براثری اولوب انصافه کلمیه معلوم در
اولدخی کوکلی کوزی کور وقولغی صغر اولوب اهل ضلالتدن اولدیغندن اولدر
دخی حاصلی بو اوله کم حق تعالی بیورر دیکم فاما ننذهبن بك فانا منهم
منتقمون • او نرینك الذی وعدناهم فانا علیهم مقتدرون •
یعنی یا محمد پس بولری اوبدر مزسن اما بودر کم سنی بولردن ایچنده انتقام
اتدرب بزم حضرتمزه کتورمکز اولیورز وعده قلدغمز عذابلری سکا کوسترمزدن
اوکدن اندن صکره بزبولرم انتقام ایدب اولعذاب وعده سن یرنه کتورا وزانك
ایچنده دی قضا ده کم رسول کندی قضا ده یرنده قالدی ودخی دیکم بزه ایله
ذکر اولندیکم رسولدن صکره امتنه نه ایرشجکدر اکا کوسترلر اندن صکره
تا دنیادن کچنجیه دك کمسه انی سرور ایچنده کورمدی اولدخی ایچنده ملول
کتدی ودخی حق تعالی بیورر دیکم یا محمد بزبولرم وعده قلدغمز عذابلری
سنك حیاتکده سکا کوسترا وزکوره سنکم بزبونسنه اوزرته قادرز قدرتمز
یتر پس مؤمن اولان کرك کم دایم حق تعالی حضرتنی خاطرنه براغوب دیه کم حق
تعالی قادردر کوزیومیوب اچمه یجموع عالمی قدرتی وقهری برله فنایه ویره
هیچ قوییه زیرا ملکنده نقض اولمز بونوکله دایم کوکلی قورقوده اولمه تاکه
بوندغی قورقو اخرت امین لکته سبب اوله زیرا حق تعالی انکی قورقوبی برکوکلده
جمع اتمز کم هم بوندن هم اندن قورقه یلکه بوندن قورقوده اولا اندن امین اولا میوندن
الله قورقوسندن امین اولان اندن قورقواچنده اولا کرك رسولدن حدیث صحیح بویله
کلمشدر ودخی حق تعالی بیورر دیکم فاستمسك بالذی اوحی الیك انك

عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ • وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ
تُسْـَٔلُونَ يعنى يا محمد سنده بولوكا فرلرسنك دعوتكه اجابت قلوب سكا مطيع اولملر
سن بولرى قوغل محكم طوتغل شول قرانى سكا وسكا دنياده ايمان كتورنلره دخى
دنياده آخرتده شرف حاصل ايدر تيزاوله كم اولسنك قومك كه عربدر بو قرآن
نعمتندن سؤال اولنور انك شكرينه كتورملرى يوقسه كتورملرمى يوقسه
زيرا بو قرآن اولو نعمتدر كم حق تعالى قولرينه اندردى كندولرن هلاكدن سيلرى
بيله درانك ايچنده بيان قلدى دينلرى ودنياللرى بيله تمام اوبلغدر احكامدن
بلدردى بوندن اولو نعمت دخنه اوله وبوندن صكره دخى بيوردى وَسْـَٔلْ
مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِن دُونِ الرَّحْمَٰنِ آلِهَةً
يُعْبَدُونَ يعنى يا محمد سندن اول وكلن رسوللرمزه صورمشكوركم هيچ بر
رسول كلدكمكم اول قومى الهدن غيرى كسيه طيمق لغه دعوت قيله بوخطاب
اكرچه پيغمبرمزه در مقصود بوندن بو اشتدر يعنى دمك اولوركم صورك
سندن اول وكتاب اهلنه كم هيچ بر رسول كلدكمكم بو اثنى الهدن غيرى كسيه
دعوت قيلا دعوت هركلن رسولك دعوتى الهدن يكا در شكم سن دعوت قيلورسن امما
بولرك عنادلريدركم ايشيدمكه حقه مطيع اولملر كلنى استهزا ايلورلر تيزاوله كم
اول فعللرنك جزاسين بولملر ودخى بيوردى وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ يعنى بدرستى
بزموسايى كوندردك فرعونه بزم جهتمزدن معجزاتلرله واروب كا دخى
اعوانلرينه ديدكم حقيقتا بن سزم رسول كوندرلدم اول عالملرك ربندن
فَلَمَّا جَاءَهُم بِآيَاتِنَا إِذَا هُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ يعنى چونكه
موسى كلدى انلره اينلر مزله يعنى معجزاتله كم اول عصادر ودخى الى تور
اولمقدر بولرانى كورب استهزا ايلوب كلرلردى بولرك حالى آتادن
دده دن عادت ليدر يلوكوز سكا امدلر بونشكم اتدلر وَمَا نُرِيهِم
مِّنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ يعنى بزلره هيچ برعذاب وبرنشان كوسترمدك

الا اول كوسترد كمزدن صكره سى دخى اولور قدى اول قرانتى كوندردك انصافه
كلملر ياغلرنه ويمشلرنه آفت كوندردك انصافه كلملرلر آردنجه طوفان كوندردك
يقين اولديكه نوح طوفانى كبى اوليدى كروانصافه كلملر بوكرجكلركه كوندردك شويله
كم اولرنك قيوسن سونلرن يدلر اولرنك ايچنده اورتودن دوشكدن بولدقدن
اكلدرندن قفتانلرندن يدلركه انصافه كلملر بوكز تخليد بتن ديدن قورد
حواله قلدق اولرى قبلرى تخلرى طولدى برلغه بولمزلردى بتسوزيبو بلدرك
كروانصافه كلملر بوكز قورتغه كوندردك شول حالده اولدلركم ايقلرى يحتى
يربولمزلردى يا تخى اوستلرنه شول قدر بغلوردىكم دپرنمكه مجالى لرى قالمزدى
هنوز كروانصافه كلملر بوكز راچدكلرى صولرن قانه دوندردك سلمانلر اولرلر
ايچرلرصوانلرايچكك قانه دونردى كروانصافه كلوب ايمانه كلملر نقدر انواع
عقوبتله زجر ايلدك اول طپدقلرى معبود لرينك ضعيف لغن انلره بلدردك
كه هيچ برعقوبتمزى انلردن دفع اتمك لكه چاره بولمدلر اوله كم ايمانه كلدردى وبزدن
يكا دونلردى اولامى ديدك دونمدلر قحنكم اول عقوبتلر مزدن برسى انلره كلوب
اول رسولمزه ديرلردىكم وَقَالُوا يَا أَيُّهَ السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ
عِندَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ • فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ
يَنكُثُونَ يعنى ايچندكى عالم اولانه ساحر ديرلردى انلرك اراسنده آمرى
ومرتبسى كه اولو اولو دكلوب موسى يغمبرو ددلركم اى ساحر يعنى اى عالم بزمجون
دعا قيل اول ربتوكه شول نسنه حقيچون كم سكا آتى بيورمش بزى انوكله اكا دعوت
ايدرسن بوعقوبتن بزدن كوتورسون بزاول عقوبتى انلردن كوتردك كروهمان
عهدلرن صيوب ايمانه كلملر دخى بتر اول فرعونك طغيانى آرتوب قومنى دخى
ضلالته برقدرى نتكم حق تعالى بيورمش وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ
أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَٰذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ •
يعنى فرعون قومن جمع ايدب انلرك ايچنده خطاب ايدب چاغردى ديدىكم يا نيم قوم
بو مصر يكه كورمزسزقرق فرسخ ايچنده بنم ملكم دكلمدر بو نيل ارمغى بنم تحتمده
يدمن دكلمدر بنم كوشكلرم ويا نجلرم اراسنده آقمزمى بولركلى دليل دكلمى كه

موسی اوزرنه بنم فضیلتم وار کورمزسنکم موسی مفلس بر کویه مالك دکل اولنه متابعت
ایده جك کشیدرکم انك سوزنه اویوب اتا لریکوزدینی وقاعده لرنی ترك ایده سز
اَمْ اَنَا خَيْرٌ مِّنْ هٰذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَّلَا يَكَادُ يُبِينُ یعنی حقیقتا
یلوك کبن بکرکن اشیو موسادتکه اولخور وحقیر در فصاحتمه نظرقلمزسزکم
دیمك کلامم یخه فیصحدر اول موسایی کورمك کریعتین اولمزکه دلنده برحجتین بیان
ایده بله یعنی موسانك دلنه اود کوب یقوب انك کلامنده عقده حاصل اولمشدی
طوتلوسویلردی اندن اوتری فرعون یوسوزی دیردی و دخی فرعوندن خبرویرب
بیوردیکه فَلَوْلَا اُلْقِيَ عَلَيْهِ اَسْوِرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ اَوْ جَآءَ مَعَهُ الْمَلٰٓئِكَةُ
مُقْتَرِنِينَ یعنی فرعون قومنك قاعده سی بویدیکم قوللرنه التون بلزك
کیدرلردی اول موساده یوعذی پس اندن اوترو دیکه اول فرعون ظالم اکرموسی
حق رسولسه یخود بوکامال ویرلمیدی به التون بلزکلر کیمیدی اکرحق پیغمبرسه
یخود بلسنه برفرشته کلوب انك کلامنی قرشو تصدیق لمیدی واکا معاون
اولمیدی بیچاره ملعون صانوردیکه همان عزت اول مالله دربلمزلردیکم الله
تعالی قتنده دینانك مقداری براوز قدریخه دخی یوقدر و دخی بیوردیکم
فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَاَطَاعُوهُ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ یعنی
یوقومنه اول فرعون دیردیکه بن کندو نفسمه نه صواب کوررسم سزه دخی انی
صواب کوررم کهیچ موسایه متابعت قلمقده خیریوقدر اکروارمشه اول بن
متابعت ایدردم بوسوزلرنه اول فرعون قومنی انا تدبر اعتماد قلدردیکه انك
سوزنه انا نوب کامطیع اولمیلر زیرا بدرستی بولرفاسق قوملردرکم عهدصیجلردر
اللهله عهد ایدب کروصمق کی اولوکناهدرکه استهزا واستحقار ایدوب حرمته
طوتمیلرحق تعالی ایدر فَلَمَّآ اٰسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنَاهُمْ
اَجْمَعِينَ یعنی یوفرعون قومیله چون حدندن کچوب بزی قاقدلربزم غدابمز
انلره واجب اولدی انلرك کلسنی غرق ایدب هلاك ایلدك که انلردن برکسه
باقی قالمدی روایتدر سمالابن فضلدن که انلر ایدرکه بزعرقوبن محمد قتنده ایدك
وهب دخی انه بلیدی کورمزکه بر قوم کلوب کندعاملرندن عروه یه شکایت

قلدلرانك ظلمی انك اوزرنه اثبات قلدلرعروه نك النده عصا وارمدی وهب صوتوب
اول عصایی عروه انك النده اندی اول عاملك باشنه اورمدی باشین یارمق قانی یوزنه
روان اولمدی عروه اکرچه ایرمدی اما حلیمدی وهبده اول اشی خوش کورمدی
دیدیکم یا ابا عبدالله بزم قاقدغمزی بزدن عیب کورمسن کروسن قاقرسن وهب
دیدیکم نولدی قاقیمیز حالیودرکه بوادمیلری یرادن پادشاه قهرکورمزسزکم حق
تعالی ایدرفَلَمَّآ اٰسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ یعنی چون بولربزی قاقدلربزدن خبولردن
انتقام ایدب هلاك ایلدك بوایت اکادلا لتقلوركم اللهه مخالفت قلوب
عاصی اولنلره زجرایدب غضب اتمك دوادر زیرا حق تعالی رکن اسلامده بوحدودلری
دخی قودوغی مفسدلری طاغیلری زجراتمك ایچوندرکه ادم اولدوزنی یرنه اولدرلو
واوغورلق ایدنك النی کسملراوقولواولوب زنا ایدرسه یوزاغاج اوروب
شهردن سورلرخمرایچسه سکسان اغاج اورلربرکونك عورتنه زنا لفظیله
سوکسه یوزاغاج اورلرایرقطانقلنی درت اولمیه وکروفلانلری دخی بوکا
قیاسات اکربو زجروعقوبتلرا ولمسه یوخلقك حالی ضبط اولمیوب اسلام
قایم اولمزدی پس البته بوقانونلرسیاست دخی بوزجرشرعی دخی کردربوخلق
اراسنده استعمال اولنه دین قاعده سی تمام اولماغچون پس بوندن صکره کرو
حق تعالی بیوردیکم فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَّمَثَلًا لِّلْاٰخِرِينَ یعنی بزبومکه اهلندن
اولروکی کافرلری هلاك ایدوب بوصکره غی امت محمده انلری مثل وعبرت قلدق
که انلری ایشدب اولاکه اوکوتلنوب کندویه انصاف قلمزکه کفرندن وعصیاندن
رجوع ایدب ایمانه وطاعته توجه قله ودخی بیوردی وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ
مَثَلًا اِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ یعنی چون اول مریم اوغلی عیسی وصف اولندی
سنك قومك تعجب ایدب اوازلرینه کوتورب دیرلرکم مریم اوغلی عیسی ابن اللهدر
چون عیسی اکا اغول اولمق روا اولسه نصاری قولنجه نیچون بزم رسولمزدن روا
اولمیه فرشتلرانك قزلریدر دیدیکمز کبی جایز اولمیه بوسوزله مکه کافرلری
رسوله معارضه قلوب چاغرشورلردی وَقَالُوٓا ءَاٰلِهَتُنَا خَيْرٌ اَمْ هُوَ مَا
ضَرَبُوهُ لَكَ اِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ یعنی اولفرشتلرچقوب

معارضه قلدر چخر شوبه دلركم يزم معبود لرمزيكر كدر ديو خسه عيسى اكا اوغول ايلمز
كرك يزم معبود ليمز دخى فرشتلر و پوتلر در اكا شريك اولمقدن دوا اوله اكر اول
عيسى اوغل طوتلدوغندن اوتروا وده كرمك دوا اولورسه يزم پوتلرمز دخى يله اولا
الله تعالى ديركه يا محمد بوكافرلر سكا بو سوزلرله معارضه قلمزلر مثل كتوديب انلا
مقصود لرى باطلاله برجدل قلمقدر ديلكم بو لرا وتدن قتى مجادله قيليلر در انلره اول
طبيعتدر بوندن صكره حق تعالى عيسايى وصف ايديب بيورديى اِنْ هُوَ اِلَّا
عَبْدٌ اَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِبَنِي اِسْرَائِيلَ وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا
مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْاَرْضِ يَخْلُفُونَ يعنى اول نصارى كه عيسى حقنده
اعتقاد قلورلر اول افترادر باطلدر ديلكه اول عيسى دكلدر الا الله قوليدر اول الله
قولى اولوب عبادت قلمقدن عار ايلمز اما بزاكا پيغمبر لق نعمتن انعام قلدق و انو كله
انى مكرم قلدق و دخى بنى اسرائيل قومنه انى مثل قلدق كم قدرتمزله اتا سز وجوده
كتوردك تاكه اكا نظر عبرت قلوب يزم كمال قدرتمزى كليا وبزدن غيرى معبود لرك
عاجز لغين وحقارتين بلدرو اكر بزدلسه وزير يوزنده شرك مكانلر كوزده فرشتلر
قليتق شرك پركوزده انلر خلف قلا لودى اكا دخى قادر دك وليكن دخى ارادت
وار برنه كلسه كرك پس كروب عيسانك يعنى وصفنده جبروپ بيوريديكم
وَاِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ •
يعنى بدرستى اول عيسانك انمك ايله كى علامتدر اول قيامت قوپمق لعنه روا بتدر
ابو هريره دن كه بيوردى عيسى حقنده يزيوزنده كوريلمنجه كم امام اوله عادل اوله
بن ايله اوماز نكم عيسى يله برسفره ده طعام يمنجه هرمسلم سزدن اول عيسايه بولشوب
كورسى اولورسه بندن اكا سلام دكوراسز ابا هريره تك بو سوزلرى دخى اكا اشارتدر
كم نزول عيسى يقين درجه اول انزمان قيامت قوپمشدر كرك كم غرورى ترك
ايديب عمارت دنيايى قيوب دار الاخرت عمارتنه مشغول اولاسز و دخى حق تعالى
ديديكم يا محمد ايت بو قومكه كم سزاولقيامتك قوپمق لعنه شك ايتمك كم حقدر
اول باطل دينى قيوب بكا متابعت قلوك وبكا تابع و مطيع اولك كه سزى دوكلى

عذابدن

عذابدن قورتارب الله رحمتنه واصل قلن طوغرى يول بودر وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ
الشَّيْطَانُ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ يعنى كه جد قلوك كم شيطان سزى طوغرى
يولدن دوندرب ضلالته كوتكر اهلق يولنه برقسونكم اول شيطان سزه اشكاره دشمانلر
نفسى دشمن اوليه اى عزيزكم آدم سيبندن لعنت اولنوب اجماقدن وكوكلردن
سوريلدى و يتمش بيك يللق عبادتى هبا منثورا اولدى آدى عزازيلكن ملعون اولدى
بونك كبى درده اوغرين عجبا سنوكله قچن دوست اوله عقلى اولان بوندن اكلسونكه
شيطانك بويخه عبادتى هباء منثورا اولوب انك كبى عزتدن دوشدكى بر بويرق
صيد وغندن اوترى اولدى كه آدمه سجده قلاردى وبنم بويروغم طوتيب اكا مطيع اولك
بولركلى بويروغى ترك ايديب هواى نفسه اويمشلردايم اشلرى بويرق صمق يارين
الله قتنده بونكله اومرلركه عزت وكرامت بولرا جماغه كرم لرا بدى دولته ايره لرز
بو مقصود لرنجا قچن حاصل اولا كه بركشنك برقولى افدسنك خدمتنده بولنمسه
افديسى اندن خشنود اولمسه بوكلسباله افدسنه دسكم بكا آت ويرطون ويربنى
اوزر ازادقلر وبكا مال ونعمت ويرمجبور يوديكك حاصل اولامى اول افدسنه عاصيكن
سنك حاكى اللهله بوندن قياس ايلكه جهد ايلكه اولمزدن اوكدن توبه قلوب مولاكه
مخالفت ترك ايديب شيطانى دشمان بلوب اكا مطيع اوليماس طرتو هدايت اوزره
اولاسن قورتلاسن قورتلا ودخى بيوريديكم وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ
قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِاُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ
فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُونِ • اِنَّ اللّٰهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ يعنى حق تعالى بيورركم چونكه عيسى اول قومنه كلدى بزم قتمزدن اول
كتابله كم انجيلدر اكا انزدك انلره جبروپ ديديكه يا قوم تحقيق بلوك كم بن
سزه پيغمبر كلدم ودخى اول علامتلرله كه اولويى دريقلوره صاغرلك صاغرلغين
ودلسزلرك دلسوز لكن كيدارر ابرصلرك آلا لولغين كيدارر واكوكزده
كز لوسنده لردن كوز كورمدين سزه خبر ويرب بلجقدن قوش دوزب اوزرنه
اوچركدرهپ كلسى بونسلرك سببى الله تعالى قتندندر ودخى انوچون كلدمكه
شول برنيچه حلالن حرامه اختلاف قلدوكوز بعضكوز ايدركه بوحرامدركرك كم

سزه انی بیان ایدب شیهکوز کدن کلوك یا قوم اللهدن قورقوك کما یطیع اولوك
یعورغمی طوتوك اللهك وحدانیتنه اقرار ایدك که بنم دینم دخی اولدر که بر دد
شریکی یوقدر کلموز انك قولیوز خا لقمز اولدر اکا طیك که طوغرو دین یولی
اسلام یولیدر اندن اڑتوغی قول اولمزدر کلدر فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ
مِن بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ یعنی چون عیسی
کلوب بوسوزی سویلدی اول قوم متفرق اولوب عیسی حقنده هر زمانه مشغول
اولدلر دد لرکم بوساحردر یعنی اول یهود یلر متفرق اولوب عیسایی اولدرمك
حقنده اختلاف قلدلرکم نه وجهله اولدره لرهلاکلك اولقومه کم بونك کبی ایشه
قصد ایدن کم کتدولن ظلم ایلدلر کورم لرکم اول عظیم اولوکون نه عذابه اوغرییرلر
هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ یعنی بولر یو
انکارله محکم طوروب منتظر اولمز الاشول قیامت کونتنه کوبرلرکه اول کون بولره
اپ اکسوزن هیچ صمد قلری وقتدن که بولر اندن خبردار اولمایه خسرانلر بیه لر
که هیچ فایده قلیمیه پس عقلی اولنلر کرك کم اول کون کلدن کورتی اچوب حالتی تدبیر
قلمق کرك کم عاقبت نه اولیسر شیطان اغواسنه ایوب شیطانه اتباعنك فتنسنه
دوشوب یولنی ازتمیه کم یولر شول قرانله حدیثله عمل اتیوب دانشمند لردد که
عالم صورتنده حرامیلردر مسلمانلرك مالرن یرلر حرام وجهله قاضی اولوب رشوتله
وحقلری اولمدوغنی یردن جیفه یدب اکماغله کمی بکلر وزیرلر لخدمتنه دوشوب
بولدوغن دیوشرکله کمی زاهد صورتنه دوزب ادنی خلقی ایچنده صوفی چغاروب
باطنی دنیادن یکا ودنیا عزتن طلب قلمغله شهرتا فتنه مبتلا اولمشدر خلق
صالح دیو اعتقاد ایدوب برنسنه کم هدیه وجهیله کتوردلر اول الوب یرکمی
کمی کندویی واعظ دوزب خبرلر اوزرنده خلقك مقربی اولوب یرکمی خلقك مالن
یر مقصودی خلقك صلاحه کلمك کمی مرادی نکل ای کاشکی بودد کلرم یاری مسلمان
لرك انجق مالدن زیان ایده لردی نه وقتسه اولجغدی اما قتی شکلدر کم انلرك
دینلرن زیانه ویررلر یونکله کم ادلری عالم وصوفی وواعظ خلق انلردوك
حالنه ودنیایه حریص اولوب حلال وحرام بولمدقلرن جمع ایتکلرن کودوب

وحرام

وحرام ویدعت اشلره بولشدقلرن کوریب انلره متابعت قلور دینلری خرابه واریلکه
چوغی بولرك بوخلقی تکرنك کرهنه مغرور قلوب منکر اشلره یلتر لرکندو دخی ضالّ
وکمراه اولوب خلقی دخی ازدررعقلی اولان کرك کم بونلرك صحبتندن قچه اغولویلاردن
قچرکبی بولری کندویه دوستطوتمیه کم تاقیامت کوتنده پشیمان اوله نتکم حق تعالی
بیوردی الْأَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ یعنی
شول دوستلرکم دنیاده بربرینه اللهه عاصی اولمقده دوستلراولمشدرکه کوندز
قیتو صحبتندن فی الجمله حق تعالی حرام قلدوغی اشلرده دوست ویار اولوب عمرلرن
ضایع اتدلر یارن قیامت کوتنده انلر بربرینه دشمان اولیسرلر نحتکم اول دوست
اولوب اشلدکلری اشك جزاسنی کوزلریله کورم لرالامکر شول کمسنلرکم اللهدن
قورقیلردر انلر بربریله یار اولوب دایم سعیلری علم مجلسنه وصالحلر صحبتنه
ومسجدلر وذکر صحبتلرنه یلتمك اولوردانلرك دوست لغندن فایده اولورهم
دنیاده وهم اخرتده عقلی اولان دوستطوتمز الاشول کمسلریکم بری برن
کودیجك کوکلرینه الله قورقوسی دوشه واخرت فکری کله والم والدیشه سنی اکا
والابوندن ارتوق دوستلر سکا دشمان اولا الوك الوب سنی اوده اترجرك
یوق کلبی ایدر هر دوستکه سکا طاعتیولنده دوستاویمه اول سکا دشمندر
عبدالله بن عمر ایدر بر کشتك اوج دوستی واردی بعضی بعضنده حاضردی
ناکاه بر واقعه اولدی اول دوستك خاصتنه واردی دیدیکه یافلان بکا اوش
یونك کبی اش واقع اولدی دلرنکه بکا متابعتقلاسن اول دیدیکه بن سکا
یاردم ایدردکلم وبنم اصتم سکا طوقنمز یوری واراول بردوستکاکم اول
سکا دیبسر یوری بن سنوکله بلیم شول یره دکنکم سن وارسن اول
اراده بن کروده نم سنی اندن قورم اندن اوچنجی سنه وارکم اول سکا دیبسر
قنده وارسك بن سنده ایرلمازم سنوکله بلیم عبید ایدر اول اوکی دوست
مالدرکه اولم واقعسنه اوغرایجق اکا فایده سی طوقونمز اصی ایلرز دوندرر
ویرکویه کدر ایکنجی دوست اهلی قومی قبیلسی درکه سنیلدك بلم وارلرلر اندن
کروده نرلر واوچنجی دوست عملدرکه هیچ برحالده اندن ایرلمز ودخی روایتده

حضرت علی یه بوایتك یغلسندن صوردلركه برنجه دوستلریارن بری برنه دشمان اولدیر
الامكه انلرك متقیلر اولدیكینی بیلدرعلی دیكم اكی دوستكه مؤمن اولادخی اكی
سندن برسی وفات ایده دخی اول كلان اكا خیر دعا لرایدر اولدوقتده بریرن
مدح ایدیر لركم نه كور كلوبارِدك سن بكا ونه خوش كرچك دوستدك سن
بكا ولكی دوستلرد خی كه كافر وعاصی اولدروانلرك دخی فجان اكی سندن بری
وفات ایده اول كلان اكا شر دعا لرایدیر نه یرده اولورسه انك شرین اكا فجتن
اولدخی وفات ایتسه اكی سنك روحلرن بریره جمع ایدرلر انلردخی بریرنه دیلر
نه یاوز بارِدك سن بكا ونه شر لو قرداشدك سن بكا پس مؤمنه ومتقی
اولان دوستلرك بری برینه هم دیناده هم اخرتده خیرواردر عاقل اولدركه
كندویه صالحلری دوست ایدنه ودخی حق تعالی اول متقیلرحقنده بیورر دیكم
یٰعِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ یعنی حق
تعالی اول كندودن قورقن قوللرینه بارِن قیامت كونندیرسركه ای بنم قوللرم
بوكون سزه قورقو یوقدر وغصه دخی یوقدركم بن اكی قورقو یی قوللرمه جمع ایلیرم
كه هم دیناده قورقوده اولاهم اخرتده بونه چكلجك قورقو یی غصه یی انده كوردكه
بوكون سزه فرح كولنزد دونوب اول متقیلری وصف ایدوب بیورر دیكم
الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ یعنی بزم قوللرمز انلردركم
بزم ایندردكومز ایتلرمزه اعتقاد ایده خالص مسلمان اولدركه الله هر
بویروغندیه دللهه اشلنجك بویرق لرنه اشلیلر ونهی ایندوكی اشلردن
اجتناق اولدركه ازكرك حق ودخی بیورردی ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ
وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ یعنی قوللرم كیرك اجماغمه سزدخی واهلكوز
دخی بوحالتده كم قتی سرورده اولوب مكرم ومنعم اولاسزواولی نعمتلرندن
بیه سزودخی بیورر دیكم یُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ
وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
یعنی اول قورقنی قوللرم اوزرنه اجماغده چكرنوبه طواف تمشی التون طبقلرهر
طبقده برطعام برندكی برنده یوق دخی شول بردقه طواف ایدركم نه امزوكی وارد رنه

اغزی

اغزی ذكری بردقلرا وله ودخی هرنفسی كه اندن ازروقلورسه حاصل اولا
وكوزلریا فجق لذت الحق نسنلرانده هیچ یرقلنمش دربوحالتده كم سزانده
مخلد سزكروجقوق یوق ودخی بیورردیكم وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ یعنی اشبوجنتكم سزه وصف ایلدیم سزكیون حاضر
اولوب دوزلمشدرشول عملكوزسبیله چونكم دورشدیكوز لَكُمْ فِيهَا
فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ودخی حاصلدرسزه اول اجماق
ایچنده چوق بمشلردوكمزاندن بیسرسزه جمیع اعضا لریكوزاندن لذت
الیسرحق تعالی اول قودیغی قوللرك وصفنده خبرویردیكم جنتا یچره نته
اولیسربوكزاول عاصیلرك فاجرلرك حالتدن خبرویرب بیورردیكم إِنَّ الْمُجْرِمِينَ
فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ
یعنی انلركم یحرمللردریزه ورسولمزه مطیع اولمادلرایم عذاب ایچنده مخلد اولرلر
نه اولسرلركه قورتلمزنه دیرلكلرنك منفعتی اولسركه جفالوكوزاچوب یومش
قدرهیچ عذابلری اكسلیه بوكسیله انلرعذاب ایچنده حق تعالی رحمتندن
امیدلری كسلمه زیراحق تعالی نك رحمتی مؤمن ومحسنلره یقین دربولرانلردن
احساندن محرومقالمنلردرپس اندی بولن رحمتاولیاودخی حق تعالی بیورردی
وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ یعنی بزمالرا
صوجزكاهسزعذاب قلمازكم ظلم اولالكن بولركندولرظلم ایلدلركه بن بولن
كتاب ورسول كوندردم عقل وادراك ویردم اولرسولاخبرندن اشدلرفكر
ایدوب اكیلرحقی وباطلی انوكله تمیزایدلراولكم سبب بنجاتدرانی طوتدلر
اولكم سبب هلاكدرانده ادراق اولرلركن بولرانك عكسن طوتدلرحقه
بیون ویرمیوب تكبرلك ایدب شیطانه وهوای نفسه متابعتقلدلركندولر
كندولرظلم ایلدلرلاجرم یوعذابه مستحق اولدلرودخی حق تعالی بولرك عذاب
ایچنده حاللری نته اولسراندن خبرویرب بیورردیكم وَنَادَوْا يَا مَالِكُ
لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ یعنی قچنكم اول
مجرملرك عذابلری قتی اولابلالری حدتدكچه اولم ازواید یچنمك خزینه دار

جانه وبدنه راحت
اولسر
ص

لرنه

چاغرشوب دیلرکم یا مالك یوم یحوت اولدقده دعاقیلرکه بزم روحمزی قبض ایلیه باری
یوق اولوب یوغ ایدوك قورتلاموز یا باری روح کیدوب یوندمزجانسز قالوب
برجماد اولاوز عذاب اولدیندمزه اولنه اجوسن والمن طوپیا وز ابن عباسدن
بویله روایت قلندیکه بیك بیل انلرپورسمه مالیکم بلوارلر بولره جواب کلمیه
بیك یلدن صکره خق تعالی مالکه وحی ایلیه انلره جواب ویره کم بوغ ایدوك
قورتلماق یوق انك ایچندمخلد سزدرخی بولرم سزدنش قلوب بیورد یکم
لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ
یعنی اولیجه هلره عتاب بدرکه بیوردرسزکه اولعذاب ابدیده قورتلمق دکلسزکه
تحقیق سزه جبرائیل کوندردك اول قرانله کم حقدرسزانی ایشدب انکار
قلدکوز اول حق سوزلرسزم اچی کلدی خوش کوردکوز پس ایله اولسه وعده
قلمشوزکه کتابمزه ورسولمزه مطیع اولمیانلری اولعذابه ابدی مخلد قیلاوز وعده
خلاف اولوب حکم ازلی تبدیل اولمق دکل وعذابدن نجات طلب ایدن کرك کم
دنیاده الیمی معصیتدن چکه قدمنی طاعت یولنه برك بصه تاکه ابدی سعادته
ایره ودخی حق تعالی بیوردی اَمْ اَبْرَمُوا اَمْرًا فَاِنَّا مُبْرِمُونَ
بوایتك سبب نزولی بویدیکم مکه کافرلرنك بزاوه لری وارمدی اکادار ندوه
دیرلردی قجان بدکرلرطانشقلری اولسه اولاعیانلری کندولرا عتقاد دیخه
اوصلولری اندن جمع اولوبطانشق ایدرلردی چون اولسیدالمرسلین انلرك
ایچندن چقوب دین اسلام ظهورکتوردی اولدین باطلی رد ایلدی نتکم کون طوغوب
کیجه قراکوسن سوردراولکافرلرقتی ایخندلرکندودینلری باطل اولدی یرقاچ بوپوك
ملعونلری اتفاق ایدوب اولدارالندوه دیرلردا اولحبیب الهی بروجهله
هلاك اتمکه طانشق ایدرلرتاکه اندن قورتلوب کندوباطللرین ثابت قیلارلر
پس ابوجهل لعین وعمرو ابوالبحریکه بولرکلی هشام اوغللرید رجمع اولدلر
دد لرکم بوتدبیر لرومکری اکل اکل سویلشالم کم محمدك تکرییسی ایشدیب اکاجزویده
ابلیس لعین انلرك اتفاقنی اشتدی کندوبی پیرصورتنه دوزوب کلدی
بولرك اراسنه اوتوردی بولرا کاددلربزم سزله کلمز وارسزانی اشکاره قیلمازز

سویلشالم

سن بزم اوزرمزدن چونیلرسن ابلیس لعین ددیکم سزبندن اوشنمك اومرم سزك سزکوزبنم
قاعده فاش اولمزبن چوق زمان کورشم پیرکیشم چوق ایشلره صتشمشم بوتدبیرکوزدن
مراد نیسه دیك دیوب مشغول اولدلر پرسی ددیکم بنم تدبیرم بودرکم یوحمدی طوتلم براوه
قویه لم قپوسن صویلم اولنجیه دك ایچندن قالسون ابلیس ابدیرپوایشده خطا قلدك
بوفکرکه دکل ذیرا قوم وقبایلی انك چوقدرکلوب انی چیقرم لرقپو ویره لرپرسی دخی ددیکم
بزانی طوتلم پروحشی دویه بکلیلم انی برصحراده اوردکدی ویرلم کنشوراوب طاشه واغچ
اوزب هلاك ایده یه حوده برایرقیاده یره واقع اولابوندن سویلدوکی سوزی انده دخی
طوتلراولدره لر ابلیس لعین ددیکم سندخی فکرکن خطا قلدك ذیرا قوم وقبیلسی اوشوده
الدن الریه خود ایترویره واره فصیح لطیف سوزلرله انلری مغرورقلوب کندویه دوندره
دونوب انلروکله کلوب سزکله محاربه ایلیه ددلرکم یاشیخ کوردکلوسویلدك بوکزایو
جهل لعین ددیکم بن ایله صواب کوردم کم یوزکشی جمع ایده وزهرقبیلدن که انلرك
اعیانلرندن اولجمع اولوب انك اوزرنه اشکاره غلبه قیلوب اولدره لرعربك
جمیع اعیانلرکندوخود اندن اوتروهیچ قرحق دکللرپس دیدی اوزره مصالحه ایده لر
بن یوزدوه ویرب انك دینتی اودیم قورتلاوز ابلیس ددیکم هابوسنك ایوفکر
ایلدك دیوب بواتفاق اوزره عهدبرکتب طاغلدلرکم واروب انی اشیلرپس حق
تعالی بوایتی اندرب بیورردی اَمْ اَبْرَمُوا اَمْرًا فَاِنَّا مُبْرِمُونَ اَمْ يَحْسَبُونَ
اَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوٰيهُمْ بَلٰى وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ
یعنی بولرجمع اولوب دیرلدلرکم بزم رسولمزه کم انلره عذاب ایدوزواندره خوش
کلیاه دین اسلامی دولدلرمزاشکاره ایده وزیعنی ایلمی صتورلرسزانلرك فتنه سزلیله
چولدیله کلجلرن ایشدوورزدیکی ایشدورزودخی انلرك فتنه بزم الجیلرمزه
وارددرکه انلرك نه سویلدکلرن بربردفترایپ یازدلریارن قیامت کونده بربراول
کزلواشلدکلرن اشلرین زعم ایدرلردیکه کمسه کورمزوکمسه بلمزهپه دفترلرنده یقین
وقطعیدرکه اکسوکسوزبولدروانوکله جزا اولنلردخی بیوردیکم قُلْ اِنْ كَانَ
لِلرَّحْمٰنِ وَلَدٌ فَاَنَا اَوَّلُ الْعَابِدِينَ یعنی ایت یا محمد بومکه کافرلرنه کم اکراولد
رحمانك وله کما ولیدی اولسه زدن اولکدن اعتقاد ایدجی بن اولایدم اماتیم الهم

منزهدر بونسنه دنکه سزیرسز نتکم حق تعالی کندوذاتن تنزیه ایدیب بیورردی •
سُبْحَانَ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُوْنَ یعنی اول
کوکلری یرلری یرادن پادشاه منزهدر پاکدر اول نسنه دنکه بوظالملر انك
حقنده وصف ایدوب سویلرلر فَذَرْهُمْ يَخُوْضُوْا وَيَلْعَبُوْا حَتّٰى يُلٰقُوْا
يَوْمَهُمُ الَّذِيْ يُوْعَدُوْنَ یعنی یامحمد قوسن بوکافرلری اولیلانلرله
که بوعدایلدیکمز انانمزلراولباطللرله مشغول اولوب یذکرلرسه اتسونلر
تاکه ذکر کن که اولاوکلرندن وعدایولان قیامتکونته صَعْشَنجه اولوقت کورهلر
کوزلریله کم بوعدلرمزحقمدر یوخسه باطلمدر ودخی کندونك وحدانیتن
وعظمتن ذکرایدیب بیورردیکم وَهُوَ الَّذِيْ فِي السَّمَآءِ اِلٰهٌ وَّفِي الْاَرْضِ اِلٰهٌ
وَهُوَ الْحَكِيْمُ الْعَلِيْمُ یعنی اولکافرلریوزندن یزی قویوب یزدن غیری معبودلر
طوتنمشلردر انلرکلی برمخلوق عاجزدرکه معبود لغه لایق دکل اول الله که کوکلرده
معبوددرکوکلری ویرلری اول یرتدی کرك بویراهلی دخی اکا طپالرکه حق معبود
برلرده کوکلرده اولدرکم امرنده حکیمدریخه دلرسه اشلرو قوللرنك جمیع احوالن
اکامعلومدرنه سویلدکلرن بلورا کامخفی نسنه یوقدر بوندن صکره کندوذاتنك
عظمتن ذکرایدیب بیورردیکه وَتَبٰرَكَ الَّذِيْ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهٗ عِلْمُ السَّاعَةِ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ یعنی اول کافرلرکه وصف
ایتدکلرندن عالی ومتزهدراول اللهکم یرلرو کوکلرویرله کوك اراسنده نکه موجودات
ومخلوقات وارسه کلی انك خاص ملکدراندن هیچ برکمسنك اشتراکی یوقدر ومجموع
انواع نعمتلرکه کوکلده یغمورلرانوب یرلردن بترکی حیوان غذاسی اولورو کی انسان
غذاسی اولور یومزوقات کلی انك خزینه سندن تقسیم اولنورهر شخصك حیاتی
وکفافی قدرخالق رازق مقدرقلمشدر تاقیامتده دکن نه اولسرواول قیامتك
دخی نه وقت اولجغنی اول الله بلورکه تقدیرقلمشدر علم ازلده بوجموع خلایقك
عاقبتلرونه وارجق یری اولحضرت الٰهیدرکه یوقدن وارقلدی کرویوقایلیسردر
اولیوقلقدن کروواركلوب حضرتنه جمع ایدسراول الله ویردوکی نعمتلرك شکرندن
سؤال ایدسرشاکرلری اوجاغه قویوبکافرلری طامویه قویسر ودخی بیورردی

ولا

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهِ الشَّفَاعَةَ اِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ •
یعنی یومکه کافرلریکه اللهی قویوب فرشتلرودخی غیرنه طپرلرهیچ برسی یولره
شفاعت ایدب غذایدن قورتارمغه مالك دکل قدرتی یتمز الامکرشول کمسلرکم
اخلاصله کوکلدن طانقلق وبرلرکه اول الله یردرشریکی یوقدردیوانلریرینه
شفاعت ایدوب قورتارلرپس چون یلدیکه الله تعالی راضی اولمدوغی قوللره شفاعت
فایده اتمز پس کشی کرك کم اولمزدن اول عمل خیرله کندودن اللهی راضی قیله
تاکه کندودخی شفاعته محل اولاتا شفاعتی کچه ویوندن صکره کندوخالق
یعنی ذکرایدیب بیورردیکم وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ
فَاَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ یعنی یامحمد بوکافرلردخی بلورلرکم خالق مطلق
یزدان اولکافرلرکم اول پوتلره طپرلرعاجزوضعیفدراکربولره صورسك
کم سزی کم یرتدی زیرا حقیقتا بلورلرکم اول معبودطوتدقلری برچیددرکه برنکه
قادردکل لردوکلی یرتمق اللهه لایقدراکا بخرانکارقلسونلرضروری اقرار
ایدلرودخی بیورردیکم وَقِيْلِهٖ يٰرَبِّ اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ لَّا يُؤْمِنُوْنَ •
فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلٰمٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ یعنی بوکافرلرایلمی صنورلر
کم بولرك یزسزلرن وفسادلرن وچولدلرن ومحمد حقدنه نه سویلدکلرن
بلمیا وزقیامتك علمی دخی یزم قتمزده دراول محمدك قولزدخی بلورز ایدر
یارب اشبونلرقومدرکه ایمانه کلمزلرکفراوزره ثابت اولمشلردریامحمد
قبولردن اعراض ایت بولره صوایلوسوزلری سویله کم یزنك اولایقین زمانده
بلورکه اشبونته درحق کمك الندراول وقت حسرتلریه لرفایده قلمیا

سورة الدخان مكية وهي خمسون وتسع اٰيات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ وَبِهٖ نَسْتَعِيْنُ
حٰمٓ وَالْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ یعنی اولحی وحکیم مالك الملك حقیچون ودخی اول کتاب
حقیچونکه قرآندرباطلی وخفی وحلالی وحرامی بیان قلمشدر اِنَّآ اَنْزَلْنٰهُ فِيْ لَيْلَةٍ
مُّبٰرَكَةٍ اِنَّا كُنَّا مُنْذِرِيْنَ یعنی حقیقتا انزدك بزاولقرآنی برکجده
کم اولقدرکچه سیدانك برکتی مؤمنلراوزرنه جوقدرکچلره اولکچه مغفرت

ورحمتا ولور وقرانی اولکجه اندردك دمنك معنسی بودركم قرآنك جملهسی
اولکجه لوح المحفوظدن دنیا کوکنه اندردك اولکرام سفرهٔ فرشتلریکم
یزلدر اندن صکره جبرائیل آیت آیت وسوره سوره هرقضیته اولدقجه کرك اولان
اینلری متفرق اندردی وبو روایتده دخی بودرکم اول کیجیه دك اولیل ایچنده
تقدیر حکم اولسر اکبی یله دکن انی لوح المحفوظدن دنیا کوکنه اندردی اندن
صکره قرشو قضیته اولدقجه آیت آیت اندردی فی الجمله آیت معنسی بودرکم حق
تعالی ایدر بزقرانی اندردك اندن اوترو کم انوکله قول للرمزی قوردقلرندن
کم اوکوتلنوب اولکمرلرن ایمانه دوندره لرودخی بیوردیکم انها یفرق کل
امر حکیم • امرا من عندنا انا کنا مرسلین • رحمة من ربك انه
هو السمیع العلیم یعنی اولکجه قرانی اندردك کرواولکجه ایچنده
حکم اولنور بویر یوزدن اولحق محکم اشلر بویلدن کلسی یله دکن تقدیر
یعنی یرسه قتلی وقتلی یرده اوجوزلق اولیسرونه وقت اولسر
ودنیادن آخرته نقدر کمسه کیدسر قتلی ولایت خراب اولوب قتلی ولایت عمارت
اولسر وبلالر ومختلرمی چوغلسر بوکلی اولقدر کجه سنده بریلدق حکم ظهوره
کلوب برآتلر یازلوب کی جبرائیله وکی میکائیله کی عزرائیله امر اولنورتا اولیل تمام
اولنجه اول دفتر لرندن یازلمش بولدقلری حکملری برنه کتوره لرپس ای غافل بونه
غرور درکه کجه کوندز کوکلکه دوشمش بودنیا تشویشلری اروکی باشوکه اوشمش
بربار متی باچون بونجه آرونك آغولوزخمن پرسن ایچوك اول آغودن
ششمش آیله صانورسنکه بول نعمت آلوکه کردی تنعم ایدیب بیوب ایچوب
سمرمك نورآچلوب غفلت قراکولغی کوتوریجك کوراسن اول آتدکلرك
تنعملر سکاراحت مدریوخسه عذاب ومحنت مدر هیچ بونی خاطره برقمرسن
کم یویلدق دفترده اولاکم ادك اولولردن یازلمش اولایرآیلق به برهفته کلد
عمرك قالمش اولاسن مغرور طول امل ایچنده دنیا عمارتنه مشغول ودین
عمارتنی خراب قلمغه مشغول بلمزسنکم کیجك کفنك بزازدکاننده بونمش حاضر در
وتابوتك تختاری نجاردکاننده برلمش یغلوطورر نتکم سنده اولکدن کلر

الدانوب مغرورا ولمش ادی کل امدی کوزك آچ حالوکه مغرورا ولوب الدنه کم
عاقبت پشیمان یمیاسن شول قوش کبی کم دانیه الدانوب یوینی طوزاغه کجدی
عاقبت هلاکلکه ایرشدی ودخی یلکل که حق تعالی ایدر بزبوحکمدی وبوامرلری
که اولکجده بیورمق کلی بزم قتمزده درکه حکمی محکمدر تبدیل وتغییر اولنمز وقتی
ایرشدکتلین ظهوره کلور برساعت کروقالمزاولکجه ایچنده قرانی اول جبرئیل
رسوللله نزه کوندردکمزی رتکوزدن بلوك کم اول الله سمیعدر اشدر حقدن
باطلدن نه سویلرسکوز وعلیمدر یلورکز لوواشکاره نه تدبیرایدرسکوز ودخی
بیوردی رب السموات والارض وما بینهما ان کنتم موقنین •
لا اله الا هو یحیی ویمیت ربکم ورب اباءکم الاولین •
بل هم فی شك یلعبون • یعنی اولرك سمیع وعلیم رتکوزدرکو کلرك
ویرلرك ویرله کوك ایچنده کلکن ربت اولدرا کرانك برلکنه شکاکز
وگمانکوز یوغسه اعتقادکوز حقسه ارتق بردخی معبود یوقدرالا انجق
اولدرکمی دلرسه ییرکوردکمی دلرسه اولدررسزك رتکوزدخی سزدن ارلوکی
آتالرکوزك ربت وخالقی ورازقی اولدریلکه بوکافرلرن نقدروعظ ونصیحت
ایدرسك اعتقاد اتمزلرشول شك وگمان ایچنده اولباطل اشلرنه طالوب عمرلرن
چوروزلر ودخی بیوردی فارتقب یوم تاتی السماء بدخان مبین •
یغشی الناس هذا عذاب الیم یعنی یامحمد بوقریش کافرلری یزی
بربلوب کتابمزه انامدلروسنی کرچك امدلرمنتظراول سندخی کوزت شول
کونیکم بولرن کودن قرلق وقحطلق کله بولری اجلق عذابیله بتلا قلاوز
کم اول اجلق عذابی ایکن ایچدجی عذابدرپس حق تعالی اولقرلغه قحطلغه دخان
دیوه ذکرایلدی قرلغی دتونه وبخاره بکزتدی بونده مناسبت اکی وجهله در
بری اولدرکم قحطان برکشی غایت اجقسه پرله کوك اکاطومان کبی کورینور
دونرغایت ضعیف اولور وبری دخی اولدرکم قحی یغمور یغمسه یرلرقورسه
اوتلر بتمسه یریوزی هیئت غبار اولور آدم ایاغندن وطوار ایاغندن ویبل
آسه وکیدن توزهوایه کوتورلوب بخار توتون کبی اولور روایتدرسره قدن

كه وقتلرده بركون بركشي مسجده حديث ايدب وعظ قلورادي اكا يوانيتك معنسندن
صورد لر اول ايله خبر ويرديكم قيامت كونى اولسه كوكدن دخان انه اول
منافقلرك قولقلرن كوزلرن طوتوب طولدره بقميلر وسوزاشده ميلر اما مؤمنلر
شول ذكام ايرشمشى كبى اولا مسرق ايدر يوسوزى ايشديه وارديم عبد الله قاتنه
كردم طوغرى اوتوردى ديديكم اى خلايق توسزدن بركمسه قچنكم برنسنه صورم اكر كرچك
بلورسه خبر ويرسون اكر تحقيق بلمدوكى نسنه اولسه دسوتكه انى الله بلور يوانيتك
قضيتيسى بودركم اوش قريش قومى اول وقت رسول عليه السلامى يلانلدلر رسول انلره
يا وز دعا قلوب ديكم اى جليم بو مضر قومى اوزره بلاكى قتى قلى ويروبولرم حق
تعالى اول يوسف قتلغن حواله قلدى مردار اولمشى يدلر وكلبلرى يدلر اجلقدن
شويله اولدلركه كوكا بتحق كوزلرنه كوك اراسى دوتون كبى كورنوردى انوكچيوب
حق تعالى دخان كونى ددى بوبلايه بتتلا اولدلر اول قومك اولوجلرى ابوسفيان
وعتبه بن ربيعه وعاص بن وايل ديرلوب رسوله كلدلر ددلركه يا محمد ربكه دعا قل
كه بزدن بوبلايى دفع ايلسون بزايمانه كلم تكم حق تعالى بيوردى رَبَّنَا اكْشِفْ
عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ • أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ
رَسُولٌ مُبِينٌ رسوله دعا قلديكه اى بزم ربمز بوقومدن بوا جلق عذابن سن دفع
ايله كم بولرشرط ايبه ددلركم بدرستى بوعذاب كشف اولورسه بزمنلردن
اولورزحق تعالى بيوردىكم بولره بوتوبه ونصيحت قچان فايده قلسه كه بوندن
اوكدن بولره رسول كلوب يووعده لرى خبر ويردى بولرانامدلر لحال بودر كم
رسول كندولردندى ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ • إِنَّا كَاشِفُوا
الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ يعنى بويليكن دخى بونلر اعراض ايدوب يوز
چورد لردلركم بودلودرنه بولورسه سويلر يعنى انلرا كى كشيدى الروكندلرك
قضيتلرندن دفتر ايبه اوقورلردى رسول عليه السلام انلره قراندن خبر ويروب
اول كجن انتلرك قضيتسن سويليجك بوظالملرا يشديه يرلردىكه اول خبر له
بسارتدن بو محمد ايشديكلوب خبر ويرب ديرلردى رسوله انا نيوب يلانلدلر حق
تعالى خبر ويرب بيوردى إِنَّا كَاشِفُوا الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ •

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنْتَقِمُونَ يعنى بزبولردن سهل وقت
يلايى كوترسى اولور سوز بولركرد تيزجك اوكلكى اشلرنه دونرلر بولر عهد بكلر طايفه
دكلدر اما بزدخى بولن كرود ونسى اولور سوز اول عقوبتلر كونى اكسونلر كه طوتسرز
يدرسنى بز بولردن انتقام ايدسرز ديدوكى اول بدر كوندركم انلرك اولولرنك كلسنى
رسولك قلجى النده هلاك ايلدى انلردن انتقام ايبب دوكلن برقيويه برقدردى
كفرلرندن اوترى بعضلرد دلركم اولوطوعتقلق ديدوكى قيامت كوندركم انده ابدى
عذابله طوتسرز كم ايتق تورتلمغه امكان وبحال يوقدر ودخى دمشلركم دخان
كونى دخى قيامت كوندركم قچان سنلرندن بوخلايقچسلر كوكدن دوتون كبى
دخان وطومان انوب خلايقى هپ قپليه قرشوسنه منلرز كام كبى اوله اما كافرلرك
منافقلرك اغزلرندن وقولقلرندن كرب انلرى ششره هركافر بردوه كبى اوله
محشر كوندن پس اول وقت ديلر بوكافرلركم اى جلا بموزواى ربموز بزدن يوعذابى
كشف ادى ويرنرى دنيايه ايلتك كه واروب انن سكا ايمان كتورا وزحق تعالى
ايده كم بولره بوا وكوتلمك نه فايده ويرركم بوندن اوك بولره رسول كلوب بوخبرلرى
دكورمدى بولرا كاراجايت ايبب قبول ايتمدلر شمديكه يقين كوزلريله كوروب بيلدلرسه
كروده نيايه رجعت دلرلر اكربز بولرى كندوزعملرنجه كروده نيايه ردايدرسه وز
دخى همان بيغاغى اشلرندن اولسلردركم بولر يلانجيلردر ودخى حق تعالى بيوردىكم
وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ••
أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ يعنى يا محمد سنك
قومكدن اوكدن فرعون قومنى دخى بوعقوبتله مبتلا قلدق انلره دخى بزم قتمزدن
بررسول كوندردك كم اول بزم حضرتمزده كيم لردندركم اول موسا در كلوب انلره
ددىكم يا فرعون ويا فرعون قومى يو الله قولل رطب زحمتده يرك بو بنى اسرائيلى بكا
تسليم ايبب كلوك بزم ديمه كرك بكا متابعت قلوك كم بن سزه رسول امينم بكا
وحى كلمدن اوك دخى بن ايچو كوزديم بندن بر فعل خيانت كورمدلر بوكون
بكا نيله تهمت ايدرسزبن كندمدن كلدم الله قتندن كلدم وَأَنْ لَا تَعْلُوا
عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ يعنى اول الله امرندن مخالفت قلمك

طوتوق لغزم

وانك برلكنه اعتقاد ايبب اكا عبادت قلمغه تكبترلك قلمك وفسادلره مشغول
اولمك بن سره ظاهر مختلرله كلدمكم كوردكوز يعني عصا ازدها اولمق والني يقاسنه
قويوب كروچقرحق اقوندكبي چقرمق ودخي بولره بكرز نسنلر وَاِنِّي عُذْتُ
بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ اَنْ تَرْجُمُونِ • وَاِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاعْتَزِلُونِ •
يعني بن صغندم اولتكويه كم بنم دخي سزك دخي ربكوز اولدركه بني صنقليه شوندن
كه سزبكا زيان دكوره سزبر خود اولدراسزاكربكا ايمان كتوريب مطيع اولورسكوز
اكي جهاندن سلامت اولدكوز بني كرچك ليمجك اولورسكوز بندن ايرلك كوره سزحال
نته اولا فَدَعَا رَبَّهُ اَنَّ هٰؤُلَاءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ يعني بارب بولر مجرم قومدر بكا
مطيع اولوب سكا ايمان كتورمزلر بني بوظالملردن سن قورتغل پس حق تعالى بيوردى كم
فَاَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا اِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ يعني حق تعالى وحي قلدى ديكم
يا موسى كيجه نك اولندن اولسكا ايمان كتورن قوللروملى لغل سفراتكل تاكه اول
فرعون دخي لشكريله سزك ازكوزجه سزك اوبه كوره سزدخي اكا نه عذابتقدير
قلمشدر پس موسى حق تعالى تقديريله اولبني اسرائيل قوميله كه اكا ايمان كتوريب
متابعت قلمش ادى كيجه نك اولنده كه فرعون قومى اويقويه وارمشكن جميعن
الوب سفر قلدى شام طرفندن يكاچون كلوب نيلك كناره ايرشدلر الله تعالى
بيوردى يكه يا موسى عصاكله اول صويى اورغل موسى نيل صويني عصايله اوردى
صويارلوب قروير اچلدى موسى قوميله كروب كچدلر موسى دليكه اول صويى اول
كلبين عصايله اوره كره قرشه تاكه فرعون كلوب كچمكه يول بولميه حق تعالى
كره وحي ايدب بيوردى وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًا اِنَّهُمْ جُنْدٌ مُغْرَقُونَ •
يعني يا موسى اول دكزى اورغل شويله اچوق كيك قرويول اولوب طورسون
كه فرعون قوميله كروب اكا غرق اولسلر كرك چون فرعون يلديكم موسى كندو
قومن الوب كتمش لشكريله ارقه دوشدى موسى نيلى كچوب كندو قوميله اوتوروشدى
فرعون دخي نيل كناره كلدى يقدى كوردى صويريكا طاغ كبى اولمش يغلمش طوردر
اراسى قرواولويول اولمش دليكه كره لشكريله كچه بولرايغرلر بمشلردى نقدركه
دنيه كوردلر بري اول صويه كرمدى جبرائيل حق تعالى دستوريله برعرب صورتنده بنوب

كلدى بولرك اوكنجه صويه اوغردى بريوندن بنمشدى اول ايغرلردخي اولينوندقوسنه
ارقه دنجه صويه كرمدلر تمام شول كلمسى كرمدوكى وقت حق تعالى دستوريله اول طاغ كبى
يغلن صولر اللرك اوزرته يقلوب اوغرادى مجموعنى الته الوب بوردى هلاك
ايلدى اول باغلرى وبوستانلرى وكوشكلرى وسرايلرى كلى يرنده فالدى تكم حق تع
بيوررككَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ •
وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ • كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا
اٰخَرِينَ يعني اول فرعون قومى غرق اولوب ينجه بوستانلر واقرار مقلر
واكنلر وسرايلر وبورتلر جملريرنده قودلر ودخي اولچوق مالله ونعمتلركم انوكله
تكبترلك ايدب تنعم قلورلردى ناچار هپيرنده دوكوب كتدلر بزه عاصى
اولدقلريچون بزانلرى قهر مزله ملكلرنده ومالله رندن چقردق انلرك صوكن
بنى اسرائيل قومنه ميراث قلدق كلوب بورتلرنه اوتوردلر عورتلرنه مالله رنه
حاكم اولوب تصرف قلدلر پس عقلى اولان كرك كم بوحالتدن كندويه عبرت الوب
اوكوتلنه كندوحالته مغرور اولميه بوعزت وبو منصب لودن دايم اولدصنميه
بو دنيا منصبى الدن يكن انوكله باقى ديرلك وباقى منصب كندويه حاصل قلمه
شويله كم بو دنيا بردكزدرالته اول منصب و دنياسى برطوز قدر وكنده
براوچى دربودكز كنارنه كلمشدركه اول طوز اغلهبودكز ايچندكى جواهرلردن
اوليوب كندويه برنسنه حاصل ايدن كم كندويه ابدى بايلق حاصل قلمه اما بر
بچه كشى نفسى هواسنه مبتلا اولمش اولدكره اغ يراغوب ديام بالغن اوكركه يبوب
نفسين سمرده وبرنجه كشى دخى همتن يوجه طوتوب بالق ارزوسنده كچمشدر
اغ براغوب ديام صدق اوكركه اچندن اكا دركلودركلر حاصل اولوب انوكله درلو
مقصود لرحاصل اولوب برنه كله پس انلركه منصبين والتدكى مالجوغرين كره دنيا
عزتن ودنيانك نعمتن ارتورمغه التوطوراق ايدنمش اول بالق اوجسدر
كم هواى نفسنده كچمز اكا مبتلا اولمشدر انجوده وجواهرده رغبتى يوق اما اولكه
دنيا منصبن التوطوراق ايدنوب اخرتن حوديلر وكوشكلر وتختلر وتاجلر
وحللر وباغ وبوستانلردن فارغ اولمش عقلى اولنه بوقدر سوزكفايتيايدركه فهم

ایدیب یوندن زیاده سوزلرکا کلیسه ودخی بیوردیکه فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ • بو آیتك معنسنه ابن عباس رضی الله عنه ایدر هد
مؤمنك کوکده فیوسی وار دراندن انك یوزفرعونی وطاغی چقدن واندن اکا رزق انر
اول مؤمن وفات قلسه اول قپوکه کوکده درانك طاغی چقردی قرق کون اول انو کچون اغلر
وبعضلر دیرلرکم کوك اهلی ویر اهلی انو کچون اغلرلرکه انك کوکلره طاغی چقمز اولدی دیو
اولنماز قلدوغی وذکر انزوکی یرلرلر اسوز قالدوغنه پس حق تعالی خبر ویردیکم اول
فرعون قومی برقومدرکم انلرك هلاك اولد قلیچدن نه کوك اغلر ونه یر اغلر ونه بولره
عذابدن مهلت ویرلور بو آیت اکا اشارت قلورکم مؤمن مطیع قوللرالله قتنده حرمتلودر
وکرامتلری وار ویرکوك انو کچون قرق کون ملول ومحزون اولوب اغلرلر فاسق وفاجر
ومنافق وظالم قوللرك الله قتنده عقابی وعذابی وارد انلرك الوهنه برکوك اهلی شاد اولورلر
دنیادن برفساد اهلی اکسلدی دیو والله تعالی حضرتنه برمعصیت قیوسی یا یلدی دیو
پس عاقل اولدرکم کندولری صالحلردن قیله الله قتنده ویرکوك اهلی قتنده دخی پشمان
طوتلوب عذابه کرفتار اولمیه ودخی حق تعالی بیوردیکه وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي
إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ • مِن فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِّنَ
الْمُسْرِفِينَ • یعنی جون اول بنی اسرائیل قومی یزم رسولمزه مطیع اولوب یزه
ایمان کتوردلر وکتابمزه اتباع ایلدیلر فرعونك قتی جورادیجی عذابندن قورتردق
کم آرا اوغلنی اولدرب قزلرینی کندولره قوللقجی ایدنور لردی واولولرینه قتی
اشلرایدب بلا قیلورلردی وبدرستی اول فرعون ظالملرندندی ومتکبرلردندی
کندویی اولوکورب حددن کچدی انو کچون انلری هلاك ایدب بنی اسرائیلی انك شرندن
قورتردق بلکم حق تعالی بیوردی وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ •
وَآتَيْنَاهُم مِّنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ یعنی بزاول بنی اسرائیل قومنی
اورندوقلوب کزیده ایتدك کندوزمانلرینی قومنك اوزرینه زبرایزاز لده یلوردك
انلرا اورندواولمغه لایقدی بزانلره دللودرلوعلامتلرونشانلرویردك کم یزم برکلکری
حق یلوب مطیع اولدلرزیرا اول ایتلرایچندن یزم ازلده علممزده کزکی حکمتلر
اشکاره قلمق نسنلر واردی اندن اوتری ذکری موسایه اکی یاردق وعصایی

اژدها قلدق دخی بونك کبی نچه عجایبلرکوسترمك تامتکبر وکافرلکدن ومؤمن مطیع کلدن
ظهوره کلمه چون فرعون قومیله انکار دنا اولدلرانلری هلاك قلدق ومعه قومیله
مطیع لردن اولدلرانلره نجات ویردك اولمتکبرلرك یورتلرینی انلره میراث قلدق
بوندن صکره حق تعالی ذنوب مکه کافرلرینی ذکر ایدوب بیوردی إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ • فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِن
كُنتُمْ صَادِقِينَ یعنی بو مکه کافرلری دیرلرکه بزم بوا ولمك بلکمز دکلدر
الا همان شول برا ول اولدکمزکه اولورز کین زایرق قوپا زز اندن صکره دخی
یا محمد سکا ویرلرکه بزکره قوپا زز دیو کوکزده اکر کرچکسوز کتورك امدی
اول آتالرمزی دیرکورك کوره لم حق تعالی بیوردی أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ
وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ •
یعنی یا محمد بو سنك قومك مکی خیرلودیو خسه تبع قومی خیرلودرانلری بلا انلرده قلدق
اوتری هلاك قلدق ایلمی صانورلریو لرکم هلاك قلمیاوز شویله سلامت قورتالدی
حق تعالی بو اراده تبع قومنی کدوغی اندن اوترودرکم انلرك هلاك اولمقلغی بو
مکه قومنه یقیندی چونکه زمان کچش دکلدی بو تبع دخی اول قومك پادشاهلریدی
اول تبع حضرت شعیب پیغمبره ایمان کتوروب مسلمان اولمشدی اما اول قوم اکا متابعت
قلوب چون بلم ایمانه کلمدلر حق تعالی اول قومی هلاك ایلدی اندن اوترو کی الله
شرك کتوروب بحر ملردن اولدلر بوندن صکره حق تعالی بولره کندونك عظمتلرندن
وکمال قدرتلرندن خبر ویردیکم بولرانو کلره براو کو تلنوب اول غفلتدن اویانلر
وانك برلکنه کوکلرلرینه برغبت قوپه ودخی بیوردیکم وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ • مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ • یعنی بوکافرلربو کوکلره بویرلره نظرقلوب
بولرك برادلمغنه برفکرانمزلرمی بو کوکلری ویو یرلری ویو لرك آراسندغی بو
کلی موجودات کیرادلمشدر بزبولری عبث یره برغدق کم بولردن برفایده وبر
منفعت اولمیا یاخود اندن براسرار وحکمت اولمیا بلکه بولری بزیرتدق که بوادم
اوغلنلرنه عبرت ایچون یرتدق که اندن بزم عظمتمزه اکلیلر وبولره یلر محکم طوره

تبديل وتغيير اولماديغندن بزم وحدانيتمز بللر ودخي بولرى انوكيچون يوتدق
وكوكدن كتاب اندردك كه انك ايچى طولو امر ونهى اوله بويرق طوتوب طاعت ايدن
ونفسنى كاهدن يعنى اول اجماغه لايقاولا وبويرق طوتميوب معصيت قلن طاميه
مستحق اوله لكن بوخلقك چوغى بونسته دن غافلدردى بلمزلركه بويركوك نه نسنه دن
اونرى ونه مصلحتدن اوتورى يراملرى بونظر عبرت قلوب فكر ايلمزلر كندولرى
غروره يراغوب هوا نفيله عمرلرن ضايع ايدرلر بوندن صكره كروتهديد ايروب
بيورديكم اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ اَجْمَعِينَ يعنى انلركم بويرلره
وكوكلره باقوب بزم عظمتمز وقدرتمزه كلوب ايمانه كلمز لرحقيقتا بلسونلر
كم اول فصل كونى بولروكيچون وعده لنمشدر كه جميع اولكلرى واخركلرى انلر
جمع اولسرلر اول قلدقلرى عملرك جزالرنى بولسرلر حق تعالى قيامت كونده
فصل كونى ديو ذكر ايلدى يعنى ايرلمق كونى اتا اوغلندن وقرانلردن و
قرداشندن وارعورتلردن ودوستلردن دوستلردن ايرلحاق كوندركه
هرير نسنه كندو قيوسى اوله بس اول كوندن نه كوندر حق تعالى بيان ايدوب بيورديكم
يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلًى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ۝ اِلَّا مَنْ رَحِمَ
اللّٰهُ اِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ يعنى اول فصل كونى اول كوندركه هيچ بردوست
برد وستنه دن وياير يا قنجاغ قوم كندو قبيلسندن شفاعت برله نصرت ايدوب
حق تعالى عذابن دفع المنيه بلكه كندو نفسن دخى قورتره جاره بوليه اما
مكر شول كمسنه شفاعتيله قورتره كم انلره حق تعالى نظر عنايت قلوب رحمت
اتمش اوله اندن اوتريكم انلر دنياده الله يه لكنه ايمان كتوروب انا نذلرى كرد
اول ايمانلريله اخرتده كندولر انلر بربرينه شفاعت قلوب عذابدن قورتره لركم اول
پادشاه عزيزدر يعنى حكمى غالبدر كافرلره عذابله انتقام المكه ودخى رحيمدر
مؤمنلرى اسيرگيوب عفو المكه ودخى بيورديكم اِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ طَعَامُ
الْاَثِيمِ ۝ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ۝ كَغَلْيِ الْحَمِيمِ يعنى اول فصل
كونده بزه مطيع اولمينلرى طاميه قويا وزيدرستى اولدزقوم اغاجى كه
بزطاموده انى يرتدق يمشى اول عاصيلرك طعامى اولسه رشونك كبى يمشلركم

يجك اولقرنلرنك ايچنده شول ارمش توج وقلاى كبى اولا قينيه وشول اتى صوقرن
ايچنده قينديقلين تاكه ايچلره طوغريوب ايچه دوكه واولرى پاينلره خق تعالى بيوره
خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ اِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ۝ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ
عَذَابِ الْحَمِيمِ ۝ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ ۝ ذُقْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ۝
اِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ۝ يعنى طوتك اى زبانيلر اول
ابوجهلى واولوليدى وعتبه وشيبه وانلره بكزر عاصيلرى بزه انا نميوب
كتابمزى يالانلدلر ورسولمزى اختدلر رسولرك بولرك كلسنى اولجحيم طاموسنك
اورتسنه دلر ولمز عنقله اتك يوزلرنك اوزرنه براغوب تا اول يوزلرنى يزدن
ايرو غه دوندرب عبادت اتدكلرنك وشرك كتوروب كفر سويلدكلرنك جزاسن بوللر
ودخى اول غايت قينمش اتى صولرى باشى اوزرنه دوكوب واكا ديك كم امدى
طاتغل بوعذابلريكه سن دنياده كندو اعتقادكه كى عزيز ومكرم كشيدك ديردك
يومكه بلادنده بندن عزيز وشريف كمسنه يوقدر عار ايدردك كه اولره سوله متابعت
قيلدك اولرسولسنى بوعذابله قورقوتوب خبر ويردى سن اكا انا نميوب كمان
قلوردك بق اشبو عذابلر اول عذابلردركه سزدنيا ده بوكه شك ايدب انكار قلوردكوز
اوش اول انكارك عاقبتى سزى بوكا ايرشدردى كه ابدى بوعذابده قالسز هزنه الوب
قورتلاسزنه جاكتوردن سزه منفعت اولا حق تعالى اول عاصيلرى وظالملرى تبسن
بيان قلدى شمدى تهديد برله بوكزاول مؤمنلرى ومطيعلرى تبشير ذكر ايدوب بيوردى
اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ اَمِينٍ ۝ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝ يَلْبَسُونَ مِنْ
سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ۝ يعنى انلوكم بزم برلكمزده انا نذلرورسولمزى
كرچكليوب اندردكمزده كتابله عمل ايلدلر شركدن وكفردن برى اولوب كندولرى
كناهلردن بغدلرانلر بارين اخرتده اول امين لك مقامنده اولسرلركه اولا وجاقدر
اول يوجه كورلكلو منزللرده اوتوروب عذابدن وبلادن امين اولسرلر وكلى زحمتلردن
واولمدن امين اولرواول كوشكلرنك چوكره يانلرى بوستانلراوله انواع
يمشلر برله ياغلرى بوستانلرى بزنمش اوله واول سندن وبالدن وخزدن وصوندن
كه اول صويه قوقمز اردى صودن اچلر واول سندسدن استبرقدن

طوتلر كيلر تحتلرا وزرندن بر يرنه قرشوا وتوب صحبت برله تنعم قيلار هركز انلره بر
ملاك ويرتشويش عارض اولميه سرور ابدى ايچنده باقى اولركذلك وزوجناهم
بحور عين • يدعون فيها بكل فاكهة امنين يعنى انلره بو
ذكر اولنان اجماق مرتبه لرنده حوريلر چفتلندرزكه يوزلرى غايت آق و
يكقلرى قزل وكوزلرى كوركلو اولهبدندلرتك نازكلكى التمش بيوق كبى اولهر
ودخى هر دولوبشدن كاول اجماق ايچنده ازوايب طلب قيلار لرهمان اولساعت
ايچنده حاضر اولا بوكلسيله دوكلى تورقولردن امين اولرا ولطاموا هلنه
واقع اولان زحمتلردن مبرا بولرلر يول بوليه نتكم حق تعالى حضرتلرى بيورمش
لا يذوقون فيها الموت الا الموتة الاولى ووقيهم عذاب
الجحيم يعنى اول اجماق اهلى اجماق ايچنده هركز الم طعميا لرا الا شول الم
كم دنياده طاتمشلردى اندن صكره ابرق اولم اوليا ودخى اول جحيم عذابلرندن
حق تعالى انلرى صقلييه كه هركز سرورلرى زايل اوليه ودخى بيورديكه
فضلا من ربك ذلك هو الفوز العظيم يعنى بو اجماق اهلى اول
ابدى تنعمه واصل اولوب عذاب جحيمدن صقلنوب سلامت اولدوغى ياتحمد
سنك فضلكدندر بو دكل كه كندولرك استحقا قيله اولهزيراكه حكمن طوتنلره
بونك كبى اولوبخاتكاملهروزى قلوبدر پس بوكلام اكا اشارت قلوركه كشينك
عملى كشيه البتده اجماق واجب قيله بلكه واجب قيلان حق تعالى نك اولوعده
سيدركه علم ازله سبقت قيلدى طاعت اشلينه طاعتى عوضى كندوفضليله
اجماق ويره نخالفت قلوب معصيت اشلينلرى عدليله طاموبه قويه پس
تقدير تبديل اولمز وبو وعديه خلاف اولمز نتكم قولك سنك بويرغك طوتب
اشك بتورمكله البتده سنك اوزركه حق تعالى واجب قيلمز كه اجرتى طوتلشوكبى
قرشو اشلدكجه اكا خويره سن همان حقى اولدركم يا لبجاق واج قويميه سن
اكسوجكن قيمورسن حق تعالى دخى قولك دنياده مصالحن قيمورب بوجه
انعام واحسان اكا ايرشدره كم عمرى اولدقجه طاعت قلسه اول صقلق نعمتى
اكوب شكرين يرنه كتورمز خصوصاكه بوكره قلن نعمت كه قوله ويرلدى بو اسلام

نعمتدر اكر بيك يل عمرى اولوب كشى طاعت قلسه انك شكرين يرنه كتورميه سن
خود اللى التمش يل عمرى ايچنده نقدر طاعت ايده سنكه انوكله نعمتلرك شكرى اودنه
دخى اجماق الاسن پس معلومدركه حق تعالى كشيه دنياده دخى اخرتده ويرودوكى
كندونك فضل واحساندر بزم اكا استحقا قمز يوقدر ودخى حق تعالى بيورديكه
فانما يسرناه بلسانك لعلهم يتذكرون • فارتقب
انهم مرتقبون • يعنى يا محمد بزبو قرانى سنك قومكه كلمز قلوب
كروسنك دلكه اندردك تاكم اشديب فهم ايده لربلركه بونك بلاغتى و
فصاحتى انسانن كامله بكرمز انى بزم حق كلاممزاولكه انوكله اوكوتلنوب
كندوى عذاب ابديدن قورتره لرچون بولرسكا اوبمدلربزم اول كتابمزى بلاتدبر
اكادونوب منتظر اولوب طورر لركه سن اولسن انلر قورتلرلر نتكم انلرسكا كوزطوتر لر
سن دخى انلرك هلاكنه منتظر اولوب كوزطوتغل كم بزدخى كوريخه هلاك
ايده زر پس بوكلام دخى اكا اشارت قيلوركم هركمسكم سكا يا وزصنا انك
اشتى اللهد اصم له حق تعالى يرنه كتورر سنك حقكى اندن آلى ويرر ضايع
اتمز روايتدر عبد الله بن عيسى دن كه خواص قرائده كلمشدر كه بو دخان سوره سنى
جمعه كيجه سنده اوقسه اعتقادن كوركلو ايدب ثواب اللهدن اومسه صباح
اولكسنه يرلغفرلر طوروكله ان شاء الله تعالى والله اعلم

سورة الجاثية مكية وهى ثلثون وسبع ايات

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين
حم تنزيل الكتاب من الله العزيز الحكيم حم معنسنى بوقرده بيان
قلدق تكرار بيان قلمق حاجت دكل يعنى حق تعالى بيورركه اشبو كتابكه قرانددر اندر لمشدر
اول اللهدنكه حكمى غالبدر حاكم مطلق اولدر بخدلرسه حكم ايدر هيچ مانعى ودخى بيورديكه
ان فى السموات والارض لايات للمؤمنين يعنى بدرستى بوكوكلر يرلرده دلن طغلر
درلر لواغلر وارمقلر وكركنلر انواع درلو نختلف اوتلر وچچكلر ويمشلر وبولردن
غيرى دخى تكه وارمجا يبلركلسى ظاهرده ليللر ونشانلردر حق تعالينك وحدانيتنه وكمال
قدرتنه دلدر لركه بوقرالرالله تعالا يه ايمان كتورب مؤمن اولا لركفر وشركدن بجا ستندن

كندولرى پاك ايدب اريه لر ودخى بيورديكم وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ
آيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ يعنى حق تعالينك وحدانيتنه يا لكز اولدكزاولنان دكل بلكه
سزى يرتمقده دخى اولو نشانلر وارانك بر لكنه كم يرطمله صويى اتا يلندن صنرب
چقرى اكى يوللو يولندن كچوب انار حمنه برقدى اندن اول صويى قانه دونديرى وقانى
برياره اتّ ايلدى اندن اكا برلو يرنجه اعضا لرن دوزدى وفرنى ايچنده يوزنجه عجايبلر
يرتدى اوبكن بغرويورك ويوكرك واوّدوقا وق وبغرسق ومعيده دخى اتيله
درى اراسنده طرلر وسكر لر يرتدى يوبدن تركيبى انوكله دوزلوب اوتورمغه
طورمغه اساس اوله وسوكولكلر دخى يرتديكم انوكله قايم اوله فى الحمله بو ادمده
يرادلن عجايبلرى هپ سويلر سوز آنى يازمغه نه قلم يتر نه كاغد بوقدر اشارتدن
عاقل اولنلر يا قيسن دخى اكلر بو عجايب حيوانلر كمى انسى كمى وحشى عجايب اشكال
وصوَر اوزره بر طمله صودن يرتمشدر صدقتى ويقينى اولنلره عبرت ودليلدر
كلسى حق تعالينك بر لكنه وقادر لكنه نشاندر ودخى بيورديكم وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ يعنى بوكجه قرا كولغى كلوب جهانه طولدوغى وكون دوزن ظلمات
پرده سيله بورُدكى واندن صكره كوندز ايدنى لشكرى پوصودن كلوب قراكولغى
لشكرن صيوب قوّدغى جهاته كوندن نوديلم منوّر اولدوغى وكاه بكه قصه لوب
كوندز اوزاد وغى وكاه كوندز اوزايوب بكه فصلد وغى بوكلى دليلدر دوشن
كه الله تعالى بردر وبكلّ شى يوقدر ودخى بيورديكم وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ
مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ يعنى شول يغمور لركه الله تعالى كوكدن اندرر قوللرنه يردن
واغجدن رزق بتورركه سبب اولور ويوالمش قروش برلرى انوكله كروانوكله
تروتازه قلور ودخى اول يللرى كه اسدرر بعضى رحمت يليدر كه اسر قوللره
رحمت ونعمت حاصل اولور وبعضى عذاب ومحنت يليدر كه اسر يوزنجه ولايتلر
خراب ايدر واهلنى هلاك ايدر كاه جنوبدن شماله اسدرر نه دلرسه اشلر
عقلى اولان قوم بونى اكلر يلور انكارى كوكلدن چقرب يرنه اقرار قودرر شكلى
ترك ايدب يرنه اسلام وانقياد قور ودخى بيورديكم تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا

عليك

عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ يعنى اشبو كلى ذكر اولنان
سنك ربّك وحدانيتنك نشانلرى وعلامتلريدركه يا محمد جبرائيلى ويرببدك
سنك اوزركه اوقودراول قرآن حقدركه اكا ريب وكمان يوقدر بوسنك قومك
حق تعالينك كلامنه تصديق ايدب ايمان كتورميجك بوندن يك كمك كلامنه تصديق
ايدب نوم كلامزى يلانلرلر وَيْلٌ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ • يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ
تُتْلَى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ يعنى يا محمد اول وَيْلٌ درسنده هلاكلك حاصلدر
شول كمسنه كم نوم كلامزى يلانلجلردر فاجرلر عاصيلردر اشدرلر نوم ايتلرى
كم انلرك اوزرنه اوقورانك حكمندن اعراض ايدب يوز چورورلر شويله صتاسنكم
بولرانى اشتمدلر مشتاله خبر ويرياحمد سن انلره اول فعللرنك جزاسى بوعذابلم
كه ايديردقتى الم ايدوب ايتجديد بوايتدن غافل اولنلره حصّه بودركه الله
تعالينك كلامن اوقيوب برا شدب اشتمزاورسه اندن كوكلنه برتورقو واقع اولوب
اللهدن قورقمسه حق تعالى كلامن استخفاف ايدب يينى طوتمش اولور انك كلامن يينى
طوتمق كفر دريعوذ بالله كفر صاحبنى طامودن چقرمز پس هپسى من عاقل اولدركه الله تعالى
حضرتنك كلامن اشدجك اكا تعظيم ايدن اللهدن اوتنه قورقه كناه اولجق اشلردن
الينى چكه توبه واستغفار قلوب طاعته وعبادته يوناله رلرسه كندويى بوخطردن
قورتره ودخى حق تعالى بيورديكم وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا
أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ يعنى نجان نوم كلامزدن اشتسه كه قراندر
مسخره ايدوب دسه كه بودخى شول دستم واسفنديار سوزلرى كبى برحكايتدر بوكه
كأنّه اعتبار ايتميوب دسه والتفات قلميوب نه دلرسه اشلسه يوفعل لرنك
جزاسى وحاصلى اولور انلره انك كبى عذابلركم صاجنى فتى خور قلور ودخى بيورديكى
مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا
مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ يعنى بوبنم ايتلرمزه استهزا
قلنلركه ايلدرنده جهنم واردر اكا كرنلرك عذابن اول كسب ايدب جمع مال
قلنلرك ما لجوغ لرى ياخود اولغى قرى انلره اولاد عذابدن قورتره چاره سى اولميه

واول اللهدن غيرى دوستوتن اولى عنايدن انى منع ايدن ميه انلره عذاب اولوسى
واقع اولا قورنلمغه هيچ اميد قالميه ودخى بيورديكه هٰذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا
بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ اَلِيمٌ يعنى اشبو قران هادى در حتى يا طلدن
وهدايتى ضلالتدن تميز ايدوب رسول كمسلرك كافر اولوب ربلرينك كلامنى انكار
قلدقلرى انلره اخرتده فنى عذابلر واردر عقلى اولان قرانه اعتقاد ايدوب هدايت
يولنى طوتوب ضلالته دوشوب شيطانى يار ادنميه شيطان كيشى مغرور ايلديكى
دنياده هلاكلك قبولنه صرف قدر هلاك ايدر اول صنور كندوينى كورمكلو اعتقادله
خير اولر اشلرده بولونرلمزكه كندوينى ايله مهلكيه برتمشدر صمدوغى بيلدن هلاك
اولورپس بوندن صكره الله تعالى كندو نعمتلرنى ذكر ايدوب بيورديكه اندن برعبرت
آلوب انصافه كلمك اولى انعام ايدن منعمك خدمتنه مشغول اولمق اَللّٰهُ الَّذِى
سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِاَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ يعنى اول اللهدر اولكم ذكر اولنى مستحق قلدى تاكه انك بيورغيله
انك اوزرنده طاغ كبى كميلرى سوربه اچندكى متاعلرله اقليمدن اقليمه انتوب
غرضنى صاقليوب مقصود لركورمه اولاشه سز انوكله حق تعالينك رزقلر و
واصيلر طلب ايدن سز اولكه اول سزه بولطفى وبو انعامى اشليسنه شكر ايدب اول
نعمت حقنى يرينه كتورا سز تاكه حق تعالى اول نعمتلركوزى دخى زياده قلوبره ودخى
بيورديكه وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ اِنَّ فِى
ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ يعنى دخى اول اللهدركه سزه كوكلرده كى
ويرلردكى مخلوقاتى سزه مسخر قلدى اى كنش ويلدزلر كلى فلكلرنى وزنلى مقدارله
سيرايدب سزك مصالحكزه برينه كلور كاه ربيع فصلى كلورا وتلر بترمكسزين اولتليه
اندن سدّ حاصل اولا اولسددن درلودرلو طعاملر ياغ ويوغرت كبى وپيرنكى
دخى بونلره بكزر نسنلركزه واردر ودخى چچكلر اچلوب يربوزى زينت بولور وانجلر
باشى بوداغلرله تقل اولوب بزتورتاكه اول چچك لردن اول ارو جقلر سزكچون
انك كبى لذتلو بالطبع وزرسزه اندن شفا اولوب چوق منفعت حاصل اولا مومنيا قوتر
كبجه قراكولقلرندن قورتلمسزاول انجلرندن چچكلرندن دخى درلودرلو بيشلر بيوب

انوكله سزى يشلندررهم عقلى اولنلره بولردن عبرت حاصل اولا اكثر لركم اول بولرى
اولمش قوروبردن وانجدن وجوده كتورن پادشاه سزالوب فنايه وارد قدن صكره كرو
ديركوره هربرينه عملنه كوره جزا قله خيرته وشرته كوره بوندن صكره يايى فصللن كوندرر
كم كوندن حرارتنى يره برعته اول سببله بويردن يتن دانلر اوزرنه باش طوتوب اون
بغليه وانجده يشلر كوبنيه وبوستانلرده قاوون وقاربوز وخيارايرشه واندن
صكره كوز فصلى كلوب اول حاصللرى ديروب ديونشره سزانبار ايدوب صقلياسز تحتكه
انك ازديخه قيش فصلى كله انى دخى حاصل ايرشيخه زواده ايدوب هربرينك شكرتن
قلوبلو اولسره نعمتلرويرن الٰهه عبادت قلاسزهم بوفصللرده واقع اولان احوالدن
عبرت آلوب اول راستيلردن وصوقلردن طاموغدابلرن اكاسز تاكه ايجوكوزه بر
قورقو حاصل اولا طاعته وعبادته شوقكوز ورغبتكوز آرتمغه الحمد سوزجوقبس
بونى اكللكم يرده وكوكده هرنكم حق تعالى يرتشدر كلى سزك مصالحكوز ايجوندر
وسزه جميعسى انك حكميله مطيع ومنقاد اولمشدر بزه لرسكوز اشلرسزبو كلى سزه
فضل ورحمتدر وبونك ايجندهچوق دليللر وارشول كمسلره كم انلر فكر اهللدر
فكر ايدوب حق تعالينك وحدانيتنه وعظمتنه وقدرتنه آكللرى وكندولرك عاجز
وضعيفلغنى آكللرى انك عظمتنه كوره خدمتنه قيام ايتمكه تقصير لرى اما تفكر قلبى حق تعالينك
يرتدوغى نسنلرده روادر اما الٰهك ذاتنده وصفاتنده تفكر ايتمكلرى روا دكلدر نتكم رسول
حضرت صلى الله عليه وسلم بيوردى تَفَكَّرُوا فِى الْخَلْقِ وَلَا تَفَكَّرُوا فِى الْخَالِقِ
يعنى بويرد لمشده فكر ايدوب اولير اندك عظمتنه وقدرتنه آكلياسز واول يرادندن
فكر ايلمكل كه شيطان سزى غلطه براغوب كفره اولشدره زيرا رسول عليه السلام
بيورديكم شيطان سزه كلوب ايدر كم بوكوكلرى كم يرتدى ايدر الله يرتدى ويرلرى كم يرتدى
ديكم الله يرتدى ودخى ديركم اللهمّ كم يرتدى قحان يزدن يركوز بوفتنه يى طوبيسه
ديسونكه بن ايمان كتوردم الٰهه وانك رسولنه اندن صولايانه توكوره شيطان
اندن منع اوله ودخى بيورديكم قُلْ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ اَيَّامَ
اللّٰهِ لِيَجْزِىَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ يعنى ايتك ايمك لكنه سبب بويدكم
مكه قريش كافرلرندن برسى حضرت عمر سوكدى قصد قلديكم انى طوتوب عقوبت قله

اما صفاتندن تفكر انكدر روادر

حق تعالی یعنی کوندرب دیکم یا محمد شول کمسلرکم حق تعالینك عقوبتندن قورقمه لر
کم انلردن الروکی قوم هپ عقوبتله هلاك قلدی سن انلری بزه قوتا کم بزم ربزنك علمنه
کوره اخرتده جزا قلاوزاتا یوعقوبت ایدب اللهه قوشك اول وقت هنوز دخی قتال
ایتی که اقتلوا المشرکین در هنوز دخی انما مشدی بوایت ایله حق تعالی
بیوردیکه یومشرکلری برده بولورسکوز او لدرك عقوبت ایتمك و انلرك
زحمتنه صبر ایتمك بوایت کلدکدن صکره انلرك حکمی بوایتله منسوخ اولدی بوایت
ثابت اولدی محکم اولدیکه انلری نرده بولورسکوز او لدرك راسزچی خراجه
مطیع اولسلر اولمیلر پس عقلی بوقی اقتضا قلورمیو عقوبت ایتمك کافرلرحقنده
ثابتدر رسولك بوحدیثیله کم بیوردی من اقال عشرة اخیه المسلم قال الله عشرة
فی الاخرة . الحدیث یعنی هرکم انك صوچلرن عفو ایلیه هم بوکا نص قران دخی
وارددکم والعافین عن الناس یعنی اخماق یرادلوب برقلنمشدر شول کمسلره
کم خلقدن صوچلرن عفو ایده لر زیرا بوعفو ایتمك دخی کورکلو خلقلردندر که
کشی انوکله الله قتنده یقین لق حاصل ایدرود خی حق تعالی بیوردیکه من عمل صالحا
فلنفسه ومن اساء فعلیها ثم الی ربکم ترجعون یعنی هرکسکم
کورکلو عمل ایشلسه انك فایده سی کندوکندونه ایرشور هرکسکم یاوز
برمز عملرایشلسه انك دخی عقوبتی وبلاسی کندوکندونه ایرشور یعنی حق
تعالی بوایتله اکا اشارت قلدیکه کشنك عملی ضایع اولمز خیر وشر ازحق نه ایشلرسه
بولورود خی بوکا اشارتدرکم قولدرك طاعتندن الله تعالی منزهدر نه ایو عمل
ایشلیوب مطیع اولق انك ملکن وسلطنتن ارتورر نه مطیع اولمیوب اکا عاصی
اولق انك ملکنه زیان وضرر ایدر اما طاعت وعبادت قلمغله حق تعالی حضرتنده
کرامت وحرمت بولور وکناه ومعصیت قلمغله کندویه عذاب ومحنت ارتورر پس
بوخیر عمل وشر عمل قلنلرك دخی عاقبت ذنوب وراجق یرلری اولیاء شاه
حضرتدرکه انده جمع اولورهریری اندوکی عملاله مجازات اولنور پس اختیارکشنك
النده چون حق ظاهر اولدی دلرسه شر ایشلیوب عذاب وعقاب بولسون دلرسه
خیر ایشلیوب حق تعالی حضرتنده کرامت وحرمت بولسون ایرق عذریوق ودخی

سوره یکم

بیوردیکم ولقد اتینا بنی اسرائیل الکتاب والحکم والنبوة و
رزقناهم من الطیبات وفضلناهم علی العالمین یعنی
بدرستی حقیقتا بزیعقوب اوغللرینه کموسی وداود وعیسی درکتاب ویردك
توراتی دخی زبوری دخی انوکله قولرم اراسنده حکم ایلیلردخی انلرك اجنده
نبوت قودم انلرك ذریتندن بیك پیغمبر کتوردك وانلره حلال رزق ویردك
واوزرلرینه فرقیله بادیه تیهده کرتکبین اله بلدرجن یاغدردق دخی شمدیکی
تومیله هلاك ایدب مالرین یورتلرین انلره میراث قلدق وانلری اسلام نعمتیله
اول زمانلری قومی اوزرینه تفضیل ایدب یکلدك و دخی حق تعالی بیوردیکه واتیناهم
بینات من الامر فما اختلفوا الا من بعد ما جاءهم العلم بغیا بینهم
ان ربك یقضی بینهم یوم القیمة فیما کانوا فیه یختلفون .
یعنی بولره کتاب ویردك که حلالی حرامی بیان ایدجیدر وکندولردن الروکجنلرك
حالرین وقضیه لرین بلدرجیدر پس بولره اول محمدك صفتنی کتابلرنده بلدررد
صکره بولرا اول دینده اختلاف قلدلر کندو دینلرینی ترجیح ایتمك استدلر محمد
اوزره اولوب طلب ایدن لر محمدی تحقیر ایدن لردر بدرستی حقیقتا یا محمد سن
یارن قیامت کونندن اول اختلاف قلدقلری شیئده بولرك ارا سنده حکم ایله اول
وقت بالرکم حق دین فنفسدر ودخی بیوردیکم ثم جعلناك علی شریعة
من الامر فاتبعها ولا تتبع اهواء الذین لا یعلمون یعنی یا محمد
بزسنی برمذهب وطریق اوزره قودق کم انك ایچنده سکا احکام وحدود وفرایضلر
امر ایلدك یرنه کتوره سن بوسنك قومك کلوب سنی کندو ملتنه دعوت قلورلر
که بوملتیه حقی قویوب انلره دونه سن سن اولیزکوسترد کمز طریق وملت اوزرنه
ثابت اولوب محکم طورغل اول یزم وحدانیتمزه انکار ایدن جاهللرك هوالرینه
اویمغل انهم لن یغنوا عنك من الله شیئا وان الظالمین بعضهم
اولیاء بعض والله ولی المتقین یعنی یا محمد اکرسن انلره اویوب بو دین
اسلامی ترك ایدوسی اولورسك انلرك النده کلمزکه الله عذابندن برشیئه
منع ایده بالمرانلرکه یزم کتابمزه انکار قلمغله ظالملردن اولدلر انلر بربرینه دوست

بربرنك دينى اوزره اولورامّا الله تعالى يه شركدن صاقنوب اخلاصله ايمان
كتورنلره دوست اولورلر وانلرى سورلربوندن صكره بيورديكه هٰذَا بَصَائِرُ
لِلنَّاسِ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ يعنى اوشبو قرآن و
ر لايلر بوخلايقلره بربرييندركه يولرك كوكلرى كوزلرنى اچوبكندولره اصلو
نسنلرى كوسترر حلالو حرامندربلدرر ودخى هدايتكم ضلالت يولندن طريق ثوابه
يلتر ورحمتدر انوكله عملقبلنلرى عذابدن ابدى سعادته اولشدررامدى بودلالت
قرآن بصيرت وهدايت ورحمتاولدوغى شولقومه دركم انلرا للّهه ورسولنه وكتابنه
اعتقادى كوركلواوله ويقين بله كم جميع نعمتى انعام قيلن وانك آسيابنى كوكدن اندرن
اللّهدر قوللرته فضل يوندن بودكلكه قوللراول نعمته كندوفعليله مستحق اولر
انوكچونكه ديرلرنى آخرتده كروقوياسى اولورسوزبزانلردن بزانلردن اولبوز
زيرابزاشرفلردن اولورزانلرحقده برزجمرى آح عربلردخى تعالى بوآيتى ايدردى
اَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ
يعنى يا محمد ايلهى صنورشول كمسلركم يزه شرك كتوروب كناهزانامدلرهوالرنه
اويوب دُرلومعاصيلرى مُرتكب اولدلرىزانلرى برابرمى قيلاوزشول كمسلرله
كم انلرايمان كتوروب عملِ صالح راشيلرياخود انلرك المُلرن ويرلكلرن برابرمى
قيلاوزاكريويلم ظن ايبب اكا اعتقاد ايدرلرسه نيا وزحكم ايدرلركه بوحكملرنده
زيان ايدرلر ديدكلراولجاق دكل بجاهد ايدر مؤمن دينادە اخرتده دخى ايمانله
بلكه درزيرا ماداكمه دنياده درايمانن شرك وكفرخطرلرندن صنغلراولجك دخى
ايمانله كيدركروقوپجاق دخى ايمانله قوپراول ايمان وسيله اولوب انوكله ابدى
سعادته ايرشور دنياده مستحق اولور امّا كافرلرمادام كه دنياده درايمان نوزدن
قچوب اوكفرکندويه وسيله اولوب انوكله ابدى شقاوته ايرشوب عذابه مبتلا اولر
وهم جابردن حديثى بوكادَ لا لتقلوركم بيورر يُبْعَثُ كُلُّ عَبْدٍ عَلَى مَا مَاتَ عَلَيْهِ
يعنى هرقول دنياده نَنَك اوزرنه اولورسه كروانك اوزرنه قوپر مؤمن ايمانله قوپر
كافر كفراوزرنه قوپر پس عقلى اولان كرك كم عملِ خيرى اوزره سعى ايبب انى كندويه عادت

طوته

طوته تاكه آخروقتنده آلمى انك اوزرنه اولمه فويمق لغى دخى خيراوزرنه اولايس
حق تعالى كروبيورديكه وَخَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزٰى
كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ يعنى حق تعالى بو
كوكلرى ويرلريكم بَرتدى عبث بره دكل بلكه انك يَرد لمغنده بونجه حكمتلر وار
كم قدرتى غايت كامله دن بونى اول حكمت اوزره وجوده كتورمشدر انك عظمتن
اكليوب اكا عبادت ايدن لرتاكه اول معبود دخى كندويه خيرعوضلر ويرب مقام
قُربت روزى قيله واول كمسكم معبودِ حقى قويوب باطل معبوده طپه اولر
فعللرته موافق جزاويره نتكم ايشبو ايتده اشارت ايبب بيورردى و لتجزى كل نفس
يعنى بزيوكلرى ويرلرى انوچون بَرتدق كم بوقوللرمزى انوكله ابتلا قيلا وزكوره
كم قتقى قوللرمزلزم عظمتمز اكليوب وحدانيتمزه اقرار ايبب بزه عبادت ايدر
وتتقى قوللرمز هواى نفسه اويوب بزدن غيريه طپرتاكه اول وعده قلدغمز
كون كلجك هرنفس نه كسب ايدرسه كوره وزاكا كوره مكافات قيلا وزكه
هيچ برنفسه ظلم اولنميه ومعصيت اهلنك اشلدوكى اوزرنه زياده اولنميه
اشلدوكى قدرجزا اولنه ودخى بيورديكه اَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلٰهَهُ هَوٰيهُ
وَأَضَلَّهُ اللّٰهُ عَلٰى عِلْمٍ يعنى يا محمد كورمرسن شول كمسلريكم كندونفسى هوالرن
معبود طوتنوب اكا طپرلر زيرا هركم كيجه كوندزبرسنه نك محبتنى كوكلنده قيلوب
انك سعينده اوله اول انك معبودى اولور بيوردى رسول عليه السلام تَعِسَ
عَبْدُ الدِّينَارِ وَالدِّرْهَمِ يعنى قولى هلاك ايلدا لتونله اچمه زيراچوه محبتت
انلره اولدى الله عبادتين ترك ايلدى انلرك قولى اولوب انلرى معبود ادنمش اولور
نتكم بيوردى وَأَضَلَّهُ اللّٰهُ عَلٰى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلٰى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلٰى
بَصَرِهِ غِشَاوَةً پس حق تعالى بيورديكه اولهوا اهلى اهل هدايتدن دكل اندن
اكا عنايت وتوفيق برله نصرت ويرميوب مخذول قلدى كوكلنه وقولاغنه مُهر اورر
كه حقدن يكا رغبت ايتمز وحق كلامى اشتمز ودخى كوكلى كوزنه حجاب چكدى حق
تعالينك مصنوعاتنه تطرقلوب اندن استدلال ايبب انك وحدانيتنى اكليوب
اول حجابلر مجوب اولوب ضلالت ايچنده قالور فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللّٰهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ وَقَدْ

جاهل وغافل دللر لر اما تيز اولمكم بللر ولى اولد بلمكدن تحسر دن آرتق فايده لرى
اولميه بس الله تعالى كندو قدرتن وعظمتن بيان ايدوب انلرك اقلاسرو عاجز لغن بلدرمك
ايچون بيورودى وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَيَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ
يَخْسَرُ الْمُبْطِلُوْنَ يعنى يا محمد بو قوم ماللوغ لرنه برج وكون الدرندكى عاريت ملك ايچون
مغرور اولوب يزدن اعراض قيلمسونلر اولدر لرو كوكلر ملكى كلى الملهلدر كه بولرك ايچندن
انك حكمى نافذ در كسه منع ادعى يوق برقاج صنف قلسونلر كه اول وعده مذكوره يه كلوب
قيامت قوپه اول كون بعثه منكر اولوب باطل اشلرده اولنلر فنى زيانكار اولدرو دخى
اول قيامتك بعض صفتلرندن خبر ويروب بيورديكه وَتَرٰى كُلَّ اُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ
اُمَّةٍ تُدْعٰى اِلٰى كِتٰبِهَا اَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ يعنى يا محمد
اول قيامته انكار ايدنلرى كورهسن سن اول كونده كلسى جمع اولوب ذللرى وستنه
چوكمش اولدرو هر بريسى انلرك حسابچون كتابلرندن يكا قيغرلركه جميع قلدقلرى خير
وشرانك ايچنده سطر اولوب هيچ قلمه كلمشدر منا ديلرندا قلوبدير لركه يا قوم بوكون
اول كوندركه اولقلدوغوكوز خير وشر عملرك جزالرنى بولاسز اكر چوق ودخى
حق تعالى قبلندن انلره ندا كلهديه كم هٰذَا كِتٰبُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ
بِالْحَقِّ اِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ يعنى اى قوم بوويرلن
برانلرينزم شول بتلرمزدركه سزك اوزركوزه حفظه فرشتلرى قودقه ازدن
چوقدن نه اشلدكوزسه دفترايدوب انى يزد لرخيرو اكر شر تاكم بوكون انو كاله
جزا لنه سز خير خير عوض شر شر عوض رامام ابو الليث سندصحيحله رسولدن
خبر ويروب ديدكه رسول حضرت عليه السلام بيورديكه حق تعالى اول نسنه كه يرتدى قلم
يرتدى اندن اول قلمه امر ايلديكه يا قلم يازيازدى دنياده هرنه اشلنيجكسه خيردن
وشردن تا قيامته دكن حق تعالى انلرى يوير لرايچون جمع ايلدى تاهر قوله اشلدكن
اكدرو يرمك ايچون زيرا بز انتساخ قلدق دديوكى دلالت قلورکم هپ اولاحق
نسنه يازلوب فارغ اولنمشدر هركشى اولديازلنى عمله كتوب كندونك ارادتى
والله تقديرى برله امتابن عباسدن بويله روايت قلدلركم حق تعالى فرشتلر
موكللرنه قلمشدركه اول لوح محفوظدن يازلندن هريل رمضان كجه سنه يازلر مكتوب

يعنى كمدركه هدايت ويرب طغرو بولمكنوره حق تعالى انى كمراه ايدب ضلالته برقدقدن
صكره هيچ برسوزله متعظ اولوب اوكوتلنمز كه الله تعالى دينه اقبال ايدن اولدخى توحيد
يولنه هدايت ويرب اسلام كرامتن روزى قلمز بس حقدن يكا اول يولنمك كرك كه حق
تعالى دخى هدايته توفيق ويره هيچ بركسه قپو قفيزنجه اكا قپو اچلمز ودخى
حق تعالى بيورديكه وَقَالُوْا مَا هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوْتُ وَنَحْيَا
يعنى بوكافرلر اخرتدن كروقوبمغه انكار ايدب ديرلركه دكلدر بزم ديرلكمز الا همان
بو دنياده در بز اولورز كروديرلورميوز اول كروديرلن ايرق قومدر ودخى بز
اصل يراد لمزدن اوتا اولديمك دير لنديمك وَمَا يُهْلِكُنَا اِلَّا الدَّهْرُ
يعنى بزى هلاك ايلمز الا بو زمان كجمكله اندن صكره كروديرلجك دكلوز
وَمَا لَهُمْ مِنْ عِلْمٍ اِنْ هُمْ اِلَّا يَظُنُّوْنَ يعنى بولر برسوزدركه سويلرلر
حقيقتا اول سوزك اصلنى بلمز لر بولر غايت جاهلدر زيرا حق تعالى بنمك
برلكته دليللرى كوره طورركن انكار ايدب بحثكونى يوقدر ديرلر بوخود
ظاهر دلولكدر پس بوندن صكره حق تعالى بيورديكه وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا
بَيِّنٰتٍ مَا كَانَ حُجَّتَهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوا ائْتُوْا بِاٰبَآئِنَا اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ
يعنى قچن بزم ظاهر وروشن ايتلومزكه حلالى حرامى ووعد ووعيدى بيان قلجيدر
بولرك اوزرلرنه عرض اولنوب اوقنسه بولرك ايرق مختلو وجوابلرى قالمز
الا اكربو دكلوكوز كرچكسه قيامت وار بز اولدكدن صكره كروقوپارزكلدك
امدى اتا لرمزى ديرلدك كورالم حق تعالى انلره جواب ويروب بيوردى كه
قُلِ اللّٰهُ يُحْيِيْكُمْ ثُمَّ يُمِيْتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ
لَا رَيْبَ فِيْهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ يعنى يا محمد ايت بو قيامته
وبعثه منكر اولنلره الله كم سزى برالو نطفه دن يوغكن دردى قلوب
وار ايلدى سزه دنياده عمر ويردى چقن اول عمركوز نهايتنه ايرسه كروسزى
اولدررا اندن صكره وعده قيامت اولسه انك قوپسنده مؤمن اولنلره شك
يوقدر اول وقت اول قيامتى قوپاروب سزك اوكلكوزى واخركوزى بريره جمع ايدر
كه اول قلدغوكوز عملرله سزه مكافات اولنسز لكن بو مكه قومنك چوغى بونسنه

قلورلر تاكلسي رمضانه دكن هر قوله نه اشليجك ايسه هر نيجسسه كون اكتدودن صكره اول
فرشتلره كه صاغندن وصولندن يازجلر دفترلرينه مقابله ايدرلر بري برينه موافق بولورلركه نه
اركوتغي وارونه اكسكي وارودخي قطعي ايدرلر اول حفظه فرشتلري جميع قولدن نه كلورسه يازرلر
هفته بركون لوح المحفوظه مقابله ايدرلر شول تسنه كم اندن ثواب اولنه عقاب اولنه اني محو
ايدرلر نكم حق تعالى بيورمشدر يَمْحُوا اللّٰهُ مَا يَشَآءُ وَيُثْبِتُ بو معنيه اشارتدر ودخي
حق تعالى بيورمشدر فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ
فِيْ رَحْمَتِهٖ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِيْنُ يعنى اما شول كمسلركم اعتقاد لرن الله
كوركلو قلوب عمل صالح ايشلرلر فساد دن كندولرى يغدلر الله تعالى فضليله ورحمتيله
اول مقام سعادته اولشدر بظاهر فوز ونصرت وعزو كرامت ميسر قلمشدر وَاَمَّا الَّذِيْنَ
كَفَرُوْا اَفَلَمْ تَكُنْ اٰيٰتِيْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ
قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ • يعنى اما شول كمسلركم كافر اولدلر بزم برلكمزه انكار ايدوب بزم
ورسولمزم اناتمدلر يازن انلره اول ميعاد كونندن دنلسركم سزك اوزركوزه بزم ايتلرمز
اوقمدمى سزانى ايشديب تكبرلك ايدوب حقه مطيع ومنقاد اولميوب مجرم قومللردن اولدكز
وَاِذَا قِيْلَ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيْهَا قُلْتُمْ مَّا نَدْرِيْ مَا السَّاعَةُ اِنْ
نَّظُنُّ اِلَّا ظَنًّا وَّمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِيْنَ يعنى بجان سزه دنلسركم حق تعالى نك وعدسى
حقدر اولمدن صكره كرو يعنى اولجقدر اول قيامت قوپمقلغه شك يوقدر جواب
ويرب ايدردكوزكم بزيلمز اول ساعت دديكوزه نسنه درا كا اعتقاد قلمزز الا انك
اولمغنه شك ايده درز پس حق تعالى كروبيورمشدى وَبَدَا لَهُمْ سَيِّاٰتُ مَا عَمِلُوْا
وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ يعنى اشكاره اولدى بولره اول
يامور عملرى كه دنياده اشلدلر اول الدرى وايقلدى طانقلق ويرمكله ودخى اولشدى
بولره اول واجب اولان عذابلركه استيدجكى استهزايه الورلردى صانورلردى كه اول عذاب
اولره واقع اولجق دكل پس حق تعالى خبرويرب بيورديكه وَقِيْلَ الْيَوْمَ نَنْسٰىكُمْ
كَمَا نَسِيْتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا وَمَاْوٰىكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِّنْ
نّٰصِرِيْنَ يعنى اول طاموخزينه دارلرى انلره ديه لركم ياقوم بوكون اول كوندركم بزسزى
اول اودعذابى ايچنده ترك ايدوب اونودا وزابدى اندقالسترديناده ايمان ويوكونه

اولشمق لق ايچون عملى ترك ايدب اونتدكوز كورك كم سزك مكانكوز وقرارگاهكوز
اودركه سزى اول عذابدن منع ايدب قورتره بوقدر ابدى هلاكلك ايچنده قالسرسز
ودخى بيورمشدى ذٰلِكُمْ بِاَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ اٰيٰتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَّغَرَّتْكُمُ الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُوْنَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُوْنَ يعنى شبه عذابلرسزه
واقع اولدوغى اندن اوترو دركم الله تعالى نك ايتلرن استهزايه الدكوز اكا ايمان كتورمدكوز
اولدنيانك باطلى وفانى ديرلكى سزى مغرور قلدى صانوردكوزكم اولحيات سزه ابدى
تقدر اولانوكله اخترده باقى حياتدن اعراض قلدكوز پس انك مكافاتن قلورزيوكون
اول ابدى عذابه كيره سزسزه ايرق اندن جقوب خلاص اولمقلغكز يوقدر ودخى ناره كرملره
ناره كردكدن صكره دخى كلام اولنميه بلكه اول عذابده ترك اولنوب قالهدر ودخى
بيورمشدى كه فَلِلّٰهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ يعنى الله
خبرويرب بيورديكه چوندا اول كافرلركه زلريله اول عذابه مبتلا اولمرموشدر انلرى
كوذب ديه لركم شكر بى عدد اولپادشاهه كم برلرك وكوكلرك الهى وپروردكارى
اولدردوكل حمد وثنا اكا لايقدركم بزه بوانعام واحسانى قلدى واول عذابلردن
برى سلامت قلوب سعادت ايدى روزى قلدى وَلَهُ الْكِبْرِيَآءُ فِي السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ يعنى عظمت وسلطنت وقدرت وعزت
دخى برلرده كوكلرده ملكى ايچنده اول الله عزيزدر حكمنده وجميع افعالنده
حكيم اولدركه نه اشلرسه نقصى يوقدر كمالده در لايقدركه برلرده كوكلرده جميع
بندلر لشكرى حمدى وعبادتى مخصوصدر اندن غيريه لايق دكلدر

سورة الاحقاف مكية وهى ثلثون وخمس ايات

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

حٰمٓ تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَكِيْمِ يعنى اول حى وقديمك ملكى
عظيمى حقيقتجون بوقرآن اندر لمشدر اول الله قتندن كم ملكنده عزيزدر وحكمى
كچوردمكده غالبدر وهم نه اشلرسه يرلو يرينه اشلر حكيمدر وبو قرآنى اندرديكه
انك كلامى مدر قديمدر مخلوق دكلدر ومخلوق كلامودخى دكل بو آيت دخى زجر
ايدب منع ايتمكجوندر شول كمسلركم قرآنى مخلوق قدر ومخلوق كلامى دد لر

ضال وكمراه اولدلر عقلى اولنلر كرك كندولرى يوقسا عتقادون ازاق
طوتوب اهل صلاحدن اوله ودخى حق تعالى بيورديكه وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا عَمَّا اُنْذِرُوْا
مُعْرِضُوْنَ يعنى حق تعالى بو ايتده اكا اشارت قلوب بيورديكم شول كمسلركم
بزم كلامزه انكار ايدب توحيد يولنه كرمز لرصانور لركم بز انلرى شويله مسيب
قوياوز اولد قلدقدرشويله عبث كده اكا مكافات اولميه بز نظر قيلسونلر كم
بزاشبو كوكلرى كه انلرك اوزرنه قبضهٔ خضر اقلدق ويرلرى انلرندن
دوشك قلوب انلره مطيع ومنقاد قلدق دوكلى مصالحلرن انك اوزرندن
انلره دوزى ويردك ويرله كوك اراسنده عن دخى برتدق واولاسبابلر
دوزدك بز عبث يره يرتمدق الا بزم عظمتمزى وقدرتمزى ظهوره كتورمكون
يرتدق وبونلرى دخى ابدى بقا يحون يرتمدق بلكه يولنه دخى براجل مسمى
تقدير قلدقكه اول اجل تمام اولنجه بواى وكون ويلدزلر قلكدن سيرايدب
اسباب دنيا مرتب اولا وبو مخلوقك ارزاق قوامه كلوب ضبط اولنه امتا
قيامت اول امرلوكمالة ايرشه كركدركم قدرتمزله بويرلرى كوكلرى فنايه ويرب
برامر عظيم اشكاره قيلاوزكم بويركوك ويولرك ايچندكى مخلوقك كلى اولامر
عظيم ايچون براولمشدر اكا قيامت كونى ديرلر هر شخص نه قلديسه خير وشر
كركدركم قدرتمزله بويرلرى كوكلرى دورب اول كوندكى مكافات اولنه امتا انلركم
كافر اولدلر حتى باطلله اورتدلر تقدركم انلر بو كونلة انذار اولنوب قود
قدرلرانلر اندن يوزچويرب اعراض ايدرانوكله اوكونلمزلر ويرعاقبتلرنه
فكر ايدب ايمانه كلمزلر اكا واقع اولجاق بللركه حالنته اوله ودخى بيورديكه
قُلْ اَرَءَيْتُمْ مَا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَرُوْنِىْ مَاذَا خَلَقُوْا مِنَ الْاَرْضِ
اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى السَّمٰوٰتِ يعنى يا محمد ايت شول قومه كم بوتة طپوب
ايدرلر بولرينزم خالقمز معبودمزدر كلوك ايدى بكا خبر ويرك كوستوك
بولر بويوزندن نه يرتدلر نتكم اولينم خالقم يرتدى يوقسه بولر كوكلرى
يرتمقدن بنم خالقم ايله اورتشلق دعوسنى قيلورلر ايتُوْنِىْ بِكِتٰبٍ

من

مِّنْ قَبْلِ هٰذَآ اَوْ اَثٰرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ يعنى دخى ايتِ
يولره يا محمد كتورك بكا بركتاب بوقراندن اولكه انك اچنده بيانى واحكامى
يازلمش اولا كه سزه يرسز تنكم بن كتوردم يا خود انبيالرعلما سوزيلدن روايت
اولنور سزدخى انجلين بركلام كتورك اكريوقولكوزده كرچكسكوز كه ديرسن
بولردخى معبود در الله بزه بيورديكه بولره طپاوزچون رسولم يوقولى انلره
ددى انلرملزم اولوب عاجز قالدلرناچار سكوت اتدلر پس عقلى اولان
بونده اكليه برسوز دعوى ايدب سويليه كم انك عاقبتى فضاحت وشرمسارلق
اولاقايين سى اوليه ودخى بيورديكه وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ يَّدْعُوْا مِنْ
دُوْنِ اللّٰهِ مَنْ لَّا يَسْتَجِيْبُ لَهٗٓ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَآئِهِمْ
غٰفِلُوْنَ يعنى كم اولكمزده وضلالتده شوندن ازغون كم اولاكم اللهدن
اوزوق معبود وايرو دعوى قلدوغى بركسه دركم تا قيامته دكن اكا دعا قلوب
يلوارسه هيچ اولجواب ويرب حاجتن يرنه كتورجك دكل بلكه اول يلوارد غى
كمسه انك اولعبادت قلوب يلوارد وغندن دخى بى خبردر شتكم حكايتدن كلور
بركافرقيش يله بر پوته عبادت قلدى عاقبت اكابر مهم ايشى واقع اولدى طوروب
اولپوتنه كلدبكم يلواره اندن حاجتن دليه تا اول حاجتن انك اول پوت يرنه
كتوره كلدى اولكجه انك ايتدن ذاالغله يلوارب ياصنم ديوچاغردى هيچ اكا
جواب كلدى چون عاجز قالدى كوكلنه الهام الهى ايرشدى ديدكه جميع عمرمى بو
تك عبادتدن فنايه ويردم عاقبت بكا برحاجت واقع اولدى كلوب بودكلوزالغله
ياصنم ديوچاغردم هيچ برجواب كلمز وقتا ولديكم صنم ادين دكشورم يا صمد ديو
چاغرم اوله كه بودلك انك قتدن تمام اولاچون اخلاصله بونن الله
دنوب بركره يا صمد ديوچاغردى حق تعالى اكا عظمتيله لبيك ديوجواب ويردى
فرشتلر تعجب قلوب ددلركه اى بزم الهمز بونه عجب ايشدركه بركمسه عمرنى پوت عبادتده
كچوره بركون سكا سجده اتميه بونجه كزاول پوته چاغرم اندن جواب كلميه بركره سكا
چاغرمغله كا لبيك ديوجواب ويره سن حق تعالى انلره ددىكه يا فرشتلرم اكا چاغردى
جواب كلدى بزه چاغردى اكر بزدخى جواب ويرمسه وزصمله صمد اراسنده فرق

يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ يعني يا محمد بولرکم اول کوندرلن رسول
سزه بن دکلم بندن اکا ورحی سزه للر کوندریلمزکه بنوسله دخی سزه وکلمه سنه
اشلنسز بو آیتك سبب نزولی بودرکم رسول علیه السلام دوشنده
کوردیکه مکه دن جقوب برخرملو انجلویره کدرلر اصحابنه خبر ویردی
اصحاب ایله صاندلرکه رسولدن حیله ویرلدی خبر بونسنیه غایت شاد
اولوب سوینورلر بونك اوزرنه برنچه زمان کچدی هیچ بولره برنسنه
ظاهر اولمدی دلریا رسول الله اول دد کوکزدن هیچ بر اثر معلوم
اولمدی رسول علیه السلام بیوردیکه اولسزه خبر ویردکوم دوشدی
کوکدن اینش وحی دکلدی بلزمکه اول نه نسنه در اولمی اولمیامی بن دخی
انی خبر ویردم سزه وحی اولنور پس حق رسولنك سوزن تصدیق ایتمکجون
بو آیتی کوندردی چون رسول بو آیتی اوقیوب بولره خبر ویردیکه اول کوندرلن
رسولین دکلم بندن اولك چوق رسول کلدی بن بلزمکه حق تعالی بکا دخی
سزه دخی رحمتی قلسر یوخسه سزه دخی بکا دخی عذابی قلسر بویله دیبجك
ددلرکم یارسول الله آیله اولجاق سنوکلدیکزه اورتمزده هیچ فرق یوق
شکم سن بزه نه اولجاغن بلزسن بزدخی سکا نه اولیسر بلزز بس بوسوزی
ایشدیب مشرکلر مسلمانلره طعن ایدوب عیب اتدلر ددلرکم اتا کوزدکوز
دینن قوبوب اویدکوزکه بر سحر لنمش کشیه اویدکوزکم کذوب دخی بلزکه کذبه
نه اولسر پس حق تعالی رسولك خاطرن تسلی قلمغچون یو آیتی کوندردیکه
تَبَارَكَ الَّذِي إِن شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا یعنی بوکافرلر دلرکم چون
کرچك رسولسن بزدن یرغشنه اینوب بونك رسولغنه طانقلق
ویرب دایم بلله دعوت قلمایه بزدن کوکدن بوکا برخزینه اینمیاکم بو انی
نفقه قلوب تصرف قیلیاکم محتاج لقدن قورتلایا بزدن بوکا باغلر بوستانلر
ویرلمیه کم بو اندن بیه بدرستی اویدکوز سزه الاسحر لنمش عقلن یاوو
قلمش کشیه اویدکوز پس حق تعالی بیوردیکم یا محمد اولو اولدی برکتی
چوق اولدی اول الله که سنی حق رسول قلدی دلریسه اول الله

اولیدی کل امدی حق تعالی فضلنه نظر قلزنه حاجتك وارسه اکا عرض ایلیکم مقصودك
بیزنه کله والا دوکلندن کچمیدا ولورسن پس بوندن صکره حق تعالی کروا ولسه
بوتون طبنلرك حالنی اولسر قیامت کونندن اخبر ویردیکه وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ
كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ یعنی
چون اول قیامت کونی اولوب خلائق انکار ایده لر انلردن بیزاراولوب للردیه لرکم احتمللر
بزکندونفسمزده عاجز مخلوقدك بزدن معبود لغه لایق نه فعل کوردکوزکه بزه
طپه کوزبزم نه سزدن خبرمز وارونه بزه طپه غکزدن بزسزدنده وعبادتکوزدنده
بیزارزاولکافرلرك فضاحتی وخجالتی وحسرتی اول وقت زیاده اولسر
انلره طپه قلزنه بشیمانه اولسر لرحق تعالی انلره زیاده تنبیه ایچون بیوردیکم
وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا
جَاءَهُمْ هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ یعنی قچان بوظالملرك اوزرنه اوقنسه بزم اینلو مز
که حلالی وحرامی بیانه قلمجدر ودخی بزم وحدانیتمزی اظهار ایدیجی وروشن دلیللر
کوسترجی ددر بوکافرلره ویرلردی اول بزم حق کتابمز بولره کلجك دکلدر بو بزم اوزرنه
اوقنان الاشکاره سحردر دیرلردی ودخی بیوردیکم أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ
قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ
فِيهِ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ
یعنی یا محمد بوکافرلردیلرکم محمد بوکتابی کندودن دوزتدی خبرویرر بوکوکدن
اینمش دکل سن ایت بولره کم ای قوم اکر بوکتاب الله اوزرنه بن افترا قلوبه ودخی
اولورسم هم حق تعالی بکا اندن اوترو بکا عذاب قلسه کرك هیچ بر کوزك اندن
کلمیسه کرك اول عذابی بندن منع ایلیه سزه کرکسه دیلك که الله تعالی کی بلجدر
سزك اول فعللریکوزی که اکا طالوب قرآن حقنده یلان سویلرسز الله تعالی
بکا طابق بتورکم شول حالی اوزره سزکله بزم آرامزده وارور اما اکر توبه ایدوب
بوحالکوزدن دونوب ایمانه کلورسکوز اول الله غفور درسزی یرلغر
ورحمدراسر کرعصیانکوزی ستر ایدر رحمت قلورردی ودخی بیوردیکه
قُلْ مَا كُنتُ بِدْعًا مِّنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا

سكا قلا دكلرندن دخي بيرك كرسي خورسول قلدي باغلر بوستانلر اچلرنك
التندن ازمقلر آقروانك ايچنده سكا دخي يوچ يوچ سرايلر قلي ويره سن صبر
ايدوب تحمل قلغل خاطرو كي ملول لطوتغل انلر سكا مسخور دكلرنه يارده قيامت
كونند مسخور بكدوكي معلوم اولاسن اينكل بن سزي همان قورقدجي يم اليكوز
قورقلوكوني سزه آكدوريجيم يارن سزكله نه اشلنجكن الله بلور ودخي بيوردي
﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ
مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَآمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ يعني يا محمد ايت اول قومكه كم خبر ويرك كم
بو قران الله قتندن اندر لوب سز بوكا كافر اولوب انكا ايدر سكوز
بوحالده كم بني اسرائيلدن بوكا طانقلق ويرمش اولاسز عكرمه ايدر
اول بني اسرائيلدن ديدوكي عبد الله بن سلامدر كه تورانله طانقلق ويردي
كه قران حقدر ومحمد حق رسولدر بعضلرد دلركم طانقلق ويردي بني
اسرائيل قومي اوزرنه اول طانق يمين درلر كه عبد الله بن سلامك قرداشي
اوغلي ومثل ديدوكي عبد الله بن سلامدر يعني نتكم ابن سلام طانقلق
ويردي قران ورسول حق ايدوكنه آنن يا مين دخي بوطانقلغي ويردي
حالبوكه انلر ايمانه كلوب مؤمن دخي اولدلر سزبو كلسيله تكبرلك
ايدوب كندوكوزي اولوكوربايمانه كلدكوز ردكوزكم تورات دخي قران
كبي در يعني اوكلردن قالمش دوزمه سوزدر موسي دخي محمد لين
يلانجيدر بوتوكله ظالم اولوب كمراه اولدكوز بدرستي حق تعالي ظالملره
هدايت ويرمز مادامكه اول ظالم اندن رجوع ايتميه ودخي حق تعالي خبر
ويروب بيوردي ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا
مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَٰذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ﴾
يعني دلرشول كمسلركم كافرلردر ومشركلرك رئيسلري در اول مسلمانلرك
ضعيفلرن كرچك ديرلردكم اكر بو دين محمد حقسه بزم كبي عزيز لرشريفلر
واركن اوشبونلرك كبي ضعيفلر وحقيرلري بزدن اوكرد لرامدي اول

دينه بلمز لرمكم حق تعالي اول دينه كم لايق اولورسه انى اختيار قلور كندونك
فضلدركمه دلرسه اكا ويرر اكر دنيا جهتندن نقدر حقير وضعيف دخي اولورسه
اما شولكم دين اسلامه لايق دكل اكا ويرمز نقدر عزيز وشريف دخي اولورسه
بريرده دخي بيورمشدر ﴿ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ پس چون كافرلر
ايمان كتوروب قرانله بولمدلر اولدسعادتدن محروم قالدلر كوردلر اول ضعيفلر
ديوب تحقير اتدكلري ايمان نوريله اچلري منور اولوب طاعتله اعضالري
يرندي حسدلرندن ديرلردي كه بو براولدن قالمش يلان سوزدر بونك اعتباري
يوقدر سكم شمدي خلق ايچلرندن برسي الله تعالايه توجه ايدوب طاعته وعبادته
شروع اتسه هم مسلمانلري هم كندونفسني اصلاح قلمغه ملازم اولسه عالم و
جاهل قالمز كلي اكا طعن دلن اوزادوب اغولوسوزلرله يوراكن محروح
ايدرلر انى زعم ايدب كندولري تفضيل ايدرلر مقصودلري ودلكلري بودركم
كندولرك اچلمشول عالمكه رسولك سنتيله عمل اوزره اولمه سنتي ترك ايدب
بدعته دوشرنه بدعتلكه حلالي قيوب حرامه دوشنلرله مثلي شوكه بكرز كه بير
اوغري قركوده كلوب برمسلمان اون دله يوردكي كيروب انك وارجم متاعني
الوب مفلس قويه ناكاه بركشي برطوتم چره يا قوب اورنه كلدي اول اوغريه
اولمحان كله كه رسواي اولوب اوغورلغي طوبلدي بلكه رخصت بولسه الى
اولدررردي پس شمدكي زمان عالملرنك چوغي دخي غفلت قرا كولغنده مسلمان
لروك يا وزفعل لريله دينلرن وايمانلرن يغمايه ويررکن ناكاه برتوفيق ويرمش
قولچقه كلوب حقي آشكاره قلسه بولرك برلري طاراولوب البتده انوكله
عداوت بغليوب بولدقلري ضعيف دليل لرله تاويل ايدب حقي اورتمك ايستر
لركه قضا حتلري ظاهر اوليه حق تعالي قولنه خير صنوسي يوق ودخي
بيورديكه ﴿وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَٰذَا كِتَابٌ
مُصَدِّقٌ لِسَانًا عَرَبِيًّا لِيُنْذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ﴾
يعني يا محمد بوقراندن اوكدن موسايه كتاب اندرلديكه اول مقتدي
اولوب خلق اكا اقتدا قلمرلرتاكه اول اشبو كتابكه قراندر سكا اندرلدي

عرب دلی اوزره کندودن اول اِن کتابلرك حمد وثنا کرچك لیجی درپس بو
کتاب ستك تحریکدلری اوزره اِندردك اندن اوتروبکم معنسنده فهم
ایدب حقی اکلیه‌جك بولره تلبیس اولنمیه وهم سن اِنذار ایدوب بولری
بزم عذابمزله قورقوداسن حقی ترك ایدوب باطلی طوتمغله کندولره
ظلم ایلدلر وهم بشارت قلوب سوندراسن اوچمغله وبزم دنیادمزله
اولقوللرمزکم بنی برلیوب کتابی کرچك لدلرحق رسول بلدلر محسنلردن
اولدلر ودخی بیوردیکه اِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ • أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ یعنی شول
کسلرکم پوت عبادتن ترك ایدوب اِخلاصله شرکدن بری اولوب
دللرکم بزم دیمکزا للهدر اندن رسول اوزره اعتقادِ قلبله طوغروطوردلر
اول الله حکمنه منقاد اولوب خوبلدلر سوزنه مخالفت قلمایوب ددوکن
لهوتدلر وقرانله عمله مشغول اولدلر انلرك اوزرنه هیچ اخرت قورقسی
یوق واولدکلرندن صکره دنیاده قیوب کندکلری اهل وعیالچون
دخی محبت الله‌دن نه اوله دیوغصه‌لری دخی یوق حق تعالی صالحلرك
صوکنه کندوخلف اولوب انلرك مصالحلرنه کفایت قلوردیس انلره کم
کافی الله اولا چون انك اِشی ضایع اوله باطله وبدعته میلی اولمیه بولر
کلی اِجماع اهلیدر که اندن مقیم ومخلد اولوب حق تعالی قهرندن تنعم قللر
اول دنیاده کورکلوعمل لرنك عوضلری که برقاچ کون صبر ایدوب انی اِشلدلر
تنعّم هوالرن ترك ایدب مخالفت اندلر ودخی بیوردیکه وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ
بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا
وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ
الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ
وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

یعنی

یعنی بعضلرد دلرکم بوایت ابوبکر حقنده نازل اولدی وبعضلرد یرلرکم
بوجمیع خلایق حقنده عام در زیرا سبب نزولی خاص اولمق حکمی عام اولمغی
منع ایلز بوقاعده در یعنی حق تعالی بیورورکم بزبوادم اوغلنلرنه وصیت
قلدق کم اتالرنه وانالرنه احسان ایده لرانلرك خاطرلرینه رعایت قلوب صاقنه لر
کم بزم رضامزانلرك رضاسنه اچنه دوقنه اتا وانا اوغولدن قرندن خشنود
اولمسه بزدخی اولمازز تا انلرخشنود اولماینجه زیرا اولد انا مادلمکم انلره
حامله اولانا طوغنجه یونجه بلالر وزحمتلر چکرلرانك اغزلغیله اندن اکی یل
امزر مسی زحمتین چکرکه کیجه راحت کورمزقرنندکتوب کزدروکیله امزرسی
مدتی تمام اوتوزای اولور یعنی اقل مدتِ حملی التی ایدرکه التی ایده دخی اوغلن
طوغراکی بیل دخی امزردوکی تمام اتوزای اولور علی دن روایتدرکه برکشی کلدی
اکا دیدیکم یا امیرالمؤمنین بن اوکلندم برقز اوغلان الدم بکرصاغ وسلامت
علتی یوق اکا برنسنه کمانم یوق اتا التی ایده اوغلن دنیایه کتوردی امیر
المؤمنین وَالْوَالِدَاتُ ایتیملره یوایتی اکا اوقودی ددیکه التی ای
حملِ مدتِ یکرمی درت ای اکی یل اولور رضاع مدتی اوتوز ای اولور اوغلن
سنك اوغلنکدر تعجب قلمغله بوا صلدرکه التی ایدن ازده طوغان اوغلنك
نسبی اتادن ثابت اولمززنادن اولورکه انلری ایره لرپس بورو وایتجه بو
ایت ابوبکر حقنده درچون اول عقل کامل اولوب اوتوزاوج یاشنه ایردی
اندن فزیل تمام اولدی رسولی کرچکلیوب اکا ایمان کتوردی ددیکه یارب
بکا اِلهام ایدب بلدرکل شول نعمتلرکم انوکلده اِنعام قلدوغك اسلام نعمتیله
تاکه سکا شاکر قوللردن اولوب نعمتکه کافرلرلتلردن اولمیام ودخی سکا
کورکلوعملر قلام کم سن راضی اولوب قبول ایده سن یوزمه اورمیه سن
ودخی دللرنکم بنم ذریتیم اِصلاح ایده سن بولری صالح مسلمانلردن
قلاسن انك دعاسنی حق تعالی قبول ایدب کلمسنه اِسلام روزی قلدی ودخی
ددیکه یارب بن سندن یکا اقبال ایدب اخلاصله توجّه قلدم که بن مسلمانلر
دینی اوزره یم دنیاده واخرتده بنی اسلامدن اِیرمغل ودخی بیوردیکه

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ
فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ۝

يعني ابو بكر دخي انسي واسي وذرّيتي ودخي انلره يكزر يكسلر دكم بز
انلرك كورملرني عمل لرن قبول ايدب اولوثوابلر ويررز كناهلرن دخي
عفو ايده رز كه توبه دن اوكدن اشلدكلري خير اوتروعقاب اولميله
إحاق اهلله اولرتنم قلالر رسول بزم كرچك وعده مزي چونكه بولر
قلدق دركه بزه صدقله كلمه ويزه ورسولمزه مطيع اولنه جنت
ودينار ويره وز پس بزم وعده مزه خلاف يوق دير بزه كلسه كركدر
ودخي حق تعالى بيوردي وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا أَتَعِدَانِنِي
أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِن قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ
وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
يعني شول كمسلركم اتاسنه واناسنه قرشوانمي دي يعني برامز سوز
سويلدي كه انلري ملول ايلدي مراد بوندن عبد الرحمن اري ابو بكر اوغلي
اتاسنه واناسنه قرشوقتي سويليوب اكا مسلمان اولدقلريچون
انلره ديكم يعني بكا وعده ويرب قورقو درمسز ايدرسز كه اولورسز
اولدكدن صكرم كرو قوپرلسز بوخود اولحاق سنه دكل اتاسي و
اناسي ايدر لرديكه واي سكا يا عبد الرحمن مسلمان اول اخرتة ايمان
كتوركه قيامت قوپر الله تعالى بنك وعده سي حقدر البتده اولجقدر
اول ايدركه دكلدر بوسزك سوزكوز شول اولكلردن قالمش يلان
سوزلردر ديك امدي اكربو سوزكوز حقسه شول فلان سللرندن
جفرك كوره يم بونلر ايرق چاغده بوليوب اللهه يلوارد لركه اي بزم الهمز
بوكا سن هدايت ويرايمان دوزي قلبزه حق تعالى اولعبد الرحمانه
سوزيندن اوتروكه اتاسنه اناسنه ديدي حق تعالى بوآيتي إندردي
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن
قَبْلِهِم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ۝

يعني

يعني اولردوكي قوم انلردر كه چون انلرايچنده بولردن اوك چكلرديجن كافرلرك
بدرستي انلره عذاب واجب اولمشدر كه انلر كلسي حقيقتاً زيانكارلردر آخرت عقوبتنه
مبتلا اولمشلردر چون عبد الرحمان رسولدن بوآيتي اشتدي وهم اتاسنك واناسنك
دعاسي اجابت اولنوب حق تعالى اكا ايمان ويردي انده ايمانه كلوب اسلامي كورملو
ايلدي زيرا اتانك اناناك اوغل قزاوزرنه دعاسي مستجاب دركه خيراولسون
كرك شراولسون اما سعادت انلرك كم انلري خشنو تقلوب خيردعا لرن
الا ياوزدعا لرندن صقنه ودخي حق تعالى بيوردي كم وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ
مِّمَّا عَمِلُوا وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ يعني هر
كشنك اخرتده مرتبسي وارشول نسنه دن اوتروكه دنياده عمل قلدلر خير
اشلينه ثواب وشر اشلينه عقاب محلنه كوره ثواب اهلنك ثوابنه
اكسك اولور ونه معصيت اهلنك عقوبتي زياده اولور بلكه انلره عدل
اولور زيرا كشي بو دنيا بازارنه كرهسه النده سرمايسي نقدر اولورسه اخرت
متاعدن دخي اولقدر اولور ودخي بيوردي كم وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا
عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُم بِهَا
فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي
الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ يعني شول كونكه
بوكافرلرك كوزلرندن حجاب كوترله بولر اول جهنم عذابلري اوزره عرض
اولنه لر كوزلريله اول عذابلري كورم لركم دنياده انكار ايدرلردي اول طاتلو
خزينه دارلري ديلركم اولدنياده سزه جزويرد كلري عذابلر ومختلربودركه
سز بوكا انكار ايدوب شكاتدكوز اولعمر سرمايلرن دنيانك فانى ديرلكنه
راضى اولوب مغرور لغله ضايع اتدكوز اولمكدر صفاسزلقلرله منفعللنوب
تنعم قلدكوز بوابدى دولتى اولفانى ديرلكه صاتدكوز پس بوكون اول
كوندركم سزه جزالنه سزاول وقت خود لق عذابلري اوله شوندن اوتروكم
باطله ايوب ايمانه كلكلى بزك اتدكوز تكبرلك ايدوب عار اتدكوز ودخي اندن
اوتروكم اللهه عاصى اولوب امرنه مطيع اولمادكوز عقلى اولان بوآيات مفسّدن

في حياتكم الدنيا

كركدر كندويه چوق دللر اعتبار حاصل ايبب كندو حالته مُتنبّه اولا اوكوتلنه بوبنا
لذّته مغرور اولوب عُمرنهايه سن فنايه خرج ايديا خرت نعمتندن محروم اولميه
اول دنيا شهواتنه اسير اولميه كه نفس وشيطان قولى اولان دانشمند لرك
سوزنه قولقلرنه قويميه كم ديبر لربو تك كبى اينلر كافرلر حقنده درمق منلره دكل
كرچك كافرلرايچون كلدى امّا بو قرآنك ظاهر معنا سنده قالوب اول لُبّنى ولبّنك
لُبّنى يعنى اچنى واچينك ايچنى قيوب ترك اتمك شوكه بكزركم بركشى ايله
آيه قوزدكلرى شول يومرى قرلى قايدر بوخود غايت جهلدر زيرا قوزدن مراد
قاب دكلدر بلكه اچى درياغدن چيقر بوخود ظاهردر كافر مؤمن بونى ادراك
ايدر اولقاب دخى اعتبار اولنوب بله معدود اولدوغى اينك خرزه حارسى اولدوغى
ايچون كه فساده ويرمكدن صقلر حالبوكه رسول عليه السلام بيورمشدر
ان للقرآن ظهرًا وبطنًا ولبطنه بطنًا الى سبعة ابطنٍ يعنى قرآنك ظاهرى
واردخى اچى واردر واچينك اچى واريدى قاتة واريخه اكرهمان مراد قرآنك ظاهر
لغتنه كوره معنسى اولسه ياخود اول سبب خاص اولسكم انوكچون انزال
پس بوبندن كه رسول عليه السلام بيورمشدر فايده نريدى يا خود حضرت على ديدكى
كه اكر بكا دستور اولسه قرآنى تفسير ايتمكه يا لكوز قاتحه نك تفسيرنده
قرق دوه يوكلديدم اكر مرادك ظاهرى اولسه بو معانى ودقايق ورموز فايق
واظهار حقايق بو لفظ لغتدن بخه مفهوم اولونيدرى پس معلوم مدركه طالب
قالمق كوكل اولمعانى باطنده محجوب اولمغله دركه مشاهده التزيا خود
اسير نفس اولوب مكدر منغص فانى لذّتلره جبلى كبى ميل ايبب قالمشدر اوكه
الكى راحتى يله جمع ايده بوتمنى حاصل اولمق عزيز اولوجوهردن اكر بوتمنى فايده
قلورمسه امير المؤمنين تنته دِ بيدى وبوندن اراق اولوب كدرك شول
وقتكم صودِ لذى اكابر قدحله يالشربتى كتوردلر المنه الوب قدحى دوراتدى
يعنى برالمذن برنه ويدندن دخى برنه اندن اچميوب اوته برغيرنه ويودى
ديديكه بونك لذتى بكا حساب انتقام يرندن قالور صورب ددلركه نيچون
بونى اچميوبسيزنده قودك كروزايلدك عُمر حضرتِ ديديكه قورقودم اكر اچرسم

بوايت

بوايت اهلنك تنعمى زمرهسنلك اولم تاكه اخرتده بكا ديرلرسن تنعمكى دنياده
كچوردك بوكون كرك كم اول عذابه هونه اوغرايسن عجبا اول كافر حقنده نازل
اولدوغندن جاهلمدى ادراكى قاصر مدنى مخلدين تعرودا اولوبدر تمنّيه دوشمدك
حاشا اعلم علما اولديكه مكشوف القلب ادى على اصلندن ومنبعندن
الوب خبرويرردى ودخى مشهور روايتدر كه عمر حضرت ايدربركون رسول
عليه السلام اوزرنه كردم اول برحصيراوزره يتوراولحصيرك ايپلرى مباركِ
بدننه اثرايبب يول يول ايلمش انى كورب اغلدم ديديكه يا عمر نيچون اغلرسن
بن ددمكه يا رسول الله اول كسريله قيصرى اكدم كه روم وچين پادشاهلرندن
الله دشمنلريدر انلره بو دكلو مال وخزاين ويرلمدى بولنعمت برله
تنعم ايدرلر سنكه الله حبيبى ورسوليسن سنى بوحاله كورب اغلدم
رسول عليه السلام ديديكم يا عمر انلر برقومدركه دنياده انلرك معيشتلرى
تعجيل قلمشدر بزبر قومزكه معيشتمز اخرته تبديل وتاخير اولندى
ودخى اشارت قلودكم معيشت دنيا كثافتدن زياده اولسه اخرته ضررى
وارديرپس اهل بصيرت اولنلر كندولرى ضرر اولحاق نسنه دن پرهيز
قلودلر امّا انلركه بوسعاينمدن وحقايقدن ظاهرنه نظر قلوب ظاهرده
قالمشلردر معلوم مدركه اول صفت بهيمه اول صفت بشريت وصفت
ملكيت اوزره غالب كلمشدر فقها قتندن بو قاعده دركم حكم غالبكدر باقى سن
بوندن قياس قلا وبوندن صكره حق تعالى بيورديكه وَاذْكُرْ اَخَا عَادٍ
اِذْ اَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْاَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
اَلَّا تَعْبُدُوا اِلَّا اللّٰهَ اِنِّى اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
يعنى يا محمد صبر ايله بوقومك سكا سويلدكلرنه اول هودى اكفل برادى عاد
قومنه رسول كوندردك واروب اول قومنى چونكه احقافله انذار ايبب
قودقوتدى بعضلرى دللركم احقاف طاغندن شامده امّا قطعى ايدراحقاف
ديواول ديبه ديرلركه يوجه اوله قرشو يقلوب اقراوله يعنى احقافله
بولرم عذاب كلوب هلاك ايبه جكندن قورقو دردى حالبوكه قوم اول

انذاری هود ك كندودن الروقوم اچندن كچمشدی وكندودن صكره دخی اولندی
بو تكله كم سزه ايمك يا قوم انا اول الله طپك كم برد رشريكی يوقدر ثمی دلرسه
اشلر فاردر قود قرم كه اكر سزاكا ايمان كتورميه سزه سزه اولو عذاب كله قهرايله
سزی هلاك ايليه ودخی حق تعالی بيورديكه قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَ
عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ يعنی اول
هود قومی دلركم يا هود كلدك بزی اكامی يلتورسن كه قود قوديزی معبود لرمز
عبادتندن دوندرسن كندو معبود كوزه طپدره سزيوری واركر چكسك اول
بزه وعده قلدوغك عذابی كتور كورالم حق تعالی خبرويرديكم قَالَ إِنَّمَا
الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ
قَوْمًا تَجْهَلُونَ يعنی هود اول قومنه ديديكم يا قوم اول عذابك ايچك وقتی
علی الله قتنده درانی بلمزمكه وقت كه الله تعالی حكم ايده اول وقت كلوب انه يكا
شول نسنه واجبدركه بيورلمش نسنلری سزه ايرشدرم سزی اول ربكوز عبادتنه
وانی برلمكه دعوت قلم عذاب كتورمك بنم المده دكل لكن بن سزی كوردكمكه
غايت جاهل قوم سز بو سزه ديملن خبرلرمه برنظر ايله فكر ايلمز سزكم بوسوزلرمه
اولنات انكار لرك عاقبتی عذاب كلمكدر نتكم سزدن الروكلوب واقع اولدی
بولرا كا التفات قلمز لردی ودخی حق تعالی بيورديكه فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا
مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ
بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ يعنی چون اول قوم هودی يلانلدرا كا اويدلر
حق تعالی انلره قحط ويرب كوكدن دورت يل يغموری برطمله اذرمدی بولر
اجلقدن قتی محنتنه اوغرشلردی امتادخی ايمانه كلدلر حق تعالی دديكم بولرمه
عذاب كوندره امر ايلدی طامو خزينه دارلرنه طامو زنجيرلرندن واودلرندن
انلرك اوزرنه حواله قله وانلرك يقينتدن بردرم وارمدی اكا وادی غيبت
ديرلردی هرقچن يغمور يغسيه بولت اولدره دن قويردی پس حق تعالی امر
ايلديكه بولت اول عذابلری كتوريب اولدره دن چقدقدن انلرسوندلركم هاى
بوشول يولت ددكه كلوب بزم اكينلرمزه وباغچلرمزه يغمور ياغدرد هود انلره

ددیکم

ددیکم یا قوم بوكلن اولیولت دكل كم سزه منفعت قله بوكلن بولدك اچنده
شول نسنلر وارد ركه دخی هنوز وقتی كلمدن سزانی طلب ايدوب راسترد كوزكلنجه
ايوزد كوز اول كلن بربولتدركم انك ايچنده قتی يلله عذاب وار روايتدركم
بوآيت اندكدن صكره رسولك برعادتی بويديكم هرقچن بربولت چقسه نخالف
يللراسته صورتی متغير اولوب كيردی چيقردی واردی كلوردی صورت لرد
يارسول الله نه حال اولدی ددیكم انك ايچنده عذاب اوله مظهر رحمتا وليه
تاكلوب يغمور يغماينجه رسولك خاطری فرح بولمازدی پس رسولك بو فعلی
اكا اشارتدكم قول كركدكم دايم اللهك عقابندن امين اولميه انذن قورقه
طوره ودخی حق تعالی بيورديكه تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا
لَا يُرَى إِلَّا مَسَاكِنُهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ
يعنی هود اول عاد قومنه كلن قتی عذاب بولدركه اول ربنك امريله هر
نيه ايرشورسه هلاك ايدر شول حاله دونوكم بولرك اثری يكلور مزالامسكنلری
كورنور انجق بزرسولمزی يلانليندری اشبو عذابله قهرايب هلاك ايده رز
بو قصه حق تعالی رسولنه خبرويردی تسلی خاطر ايچون كه قومنك انجتدكلرنه
طار لغنوب ملول اوليه بلكم بو انسان عادتی تجبولدر انك اوزرنه كم كندونك
هواسنه مخالف سويلينه عدو اوله ودخی اول مكه قومنه وعيددركه بونی اشدد
رسول قوملندن تجاوز ايتملرعادتی ترك ايده لرتا كه عذاب كلوب انلری هلاك
قلميا ودخی بيورديكه وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا
لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ
وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ يعنی يا محمد ايت بوسنك قومكه كم حق
تعالی اول عاد قومنه اولوكی قوم بردستی حقيقتا مكانلندردی اشبو مكانلنده
كم سزه مكانلندكوزدی وانلره ملك لند وكن سزه ملك لندكوزدی ودخی انلره
قولق ويرديكم نومصنوعاته نظر قيلوب اللهك برلكن اكلملر وكوكل ويرديكم
انوكله فكر ايدب حق تعالی يرتدوغی محاييلردن انك قدرتن اكلوب ايمانه كلملر

انوكله فكر ايدب اكلملر وكوكل ويرديكم

انوکله نجات بولوب عذابدن قورتلور بولری اول کوز قولاق و اول کوکل عذابدن
قورتمدی چونکه انلر اول اتی یحلنده صرف ایده مدلر قلقلریله هدایته طریقین ایشدب
طونمدلر و کوز لریله بو مصنوعاته نظر ایب الهك وحدانیتن اکلمدلر و کوکل
لریله بو مخلوقاته فکر ایب انك قدرتن ادراك ایده مدلر اول نجات سببلرن
کندولرن سبب هلاك ایدندلر زیرا حق تعالینك ایتلرنه انکار قلدلر
و انی استهزا ایروب اعتیا قلمدلر لاجرم بولرم ایرشدی اول استهزا قلدق
لرینك جزاسی که انلری اصلیله هلاك قلدی و دخی بیورهی وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا
مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرٰى وَصَرَّفْنَا الْاٰيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ۝
یعنی ای مکه قومی بدرستی بز هلاك قلدق سزك چورکوزدکی کوبلردن
وشهرلردن انواع درلو عذابله و دلیللرلرظها رقلدق بزم قدرتمزه وحدا
نیتمزه یقین کلمکچون تا که اولمزدن اول انصافه کلوب اولکفرلرندن دونه لر
اسلام طریقنه قدم اوره لر فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ
دُوْنِ اللّٰهِ قُرْبَانًا اٰلِهَةً بَلْ ضَلُّوْا عَنْهُمْ وَذٰلِكَ اِفْكُهُمْ
وَمَا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ یعنی نته بولره یردم قلوبن بزم عذابمزدن
قورتمدی اول الهلرندن غیری معبود طوتدقلری طیمز زالا الله اوتروطیرز
کم بولرنی الهه یقین قله پس انلرنه اولدیکه انلر شفاعت قلوب بزی
عذابدن قورتمدی لر بلکه انلرکندنفسلرنه مشغول اولوب بولره منفعتلی
طوقمدی اول عبادتلری هپ باطل اولوب ضایع اولدی اولیلاه سوز لردد
که اولری حقدن منع ایلدی تنکم اوش شمدی بوملکه قومنی منع ایدد دخی
انلرك اختلاقلری و افترالریدرکم بولردخی ایدر بولرك دخی عاقبتلری
انلرجلین هلاکلکله دیرسزتکم انلره فایده اولمدی بولره دخی اولمایسر
بوایت اکا دلالت قلودکم کشی الهلرندن غیریه اعتماد قلوب یاما لنه یا
علمسزلکله یاجاهلنه یا غرتنه یا اصلنه مغرور اولوب هوای نفسنه
اویسه اخرت سعینی قوسه اکا فایده ایترحسرتدن اوتوق ودخی بیورهیکم

وَاِذْ صَرَفْنَا اِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُوْنَ الْقُرْاٰنَ فَلَمَّا حَضَرُوْهُ
قَالُوْٓا اَنْصِتُوْا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا اِلٰى قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِيْنَ ۝
ابن عباس رضی الله عنه ایدر بو ایتك سبب نزولی بو ایدیکم چون رسول
دعوتنه کوندردی شیاطین کوکله جقوب سوز اوغرلمقدن منع اولندلر
اوردله اتوب منع اتدلر کوردلر بو شیاطین که بو للری بغلندی دیرلوب
ابلیس فتنه کلدلرا کا اول خبری دکودلر ابلیس دیدیکه کروبر یکی واقعه
او لمشدر بو ایشی انوکچون او لمشدر مغرب و مشرقی دوردایدك اولاکه
بزاکا مطلع اولاوز پس اولردن برطایفه سیرایدرکن رسول علیه السلامی
بولدلر بر خرما اغاجی التنده نماز قلور و کیع صفیان روایت قلور بو
ایت مصنسنده که اول کلنلر طقوز شخص ایدی انلرك برسی زوبعیدیکم
اول خبرا راسنده کلوب رسول علیه السلام انده حاضر اولدلر رسول علیه السلام
انده یتسو نمازن قلوردی جهرله قرآن اوقوردی بولرانی ایشدب برینه دیرلو
کم سکوت ایدوب دکلك بوا وقودغنی ایسم اولوب رسولك م اوقودغن
دکلدلر چون رسول نمازدن فاوقمدن فارغ اولدی انلردخی دنوب
اول قومله نه کلدلر منذر مؤمن اولوبن شرك وکفردن قورقدجی اولوبن
نتکم حق تعالی بیوردیکه قَالُوْا يٰقَوْمَنَآ اِنَّا سَمِعْنَا كِتٰبًا
اُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوْسٰى مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِيْٓ اِلَى الْحَقِّ وَاِلٰى
طَرِيْقٍ مُّسْتَقِيْمٍ یعنی اول چتی قومی کلوب دللرکم ای برزم قومزبدرستی
بز اشتدك محمددن صکره اکا اندر لدی اول کتابدن موافق انلری کوچدک
لیجی شرکدن وکفردن قولری الله عبادتنه وانی برلکه دعوت ایدجی که اول
دین اسلامدر انده اکر بلك بوقدر هرکم کفر یولندن چقوب اولیوله قدم
اورهی اکی جهانده سلامت اولوب قورتلدی و دخی حق تعالی بیوردیکه
يٰقَوْمَنَآ اَجِيْبُوْا دَاعِيَ اللّٰهِ وَاٰمِنُوْا بِهٖ يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوْبِكُمْ
وَيُجِرْكُمْ مِّنْ عَذَابٍ اَلِيْمٍ یعنی ای برزم قومزاول الله قبلندن
سزی دعوت ایدن رسوله اجابت ایدب مطیع اولکز اکا ایمان کتوروب

موسادن
٤

انك كابنى كرچك كذنا كه اول سرك كناهكرى برلغيه واول طامونك
قتى ايجدجى عذابلرندن سزى خلاص قله ومَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ
فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ يعنى هركسكم اول الله فخرجسى رسوله اجابت قيلوب
الكا ايمان كتورمسه ايله يلسوتكم اول عذابدن قچوب قورتلمغه طاقتى
يتمز كرك مغربه كرك مشرقه كتسون كرك يرلرك التنه انسون حق
انى طقمقه عاجز دكل اللهدن ارتق دخى بركسه انى عذابدن قورتارمغه
يردمجى وناصرى يوقدركه اول عذابى اندن منع ايده پس اول كمسه اول رسوله
متابعتدن قليلر اللهى برقيوب اكا تصديق ايتميلر اولركلى اشكاره
ضلال وخطا ايچنده درخبرده ذكر اولندىكه چون اول رسوله بولشن
جنى جماعتى كلوب اول قومدن انذار ايدوب قورقوتدقدن اول خبيثلرك
اولولرندن ديرلوب برجماعت اولوب رسوله كلدلر مكه بطحاده
بولشدلر رسولبولرك اوزرنه قرآن اوقدى انلرى ايمانه دعوت
قلدى ايمانه كلدلر رسول عليه السلام انلره امر معروف نهى منكر
اتنى انلرا يشدب مطيع اولدلر عبد الله بن مسعود دخى اول كچه
رسوللهه بليدى رسول عليه السلام انوكچوه برداين چزدى ديدكه
اشبو نده طشره چتماغل اكرچترسك آيرق قيامته دكن بنى كورمزسن
يعنى انلرك هيبتنه طاقت كتورميوب اولورسن دمك اولور چون
رسول عليه السلام دين احكامارى اوكرنوب كوندردى ذنوب عبد الله
قتنه كلدى عبد الله رسوله صوردىكه يا رسول الله بدرستى بن الكى هيبتلو
آواز اشتدم اول بيدى رسول عليه السلام بيوردى اول آواز اولدركه
بن انلره سلام ويردم سلامم الدلر اكنى ديدكم انلر بندن رزق ديدلر
انلره بن سكوكى رزق ويردم وارد لر كتدلر ودخى حق تعالى بيوردى كم
أَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ
بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يعنى

بو

بواخرته منكراولدلر عبرت الوب فكرايلمزلرمكم شول الله برلرى وكوكلرى برتمزه
قادراولان بونك كبى عظمتله هيچ بولرى برتمزمى برعجزحاصل اولميه
نته اول بواولمشلرى درى قلمقده عاجزاولا بلكه انك قدرتى كامل در
نيه كركسه يرتمغه كوچى يترقادردر بونى اندن اوترودى حق تعالى
بوكافرلردخى اكرچه اخرته وبعثه انكار ايدرلرسه امايرى كوكى
يرتمز وغنه انكارلرى يوغدى انوكچوه بوايتدى يرى كوكى يرتمز وغنى
صورت قلوب بعثه حجت قاطعه بيان قلدى ودخى بيوردىكم وَيَوْمَ
يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ
وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ
يعنى قيامت كونتده بوكافرلرى وعاصيلرى طامودن يكا سوروم لربولرك
كوزلرندن حجاب كوترلوب اول عذابلرى اشكاره كورم لراولوقت ديلركم
يا ظالملرا شبو عذابلركه كورمزسز دنياده بوكا انكار ايدردكوز طادك
امدى اول عذابلرى لذتنى انك مقابلسنده اللهى قيوب انك غيرنه عبادت
انمك سزه غايت لذت ويررى كفرسزه حلاوتلو كلوب ايمانه كلمك سزه
اجى كلوردى پس عوض بودركه انك اغوسن بوكودن طاداسزبلاسزكه اول
حلاوت نه يمش هرمؤمن عاصيلره ياردن بويله دنيسلراولدنياده عاصى اولوب
خمر ايچوب زنا ايتمك ومسلمانلره جيف وظلم ايتمك ويلاندن سويلمك لذتى
نه يمش كورك واول كافرلره ديلركم سزه اللهى قيوب ايروغه عبادت
ايدردكوز اول عبادت ايتدكلرى كمسنك سزه فايده سى يوقدر پس عاقل
اولان كرك كم شمدى فرصت الدن يكن استغفار ايده وخلقله حلالشمغه
كوچى يترسكن كندويى قورتارمغه سعى ايده ودخى حق تعالى كرور رسولنه
مراسنما ايتجوه بيوردى فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ
الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ
يعنى صبر ايله يا محمد بوكافرلرسنى يلانليوب ايتمدكلرنه تنكم سندن ايلرو
عقل ايتى قرداشلرك رسولردن اولمتلرنك جفاسنه صبر ايدوب

خواوزره قايم طوردلر نوح وابراهيم واسحاق وموسى ودخى بولردن غيرى بونى حق
تعالى رسوله انوكيچون بيوردىكم قصد قلديكم اول قوم اوزره ياوز دعاقله حق
تعالى امرايلدى كه صبر ايله تاكه مقاتله ايتى انلر وكله حرب ايدوب اجتهاد قله نتكم
اوتكى رسوللردن امر اولندى اندن اوتروديكم يا محمد صبر ايله ايوب بولدن يتزجك
عذاب دىمكدل اول عذاب بولدن يقين درا ولكونكم اول عذابى كوره رشويلم ظن ايدر لر
كه بولردنياده وسنلدن اكلمدلر الاشول كونك برساعتى كبى كم كچدى نتكم بيورمش
لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ
يعنى جميع عمرلرى دنياده كچدى انك راحتلغى انلر اول عذابى كوركچك شول برساعت
كچمش كبى اولهبس عقلى اولان كرك كم شول برساعت راحتچون ابدى راحتلغى
ترك ايتميه كه ايله احمق اولميه كم برقوتى بالجمله طاسله اغوبى اچه كندوبى
هلاك ايده حق تعالى بلاغ ديدوكى ديمك اولور كم يا محمد اشبو كلام كم برقومكه
ديدك تمام وعظ ونصيحتدر كه ايرشدردك بووعظ وبونصايحى اشتدكدن
صكره عاصى اولوب هلاك اولمزلر الاشول قوم كم حقه عناد ايدوب قبول ايتميه
فاسقلردن اولا ودخى حق تعالى بيورديكم بوايتدن هلاك اولمزلر الا
فاسقلر اولوردى كافرلر اولوردمدى پس اولى فاسق لفظيله ذكر اتدوكى
اكا اشارتدركه بوعموم اوزره دلالتله اولفاسق كرك كافر كرك مؤمن
اولسون چون قرآن نصيحتن ايشدوب طنيه اولفسقدن ترك ايتميه كندوبى
هلاكلك مقامنه ايلدوب البتده بلاوعذابه مبتلا قلور واسه اعلم

سورة محمد عليه السلام مكية وهى ثلثون وثمان ايات

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ كلى ايدر
بوايت اول بدرغزاسنده اولمكه نك رئيسلرى برى عتبه وبرى شيبه دخى خلفك
اكى اوغلى برى اميه وبرى اميه ودخى بولردن غيرى كه وارىولر اولبدر غزاسنده حق حق
وقت خلق طعام لتدوب رسوللله بلده غزايه چقمقدن منع ايدر لردى پس حق تعالى
بوايتى كوندوب بيوردى شول كمسلركم اللهك وحدانيتنه انكار ايدوب قرآنى

يلانلدلر وتكونك قصد للرنى الله يولندن غزا ايدوب فرض يرنه كتورمكدن منع اتدلر
حق تعالى انلرك جميع حسنا تلرن باطل قلدى يعنى هرعمل كه اول ايمانسز اولله
اولضايع ددر بعضلر ددر لربو ايمانسز عملر باطل اولمق كفار حقنده عام درتنكم
دخى بو ايتده بيوردىكم والذين كفروا اعمالهم كسراب يعنى انلركم كافر اولدلر
انلرك عملرك اول اوده سرابه بكزركم صوصاندش كشى كوربصوصنه سوينه كلده كوره كه
برشى يوقدر كوترلتن نسنه يوق كبروصنوا وزره محروم قالور كافرلردخى خير وحسنات
قلوب ثواب اومدغى عاقبت شويله اولسه دخى بيوردىكم وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ يعنى شول كمسلركم اللهك وحدانيتن تصديق
قلدلر ورسولى حق بيغمبريلوب اناندلرو كندولرى بيورلن طاعتلرين فريضلرين
سنتلرين وقتلو وقتيله ادا قلدلر ودخى اول خير ايله محمد اوزره اندرد كى وحيه
وقرآنه ايمان كتوروب حقى بلدلر اول كفر اچندكى اشلدكلرين عفو ايدوب محو اتدى
رسوله ايمان كتوردكلرى سيئله واللهتعالى بيوردغى طاعتى يرنه كتوروب
غزا قلدقلرى سيئله وانلرك حالنى صلاحه كتوروب دين اسلام اچنده ظاهر
قلدى تاكه خلقه مقتدا اولدلر دين انلروكله قوت طوتدى بوندن صكره حق
تعالى بونى بلدردىكه اول كافرلرك عملنى ابطال ايدوب مؤمنلرك عملين
اصلاح ايدن نسنه در بيوردىكم ذَٰلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا
الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِن رَّبِّهِمْ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ
اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ يعنى بوكافرلرك عملرى باطل اولوب سرابه
بكزدكى اندن اوترو اولديكم اولشرك وكفرى ايمان واسلام اوزره اختيار
قلدلر وامتا اول مؤمنلرك حالرى اصلاحه كلوب اللهله رسول قتنده
قربت بولدقلرى وكناه لرندن خلاص بولدقلرى اندن اوترو دركم انلرحقه
متابعت قلوب قرائله عمله مشغول اولدلر كفرى شركى ترك اتدلر ايمان
اختيار قلدلر دخى الله رضاسى چون هوالرى رضاسن ترك اتدلر حق
تعالى بوبكلين ضرب مثل ايدوب مؤمنلرك وكافرلرك عملرن بيان ايدر

تا اکی طایفه بللرکم عللری یولری یارن نه مرتبه ایوشدرد تا انوکله متنبه
اولوب عللرین اصلاح ایده لر بوندن صکره حق تعالی مؤمنلری کافرلرله
مقاتله قلمغه بو ایتی اندری بیوردی که فَاِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ اِذَا اَثْخَنْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ
فَاِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَاِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ اَوْزَارَهَا
یعنی ای مؤمنلر چون کافرلرله اوغرشسکوز انلرك بیوللرنی اورك تا
اکا دکن که انلری سُسْت ایدب قهر ایده سز انلرك للرن وایقلرن
بغلمك اندن صکره دلرسکوز رایکان احسان ایدب اُزاد قیلا سز
یه خود اولما للره سزدن نفسنی فدیه ویرب صَنون الا قیو ویره سز
بو ایتك ظاهریله حجت ایدب بعضلرد دلرکم اَسیری قتل اتمك
مکروهدر یه اُزاد قیلا لریه ما لندن فدیه الوب قیو ویره لر اما ابراهیم
نخعیدن روایتدر کم بیوردی امام بوندن مخیّردر دلرسه اولدرمه لر
دلرسه قول ایدنوب کندویه خدمتکار ایدنه وهم ابوبکردن روایتدر
که چون کافر اَسیر اولسه الوکوزه کرسه سز اندن فدیه طلب اتمك بلکه
اولدرك کم برمشرك اولدرمك بکا دوکلی تسندن سَوکلودر بوخبری له
امام لرمُسْلِم دیللر اسیری اولدرمك یوزمذ رَوادر اما ابن جَرَج ایدر
ودخی اندن غیری اهل تفسیر روایت قلورلر مشرك اسیر لردن قیو ویرمك
ایتلری منسوخدر یوایتله کم حق تعالی بیوردی فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ
وَجَدْتُمُوهُمْ یعنی مشرکلری دَیلك هرقنده بولورسکوز ذیرا رسول علیه السلام
دخی مکه فتح ایدب الدقده اِبْن خَطَل ایدر مسلمانلدن اسیرله فِدا قیلمق
ضرورت اولمایجه رَوادکلدر ابن خطل ایدر زیرا اول اسیری کرو مقامنه
دونذرب کافرلرله رَدّ اتمك کیرو اهل کفره قوتلرن ارتورمقدر شکم انلره آلتِ
سلاح صاتمق مکروهدر پس کرکدر کم اول مشرکلری قِرَه لروا سیر ایدب اللرن
وایقلرن بغللیلر تا اکا دکن که ارادن حَرْب کوتوره انلر اِسلامه کلیه یاخود
مسلمانلره بیُیوه ویرب خراج ویرمکه مطیع اولالر وبعضلرد دلرکم حتی تضع

الحر

الحرب اوزارها یعنی بدرسنی سز مشرکلری قیرمك اسیر ایدك فوللنك تا اکا
دکن که عیسی جینقه یوللری اُوزده شرکلر کوتوره اللهه طایلم جهان عدله
طوله فورت قیوه صاتشوب کچه کیده زیان دکورمیه ودخی بیوردی کم
ذٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ
بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَلَنْ يُضِلَّ اَعْمَالَهُمْ سَيَهْدِيهِمْ
وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ یعنی شول
نسنه که بن سزه بیوردم انی اشلمك اول کافره مقاتله ایلمك اکر حق تعالی
بولردن انتقام قلمق دلسه بولری عذابله هلاك ایلردی هیچ قتال سز
لکن دلدیکه قِتالله سزك ثوابه واُجاقدن مرتبه حاصل قلمغه طالب
اولکلوز قنقدر انی ظهوره کتوروب بیان قله پس شول کمسکم الله دشمنلریله
الله یضا سبیلنده مقاتله قلدلر دخی اولیولده دَیلندر حق تعالی انلرك عملرنك
ثوابنی ضایع وباطل قلمز اما تیزاولکم حق تعالی انلری هدایت اوزره ثابت
قلوب اخرت اَهوالندن خلاص قلدخی حالرنی صلاح اوزره قلیوره
ابوسعید خُدری رسولدن روایت قلورکم رسول علیه السلام ایدر یارن
قیامت کونند اُجاق اهلنه قرشی اُجاغه کرمکه دستورا ولمه هربری دنیاده
منزللومنزللرن بخه بلور لرسه اندن دخی منزللرن اَیله بالرلك دخی یکرك هیچ
یکلیلر ابن مسعود رضی الله عنه ایدر شوله نیاده اَولرندن چقوب جمعیه
طاغلوب هربری اَوْن یکلمدن طوغرلوب بخه کلورسه اجماق دخی منزللرنه
اجماغه کرجك شویله واره لر حق تعالی انلرك معاشلرن دنیاده دخی
کورکلو قلیوره واُخرتده دخی حق تعالی مؤمنلری عزایه قندریوبیوردیکم یَا اَيُّهَا
الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ •
وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَهُمْ وَاَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ یعنی انلرکه
ایمان کتوردلر اکر سز کافرلره مقاتله ایدب الله دینه یاردم قلورسکوز
الله تعالی دخی سزه یاردم ایدر اول کافرلرا وزرنه سزی غالب قلمق قدملریکوزی
اندن ثابت قلیوره کافرلر منهزم اولوب سز ثابت وقایم طوره سز اما انلرکه

كافر اولدلر هلاكلك ورحمتدن اراقلق وباشلرى اشغه اولوب توميد اولمق انلره اولا
ودخى حسنا تلرى باطل اولوب رد اولمق انلره اولمه ودخى بلكل كه بو ايت معنسى
دينه نصرت قلمقدن يلكز بو غزايه مخصوص دكل بلكه الله يولنده محكم طوروب شريعت
يولنده جقوب منكر وفساد اشلره دوشنلرى وسنت يولن قويوب بدعته
دوشنلرى كمن نصيحتله كمن زجرله طريق مستقيمه دعوت قلق ونفسنى هوادن
منع ايدوب وساوس شيطانه اويمق دخى كلسى الله دينه يارد مدر كمكه الله
يولنده اخلاصله امر معروفه ونهى منكره مشغول اولسه دين اهلنك
دينن فساد دن يغا نجون حق تعالى انكا دخى توفيق ويرب عنايتيله يارد م ايدر
پس انلرك ثوابلرنى باطل قلان بذر انى بيان ايدوب بيورديكم ذٰلِكَ
بِاَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ يعنى اول عملرنى
باطل قلجى اولدركم انلر محمدا وزرنه ايدرلن نسبتيه انكار قلوب انكا ايمان
كتورمكى كزينه كوردلر پس اول نسنه انلرك حسنا تلرنى باطل ايدوب ثوابلرنى
ضايع ايلدى كرودنوب بولرى قورقتمغله عبرت المغله بيوردى اَفَلَمْ يَسِيرُوا
فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ
وَلِلْكَافِرِينَ اَمْثَالُهَا يعنى بولرير يوزنده برسمز ايدوب يورمزلرمكم اول
كندولردن اوكدن كدنلرك اخراشلرى برانلرك ديارلرنه ومسكنلرنه نظر
ايدوب عبرت الالركوره لركم اول انكارلرندن اوترى انلره حق تعالى نته عذاب
ايندوب هلاك ايلدى تابلالربوكافرلره دخى انجلين عذاب وارد ويوندن
صكره بيوردى ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ مَوْلَى الَّذِينَ اٰمَنُوا وَاَنَّ الْكَافِرِينَ
لَا مَوْلَى لَهُمْ يعنى اول مؤمنلره نصرت اولدوغى اندن اوترودركم الله تعالى
مؤمنلرك يرد مجسدد انى برليوب ايمان كتوردكلرى چون امابوكافرلرك مخذول
اولوب مقهور اولدوغى اندن اوترودركم بولرك ناصرلرى يوقدر اما اول
معبود طوتنوب طبد قلدقلرى قادر دكل كم انلره نصرت قلوب انلرى كلوب عذابلرى
منع ايده لر انكچون دايم مؤمنلر دخى انهزام اولتورانلرك دخى يتيملرنده
خلل واقع اولور اخلاصلرى محكم اولمزيه خود نفسلرندن عجب واقع اولور

تكم حنين غزاسنده رسول لشكرنه واتبع اولدى بوندن صكره حق تعالى اول
مؤمنلرك وكافرلرك يارد قرارطوبحق يرلرن بيان ايدر اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ
الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ
يعنى بدستى حق تعالى شول كمسلريكه ايمان كتوروب عمل صالح اشلدلر بيورلرنده
طاعتلرى يرنه كتوردلرانلرى شول اجماقده قويه كم انلرك چوقرلرى
بوستانلردر واغجلردر وارمقلرا قراول اغجلرك هربوداغنده درلودرلو
يمشلردر لوفى ولذتى بربرنه بكزمز وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَاْكُلُونَ
كَمَا تَاْكُلُ الْاَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ اما شولركم كافرلردر
دنياده ويرلرنده مغرورلاوليوب معيشت ايدرلر شول حيوان كبى دايم
هتلرى يمكه اولباقى لذتلرى اونمشلردر حالبوكه اركم عاقبت منزللرى
وقرارگاهلرى طاموردر بوايتده دخى حق تعالى قولارنه انى تنبيه ايدوب
بيوردىكم چوق بيوب اچمك مؤمن صفتى دكلدر كافرلر وحيوانلر صفتى در
اندن كشيه كوكل قتلغى وطاعتده سستى وكاهلك حاصل اولور
شهوات غالب اولوب شيطان انوكله ظفر بولورنه دلومعصيت وارسه
اكا گلز ايدوب اشلدديناده واخرتده زيانكار قلوب وچوق يمكك زيانى
وآزيمكك فايده سنى اكر تفصيل ايدوب قلمه كتوراوزربونكى كتابدخى
اولور اما عقلى اولانه بوقدر تنبيه اشارت يتر ودخى حق تعالى بيوردىكم
وَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِىَ اَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِى اَخْرَجَتْكَ
اَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ يعنى اى محمد سنى شهر وكوى اهليكه
انلر قوتلو لرادى لشكريوندن ودخى مال يوندن يا محمد بوستك اهلكدن
كه مكه قويدسنى اچلرندن چقردلر واروب مدينه يورتلندك چون
انلرينى وكتابلرى يلانلدلربزدخى انلره عذاب كوندروب هلاك ايلدك
هيچ بركسه ناصر يولنديكم بزم عذابمزى انلردن منع ايليا بولدخى كى حذر
قلسون تاكه عاقبتلرى انلرجلين اولوب عذابه اوغرايلر بركسه دخى انلره
ناصر بولنميه كه انلرى عذابمزدن قورتره لردخى بيوردىكم اَفَمَنْ كَانَ

عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ
يعنى شول كمسلركم اللهدك اكا توفيق ايرسوب امور دخى اكا ظاهر اولوب
انوكله هدايت بولوب استقامت اوزره اولدى برابر مودر شول كمسيله كم
انك اول قبيح عملارن اكا خوش كوسترب جميع عمرى فسادله كچدى اولبا طل
راشلره طالوب بوت عبادتنده عمرن ضايع قلدى هواى نفسه اويوب
مقصودى بودركم كافرله مؤمن مرتبه برابر اولسه شول كمسكم كلوب يتاغنده
طوروب كوندز كلوب طعامنه خدمت قيله عقلى اولان بوكلامى فهم ايدوب
نصيبين آلوربوسوزدن مراد ندر بلوب ودخى حق تعالى بيوردى كم
مَّثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ
وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ
وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ
مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا
فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ يعنى شول اوچماغك صفتى كه شركدن ويرامز
اشلردن صاقنوب اللهدن قورقدلريچون وعده اولنمشدر انك ايچنده
صوارمقلرى وارقوقماز پيمز ولذتى متغيراولمز ودخى سدارمقلرى
وارهركز اكشيمز بتكم دينا سدلرى طورحق اكشيرودخى خمرارمقلرى وار كه
اچنلره غايت لذت ويرر باش اغرتماز اچوب دوكمز ودخى بالى ارمقلرى وار
كم دنيا بالى كبى بولنغى يوق وادمى طوتمز ودرت ارمق كلى كوثرارمغندن
آقوب جميع اجماق اهلنه ايرشور ودخى واردر اجماق اهلنه انواع يمشلركم دنيا
يمشلرنه بكزمز نه لذتى ونه لطافتى يينلرك جميع اعضالرى اندن لذت آلور
ودخى اجماق اهلنك دينده قلدقلرنى حق تعالى عفو ايدر پس شول كمسلركم
مغفوراولوب جنت ايچنده بونك كبى تنعم اولمرانلربرابر مودر شول كمسيله
كم طاموده عذابلم مخلداولمراولر قيمش صولرى انلرن اچوره لرتاكم اسى سندن
اچلرى ترپنيوب ارى يوب طوغرانوب دوكله عاقل اولنلر نظرايدب فكرايليه
نفسى خيرلويسه انى اختيار قيله معنسى بودركم اول يكرك اولتك حاصلى نه

سيله

سيله اولورسه دايم چلتى وسعينى اكا قيله ايشده مطيع اولاوانوكله
عمله مشغول اولاشول منافقلركبى اولميا كم حق تعالى بيوردىكه وَمِنْهُم
مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ
أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ
وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ بوآيتك سبب نزولى بودركم رسول عليه
السلام جمعه كون خطبه اوقدى منافقلرانى خطبه سنده عيب ايتدلر
چقجاق انلرك بعضى عبد الله بن مسعوده صورديكم بو رسولنه ددى
حق تعالى انلردن خبرويرب بيوردىكم يامحمد بو منافقلردن كمسه وار
كم سنك خطبكى ووعظكى دكلر لر اتا كوكللرى اندن غافلدر چقان سنك
تنكدن چقلر عبد الله بن مسعوده علم وبرلمش اكا صورر لر استهزايله كم بو
محمد شمدى نه ددى بو دكل كم بلمك ايچون اولا پس انلرك ايچون ددى حق
تعالى انلرك كوكلنه مهر اورلمشدر اول فعللرنك عوضى كم انلر تنسلرى
هواسنه اويوب الله بو معاملى قلدلر بوآيت اكا اشارتدركم حق
تعالى نك كلامى اوكونلرن ورسول حديثنك نيصيتلرن جان قولاغيله دكلمسه
وانك مقتضاسنجه عمله مشغول اولمسه اولخاصه ايمان دكلدر بلكه اكر
ددكلرى قرآن حديث بضايحلرن حقير كورسه استخفاف قلسه چقوب
استهزايله جزويوسه كافراولور بجموع حسنا تلرى محو اولوب يوبلوب
كدر عقلى اولان كوكدر يوندن قتى احتياط قيله بوندن صكن حق تعالى
كوچك مؤمنلرك بيانندن بيوردى وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى
وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ يعنى شول كمسلركم الله ايمان كتوروب اول
رسولك عليه السلام سوزنه جان وكوكللهكورلكلوقلق طوتوب دكلرلر
ونكم اشدرلرسه كوكللهانى خيره قلوب صقلرلر وانوكله عمله مشغول اولورلر
حق تعالى انلرك جانى اچنده بصيرتلرن آرتورور سولنك كلاميله انلرك
تصديقن آرتوروب انوكله طريق حقده هدايتلرن زياده قلور وتقوى طريقين
انلره روشن قلور وطوتلجق وطوتيلمجق سوزلرى انلره الهام ايله لطف ايدب

معلوم قلورتاکه انلرعملارندن حبط ایدب مردود اولمیلر پس مؤمن صفتی وعظ
ونصیحت دکلمکدن بوطریقله کرك کم اهل هدایتدن اولوب الله قتنه تقرب
بولمرد دخی بیورمدیکم هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرَاهُمْ
یعنی یا محمد بوسنك قومك ایمان کتورمدکلری نه منتظراولورلر الا وعد
قلدغمز قیامت کوننه منتظراولورلر کم آکسوزن بولمز کلوب ایرشه انك
خود علامتلری ظاهر اولدی زیرا اول علامتلردندر کای کوکه آکی پاره اولدی
ودخان چقوب عالمی طوتدی واخر انبیا رسولکه محمد افضلدن جمیع انبیلردن و
مرسللردن صلی الله علیه وسلم وعلی جمیع الانبیاء والمرسلین کم دنیایه کلدی
روایتدر حذیفه دن رضی الله عنه رسوله علیه السلام صوردلرکه یارسول الله قیامت
نه وقتدر رسول علیه السلام دیکه انك علی الله قتنه در لکن قومق لغه یقین
او لمقلغك علامتلری وار در بزآز لرکسادا اولسه وقتسوز یغمور یاغوب
اوتلر بیومیه خلق ایچنده غیبت ظاهر اوله زنادن اوغلن دنیایه کلمه مالللو
کشیلر تعظیم اولنوب درویشلر حقیر نظر اولنه ومسجدلر ایچنده غیبت
ومالا یعنی سوزلر اوازسی چقه فاسقلر ومنکر اهلی حق اوزره غالب
اولمر دیو علامتلرکه رسولمز بیورمشدر کلسی عجب واقع اولمشدر بوکلمی
انك قرینه دلالت قلورکم کلمك لکی یقین در پس شمدی اکا ایمان کتورمیوب
شرکدن ومعاصیدن توبه قلمینلره اول قیامت کلدکدن صکره قبول اولمز بولمك
اچی ایروکه اول توبه قلمز وقلورلرسه دخی قبول اولنوب رضی
اولمه یلکه اول توبه مردود اولوب صاحبی مطرود اولوب عقلی اولان تدارکی
شمدیدن قلمق کرك کوقت آلده درصاقنمق کرك یارّدن ایتّق طاینوب
اوچه صکره اوکنه یقمق فاین قلمز ودخی بوندن صکره بیورمدیکم
فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ
یعنی یا محمد شولکه بزم وحدانیتمزه دلیللر بزانی بیان قلدق قصور

قومدق

قومدق سن بوقول لا اله الا الله اوزره محکم طوره ثابت اولغل واول قومکی بوکلمیه
دعوت قیلغل ودخی سنك کناهك ایچون ومؤمنلرك ارنلری وعورتلری کناه
لریچون دخی مغفرت دلکل بوندن اوتروردیکم رسول علیه السلام ایدردی
بن کوندده یتمش کره دن زیاده روایتده یوز کره استغفار ایدردم ردی کناهدن پاکلکی
بنده واجبدرکه کوندده بیك کره استغفار ایده وزیرا کناه بحرینه غرق اولمشلردن
هم اولا کندونفسمزه مغفرت دلمك لکی بوایتله تنبیه اولندیکم حق تعالا
کندونفسکه مغفرت دله دیبیوردی زیرا برکمسه که براولوقتنده صحلو اولسه
اول صحلو واروب برغیری کمسنك صوجی ایچون انك صوجین یغمشلغه اول
اولویه واروب بلوارسه سوزی قبول اولمز پس واجبدرکم کشی اول کندوصوجین
دلیه اول اولوقتنده اذن غیری صوجی ایچون صوجین دلمکه یررنتکم روایتدر
ابن جریجدن ایردیکه عطایه صوردم دیدیکم مؤمنلرچون فریضه نمازلری قلدوغم
وقت استغفار ایدردم دیکلکم اول کمك ایچون دلیم عطادیکه اولا کندو
نفسك ایچون دلکل زیرا حق تعالی رسوله کندونفسنه استغفار قلمغه امر
ایلدی ودخی حق تعالی بوایتك اخرنده بیوردیکم کوندزدن نه اشلدکلری بلور وکیجه
مسکنلرکوزده دخی نه قلدغکلری بلور مراد بوندن دخی تنبیه دردکم غافل اولوب
بوقولمرکندولری اهمالله معصیتنه براغوب صکره حسرتلریلرودخی بیوردیکم
وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ
وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ
إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلَىٰ لَهُمْ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ
بوایتك دخی سبب نزولی بویدیکم مؤمنلر رسوله تیز تیز وحی انمکه اشتوتشلردی
اولمولی لرنك خبرلرندن اشتمکه فرح اولورلردی پروقت وحی انمیوب کلنسه
قتی طارلغنورلردی بوندن وحشت کلوب وحیه قق مشتاق اولورلردی پس
حق تعالی انلردن خبرویوب دیدیکم یامحمد شول کمسلرکم سکا ایمان کتورمشلردن
یزم وحیمزه مشتاق اولوب دیرلرکه نیچون سوره انمز اولدی قچنکم بوندن
بمحکم سوره اندرله کم حکمی ثابت اوله منسوخ اولمیه وانك ایچنده قتال

ورسوله مطيع اولمق بيورله مؤمن خالص اولنلر فرح بولوب سوينورلر اما انلرك
كم كوكلى شك ونفاق بخيله صيرودر كوراسن انلريكم اولم خسته لغى غالب
اولوب عقلى الشمش كشى بخه بقرسه انلرده خى سكا ايله بقر يعنى كوزلرن دكوب
سكا قتى قتى بقرلر اول قرانك اندوكن كريه كورونين ايت يا محمد واى سنده
حذر ايدك اول الله غايندن كه اول سنه خوش كلمجك عذابلر سنى قابليسر
كريه كورد كلرن ايچون سنه يوخرلويدى الله ايت انلرب سنى طاعتيه
وعبادته وكوركلوسوزلره دعوت قليدى طيب قلبله اشتدك مطيع اولدق
ديدكوز فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ يعنى قچان اول قتال وقتى كلوب سنه امر قتال
واجب اولسه اول سنه يكو لنسه سنى كورسنه كوكلوكوزاندن نفرت ايدر
بوندن صكره دنوب بيورديكه فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ
فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ
يعنى بولرا كراول رسولمزى كرچكلسلر اكا مطيع اولوب به لسلر بولن اول
شركدن ونفاقدن اول خيرلويدى كه ابدى سعادت بولورلردى ايت يا محمد
بولنه اكر بوامتك اوزره سنه والى اولسه كوزبولرك امرى سنه اصم لنيدى
اولكه سنه يريوزندن معصيتلرى وفسادلرى مشغول اولوب ارحام لركوز
قطع ايدب قومندن قبيله دن كسليدكوز بعضلرد مشلكم بوايت معنسى
دمك اولوركم اكر سنه يوالله تعالى دينندن كه اسلامدن اعراض ايدرسكز
اولرسول كتوردكى خبرلره انانميوب يريوزنده قانلرد وكمكله ويرله
يره كومويب قوم وقبيله دن كسلمكه فسادا شلرسكوزبونك كبى صفتلو
قومى الله تعالى مخذول قلوب رحمتندن اراق ايلر نتكم بيورى أُولَئِكَ
الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعْمَى أَبْصَارَهُمْ يعنى بولرك كبى قوم در
كم الله لعنته مستحق اولوب رحمتندن اراق اولوحق تعالى بولرك
كوكلى قولاغن صغرقلوب حقى اشتمزلرواييدب هدايت امرندن فكرانمزلر
ودخى كوكلرى كوزدن كورقلوركم هدايت يولن كورمزلركراه اولوب ضلالت
يولنده قالورلر ابدى سعادتدن محروم قالورلر اول انكارلرنك عقوبتندن

اوترو

اوترو ودخى حق تعالى بيورديكم أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ
أَقْفَالُهَا يعنى يا محمد بوقومك بوقرانى اشتمزلرمى كم اندن عبرت
الوب اول اندورلن وعدو وعيد ايتلوندن واول قرانك عجايبلرندن فكر
ايدب بللركه بوحقدر الله قتندن مخلوق كلامى دكلدر بلكه بولرك كوكلرى
اوزره كليدلر اورلمشدر عملرى كوكلرى اوندن سهر لنمشدر انوچون اندن فكر
لرى قاصردر فهم المزلر ودخى بيورديكه إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِمْ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَى لَهُمْ يعنى
شول كمسلركم دين اسلام انلره ظاهر اولدقدن صكره ورسولك صفتلرينى
كتابلرنده بولدقدن صكره كوركافر اولوب شركه دونلرى اول هدايتى ترك
ايدب ضلالته اولماغى كوزلرنه بزيوب خوش كوسترديى انك اوزرنه محكم
طوردلر حق تعالى دخى انلره امهال ايدب عقوبتلرينى تاخير قلدى اول
رسولنى يالانلدقلرى چون عقوبتلرينى تعجيل قلمدى تاكه ضلالتلرى ازدقجه
عقوبتلرى زياده اولسه ودخى بيورديكم ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ يعنى بولن
لعنت اولوب صغرلق وكوزسزلك وتاخير عذاب اولندوغى اندن اوترو
كم بولردير لراول ابنى قريضه يهود بلرنه وبنى نضير قبيلسنه كم انلر الله تعالى
انزل دوكى قرانى خوش كورميوب اكا ايمان كتورمكى ترك اندلر بزسنه بعض
اشلرده مطيع ومعاون اولاوزاول محمدى انجقماكدن يارديجى اولاوزحق
تعالى خبرويرديكه الله تعالى انلرك كزلواشلرنى بلوركه اورتلرندن نه سويلشورلر
تا بولرضميلركم انلرك اتدكلرى بلمزنه كوكسه اشليلر بوندن صكره الوملريلم
قورقدب خبرويرديكه فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَدْبَارَهُمْ يعنى نيليسز بولرشول وقتكم ملك الموت اول اعوانلريلم قورخ
وهيبتلو صورتلرله انلرن كوندره كلوب طرنقلرندن دنه لرنه دكن جانلرن
چكلرشول دياش يوكه چاقواورمش كبى چقاره لريوزلرنى اكشارنى اودله دوكلر
بورسه جانلرنى قبض ايدب عذاب فرشتلرنك النه ويرلرتا قيامته دك

سنلرنده بلکه کوندزاودله اندن عذاب ایده لر ذٰلِكَ بِأَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ
وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ یعنی اول جانلری قتلنه لنوب
بولری یوزره واکسلرنه دولکلری اوزن اوتردرکم بولری حق تعالی سومیوب
خشم اتدوکی شیلره ملازم اولوب اولدلرکم اول کفر درورسولی یلانلیوب
قرآنه انکار اتدکلریدر ودخی بولرالله تعالی خشنود اولدوغی عملی ترک ایدوب
انك رضاسی اولمدوغی عمله مشغول اولدلرحق تعالی دخی انلرك حسنا تلرینك
ثوابنی باطل قلدی تنکم بیانی نجدی ودخی حق تعالی بیوردی أَمْ حَسِبَ
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَهُمْ
فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ
یعنی ایلمی صنودشول کمسلرکم کوکلاری شك وکمان ونفاق زنجیله مبتلا اولمشدر
بزانلرك اول کی کوکلرندکی نفاقلرنی ومؤمن قولمزه کزلدکلری خیانتلری واول
رسولمزه قلدقلری عداوتلری اظهار قیلیاوزیلکه نه قلورلرسه ونه سویلرلرسه
کلسن اشکاره قلوب انلری رسوای قیلاوز واکردکرلر سوزسکا اولمنا فقلری
کوستراوز وقلدوروزوانلرده علامتلرقومشزکه انلرك نفاقلرنه دلیلدرسن
انلرك اولخبیث عملرین کورجك بله سنکه انلردینلرنی خالص کللردر ودخی
یا محمد برکوبزدن صکره تیز اولهکم سن منا فقلری سنوکله سویلیشدکلریزدن
بله سنکه دللرندکذبلری ظاهر اولهایت بولرمکم حق تعالی نه اشلیجکو کوز
سزك هنوز بلورا شلمدن اکا کزلو سنه یوق اشلدکلکزدن صکره نته بلمیه
ودخی بیوردیکه وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ
وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ یعنی بزسزه حقیقتا قتاله امرایدوب ابتلا ایده رز
کیمیز ایدوب چقه رز شول کمسلریکم الله امرنه رضا ویروب جانی ونفسنی الله یولنه
صرف ایدوب فداقلدرو مجاهد لردن اولدر ودخی شول کمسلرکم بزم حکمزه انلرك
تتی کلوب طرلغنورلرا اول ایتلرمزی کریه کورورلرتاکه اول عملرینه انلری
ظهوره کتوره رزتاکه اول ایمانلرنده صادق اولنلری کاذب اولنلرا راسنده
بوعلامتلرله تمیز اولنه ودخی بیوردیکم إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ

الله

اللهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا
وَسَيُحْبِطُ أَعْمَالَهُمْ یعنی انلرکم کافراولوب اللهك وحدانیتنه انکار
قلدلر واسلامه کلمکه قصدی اولنلری منع اتدلر قومدلرکم اسلام کلدلر اللهه و
رسوله دشمان اولوب دینده مخالفت قلدلر دین حقدوغن ومحمد حق رسول ایدوکن
کذوکتابلرنده بیان اولدقدن صکره بولرعناد ایدوب حقه منکراولدلرا مابوانکا
لرنده ذره قدرالله ملکنه زیان ایتورلرکه انك ملکی اکسلمه یه خود انك
سلطنته وپادشاه لغنه زیان اوله بلکه کندونفسلرنه زیان اولورکم دنیاده
قلدقلری عملرك ثوابلرنی حق تعالی باطل قلدوغی عملرینی قبول اتمزیس عقلی
اولان بوایتدن بونی فهم ایدرکه برکناه کارقول کناهندن توبه قلوب طاعته
یونلمك استسه برکسه انی منع ایلمه حال بودرکم کناهی ترك ایدوب توبه قلق فرض
ایدوکن اللهه مطیع اولمق واجب ایدوکن بلورکن بویله قلمسه کرك بك اولسون
کرك وزیر کرك ارّ اولسون کرك عودت قورقوواركه اول دینی یینی کوروب
اللهه عاصی اولمغی روا کورب طاعتدن وتوبه دن بغدوغی اخر وقتنه سیبا وله
دیناردن ایمانسزکدب بولیت ایچنده اکلنلردن اولهتاکه انلرك بولوکندن اولمقدن
قورتله بونده صکره حق تعالی ایمان اهلنه خطاب ایدوب بیوردیکه یَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ
یعنی یا محمد انلرکم ایمان کتوردلرا کرایمانکرده صادق سوزسزشول ظاهره
کوزده اللهه ورسوله بخه اطاعت کتورسکوزباطنکوزده دخی مطیع اولك
یعنی الله تعالی سزه فرض قلدوغی طاعتلری ورسولسزه بلدردوکی سنتلری اشکاره
جاعتله اویجاق بخه یرنه کتورسکوز خلوتلرکوزده اویجاق دخی ایله یرنه
کتورك هیچ برامره مخالفت قلمایك اشکارکوزده ایمان وطاعت کوستروب
خلوتکوزده کفر وعصیان اشلمك انوکله اولظاهره اشلدکوکرطاعتلك
دخی ثوابلرنه باطل قلمایك ابوالعالیه ایدر رسولك علیه السلام اصحابی
ایله ظن ایدرلردیکم تنکم شرکله عملك فایده سی یوقدرضایع اولورایمانله دخی
کناهك زیانی یوقدرعفو اولنورمی صنورلردی وبرنجلر دخی اسلامه کلوب

منت ایب سویلر لردی حق تعالی بو ایتی اندردی انلرك اول ذ علرن و اول
منتلرن دفع امتك ایچون تابالكر كه ایماندن صكره كناهك دخی زیانی و اهرد
واكر توبه قلمدن كیدن سی اولورسه انك عقوبت اولنور و دخی بالكر كه منت
اللهكدر كه اكا توفیق ویرب اسلامه كتوردی والا كندوسی شویله محروم اولوب
قالوردی بو ایتدن دخی عقلی اولنلر اكلركه زیانلر درلمك خلق ایچنده صوفی
اوله خلوتنده فاسق اوله ظاهرنده زاهد اوله و باطننده كلب كبی دنیایه حریص
اوله فی الجمله اشكاره حالیله كزلوحالی موافق اولمیه ایله اولجاق منافق
مرایی اولورانوكله اولظاهره قلدوغی عملردخی باطل اولوب ثوابلری ضایع
اولورشول اكیجیه دونكم دورشورتار لسن دوزرقوشرتخم صاچرخلق انك
تر لسن دوزدوكنه باقوب خوش اكیجی صانورلر بلمزلركه طیراق ایچنده كی كزلدوكی
تخم جوركدر بتوب حاصل ویرمز محروم قالورودخی حق تعالی بیورديكم
﴿اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ثُمَّ مَاتُوْا وَهُمْ كُفَّارٌ
فَلَنْ يَّغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ﴾ بو ایتك سبب نزولی بودركم بركشی كلوب رسول الله
علیه السلام صورديكه یارسول الله بنم اغم اكرچه كافرلری اما قتی احسان
وخیراتلری چوغدی انك حالی نته اولدی جواب ویردیكه سنك اتاك
وبنم اتام وابراهیم اتسی كلسی اودایچنده دراول كشی اغلیوب دوندی
كندی حق تعالی بو ایتی كوندردی رسولك قولن تصدیق اتمك ایچون
بیورديكم بدرستی انلركم بزم بولكوزه انكار ایدب خلقی بزم یولمزه
كرمكه قومدلر اول كفرلری اوزره اولدلر الله تعالی انلری برّ لعنا ذلیس
بودخی اكا اشارتدركم الله قوللرینی طاعتدن منع ایدب ذكر وعبادت
اهلنی ایجدب فاستكبار وظالمده یاردمجی اولوب توبه سز اولنلر
دخی مغفرتدن اراق اولوب الله عقوبتنه اوغرلرودخی بیورديكم
﴿فَلَا تَهِنُوْا وَتَدْعُوْٓا اِلَى السَّلْمِ وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ وَاللّٰهُ مَعَكُمْ
وَلَنْ يَّتِرَكُمْ اَعْمَالَكُمْ﴾ یعنی كندوكوزی دشمنه ضعیف
كوسترب انلری صلحه دعوت ایلمك مادامكه بالاده میل ایدب عزایی ترك

ایدرسز

ایده سز قیورمز سزه حرج اولمز كه عاقبت سزك الكز عالی اولیسر الله
یرّدن سز كلمه درهیچ سزك عملركوزدن ثوابلرندن نسنه اولنمز وسزه
ظلم وحیف اولنمز كه الله فضلی عظیمدر بوزدن صكره بوایمان اهلنه
دیناتك حقارتنی بیان قلمغون بیوردیكم ﴿اِنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ
وَلَهْوٌ وَاِنْ تُؤْمِنُوْا وَتَتَّقُوْا يُؤْتِكُمْ اُجُوْرَكُمْ وَلَا يَسْـَٔلْكُمْ اَمْوَالَكُمْ
اِنْ يَّسْـَٔلْكُمُوْهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوْا وَيُخْرِجْ اَضْغَانَكُمْ﴾
یعنی بدرستی حقیقتا بلوكم بو دیناتك درلكی و معیشتی شول عقلسز
اوغلنجقلر اویونی كبی برباطل فرحدركه اصلی یوقدر واكرسزاول باطل درلكی
واصلسز فرحی ترك ایدب ایمان طریقی اوزره قدم كوزبرك یاصوب طوغرو
طورسی اولورسكوز سزك ونفاقدن كندوكوزی صقلرسكوز حق تعالی سزك
قلدغوكوز عملرك ثواب لرنی تمام كامل ویره و مرتبكوزی عالی قله ودخی
اول الله سزك جمیع مالكوزدن دیلمكوزه انفاق ایدن سزبلكه شول سزدن زیاده
اولان نسنه دیلركه انك یولنه انفاق اولنه تقرب بولاسز و زیاده درجلر
حاصل قلاسز اكراول الله سزه الحاح ایدوب جمیع مالكوزدلسه اول اچوق دلمكلكه
سزی مشقته برقسه سزاتی ویرمكدن بخل ایدیدكوز سزك اول كوكلوكوزدكی الله
ورسوله ودخی مؤمنلره دشمنلغكوزی چیقرب اشكاره قلیدی ونفاقكوز
معلوم اولیدی ودخی بیوردیكم ﴿هَآ اَنْتُمْ هٰٓؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوْا فِيْ
سَبِيْلِ اللّٰهِ فَمِنْكُمْ مَّنْ يَّبْخَلُ وَمَنْ يَّبْخَلْ فَاِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ نَّفْسِهٖ وَاللّٰهُ
الْغَنِيُّ وَاَنْتُمُ الْفُقَرَآءُ وَاِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
ثُمَّ لَا يَكُوْنُوْٓا اَمْثَالَكُمْ﴾ یعنی اكاه اولك سزیا مؤمنلر جماعتی كم
دعوت اولوب سزالله طرفندن یكا بیورلورسزكه انك یولنده انك رضاسنی
قزنمق ایچون تصدق قلاسز و درویشلره وضعیفلره معاونت قلاسز
اما سزدن بعضكوز اول الله یولنه انفاق قلمقده بخل ایدر ویرمز بلسه
شول كمسكم بخل ایدوب چغانلق ایدركه اول الله یولنه انفاق اتمك ثوابلرندن
كندویی محروم قورالله تعالی سزك مالكوزدن وعملكوزدن مستغنی دراكا احتیاجی

تؤمنوا ه

يوقدر ولكن سزك انك قاتنده غى ثوابلره ومغفرتلن احتيا جكز واردر اسبابلرن
يرنه كتورب انى طلب ايده سزاولسزه وض قلدوغى نسنه يرنه كتورميه سزاولدخى
قادردر كه سزى هلاك ايدب يرينكوزه برقوم دخى كتوره كم اول قوم سزدن خيرلو اولر
اللهه ورسوله كى مطيع اولجى اولمز اللهه عاصى اولمقدن سزه بكزميلر قجان
بوايت اندى دد لركه يا رسول الله اول نه قومدركه اكر بزاعراض ايدرسوز الله
انلرى بزم يرمزه خلف قويه رسولك عليه السلام اول وقت سلمان قتنده
اوتورردى انى سلمانك چكنه قودى ديكه اوشبونى خلف قورقويميله
ودخى دد لركم يارسول الله اكر بوايمان يه خود بوعلم فلك اعلاده اصلمش
اولسه بوفارس اوغلنلرندن ارنلر اوليديكه اكا ايرشوب حاصل قلارردى
بوحديث سلمانك الله قتنده مرتبسن وشرفن بيان قلور پس عقلى اولنلر
بواخرايتدبونى نصيب اولركم هركشيه حاصل اولمز الاعمل اكر خير
واكر شر دخى ثواب كردركم اكا كوره استعداد حاصل قلا عاقبت پشيمان اولميه متنصح اولر

سورة الفتح مدنية وهى عشرون وتسع ايات

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا يعنى مقاتل ايدر اول وقتكه مكه بوايت
اندى وما ادرى ما يفعل بكم يعنى بن بلمزمكه بنوملة دخى سزكله نه اشلنسز
احقاقده بونك بيانى كچدى اول مشركلر بوايتى ايشدب مؤمنلره طعن دلن
اوزادب دد لركه نته متابعت ايدرسز بركشيه كم كندويه واكا اوينلره نه
اولاجقدده خبرى يوق مكدن مدينيه كلدى اول مدينه منافقلرى دخى
انلرجلين طعن ايدب مؤمنلرى عيب اتدلر مؤمنلره بو نسنه دن قتى ملالت
حاصل اولوب كافرلركوكلنده قتى فرح حاصل اولدى حق تعالى خود بونسنه
عالمدى بلوردى اول مؤمنلرك ورسولنك كوكلرندن اول حزنى دفع اتمك
ايچون بيوردى إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ
مِن ذَنبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا
مُّسْتَقِيمًا وَيَنصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا يعنى يا محمد بزم حكمزه

سكا

سكا ظاهر شويله تقدير اولنديكه بزسنى اسلامله مكرم قلوب سكا ظاهر
شويله تقدير رسالت خلعتن يكوردكم بوخلقى اول اسلامه دعوت قلاسن
بوكلمن سكا اندن اوتروقلدقكه الله تعالى وحى كلمزدن اول كوردخى كلدكده
صكن اولان كناهلروكى برلغيه واول بيغامبرلك خلعتى سكا تمام قلوبره بودين
اسلامى اشكاره قلمغله ودخى ستى هدايت اوزره ثابت قلوب سندن اول كوكى
بيغمبرليولنه سلوك اتدره وسكا نصرت ويرب دشمنلرك اوزره غالب قلم
دايم اللهك عزيز نصرتى ايچندر اولاسن چون بوايتلر كلدى مؤمنلرك
كوكلنه كلديكه بومان رسول ايچوندر حق تعالى بوايتى اندريكه ليدخل المؤمنين
والمؤمنات جنات ومنافقلرحقنده بيوريكم ويعذب المنافقين والمنافقات
پس حق تعالى ديكه يا محمد بزفتح ونصرتى سكا تقدير قلدق اول فتح حديبيه اندى
كه برقيودر اول يره انوكله آدم بريلش در اول قيودخى رسولك معجزاتلرندن برسدر
كه رسول حديبيه غزاسنه قصد ايدجكا كافرلر انك صوين چكوب دوكدلر
تاكه مؤمنلرك لوب صويو لمبلر چون رسول اندن ايرشدى كوريكه قيوده صو يوق
مبارك اغزنه برآوج صو الوب مضمضه ايلدى دخى اول قيويه اغزندن
دوكدى اول قيوك صوى دبندن قينايوب چقدى طوبطلو اولدى اصلا
اكسلمز ودخى حق تعالى بيوريكه هُوَ الَّذِي أَنزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ
الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَّعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا يعنى اول اللهدر اولكه
مؤمنلرك كوكلنه سكونت ودولك اندردى كه سكا منقاد اولوبن
عهد وبيعت قلدلر انلر اول تصديقلرى اوزره دخى تصديق زياده قلالر اول
شجرة اعتقاد كوكلرندن دخى راسخ اولا على بن ابى طلحه ابن عباس دن
ايله روايت قلديكم زياده تصديق اوزره تصديق بودركه اولا قولدرنه كلمة
توحيدى فرض ايلدى انجق رسولنى كوندردى اول كليله بوقولدى الله
قيوسنه دعوت قله چون كلمة توحيدى قبول ايدب اول فرض اعتقاد برله
يرنه كتوردلر بوكز اتك اوزرنه غاز فرض ايلدى چون انى دخى تصديق ايدب

آدا قلدلرانك اوزرنه صوم وحج وجهاد قرشوزياده قلدى هربرنه اعتقادايدب
زياده تصديق حاصل اندلرانوكلدتقريلرى دخى زياده اولدى ودخى بيوردىكم يرلرك
وكوكلرك لشكرى مب اللهكدر وملك انكدر كوكلر لشكرى فرشتلر ويرلر لشكرى
جنك وانسك مؤمنلريدر هيچ برکمسه الله لشكرى اوزره غالب كلمز مكر كه
ارادت الله ايله اولاكه حق يرتدوغى خلقك فعالندن عليهدر بلورواخرتده
حكيمدر بخه دلرسه اشلركم مؤمن قولرنه نعمت احسان قلور وكافرلره محنت
وخذلان قلور ودخى بيوردىكم ليدخل المؤمنين والمؤمنات جنات
تجرى من تحتها الانهار خالدين فيها ويكفر عنهم سيئاتهم وكان
ذلك عند الله فوزا عظيما يعنى يا محمد حق تعالى سكا فتح ونصرت وكافهلد
يرلغفرتى وعن قلدوغى اندن اوترو دركم اول بزم وحدانيتمزه وسنكده رسالتكه
تصديق ايدرلرنلرى وعورتلرى كورهسئول بوستانلركم انلرك كوشكلرى
واغجلرى لشندن ازمتلراقربوحالتده كم انلراندن دايم مقيم اولرالم لذتن طكميلر
واندن چقوب دخى كتميلر ودخى حق تعالى انلرك كناهلرن عفو ايدب انك
تقابلسنده خيرعوضلرويره كندوجوارندكى اجماغه كورب صوجلرن بغشلى
وانلرى دايم اندن ابدى اخرتدكى اولوكامل سعادتدروافرخاتدركه انك انجق
عذابلرندن خلاص قلوب نهايتسز سلطنت روزى قلمه وبوندن صكره بيوردىكه
ويعذب المنافقين والمنافقات والمشركين والمشركات
الظانين بالله ظن السوء عليهم دايرة السوء وغضب الله
عليهم ولعنهم واعد لهم جهنم وساءت مصيرا
يعنى حق تعالى رسولنه ومؤمن قولرنه فتح ونصرت ويوب بوكرامتدرى
اخرتن انلره وعده قلوب بيان قلدوغى اندن اوترودركم اول منافق
انلره ومنافقه عورتلره ومشرك انلره ومشركه عورتلره عذاب قلماغجون
كه انلراول بوت عبادتى اوزره قايم اولوب دايم اولدلرالله ياوز كمان
اتدلركما نلرى بودركم اكرينا الله ومحمد تصديق ايدب اويوسوز قورقهركه
اول الله ومحمد بزه نصرت قليهلر اولمخذول ومقهوراولا بزدخى انوكله

130

بله مبتلا اولاوزبوقورقودن تصديقى ترك ايدرلرحق تعالى بيوردىكم كيرو
انلرك اوزرنه واقع اولبسرعاقبتاولقورقدقلرى خذلان وهزيمت دنياده
وبى نهايت عذابه اوغرمق اخرتده بنوكله كم الله انلره غضب سخط قلوب دنياده
مؤمنلرك قلجلرى لشندن انلرى حقارتله هلاك ايدب اخرتده رحمتندن دخى
اراق ايدب جهنمده بولره مقام ايدى قلديكه اول جهنم ذنوب وزجق يردركى
شرلودر اول مقامده ساكن اولمزشول كمسلركم الله ورسوله منه مطيع
اولميوب هواى نفسه اويوب شيطان طوزاغنده اسيراولهكه اول دنياسوبب
اخرتى ترك ايتمكدر وكرو بيوردىكم ولله جنود السموات والارض
وكان الله عزيزا حكيما يعنى يرلرو كوكلر ملكى الله كدر وبونك
اچندكى مخلوق كلى نه درلو جنس وارسه كلى انك لشكريدر كه اكا مطيع
ومنقاددر هيچ برمخلوق يوقدركه انك هيبتى لشندن قهرا ولماشدركورمزمسن
كه نمرود كبى متكبر وجبار قولنى اكا عاصى اولدوعنجوك لشكرنك كضعف
جسى كم اوزّ لشكرى نمرود اوزرنه انى حوالهقلوب لشكريله هپ كلى هلاك ايتدردى
ودخى كعبهيى يقمغه وزن ابرهه لشكرنى ابابيل قوشيله هلاك ايتدردى
وفرعون اوزرنه تخيل بتن وتربغه وجكركه لشكرن حوالهقلوب بلا لره
اوغرتدى پس عقلى اولنلركه هيچ برو جهله الله نك غضبندن ومكرندن
امين اوليميه زيرا اولغالبدر انتقام انكله شول كمسلره كم كفر ونفاق
اوزره اولدريه خود توبسزكناه اوزره مصر اولوب كيدن لرو دخى حكمدر
رسولنه واكا اوينلن نصرو فتحله حكم ايدر اويمينلن قهرو انتقامله حكم
ايدر كمسه انك حكمنه مانع ومعارض اولمز ودخى بيوردىكه انا ارسلناك
شاهدا ومبشرا ونذيرا لتؤمنوا بالله ورسوله وتعزروه و
توقروه وتسبحوه بكرة واصيلا يعنى يا محمد حقيقتا بزسنى اول
اتكه شاهد كوندردك بزم خبرمزانلره ايرشدرمكله تاكه يارن قيامت
كونند ديبلركه بزه كلوب بوقضيتلردن كمسه خبرايرشدرمدى وسنى مشتجى
وبشادبجى كوندردك اجماغله ودنيارله شول كمسلره كم سنك دعوتكه

اجابت قلوب سكم سطيع اولمه ودخى سنك قورقوبزدن كوندردك انلرده انك ايچون

التفات قلمايوب جنته مطيع اولميه ودخى كاتة حق تعالى قوللرنه بيورديكم اى قوللرم
بنم برلكومه ايمان كتورب كوندردكم رسولمى كوچك يجى سز واولنه بيورديسه انى
طوتيسز وانك دينينه معاون اولوب دشمنلرى بوينه قيلج اورا سز اكا نعظيم
ايدوب عزت واكرام قيلاسز واولسزى يرادن خالقه كوندز عبادت قيلوب
امرنه منقاد اولك تاكه دنيا واخرت بلا لردن نجات بولوب ابدى سعادته ايرشه
سز عقلى اولان كوردكه بوسوزدن منتبه اولوب سعى ايدكه اللهدن اورتوقدن
بوينن ازاد قيله خالصا لله قولى اولا تاكه ابدى سعادت ايجنده كرامت وعزت بوله
ودخى حق تعالى بيورديكه اِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ اِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ
فَوْقَ اَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَاِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ اَوْفَى بِمَا عَاهَدَ
عَلَيْهُ اللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا يعنى شول كمسلركم حديبيته كوستك
اول اغاج التنده سنوكله عهد قيلدقلرى كم انلره بنم رضام حاصل قيلدى ايلسونلر
كم انلر كاتة بنمله عهد وبيعت قيلدقلرى زيرا رسول بيعت قيلدى الله امرى برله
قيلدى پس كاتة بيعت قيلمش اولا لرانك رضاسن طلب قيلمغين ايله اولجاق
اللهك عنايتى ونصرتى ايله بولرك اول الله امرنه مطيع اولوب بيعت قيلن
اللرى اوزرنه درثواب درجه ويرمكدن وفا قيلورو هركم اول عهدا وزرنه طورب
كروبوزسه بردستى اول عهدى صماغنك عقوبتى كروكندو اوزرنه واقع اولسر
اما هركم الله ايچون كندو اوزرنه قيلدوغى عهده وفا قيلسه اولبيعت اوزرنه طورب
رسوله معاون اولسه تيز اولكم الله تعالى اكا اولوم تبلرويرجك چوق ثوابلر
روزى قيلم عاقبا اولنلر انكلرلكه عهده وافيلردن اولوب تقرب بولمز عهدى
صيوب منافقلردن اولميلر ودخى حق تعالى بيورديكه سَيَقُولُ لَكَ
الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْاَعْرَابِ شَغَلَتْنَا اَمْوَالُنَا وَاَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا
يَقُولُونَ بِاَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ
مِنَ اللَّهِ شَيْئًا اِنْ اَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ
اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا بوايتك دخى سبب نزولى بودركم رسول عليه السلام
اول حديبيته كوندكم مكيه سفر قيلدى اسلم واشجع وغفار كه منافقلردندى

منزلرى

منزلرى مكيله مدينه اراسنده يولرى رسول بولرى طلب قيلديكه مكيه يله كيده لر يولر
بريره جمع اولوب يانشدلر ددلر بزبونكله طوريب برقومه بخه ورالم كه اول قوم
كلوب بونك اصحابنى قره لر كندويه برهزيمت واقع اولا يزاول قوملره دشمنات
اولوب بونك ايچون مقاتله مى قلم تاوروب كرود ونيجه بوانتقاتى ايدوب
كلدلر ددلر كيا رسول الله بزم سلاحمز ويرا غمز حاضر دكل سز وارولك برقاچ
كوندن صكره اردكوزدن سزه ايرشاوز رسول عليه السلام كندى يولرعلت
ايدوب كروقالدلر ددلركه صاغ وسلامت كلجك اولورسه عذر ايدرسه وزكه
اهلموز وما لموزيزى مشغول قلدى واريا دق صوچمز عفو ايلك ديه وز
اولبزه انا نوب عفو ايليه بزم اتفاقمزدن اولخود خبرد كلدر پس
حق تعالى رسولنه نوب كروكلجك يولده كلورکى هنوز بولده ايرشمدن
انلرك اتفاقلرنى ويلان عذرلرى ليجكلرنى رسولنه بوايتده خبرويردى
بيورديكه يا محمد تيز اولكم اولسنده كروقالن عربلردن سكا اقبال ايدب
عذر كتورب ديلركم اهلموز ما لموزيزى مشغول ايلدى بزاولوب ضايع اولورز
ديوقورقدق اكراول قورقوا ولمسه سنوكله بلم چقردق سنك قتلكده صحلو
اولدق بزم ايچون مغفرت طلب ايله بوبرسوزدركه دللريله سكا سويلر لر
اما كوكلرنده هيچ استغفاره رغبتلرى يوق كرك سن انلروچون مغفرت
دله كرك دلمه انلر سنده بوعذرى ديلجك يا محمد سن انلره دكل كم حق تعالى
سزه برمضرت ايركوردلسه قتاله يه هزيمتله يه بريلايله خود سزه برمنفعت
ايركورمك دلسه نصرت ويرب دشمان اوزره غالب قيلمغله كمك قدرتى يتركه
اول الله عذابنى منع ايده بله يه اول منفعتى سزه ايرشمكدن دفع ايده بله
بوظاهردركه هيچ بوكسه بوكا قادر دكلدر سزصماكوزكه سزه قلدغوكوزى الله
بلميه بلكه اول الله عليمدر يلور بوكرو قالمقدن مراد كوزيدى سزبو عذر كوزه
يلانجيلر سز بَلْ ظَنَنْتُمْ اَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ اِلَى اَهْلِيهِمْ
اَبَدًا وَزُيِّنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ
قَوْمًا بُورًا يعنى سزك قالدغكوزه هيچ برعذر كوزيوق بلكه ايله صانذكوزكم

رسوللہ اول مؤمنلر کلی هلاک اولسلر یعنی انلرك صاغ وسلامت کروذنوب اوّلوته و
اهللرنه اولشیحق دکل هرکز اذن اوتروا ول کروقالمق کوکلوکوزه خوش کوستولدی
یاوز قبیح کمانلر ایلدکوزا نوکله تخلف قلدکوز هلاك اولمش قومللردن اولدکوز
وبوندن صکره بیوردیکم وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
سَعِيرًا یعنی شول کمسلرکم ظاهرنده اناندوغی کبی اللهه ورسولنه باطننده اناسنه
سترى اشکاره مخالفت اولسه بزظاهرحالنه اعتبارایدوب اول ایمانی اذن قبول
اتمزز همان کروا ول کافرلرجاعتندن بدرستی بزه یرقلیوب حاضرقلمشوز سعیر
طاموستك عذابلرنی اول کافرلریچون پس عقللی اولان مؤمنلرکم بوایتلردن
عبرت الوب ظاهرن باطننه موافق قله معاملسز اللهه طغروقله دینی طریقنده
خاین اولمیه بلکه صویلیوب دینینه خلل ایرمشدك یرده اولمیه ودخی دینی فساده
ویرب اول دخی اهل سعیردن اولمیه ودخی حق تعالی بیوردیکم وَلِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَحِيمًا یعنی حق تعالی قولرینه کندونك فضلن وعدلن وعنایتن
بیان قلوب بیوردیکم یرلرك کوکلرك خزینه لری اللهکدر هربنده دلرسه
حکمنه متصرفدرکمه دلرسه فضل ایدوب یرلغار لطف واحسان قیلودکمه
دلرسه صغیره کناهلریچون عذاب قلورعدلن ظهوره کتورمکچون حق تعالی
غفوردرتوبه قبللرك کناهن یرلغار رحمدر اکایکلورنلری اشرکر پس
کرکدرکم عقلی اولان فقیرلغن اکاعرض ایدب اذن اومکه یرك کوکك خزینلری
انکدر وکناهلرنه بقوب رحمتدن امیدکسمیوب توبه ملازمت ایده لر و
رحمتنه وکرمنه مغرور اولوب کناهه مشغول اولمیلرکه فضلی وارسه عدلی
دخی وارعاصیلردن انتقام الور ودخی بیوردی سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ
إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ
أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَٰلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ
فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا
یعنی یامحمد اول حدیبیه کوتن سندن تخلف ایدوب قلا نلر تیزاولا کرديلر

قجان سزاول خیراوزره غنیمت اولمغه کیده سزقوك بزدخی سزکله یله کیدلم
بوغزاده یله اوللم دیلرد لرکه الله تعالی ینات حکمنی تبدیل وتغییر ایده لر یعنی
حق تعالی رسوله علیه السلام بیوردمشدرکم اول مخلفلردخی برغزایه سندن
دستوردلسلرسن انلره بلکه کتمکه دستوردیرمکل پس ایتکل انلره کم سز
بزمله بوخیره وارمقلغه دستوردیوقدرکه کلوب غنیمته شریك اولاسز
الامکرکم مطوّع اولاسزکله سزغنیمتدن سزه نصیب اولمیه سزك حقکوزده
حق تعالی بویله بیوردی بوندن اوکدن حدیبیه غزاسنده اتا قجان اول
مخلفلرسزدن بوکلامی ایشدراولسلردیسلرکم حق تعالی نهی ایدوب
منع اتدی بلکه سزبزه حسد ایدرسزکه اول غنایم نصیبی دکمیه امدی اول
سوزی انلردن زاالا اذن اوتروديرلرکم ادراك ایده لرودخی اول نعا قلدن
نزك ایتمکه رغبتلری یوق نه ازدن نه چوقدن ودخی بیوردیکم قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ
مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ
أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ
تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
یعنی یامحمد ایت سکا تخلف قلن عربلره کم قتالدن اوتری حدیبیه دن
کروقالدلر تیزاولکم دعوت اولنه سزبو قومله قتال قلغه کم انلرقتی قتللرد
حرب ارنلریدر بعضلرد مشلرکم اول قوم اهل یمامه درسول علیه السلام دن
صکره ابو بکر الصدیق مقاتله قلدی اصحابله سعیدبن جبیر دیکه اول قوم
هوازن قبیلسندندر بس سزه اولنه کمقاتله ایده سزتا اکادکن که مسلمان
اولدراکراول امره مطیع اولوب اجابت ایدرسکوز نیتکوزی اخلاص
ایدب الله رضاسیچون مقاتله قلاسزالله تعالی سزه اخرتده کوردکلوثوابلرویره
درجاتکوزی رفع ایدی ویره اکراول حدیبیه دن اعراض قلدغکزلین بوندن
دخی اعراض ایدرسی اولورسکوزحق تعالی انك مقابله سنده فتی عذابلر
ایلیسرکه غایت مولم اولدچونکه بوایت کلدی اول قومك کوتولدی ضعیفلری
دللرکم یارسول الله اکراول قتاله بزه دخی امر اولنورسه حالنته اولکم

ولتكون آية للمؤمنين ويهديكم صراطا مستقيما يعنى حق تعالى
سزه چوق غنيمت ملن وعده قلدى كه الاسزكمن رسولدن صكره تا قيامته دكن
اتا چوق خيبر غنيمتن شمدى سزه تعجيل قلدى ودخى مكه اهلندن اسد وعطفان
ودخى بولردن غزى ددلركه اول اهل خيبره معاون اولوب سزكله حرب ايده لر
الله تعالى انلرك الثنى سزكله جنگ اتمكدن منع ايلدى كه رسوللله مصالحه
قلدلر يا لكوز اول غنيمت ايچون دكل انك اوزرنه كم رسوله اصيلدى
اولمزسه زيانلرى دخى اولميه فتح خيبر كه سزه عطا قلدق يا لكوز اول غنيمت
ايچون دكل بلكه سزدن صكره مؤمنلره دخى عبرت اولا ايمانلرن محكم قلمق زيرا
اول فتح خيبرده مسلمانلر سكز يكدى وكافر لشكرى يتمش يكدى بو عبرت وقدرت
دكلمدركه سكز يك كشى يتمش يكه غالب كله بو ظاهردركه اللهك نصرتيله در
اللهك نصرتى اولمزسه مؤمنلر اولورايمانلرنه اخلاصلرى اولدوغيچون
ودخى بيورديكم اول مال خيبرى سزه غنيمت قلدغمز دخى اندن اوترو دركم سزى
طريق مستقيم اوزره ثابت قلوب فعلكوز استقامت اوزره اولاسه ودخى بيورديكم
واخرى لم تقدروا عليها قد احاط الله بها وكان الله على كل شئ
قديرا يعنى حق تعالى سزه برغنيمت دخى وعده قلمشدركه سزك اكا قدرتكز يتمز كه
مالك اولاسزاول فتح مكه درامّا حق تعالى هر نيه دلرسه قادردركه دلرسه
فتح ونصرت قلور وكمه دلرسه محنت وهزيمت ويرر ودخى بيورديكم ولو
قاتلكم الذين كفروا لولوا الادبار ثم لا يجدون وليا ولا
نصيرا يعنى اكر اول حديبيه كونده مكه كافرلرى سزكله مقاتله قلسلر
ارد لرنده ذنوب سكرد شوب قچر لردى اندن كندولره بر دوست بولمليدى
كه انلره اصسى طوقنه وبرير دمجى بولمليدكم بولره يرديم قلوب هزيمتدن صقليه
ودخى بيورديكم سنة الله التى قد خلت من قبل ولن تجد لسنة الله تبديلا
ارشيوده ستلرله نصرت قلوب غالب قلمق ودشمانلرنه قهر ايدب منهزوم قلمق
الله تعالينك سنتى دركم ازل ازالله تقدير اولمشدر هيچ بركسه اللهك سنتى
تبديل وتغيير ايده مز ودخى بيورديكم وهو الذى كف ايديهم عنكم

ليس على الاعمى حرج ولا على الاعرج حرج ولا على المريض حرج
ومن يطع الله ورسوله يدخله جنات تجرى من تحتها الانهار
ومن يتول يعذبه عذابا اليما يعنى شول كمسلركم كوترم اولايه خسته
اولوب ضعيف اولدرتخلف ايدوب كيروقالورلرايسه انلرمعاقب اولمزلرمتا
شول كمسلركم يوعذر لردن برى اولوب اولغزاده الله ورسوله مطيع
اولدرسرلردن ظاهرلردن اخلاصله مزين قلدركوكللردن نفاق وخباثتدن
ارتيه لرحق تعالى انلرى اچماغه كوردب بوستانلركوشكلر اوزرنده انواع
حللرو تاجلرله بزرلرو كندونك لقاسى نوريله كوركلرى اول مقامده شرتيله
صووارركه سرايلرنك وباغلرنك التنده اولمقلرا قرا تا شول كمسلركم عذرى
اولميوب تخلف ايدوب عرايه واريميه حق تعالى جهنم ايچنده قتى عذابلر قيلمود
طعامى اودا ولورودخى بيورديكم لقد رضى الله عن المؤمنين اذ يبايعونك
تحت الشجرة فعلم ما فى قلوبهم فانزل السكينة عليهم واثابهم
فتحا قريبا يعنى يا محمد بردستى حق تعالى راضى اولدى شول مؤمنلردن كه
سنوكله بيعت قلدلر بيك درت يوز كشيدى اما عثمان مكه اردى اندن حاضر
دكل اردى رسول عليه السلام بيورديكم عثمان ورسوله والله حاجت ايچون ومؤمنلر
مصلحتى ايچون بوارادن غايب اولمشدر اوشبو بيعت عثمان ايچون اولسون ديوب
برالتنى برا لنك اوزرنه قودى كندو مبارك اليله عثمان ايچون بيعت قلدى پس حق
تعالى اول بيعت قلنلرك صدقالرن ووقارلرنى انلرك كوكللرنه وقار وسكوت
اندردى وانلردن راضى اولوب فتح وجزيله اكا عطا قلدى تكم بيوردى ومغانم كثيرة
يأخذونها وكان الله عزيزا حكيما يعنى الله تعالى اولمؤمنلره خيبر
غنيمتن عطا قلديكه بى حساب انى الركم اول بيعتلرنك عوضى كه الله تعالى عزيزدر
ودخى حكيمدر مؤمنلره نصرتى غنيمتله حكم ايدر وكافرلره قتل وهزيمتله حكم ايدر
هيچ بركسنه بيرده كوكه انك حكمنه معارض يوق ودخى بيورديكم وعدكم الله
مغانم كثيرة تأخذونها فعجل لكم هذه وكف ايدى الناس

مدح بيورديكم

وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا بو ايتك سبب نزولى بودركم رسول عليه السلام حديبيه
كوندن كم مكيه وارمدى برجماعت مكه اهلندن تنعيم طرفندن چقوب رسول عليه
السلام اوزره مطيع اولدلركم رسولى طوتدلر رسول انلرى طوتدى اما انلر ضرر
قلمادن كيروصالى ويردى اول وقت بو ايت اندى بيوردى كم اول الله در اولكم
انلرك الملرن سزدن منع ايلدى كه نه انلردن سزه ضرر ايرشدى نه سزدن انلره ضرر
ايرشدى بوندن صكره سزى انلرك اوزرنه مسلط قلمشدى هرنكم سزه اشلرسزه الله
تعالى بصير در انى كورر اكا مخفى سنه يوقدر ودخى بيوردى كم هُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيَ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ
مَحِلَّهُ يعنى بو مكه اهلى شول كمسه در كم الله ك وحدانيتنه انكار اتدلر وسزى
مسجد حرامه داخل اولوب طواف قلمقدن منع اتدلر واولهديكوزى دخى محلنه ايرشوب
انده ذبح اولنمقدن منع اتدلر كم حاجيلر هديلرينك محلى سنا سيدى وعمره قيلنلر هديلرينك
محلى صفا قتنده يدى ودخى بيوردى كم وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ
لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَئُوهُمْ فَتُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ
اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا يعنى يا محمد اول مكه شول مسلمان ارلر ومسلمه عورتلر دكل
ايسه سزه انلرى بلمز سزكه مسلمانلردر ودخى بلمز لكله انلرى مشركلردن صايوب
بويونلرن قيلمله اوريدكوز القلبكين التنده بصيدكوز انلردن سزه بلمز لكله دينث
لازم اوليدى كه خطايله مسلمانلرى اوريدكوز ومشركلرسزى تعييب وتعيير
ايوب ديلرديكه كندو دينلرى اهلن دخى ديلدلرنتكم بزى ديلدلر اكراول
مكيته كيروب بويله دخى قلسلر حق تعالى انلردن كمى دلرسه رحمتنه كورردى
سزك خوف انلردن كناهكر بوغدى واكراول مؤمن ارلر ومؤمنه عورتلر كندولرى
اولمشركلر اوزره تميزايوب سچلوب بريكا چقسلردى عزم حتيچون اول مكه
اهلندن مشركلرنه سزك قيلجلركوز قتى عذاب ايردك اول مسلمانلر انلره
قرشوب بلمه اولدوغى اول عذابى اولردن منع ايلدى بوكلام اكا اشارتدر

كم هرقنغى يرده الله دوستلرينى برلكسه اولسه انك صلاحى ودعاسى بركاتنه
اول اچلرنه اولدوغى قومك اوزرلرنه بخه افتلرمنع ايدرنتكم اول مؤمنلر سببيله
كافرلردن محنت كوترلدى ودخى بيوردى كم اِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ
الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ
وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا بو ايتك سبب نزولى بويدركم اول مكه كافرلرى ددلركم
بو محمد بزم قرداشلرمزى اولدردى بوكزكلدى بزم اوزرمزه كيرب منزللرمزه
ويورتلرمزى الا والله بز قومزدكه بزم اوزرمزه كيرولركوكلرندن اشبو
حميت چوند قوپدى حق تعالى انى رسولنه خبرويوب بيوردى كم اول كافرلر
كوكلرندن حميت قلدلر اول جاهل حميتن حق تعالى رسولى اوزره ومؤمنلره
قولرى اوزره سكونت ودوكلكلرى اندردى اول حميتلرن انلردن منع و
دفع ايمك ايچون تاكه رسول عليه السلام اصحابيله ساكن اولوب مطمئن اولدلر
انلره وكلمه مصالحه قبلدلر ودوندلر حق تعالى اول مؤمنلره كلمهٔ تقوى الهام ايدوب
كوكلرينه برقديكه لا اله الا الله كلمه سيدر تاكه كوكلرندن كفر دلرنه كتوردلر اول
كلمه ردكه انلرى دنياده هزيمتدن صتلدى نصرت وظفر بولدلر واخرتده دخى طاتلو
عذابندن نجات بولوب ابدى سعادته ايرشدلر بولر الله تعالى علمنده اول كلميه
احقرق ولا يقرق اولدقلرندن اول مكه اهلندن اول خلعتى بولرمكيوردى
انلره كيورمدى پس حق تعالى كلى نسنيه عليم در ايمان اهلنى بلور اكا ايمان ومعرفت
ويروب كندويه مقرب قلور اولكمه اهل دكل انى دخى بلور قبوسندن ردّ ايدوب مطرود
ومحروم قلور پس مؤمن اولن كركم بو نعمتلر قدرين بلوب شكرنه لازم اولور تاكه
اول نعمت عمرسى زياده اولادنياده اخرتن غنى اولدلر وبوندن صكره حق تعالى
بيوردى كم ﴿ لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ
الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا
تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا
بو ايتك سبب نزولى بودركم رسول عليه السلام هنوز حديبيه يه چقمزدن اوكدن

دوشنده کورمشدیکم اصحابله مکیه کیرب طواف قیلورلربوذشی رسول اصحابه خبر
ویرمشدی اولکم خالص مؤمنلردی بشارت قلوب سوندلر انلرکم منا فقلردی
یورکلرنه دوکون اولدی چونکه رسول حدیبیه واردچی کم رسولی مکیه کیرمکدن
کافرلرمنع ایلدلرمنا فقلردن کم رسولك ذشی یلان اولدی اکر کوچکمسه
بچون منع اولندی دیو سوندلر مؤمنلر انلرك کلامن ایشیدب ملول اولدلر
حق تعالی اولمنا فقلرك سوزن ردایدب مؤمنلرکوکلنه سرور کتورمك
ایچون بوایتی کوندردیکم بدرستی حق تعالی رسولنك ذشی تحقیق
قلدی عهدنه وفا قلوب کرچك لمك ایچون یا محمد سن دخی اول مؤمنلر
دخی عزم ایتم وبقام حدیبیه کلسی بله کرسزاول مسجد حرامه ان شاء الله
بوحالتده کم دشمنلرشرندن امین اولسزبعضکوزباشکوزی یولدچی
اولوب بعضکزصاچکوردن قصرایدچی اولاسز دشمنلردن قورقمیاسز
حق تعالی عالمدر بلورکم انی کم سزبلمزسز یعنی حق تعالی بلورکم سزکلسی بله
بیته کیروب طواف ایده سزانتاسزانی بلمزسزانوکیچون کوکلکوزه بواندیشه
دوشرملول اولورسزپس حق تعالی سزه بومکتنك فتحندن اول خیبری وعده
قلدیکه انوکله غنیمت بولاسزاندن صکره بومکه فتح ایبوب فتوح بولسز
ودخی بیوردیکم هُوَ الَّذِی اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰی وَدِینِ الْحَقِّ لِیُظْهِرَهُ
عَلَی الدِّینِ کُلِّهِ وَکَفٰی بِاللّٰهِ شَهِیدًا مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ یعنی
اول اللهدر اولکم رسولنی کلمه هدایتله کوندردی که لا اله الا الله در
یعنی طانقلق ویرمکدرکه اللهدن ارتق طمعه لایق معبود یوقدر الا
معبود حق اولدر ودخی حق دینله کوندردیکم اول دین اسلامدر اندن ارتق
دین الله قتنده مقبول دکلدر اندن اوترو کوندردیکم اول دین اسلام جمیع دینلر
اوزره اظهار قیله وهیچ براهل دین یوقدر الا کوکدرکم قیامتدن اوکدن
بو اسلامه کیره کرچه کافرلرسکا انکار ایدب یلانلرسه سنك رسولسن
لغکه طانقلق ویرمزلرسه الله تعالی سکا طانق بترکه سن انك رسولسین
بونی اولدوقت بیوردیکم حق تعالی سهیلی رسوله مصالحه قیلجاق حجت

یزمق طلب ایلدی رسول محمد رسول الله دیو یازدی نتکم بیان ایلدك سهیل
دیدیکم بزسنی رسول ایدکك بلمزسز وطانقلق دخی ویرمزسز حق تعالی ایدرا کراهل مکه
وسهیل سکا طانقلق ویرمزلرسه کم سن رسولسن حق تعالی طانق اولدغی سکا
یتوه دخی بیوردیکم مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ وَالَّذِینَ مَعَهُ اَشِدَّآءُ عَلَی الْکُفَّارِ
رُحَمَآءُ بَیْنَهُمْ تَرٰیهُمْ رُکَّعًا سُجَّدًا یَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا
یعنی محمدکه رسول اللهدر ودخی مؤمنلردن شول کمسلرکم انوکله بله در انلر
کافرلرا وزره ایری سوزلولردر وبربرینی سوجلردر هرقنده کم بولری کوراسن
رکوع ایدجلردن کوراسن یعنی چوق نماز قیلجلر کوره سن حلا لدن کسب اندکلرالله
رضاسن طلب قلمقده سعی ایدرلر وبونجه اهل تفسیر دمشلردکم والذین معه
مراد ابوبکردر اشداء علی الکفار دکی عمردر رحماء بینهم دکی عثماندر تبهم
رکعا سجدا دکی علیدر یبتغون فضلا من الله ورضوانا دکی طلحه در وزبیردر
ودخی سعد وسعید وعبد الرحمن بن عوف وعبیدة بن الجراح دیکم بولرکلسی
عشره مبشره در یعنی اول کشلردکم حق تعالی انلری اهل جنت دیو خبر
ویرمشدر رسول علیه السلام انلردن بیوردمشدر ودخی حق تعالی کیرو بوکلسنك
بیانلرنده بیوردیکم سِیمَاهُمْ فِی وُجُوهِهِمْ مِنْ اَثَرِ السُّجُودِ ذٰلِكَ
مَثَلُهُمْ فِی التَّوْرٰیةِ وَمَثَلُهُمْ فِی الْاِنْجِیلِ کَزَرْعٍ اَخْرَجَ شَطْئَهُ
فَاٰزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوٰی عَلٰی سُوقِهِ یُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِیَغِیظَ بِهِمُ
الْکُفَّارَ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِینَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً
وَاَجْرًا عَظِیمًا یعنی بولرك علامتلرندن صیرلو لقده کدونللرده اویانق
اولمشلردیوز لرندن بره اوردب انوکله بلوا ولمروبو صفت کبولرده ذکر اولندی
قرآنده وتورانده دخی بولرك صفتی ایله بیان اولنمشدر امابولرك انجیلده
مثل لری شول دانه کبی درکم الکی یبرق اولوب یردن بتوب چقدی اندن اکا
قوت حاصل اولوب یوغنلدی اوزرك اوزره طوغرلوب طوردی شویلکه اول
اکیجی اکا نظرایدب سوندی پس محمد دخی بردانه کبی بتوب ظهوره کلدی
اولا ابوبکر اکا متابعت قلوب ایمان کتوردی رسول علیه السلام انوکله برزقوت بولدی

انذن بری بری اردیخمچون اصحاب ایمانه کلوب چوغلدلر رسول علیه السلام انلرك
چوقلغنه سوندی ناکه مکه کافرلری انلرك چوغلدوغن کوریب قوتلندوکن
کوریب خوش کلیوب طار لغندلر وارد قجه یورکلرنده جراحتلری ارته بشلدی
پس حق تعالی وعده قلدی رسوله علیه السلام ایمان کتورنلره کناهلرین یرلغمغله
واولوتو ابلر ویوجه مرتبلر ویرمکله ودخی وایتدی رسولدن کیوردی هرکم
انا فتحنا سوره سن دیام ورد ایدنلره نمازدن طشره اوقسه مکه
فتح ایمکه حاضر اولنلرجه حق تعالی اکا ثوابلر ویره فضیلله

سورة الحجرات مدنية وهي ثمان عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ بوسوره نك اولنده برقاچ ایتلرکه کلمشدر حق
تعالی رسولنك یارنلرنه بونکله ادب اوکرتمشدرکه انوکله ادب لنوب
رسولك حرمتن صقلیلر انی کندولرکبی برخود برعزی آدم کبی طوتمیلر
تاکه مرتبلری عالی اولوب اخرت عفوبتلرندن قورتلا لرپس اولا بیوردیکم
ای انلرکم ایمان کتوردلرا للهدن وا للهك رسولندن اوکورتمك یعنی
تجان الله تعالی سزه برنسنه بیورسه کراشلیا سزانی اولراشلمك دکی
وقت کلمزدن اوك ایوب اشلمك ودخی اولرسول سزه برنسنه بیورسه
اندن اوکدن سزاوکوردب سزانی راشلمك دخی اولراشلمیجه یه اشلمکه
دستور ویرمیجه سبب قضیته بودرکم قربان بیرامنده برجماعت رسوله
علیه السلام بیرام نمازن قلمزدن اوك قربانلرن بوغزلدلر رسوله
نمازدن صکره انلره بیوردیکم اولقربانکوزدواد کل ایرق بوغزلمك کی
وقتدن اوکدن بوغزلدکوزپس حق تعالی بوایتی کوندردیکم ایرق هیچ
براشده رسولدن اوکرتمیلر ودخی رسول بولرسویلیجه بولراوکردب
اکاسوزسویلمیلر مسروق ایدرمضانك شك کونده بزعایشه قتنده
ایدك سدکتوردلربن دیدم اورجن عایشه دیکه بواوکرتمك

نهی اولنمشدر کورمزمسنکه حق تعالی بیوردبوایتی اوقدی که بواوج ایت انك حقنده در
اما مقاتل ایدر بوایت انمك لکك سببی اوج کشی حقنده در قضیته بودرکم رسول
علیه السلام بریه جری کوندردی منذربن عمری انلر امین دکدی بونلرکندن
بیرمعونه وبنوعامربن صعصعه اوقوی چقدی بولری متع ایدب قردی همان
اوج کشی مدینیه یقین کلدلرکسی بنی سلم قبیله سندن رسوله کلوب صلح ایدب
کروکیه بوررلردی رسول انلره هدیه ویرب طوندوخی کیورمشدی اول اوج کشیه
ناکاصتشی کلدلرانلره صوردلرکم سزه قبیلدن سزانلردخی بنی عامر قبیلسی
مدینیه یقنجاق اولدوغنجون ددلرکم بنی عامر قبیلسندنوز بلدلرکم بولرینی
عامردن قچوب قورتلندرادی فی الحال اول اوج کشیه اولکی کشی اولدردلرطونلرن
الدلررسوله کلدلررسول علیه السلام کوردیکم اولکندوکیوردکی طوندردی
دیکم بواشن نیچون تعجیل اندکوزسزه بوبیورلمیان نسنه یاشلدکز پس حق
تعالی اول وقت بوایتی اندرب انلری اوکوتلدی بیوردیکم ای ایمانلرنده صادق
اولنلرا وجی اولمك یاشده طاشیمیجه کمسه اولدرمك قورقك اللهدن
بیوروغن طوتوب نهی اندوکی نسنلردن یغلنك اللهورسول امرنه مخالفت
قلمك کحق تعالی امان دیلینلرك قولن ایشدر اول اکی کشی اولدرنلرك
کوکلرنده نیتلری نیدکن بلور بوایت اچنده حق تعالی ینك قوللرنه رأفت
کتورنلرك دیواد لرین مؤمن لکله اکدی ای عاصی اولنلردیو اکمدی
وهم بونکله معتزلی مذهبن باطل قلدی کانلرایدرکشی کبایرکناه ایشلیجك
ایماندن چترديرلر اکراویله اولسه حق تعالی اول آدم اولدورنلرن ایمان اهلی
دیوخطاب قلمیدی ودخی بوندن صکره بیوردیکم يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ
بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تَشْعُرُونَ بواینك سبب نزولی بویدیکم بنی تمیمدن رسوله الحی کلدی
سکسان کسنه ارنلردن برسی اقرع بن حابسدی وبری بدردی ویری عطارد
بن حاجاندی کلوب رسول قتنده سویلدلر ددلرکه یامحمد سن سویله بزم شاعرلرمز

وخطیبلرمزه دخی سوز سویلمکه بزه دستور ویردیو درت یکادن چاغرشوب
غوغا قلدلر رسولك سوزن بصدلر پس حق تعالی بوایتی کوندردی نصیحتلر بیوردی
بیوردیکم ای انلرکه ایمان کتوردلر اواز لرکوزی کوترب شول دکلوچاغرشمك که
رسول اواز نصه سز ودخی بربریکوزه اوده ایدب قچرمغکرلین اکا دخی چاغرمك
بلکه اکا تعظیم قلوب حرمتله وقارله سویلمك یارسول الله ویا نبی الله دیوسویلمك
اکراول حرمتسز لکله سویلسی اولورسکوز اول فعلکوزك اول حسنات لرکوزی
یوبرکیدررسزك اندن خبرکوزاولمز برنچلربوایتی دلیل کتوردلرکه کبایر
کناهلرکشینك عملن یوبر امابزایدرزکم عمل کناه عملی باطل ایلمز مکرکم کفرسویله
یاخود حق تعالی حلال قلدوغنه حرام دیه وحرام قلدوغنه حلال دیه یاخود شریعت
اسلامه تعظیم اولنجاق وحرمت قلجاق وسنلری سهل کوروب استخفاف ایده
سوینك کبی کم قرآنی حقیر کورسه بودخی بنه کرك دسه
چغلویه وچلغوچلانه حرمت قلسه دیکلیجك سنه بوردسه یاخیمله مسجد
ایچنده قصدله برکناه قلسه بیدرمش بودخی برایرق اوه لرکبی براودردسه
یاخود ابدست سز قصدله نماز قلسه یاخود الله تعالی فرض قلدوغی طاعتلری
عذرسز قصدله ترك ایتسه اولبنم نه مصلحتمه یرارکم اسلیم دسه یه قبله یه یوز
قصدله ایرق یکا نماز قلسه یاخود دسه که اشیوکناهلرایسلمك یعنی سنجی ایچمك
وزنا قلمق وصچسزیره ادم اولدرمك وظلمله برکونك مالن الوب یمك وبر
کمسه ایتجدب دوممك وسوکمك نه کورکلوسنه درنه خوش صفاسی وارد سه
وبوطاعتلری ترك ایدب ایسلمك نه لذتلوسنه دردسه اتقانی اهل تقوی
واهل فتوی قتنده کافراولورومجموع عملی یوبیلور وعورتی بوشی اولور امتا
برکناه حرام ایدوکن بلیوب ایسلسه نفسنی یکسه اول ایسلمك اول اشی خوش دکل
ایدوکن بلسه قصدی اندن توبه قلمق اوزره اولسه انوکله عملی باطل اولمز امتا
حق تعالی بوایتده عملی باطل قلور دیو ذکر ایلدی کشول استخفاف اندن اوتروردر
کم رسوله استخفاف قلمق خود کفردر اندن اوتروابطال عمله ذکر ایلدی
چونه بوایت ایلدی ثابت بن قیس اونه کروب اغلردی ایدردیکه بن طامو

اهلندن

اهلندن اولدم زیرا انك قولمغی برکدی رسول علیه السلام قتنه کلمك قتل سویلکدی
حق تعالی رسول قتنده قتی سویلمکی نهی ایلدی منع ایلدی اول کند وحالنه ملوه
اولوب اغلردی کلوب رسوله انك حالندن خبر ویردلر رسول علیه السلام
انی قچرب کتوردی دیکم یا ثابت سن جنت اهلندنسن طامو اهلی
سنك غیر کدرکم عملی سنجلین اولمیه پس ثابت دیکم یارسول الله بوزن
صکره ایرق سویلیم اوازم چقرمیم چون اول ثابت بو عهدی قلدی حق تعالی
بوایتی کوندردیکه اِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ
الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ یعنی
شول کمسلرکه اواز لری آچغرقدر اکلی سویلر رسول علیه السلام قتنده انلراولر
کم حق تعالی انلرك کوکلن اخلاص نوریله منور قلوب معاصیلردن پاك
وصافی قلور وتقوایه انلرك کوکلنی دولندردی کم هراعضالری انلرك
کوکلنه تابع اولوب انواع عبادتله مزین اولدی زیرا بو معلومدر کم
بدنك صالح اولجاق رعیتی دخی صالح اولور مملکت عدللو معمور اولور
بدنك صالح اولجاق رعیتی دخی صالح اولور مملکت عدللو معمور اولور
بدنك ظالم وفاسق اولجاق رعیتی دخی هپسی کاتابع اولور مملکت
ظلملو فسقلو خراب اولور کوکلده اعضالری دخی بوکا قیاس قلمغل زیرا
حدیث رسول دخی بوکا شاهددرکم بیوردی اکاه اولك که بوادم اوغلنی
بدنده برپاره ات وارچقان اول صالح اولسه جمیع اعضا صلاح اوزره اولور
چقان اول فساده وارسه جمیع اعضا دخی فساد اوزره اولورا ول ات
کوکلدر انوکله انلرك دنیاده کناهلرینه مغفرت اولوب اخرتده اولو
ثوابلر ویوجه مرتبلر حاصل اولور ودخی بیوردیکم اِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ بوایتك دخی سبب نزولی
بودرکم اسامة بن زید لشکرله بنی عنبره قبیلسنه کوندردی واروب اول
قبیله اوردی مالرن الدی ذریتلرن اسیر قلدی الوب رسوله کلدی
اول قبیله دن برجماعت دیر لوب رسول علیه السلام کلدلر اسیرنه فدیه
ویرب صنون الدراول وقت رسول بعض خاتونلرنك حجره سنه یدی

لا یعقلون

زیرا هر خاتونك باشلویا شنه بر دخی سی واردی اول قوم کلوب رسول چقنجه
صبر این میوب جمره آردنه کلوب رسوله چاغرد لردسول علیه السلام چقدی
بولره الروواروب ذرّ یتلر یحون سویلدی ایچون سویلدی لردسول علیه السلام
انلردن یرنه ددیکم سن حکم ایله بنه حکم ایدرسن بن قتول ایدم اول کشی دیکم بن شویله
حکم ایدرم کم اول اسیر لرك نصفی قیووبره سن ونصفی بزه صتاسن رسول
علیه السلام انك حکمنی طوتوب انلرك یاروسن آزاد قلدی ویاروسن
بهایه کسوب بهاسن الدلر اولوقت حق تعالی بوآیتی اندرب بیوردیکه بدرسی
یا محمد شول کسلرکم سکا حجرات آردندن چاغرلرسن چقنجه صبر اتمزلر
انلرك چونی عقلسز لردرکه سنك حرمتك وآدبك صقلمزلر ودخی بیوردی
وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّىٰ تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ یا محمد اگر کلوب اول سکا چاغرلرسن انلره چقنجه
صبر قلسالر انلره خیرلو بیدی اما اول الله تعالی غفوردر توبه ایدنلرك
یرلغردرحیمدر توبه قلدقدن صکره اسرگر ورحمت ایلر پس ای عزیز بو
آیتلر کلی تا اولندن بوکادکن اشارت ندرکم کشی ادب صقلمق اولولرقتنده
ومشایخ صحبتندن آخرت عالملری قتنده کشی یوج مرتبه ایرشدردر
دینیاده وآخرتده اکا سعادت قپولرن آچیویرر وبوندن اوتری بیوردی
رسول علیه السلام بنم ربّم بنی آدبلدی وآدبمی کورکلوقلدی زیرا ادب صقلیان
سُنّتی دخی صقلر وسُنّتی صقلیان فرضی دخی صقلر فرضی صقلیان الله
تعالی قتنده قُربت بولور اکی جهاندن سعادته اولاشور اما ادب ترك ایدن
سُنّتی دخی ترك ایدر به خود کورکلوآدقلمز بخه کرکسه اشلرقچان بویله اولسه
اول کشی اللهدن اراق دوشوب امور لردن محروم قالور ابن عطا ایدر
بن بلورن بوآیتلر کلی اکا دلا لتقلورکم اشغه مرتبلو کیشلر کندن یوقرو
مرتبلو لره حرمت قلالرلر اندن یوقرو اوترمغه طلب قلمیلر وانلرك قاتندن
چاغرو سویلیه باش اشغه قلوب ادب برلم اوتوره اکا سویلر لرسه جواب ویرن
سویلمز لرسه طعنا خصوصاکه مُرید شیخ قتنده وشاگرد اُستاد قتنده

اگرچه صناعت اهلی دخی اولورسه اگر علما شاگردی دخی اولورسه دخی بوادبلولازمدر
ودخی اوغول قزاتا انا حقنده وخاتونلرحلا للری قتنده خصوصاکه یادارنلر
اولاوودخی قول خلایق تا فتدیلری قتنده ورعیت بکلری قتنده ادب صقلمق کم
انلرك قتنده بَنی کرکسه سویلیلر وانلرك اوکنجه یورمیلر وسوز لرنه حجت
ویرمیلرنه یورورلرسه طوتلرکناه اولحق اشی اولورسه اکا اویلیلر اگر
دوکوب سوکورلرسه زیرا حقیقت اهلی حق تعالینك کُلی امرنی واجب کورر
انی تعظیم ایدوب هیچ بربیوردغنی مستحب کورمزلر اشلمزلرسه کناه کار
اولمیلر بلکه اللهك امرنی ترك ایدنلر کنهکار اولورلر لر قتنی امرکرکسه
اولسون بونلرك سوزلری قوی لغنه بوآیتلرك آخری اکا لتقلورکم اول
صبر اتمیوب چاغرنلری حق تعالی جُنونه نسبت ایدب عقلی اولردن نفی ایلدی
ودخی بیوردیکه صبر اتسالر اولره خیرلو بیدی پس صبر اتمك ضدّ خیر
اولری اولشرّ اولدی پس شرّه مبتلا اولمزالا اولکه عقلی ناقص اولا
ودخی اظهر روشن دلیل اولدرکم آیت آخرنده الله تعالی غفوردرحیمدر
دیدی پس غفران ورحمت ذکر اولنمزالا برموضعده کم اندن اول بر توبه
معصیت ذکر اولنمش اوله پس معلوم اولدیکه اول اللهك ادبی اوزره قلدغی
امرلرن دخی ترك اتمك معصیتمش انوچون تعلیم آدیندن صکره والله
غفوررحیم دیوذکر ایلدی بویایه سوزچوق اما کامل عقلی اولنلره بوقدر
سوز کفایت ایدرچونکه مقصودی حق اولا مرادی حضرت الهی اوله اما اولکم
نفسه اویوب عقلنی اتك هواسی تدبیرندن انواع حیللر یرله تصرف قیلورلرکم
حضرت امرایه بخه واصل اوله اول محرومدر اسرکمك کرك کم عقلنی خبط اتمشدر
برم انلرو کله کلامزیوق ودخی بوندن صکره حق تعالی بیوردیکم یَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا
بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ بوآیتك دخی سبب نزولی
بویدیکم رسول علیه السلام ولیدبن عُتبه بنی المصطلق قبیلسنه کوندردی
کہ انلرك زکوة لرن وعُشرلرن جمع ایدب رسوله کتوره اول قبیله رسولك

ا لجسی کلدکن ایشدب تعظیمدن اوتروا کا قرشو چقدلر بو ولید بولرك جمع اولوب
کلدکلرن کوردی فورقدیکه بونی طوتلر اولدرولر زیرا حالت جاهلیتده اسلامه
کلمزدن اوك بونکله انلرك اراسنده عداوت واردی انی اکدی کروددی
رسول علیه السلام حضرتنه کلدی رسول علیه السلام صوردیکه حالتنه اولد
ولید خبر ویردیکم یارسول الله چون انلر واردم قوملرایله لشوب قرشو چقدلر
بنی زکوٰة ویرمکدن منع ایبوب قوللرفصد قلدلرکم بنی اولدره لر رسولدم
انی اشدب قصد قلدیکم اول قومه لشکر کوندره واروب انلرو کله قتال ایده لر
اول قوم دخی بو قصدی ایشدب دیرلوب رسوله کلدلر دد لرکم یارسول الله
چون سنك ایلچیك کلدی خبر بزه ایرشدی بزانی تعظیم قلمقدن اوتری استقبالا
قلدق سنك حرمتك صقلیون همان بزی کوریجك دوندی بوریو ویردی
بز تعجب قالدق بلمدك که حالتنه اولدی رسول علیه السلام بو قضیه اشدب
ملول اولدی اولد ولیدك اشنه کم اشلدی پس اولوقت حق تعالی بو ایتی
انزرب بیوردی ای انلرکم ایمان کتوردلر قچنکم بر فاسق سزه کلوب بر یلان
خبر کتورسه سز انی اشدب فی الحال اتمك بلکه توقف ایدب انك حقیقتن
طلب ایدك تاکه جهاله بلدن بر قومه زیان ایرشدره سز صکره اول اشکوزه
پشیمان اولاسز فایدن اولیا کل امدی نظر قلکه بو یلان خبر ویرنی فاسق لغاله
ذکر ایلدی بونی بلدردیکه فسق اول خمر اچمکه مخصوص دکل بلکه الله امرندن
طشره اولمق کلی فسقدر واکامرتکبا ولا فاسقدر کرك خمر اچسون کرك ایرق
پس شولی کمسکم اکی یوزلو اولوب بردوستدن بردوسته یرمز خبر دوزب
ایرشدره دخی انلری بربرینه دشمان ایدب جدالم سبب اولا اولدخی فاسقلردندر
که اکا قوچی دیرلر هم جماعتده دعاسی مقبول اولمزاکر اول دعا قلن پیغمبردخی
اولورسه یو مشهور خبردرکه موسی علیه السلام اوچ کون استسقایه چقوب
دعا قلوب یلوارمدی حق تعالی دعاسن قبول ایدب انلره یغمور ویرمدی موسی علیه السلام
مناجات قلوب دیدیکه الهی یوسنك قوللرك اوچ کون اولدیکه سکا یلوارب صوردلر
نتیجه درکه بولرك دعالرن قبول اتمزسن حق تعالی وحی ایدب دیدیکه یاموسی

بولرك حقنده کم تاسنك دعاك قبول ایدرین نه کندولرك زیرا سزك اچون کوزده یاشم
وار کدایم قوجولغی عادت طوتمشدر موسی علیه السلام دیدیکه یارب اول کدرکه اچونه
چقدم لوم بزه بلدر حق تعالی بیوردیکه یاموسی بن سزی قوجولقدن منع ایده یوردن
بن سزه کرو قوجلق می ایده بین ایت اول قومکه جمله سی توبه قلسونلر اولدخی انلرو کله
بله توبه قله انلره یغمور ویرم چون قبول توبه قلدلر حق تعالی یغمور ویردی ودخی ابن
عمر روایت قلور رسولدن علیه السلام شول وقت که حق تعالی اچمغی یرتدی
دیدیکه یا جنت سویلم حق تعالی امریله جنت سویلدی دیدیکه بردرستی سعادت
بولدی شول کمسکم بکا کردی حق تعالی بیوردیکه یا جنت عزم جلالم حقنی سکز طایفه
سنك اچوکده یورتلفیه براولکم دایم خمر اچمجی اولا وبر زنا قلمجی اولا وبردخی
دیوث قرطبان اولد یعنی عورتی یاد ارلد اوتورب کلمی قلور کوره مقید اولمیه غیرتی
ترك ایلیه وبردخی عوان اولوب مسلمانلری انجدن وبردخی اولکم عورت کبی کندوی
طوتی ویره وبردخی اولکم قومدن قبیلدن کسله وبردخی اولکم اللهاله عهد ایدب
یرینه کتورمیه پس عقلی اولان مؤمنلر بوندن قلمغه بوقدر سوزیتر عقلی اولمینه
چوق سویلمك فایده سزباش اغرتمقدر پس اندن سکوت بکوکدر ودخی بیوردیکه
اِعْلَمُوا اَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللّٰهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْاَمْرِ لَعَنِتُّمْ
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ حَبَّبَ اِلَيْكُمُ الْاِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ
اِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ اُولٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ
فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَنِعْمَةً وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ یعنی ای مؤمنلر بلوك اولکه
رسولیکم سزك اچوکزده درسزك پیغمبر کوزدردخی یارکوزدر اکر اولرسول
الله سزك سویلدکلکزسوزلرك اولجغنه اویوب سزدن کوکزاد جك اولورسه
سز کنهکار اولوب یاردن هلاك اولورسز بوکون حالکوزنته اوله یعنی اصحاب
رسول دوت یکادن قیندی ویرلردیکه مصطلق قومنه چری کوندرب اورا لرحق
تعالی انو کیچون بو ایتی اندرب انلری ادبلدیکه حکم ایدب رسوله بونك کبی کلام
سویلمیلر رسول علیه السلام نیبورورسه انك حکمنه مطیع اولمرودخی اول انلرن
قلدوغی احسانی ولطفی خبرویرب دیدیکه سزاول رسوله حکم اتمکی قوك ولیکن

اول نعمتك شكرين يرنه كتوردكه سعى ايدك كه الله تعالى سنك كوكلوكوزه ايمان سود رب
مزين قلدى وانى قبول انكه سزه توفيق ويردى وقطع ليللرله كوكلكوزده ثابت
قلدى انك مقتضا سنجه اعضا لريكوزله عمل قلوب اولدوغن قلنادن ثوابلرى
كندوكوزه حاصل قيلاسز ودخى كفر وفسق اشلينلرى ومعصيتلرى كريه كوستروب
دشمن طوتردى انك عاقبتى عذاب اولدوغن سزه بلدردى تاكم اندن اجتناب
ايدوب عفو تبلرندن خلاص اولاسز اندن صكره خبرويرديكم هركمك كم حالى بو اوله
ايمان اكا محبوب اولوب معاصى اكا مبغوض ومكروه اولا اول هدايت بولمش
قوللردن اولا پس ايمان محبوب اولوب كفر ومعاصى مبغوض ومذموم كوسترلدكى
اول الله‌دن سزه فضل واحسان واولو نعمتدر واجبدركه انك شكرين يرنه
كتوره سزكه اوعليمدر سزك شكركوزيلوب اكا كوره عوضلر ويرر ودخى حكيمدر
بنجه دلرسه حكم ايدركه انك كلى فعلى برلويرنجه در پس عقللر اولنلر فهم ايدركم
بو ايتدن دليل واره‌در انك اوزرنه كم مؤمنلر كرك فسق ومعصيت سوزن سويلمير
وانلرى اشليان اله دخى مصاحبا ولمير زيرا چون حق تعالى انلرى كريه قلدى
اولدخى كريه كوره واناخوش كوروب دوست اولورسه الله كلامنه اعتقاد قلماش
اولور دلالتِ كفرِدر نعوذ بالله اما مؤمن اكراول فسقه ومعصيته مبتلا
اولسى اولورسه دخى اول انى سودكندن مبتلا اولمز بلكه شول شهوت و
غفلتدركه انى معصيته يلتر والا اول معصيتى سوب اشلمز انى اودكسه
سوركه سفيهدر اثر سعادت اندن يوقدر ودخى بيورديكه وَإِن طَائِفَتَانِ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى
الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا
بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ بو ايتك
دخى سبب نزولى بودركم رسول عليه السلام مرّ كينه بنوب چقديكه انصار لرله
برقاج كلام ايدن بر مصلحتدن اوترى كلوب بر اراده مركبى اوزرنده انصار لرله
كلجى ايدردى اول اراده مركبى بول ايلدى اولمنافق عبد الله ابى ديكم بو مركبوكى
خلقك يولندن كيدركه يلدن يانلرنى طوتدك مركبك بوكى قفو سندن

خلقى

خلقى بوغدك بوسوزى ديوب اف ددى ودخى بودن طوندى بواش رسوله
مشقت كلدى انك سوزنه طرلغندى انى كوروب عبد الله بن رواحه دوندى اول
منافقه كلام قلدى ديكه بوسوزى سن اشكندن اوترومى ديرسن والله اول
اشكك بوكى قوقوسى سنك بدنك فقو سندن يكركدر كوركلودر عبد الله
اول منافق ايرا لرنده منازعه واقع اولدى مقاتله قيلدلر عبد الله بن رواحك
قبيلسى ديرلديكه اوس قبيلسيدر اول منافقك قومى ودخى ديرلدركه خزرج قبيله
سيدر بونلرك اراسنده نعلينله ويومروغله وخرما بداغيله مقاتله قويدى
رسول عليه السلام دنوب حجره سنه كلدى حق تعالى بو ايتى كوندروب بيوروديكم اكر اكى
طايفه مؤمنلردن قتال ايتسلر اول اكسنك اراسنده مصالحه قيلوك پس
رسول عليه السلام قصد قلديكه مصالحه قيله انلرك بعضسى مصالحه خوش
كورمدلر بوكز بويله امر اندن لديكه اكر اول اكى طايفه دن برى باش چكوب
صلحه راضى اولمسه سزاوريه لرنده حقله صلح ايدك هيچ بونه خيف ايدوب اول
اكى نك اراسنده عدل ايدوب ميل ومحاباً قيلمك كه حق تعالى صلحى ادنلرى
سوردن پس بو ايتك حكمى جميع مسلمانلره عام اولدى كه قچان اكى مسلمان جماعتى
بربرينله منازعه ايدوب مقاتله قيلسلر واجبدر مسلمانلردن كم ديرلوب انلرك
اراسنده صلح ايده لر اكر بوكى طائفه لردن بر طائفه اولوب مطيع اولمز لرسه انلرله مقاتله
ايده لر صلحه راضى اولنجه ودخى بيوروديكم إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا
بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ يعنى بردستى
مؤمنلر بربرينه معاونت قيلمقده شول اكى قرداش كبيدر زيرا دوكلى بر دين
اوزره درلر بو قولنى جبلردن كم رسول عليه السلام بيوردى مؤمن مؤمنله شول بر
بنيادكبى دركه بربرين باغلر يعنى طاش يا كرپوج مادامكه ايرو اولا اول محكم
بنياد اولمز فحنكم بربرين بغلبو يا پلر اولوقت محكم ديوار اولوردكمه نسنه
اكا خلل ويرمز پس مؤمنلرده فحق حقى اوزره بربرينه معاون اولسلر كلسى بر
اعضا كبى در قچان كشنك بر اعضاسنه زحمت واقع اولسه انك دوكلى اعضاسى
بله زحمتده اولور ايريتيه دك كوزنه اويقو كلمز پس مؤمنلردخى ايله كرك

برمؤمنه بر مصیبت واقع اولغب ملول اولسه بله ملول اولمز وکرشادلق واقع اولسه بله شاذ
اولمز اکرشویله اولورسه کم برمؤمنه غصه واقع اولسه کروقلان سوینه لرواکرشادلق
اولسه ملول اولمز یوخسود لقدومنا فقلقدر ایمان اهلی صفتی کلدی ودخی حق تعالی
بیورمیکم یا اَیُّهَا الَّذِینَ اٰمَنُوا لَا یَسْخَرْ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ عَسٰٓی اَنْ یَّکُونُوا خَیْرًا
مِّنْهُمْ وَلَا نِسَآءٌ مِّنْ نِّسَآءٍ عَسٰٓی اَنْ یَّکُنَّ خَیْرًا مِّنْهُنَّ بوایتاول
حجرات اردنده جاغرلر حقنده اندی مسلمانلرك ضعیفلرینی عیب ایدب مسخریه
طوتمرلردی وبرنچلرده دللرکم ثابت قیس حقنده کلدیکم رسول علیه السلام قتنه
کلدی اوتوراجق پربولمدی براراده اوترمق استدی اکابرویرمدلراول برویرمین
مؤمنی تعییرایدب سرزنش قلدی حق تعالی بوایتی ایندرب بیورمیکم ای ایمان
کتورنلر هیچ برمؤمنی سزدن عیب ایدب مسخریه طوتماسون اولکم اول عیب ایدب مسخریه
طوتدوغی کشنك مرتبسی الله تعالی قتنده اندن بیرك اولا برمؤمنه خاتونه برمؤمنه
خاتون عیب ایدب طعن اتمسون اولکه اول عیب اندوکی خاتونك مترلتی الله قتنده
اندن خیرلوا ولابوندی دخی حق تعالی عایشه حقنده ددی اندن اوترو کم عایشه ام سلمه
کرجیلدرحسنی خوبدر اتاعیب بودرکم برزبویی قیصه درسول دکلوسوز ایچون الله
تعالی عقاب ایتمن اندردی بزم ایشومزدایم طعن اتمك اچنده در زیرا بوایتك دخی حکمی
جمیع ارنلر وخاتونلره عامدر هیچ برکمسه ازدن وعورتدن زوادکلکم بریارنی یلداشی
عیبت ایدیه حق تعالی یرتدوعندك برکمسیه سرزنش قلوب مسخریه طوتمه انوکچون
ددی ابن مسعود بلاکشنك سوزنه موکلدرقورقرن اکربرکلبی مسخریه طوتم بندخی
انجلین اولم ودخی حق تعالی بیورمیکه وَلَا تَلْمِزُوٓا اَنْفُسَکُمْ وَلَا تَنَابَزُوا
بِالْاَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْاِیمَانِ وَمَنْ لَّمْ یَتُبْ فَاُولٰٓئِکَ
هُمُ الظّٰلِمُونَ یعنی ای ایمان کتوردن مؤمنلر بعضکوز بعضکزی طعن اتمك
زیرا مؤمنلرك نفسلری بر نفس کبی درهرکم برمؤمن قردشنی طعن ایدب سرزنش
قلسه کندوکندویی طعن اتمش اولور ودخی بربریکوزه لقب طعمك محمد بن کعب ایدر
لقب اولدرکه برکشی کفرزدن ایمانه دخی کیروا کا اوکلکی دینله جاغرلربا یهودیا نصاری
دیلر اتا اصح قول بوترکم هرلقب که سن کمسیه دیرسن اول اکاخوش کلیوب اینجنه

حق تعالی

حق تعالی نهی اتدوکی اولدرکه اندن حذرکرك زیرا خبرده کلمشدرکه مؤمن مؤمنه چاغرجق بر
اذیرله چاغرمق کرك کم اول اکاخوش کله اینجمیه زیرا مؤمنك قانن دوکمك بخرحرامسه
انی اینجمك دخی حرامدرهرنه وجهله اولورسه وبرنچه تفسیرده ذکراولنمشکم مالک بن
انا مالکه عبدالله بن حدرد حقنده نازل اولدی اما حکمی جمیع مؤمنلراوزره عام اولدی
سببی بویدیکم اول مالک دخی یاهودی چاغردی رسول علیه السلام انی ایشدب امرایدیکم
اولرك اوکدی اوزرنه کرهیلرتاتوبه قلینجه یوندن اوتری بیوردی حق تعالی که اذلرك
کی یاوزی وقیحی مؤمن قرداشکوز ایمانه کلدکدن بودرکم سزاکافرله لقب ایده سز
یایهودیا نصرانی دیوقیراسن هرکیمدکه بوفعل صادراولسه کروتوبه قلمسه انلرظالم اولور
اولورلرکم کندولری الریله عذابه مبتلا قلورلرپس اولعبدالله الهاکلکی تویه
کلوب عهدلرن محکم قلدلرتاکه حق تعالی توبه لرن قبول ایلدی رسول علیه السلام اوزرنه
اندن کروکیرلر ودخی یوندن صکره حق تعالی اوج درلو معصیتدن نهی ایدب بوایتی
اندردیکم یا اَیُّهَا الَّذِینَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوا کَثِیرًا مِّنَ الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ
اِثْمٌ وَّلَا تَجَسَّسُوا وَلَا یَغْتَبْ بَّعْضُکُمْ بَعْضًا ای انلرکم ایمان کتوردلر
برمؤمن قردشکز حقنده یاوز کمان اتمکزکم کناهه مرتکب اولاسز اتا ابوسفیان
دمشدرکم ظن اکی درلودر برظن اولدرکم برسوزك حقیقتن بلمدن چقوب کمه
کرکسه خبرویره سن اولوقتن کناهه مرتکب اولورسن اتا اولکه کناه اولمز اول
اولدرکه کوکلنده کمان ایمن اتا انی کسیمه خبرویرمیاسن زیرا حق تعالی
ظن اتمك حرامدرکناهدر دیمدی اتا بعض ظن اتمکدن کناهدر ددی وهم اول
نسنکم کناهدن کوکله دوشه کشی انی دله کتورمیه حق تعالی انی عفو ایدر
انوکله معاقب اولمزمکرکم انك اوزرنه قصدی محکم قله کرخصت بولجاق
اشلیه اولدوقت کناه اولورانکله معاقب اولنور اتا بونهی اولنان اولدرکم
نفسن کوکلاندن یکا حقیقتدر دیومیل ایده اکادولنه دخی خبرویره مثلا شونك
کبی کم برکشنك اغزندن سکایرمز قعوطوقندی سکاروادکلدرکم انی حمزه اچمش
دیوظن ایدب خبرویره به خود برمؤمن کوردك خلوت یرده برعورتله کلمی ایدر
زوادکلکه انك حقنده یاوز کمان ایده سن زیرا امکان وارکه اول حلالی اوله

كم بيوردى ايّاكم والغيبة فانها اشدّ من الزنا الحديث يعنى يا مؤمنلر غيبتدن
حذر ايتمك سزك اوزركوزه اولسون كه اول غيبت كناهى عقوبتى زنادن قتّى زيرا
وقت اولكم اول زنا ايدن توبه قلوب توبه سن قبول قلوب بر لغز اول غيبت
قلدوغى كشى حقّن اكا حلال ايتمينجه بر لغز ودخى اشبو روايت قلديكم رسول
عليه السلام بركون بزه وعظ ايدب ربا نك كناه لرن ذكر ايلدى قتى تهديد برله
خبر ويردى بيوردى كه بر آدم ربادن كشى كندويه حاصل اولا انك كناهى اولورقدر
اوتوز التى كرّه زنا قلمقدن اتمّا اكاه اولك وبلوك كه اول ربادن اولورق
كناه بر مؤمنك عرضن يقمقدر پس بو حديث دلالت قلور كم غيبت عقوبتى
زنا عقوبتندن وربا عقوبتندن دخى قتّى در ودخى سُديدن روايتدر كه
سلمان فارسى برجماعتله چادر قورمغه يه طعام بشرمكه يرّدى طوقمدى اول جماعتك بعضى ديدى كه
يوسلمان برگشدر كه طعامك حاضرن وچادرك قورلمشن كوزدر چونكه سلمان
اويندى ديدلر اكا كه ياسلمان يورى رسوله وارز بحون فتنّوا لكم الوكاله
قتّقلنا وز سلمان طورب رسوله كلدى خبر ديكورديكه رسول عليه السلام ديكه
ياسلمان انلره خبر ديكورمكم انلر قتقلندلر قتّق حاجت دكل كلوب سلمان بولره
خبر ويردى بولردد لركه بزهنوز طعام طتمدق اتمادر سول حوديلاه سويلمز
طوردلر رسول عليه السلام قتنه كلدلر ديدلركم يا رسول الله سنك قولك
حقدر اتمابزدخى طعام يمك بونك كيفيتنى نوربزه بلدر رسول عليه السلام
بيوردى كم اول صاحبكوزا ويركن سويلدكلز سوزلرسزى قتقلندر دى
بونى خبر ويرب بوايتى انلرك اوزرنه اوقودى ديدكم بلدكوزمكم غيبت اتمك
اتّى يمكدر ات يمك قتقلرك اولوسدر پس انلم اتمه اشدب سلمادن
حلا للقى ديوب توبه قلدلر مؤمنلر هب واجبدركه غيبتدن توبه قللر
زيرا ايت اخرنده حق تعالى توبه يه اشارت قلوب الله تعالى توّاب
رحيمدر ديوكى دلالت قلوركم غيبتدن توبه قلمقدن علما اختلاف اتمشلردر
اول غيبت قلدوغى كشيدن حلا للقى لمدن توبه قلسه حلال اولمى اولميامى

ديدى

ياخود بحر هندن اولا ودخى قحان برمؤمنى كورسه كه بر كافر مجلسنده باكا فراوندن طورركن
اكا يا وزطن ايدب خبر ويره زيرا احتمالدركه انك اول كافرله مصلحتى وار اولا لحاصل
كوزوكله حقيقت شرعا نخالف كناه اولمق نسنه كورميجه يه خود برغايت انانيتى
مسلماندن اشتميجه كه اولدخى بزكوزيله كوردم ديه وكمسيه يا وز كمان ايلتميه سن
زيرا بو نسنه يه يلتيمن كشى شيطاندر انك خود مرادى دايم اولدركم الله قولرنى كاهده
خالى قلميه امّا مؤمن اولان دخى جهد ايدب كندويى تهمت اولمق يردن صقلمق
كرك كه مسلمانلرى كمانه برغوب انك اوجندن كاهه كرميلر ودخى حق تعالى بيوردى
ولا تجسّسوا يعنى ايمان كتورنلر بربركوزك حالن صوروب ازدمك
اولدخى يا وز كمانه ايلتمكك ثمره سيندندر كه چون بركو حقندن بر نسنه كمان
ايلدى كوكلا اكا قانع اولمز بوگز صورر ايردر كه انك حقيقتن بلم مرادى اولدركم
اول مؤمنك الله اورتسنده مستور اولن اشنى اول پرده سن يرّتوب خلقه
اشكاره ايليه مؤمن صفتى بولدركم كوردكى عيبى ستر ايليه تا كه كندو عيبنى يارن
قيامت كونده الله تعالى ستر ايليوب عفو ايليه پس بو صورب ازدمك دخى
حرامدر معصيتدر نتكم ظن اتمك معصيتدر ودخى بيوردى ولا يغتب بعضكم
بعضا ايحبّ احدكم ان ياكل لحم اخيه ميتا فكرهتموه
واتقوا الله ان الله توّاب رحيم يعنى اى ايمان كتورنلر بريكوزى
غيبت اتمك سوزدن سزسزدن بريكوزك اولمش قردشك اتن يمك سزى
اتى يمكدن يرسزسزه خوش كلمز پس الله تعالى بندن قورقك برمؤمنك
ازدمك ايشدب خاطرى ملول اولمق سوزسويلمك اى عزيز عقلى اولانه
غيبتدن يغلمغه بو ايت كفايت قلور اكر معنسن تأمّل ايدرسه زيرا بر
نظر ايله كوركم حق تعالى غيبت قلمك ديوب نهى اتمكله قومدى بلكه اوج
قبيح نسنيله تاكيد قلديكه ادم اتن يمكدر واول ادم دخى كندو قردشيدر
وقردشى اولدقدن درى دخى دكلدر اولمش قردشدر پس بخه مسلمان اوله
كم بو خاله راضى اوله كرچك ايمانى اولان كركدركم بو نكله كندويى غيبتدن
صقنه خصوصا كم جابر له ابو سعيد رسولدن عليه السلام روايت قلدلر

بو مسئله بزم قتمزده اكى وجه اوزره در اكر اول غيبت قلدوغى اشتمدن فى الحال
توبه قلسه كوكلنى انك اوزرنه مقرر قلسكه ايرتو اول كناهى قليا توبه سى جايز در
امّا اول كشى ايشتمكدن صكره توبه سى جايز دكلدر تا اول حقنى حلال ايتمنجه
اكر اول غيبت اولنان كشى ايراقده اولسه وارب حلا للتوردلمك ممكن اولمسه
بوندن دخى چاره بولمدقجه صدق قلبله توبه كلوب دلنى يلان غيبتدن و تحش
سوزلردن سويلمكدن ايريه طاعته وعبادته ملازم اولا كنه وناك اوزرنه
حقى اولنلرا يچون دعا قلوب مغفرت طلب ايليه زيرا مؤمنك مؤمن اوزرنه
غيبتده دعاسى قبول در اولكم الله تعالى مغفرت قلوب عفو ايليه يارب
بوندن خوطلب ايتمكه محتاج اولميلر امدى اى عزيز قرداشم اكر بو ايتك
تفسيرنده مناسبتله خاطره دوشنى تفصيل ايدر سوز سوزاوزنه بو كتاب الغيبة والنميمة
كوزلو اولانه قركودن قورتلمغچون برچراق بيتدكوز سزاولنه بيك چراق
اولورسه دخى فايده ايتمز زيرك اولنلر بوسوزدن مقصود ندر فهم ايدرلر
زياده تفصيل حاجت دكل ودخى حق تعالى بيورديكم يَا أَيُّهَا النَّاسُ
إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ
لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
خَبِيرٌ بو ايتك سبب نزولى بودركم ثابت بن قيسك برزقولغى اغرى
ايراقدن سوزاشتمزدى اوترى عادت قلمشديكم رسوله يقنجاق اوتوردى
وعظن اشتمك ايچون ناكاه بركون يكجرك قالدى خلق كلوب يرلويرنه
اوتردى اول صكره كلوب خلقى ادمليور سولك عليه السلام قتنه يقينرق
واردى اول قومدن بركشى دديكى تولدى بوكا كم بولدوغى يرده اوتورمز
بصه بصه ايلرو كيدر ثابت اكا اناسى ادينه تعيير ايدوب ددىكم يا فلانه
عورت اوغلى سوزمى سويلرسن اول سوزله جماعت ايچنده خجيل اولوب
اوتاندى باش اشغه قلدى بو ايت اندن اندرلدى رسول عليه السلام
ددىكه اول اناسينه بر كويه سرزنش فلان كمدر ثابت ددىكم بنم يارسول
الله رسول بو ايتى انك اوزرنه اوقدى ثابت دخى ايشدوب استغفار ايلدى

بعضلرد دلركم اول وقتكم رسول مكة فتح ايلدى بلاله امر ايلديكم اذان اوقوه
هارث بن هشام ددىكم اشبو قرغدن ارتق ادم بولمدلرمكم اذان اوقون يعنى
بلال قره اولمغين حقير كوردى انلرصانوردىكم عزّ وكرامت الله قتنده دخى
دنيا اهلى كبى مالليا اصلى اولو اولمغله اولا انوكله فخر ايدرلردى پس حق تعالى
بو ايتى دخى اندرب بيوردىكم الله قتنده كرامت وعزت بيله در وبيوردىكم اى
خلايق بن سزى برار كدن اله بر ولشدىرىدم كه آدمله حوّا دن اندن سزى
بدا قلندرب بولك بولك قبيلر ايلدك مضركى وربيعه كى وبنو سعد كبى
وعامر كبى تا كه بو نكله بريريكوزك نسبى معلوم اوله بلسزكه قنقكز قنقى
نسبدندر انوكله سزك بزم قتمزده كرامتكوز وعزتكوز ظاهر اوله كه بو فلان
قبيله سندر ديوب اكا اكرام ايدن وزاول فلان قبيلسندر ديوب تحقير ايدن وز
بلكه حقيقت راست سزك كى اكرمكوز وعزيز رغكوز بزم قتمزده اولدكم بزدن قورقوجى اوله وبزدن قورقنك دخى علامتى اولدركم بزه عاصى اولوب
كناه اولحق يردن كى صاقينجى اولك وبزم امرمزه كى پدلجى اوله وتقدير مزه
راضى اولوب بزدن شكايت قلجى اوليه ودخى وايتدر رسولدن عليه
السلام بيوردىكم قيامت كونى اوله حق تعالى ايدركم يا قوم سزدخى دنيا ده
كندوكوزا يچون نسبت قلدوكوز بن دخى كندوايچون نسبت قلدم سز
كندونسبكوز دنياده يوجه قلدكوز فلان اوغلى فلان ديمكله بنم نسبم
كه تقوادر اشغه برقدكوز بزدن قورقوب طاعت قلجيلرى خور وحقير
كوردكوز اول نفيس طونلركوزله كندوكوزى عزيز كوروب اول بزم متقى
قوللرمزك عيا للرينى كودب زنتده طوتدكوز بوكوده اول كوندركم بن كندو
نسبمى يوجلدب سزك نسبكوزى اشغه برغم بن سزه ايت كوندردم دىكم
سزك كى اكرمكوز الله قتنده الله دن قورقوجكوز در سزا كا نظر قليوب
ددكوزكم بن فلان اوغليم سن فلان اوغلى سن امدى بوكوده متقى قوللرمى
كم بكا منسوبلردر مرتبلرن رفع ايدوب اولوكرامتلره ايرشدرمين كورك
انيكم سزك نسبكز دخى بيله ايرشدر بودخى تنبيه درعقلى اولنلره كم

يللركم الله قتنده كرامت وعزت اندن قورقوب كاملرى ترك اتمكدن وانك امرينه
كتورمكدن ايمش اصل اولو لغندن ومالدن ومنصبدن دكل ايمش تاكم انلرو كله فخر اتمكى
ترك ايدب عمل سعيندن اولمرو دخى بيورديكم قالت الاعراب امنا قل لم تؤمنوا
ولكن قولوا اسلمنا ولما يدخل الايمان في قلوبكم وان تطيعوا
الله ورسوله لا يلتكم من اعمالكم شيئا ان الله غفور رحيم
بو ايتك دخى سبب نزولى بودركم بنى اسد قبيلسنه قرلق وقحط واقع اولدى كورديلر
كم اجلقدن هلاك اولورلر طوريب اهل واولاد لريله كلوب رسوله اسلام اظهار
ايدب ردلركم يارسول الله بزكندو اختيارمزله طاعت قلوب اسلامه كلدك
اهل واولادمزله سكا كلدك كم بزى مال غنيمتدن طعام لندره سن ليكن ايرقدن
ويردكدن صكره دخى زياده ويره سن خو تعالى بو ايتى اندرب بيورديكم يا محمد
بو عرب قبيلسى سكا دير لركم بزا للهى وسنى تصديق ايدب كلدك سن ايتى بولره
كم سن رسول ظاهر كوزده ماقرار كوزكبى باطنكزده تصديق يوقدر سز مؤمنلردن
دكلسز ليكن ايدرسزكم بزسزم بيوك ويرب مطيع اولدق سول قورقودن كم
بزى قروب اهل واولادمز اسيراندن سز واسلامكزك كوكلو كوزه هنوز ايمان
محتنى كرماشدر كه اندن بر تصديق اولا اكر سز ظاهر كوز مطيع اولدوغنلين
الله ورسوله باطنكزده دخى تصديق ايدب مطيع اولورسكوز الله تعالى
سزك عملكزدن ثواب ايدب هيچ برنسنه نقص ايتمه سزه كامل ثواب ويرله كم
بدرستى اول الله غفور رحيمدر انلرده كوكلرنده تصديق قلدى اولدوغى ايمانده
صادق قلمكدر حق تعالى انى بيان ايدب بيورديكم انما المؤمنون الذين
امنوا بالله ورسوله ثم لم يرتابوا وجاهدوا باموالهم وانفسهم
اولئك هم الصادقون يعنى بدرستى ايمانلرنده صادق اولانلر
انلردركم الله وحدانيتنه ورسولك نبوتنه ظاهرده وباطنده تصديق
ايده لر اندن اول ايمانلرنده هيچ برو جهله شك الله وندرسوله كوكلرنده شك
اتميلر الله مطيع اولوبن انك رضاسى بولنده مالدريله نفسلريله دين اسلام
دشمنلرنه قلج صالوب غزا قيلركجك مؤمنلر انلردرجون بو ايت رسول

عليه

عليه السلام اندى انلرك اوزرنه اوقودى انلرك كلوب الله اندا جد لركم بزباطنزده
دخى مصدق قلدرحق تعالى بيورديكم قل اتعلمون الله بدينكم والله يعلم
ما في السموات وما في الارض والله بكل شيء عليم يعنى ايت يا محمد
سزاندا جمكله دينكوزى الله بلدره سزكم اول انى بلمزاولا الله اول الله در كم جميع
يركوك اهلنك سرلرن بلورا كاخفى نسنه يوقدر وكلى نسنيه عليمدر بلورسزك
اكركوكلوكوزك تصديقى اولا واكر تكذيبى اولا انى دخى بلورياد شاهدر ودخى بيورديكم
يمنون عليك ان اسلموا قل لا تمنوا علي اسلامكم بل الله يمن
عليكم ان هديكم للايمان ان كنتم صادقين • ان الله
يعلم غيب السموات والارض والله بصير بما تعملون يعنى يا محمد يوقيلم
سنك اوزركه منت ايدب دررلركم بزاهل واولادمزله ايمان كتوروب سكا كلدك
سن ايت بولره كم اسلامكوزله بنم اوزرمه منت قيلمك بلكم منت سزك اوزركوزه كم
اول الله در كم سزه توفيق وهدايت ويروب ايمانه كتوردى اكر بو باطنكزده ظاهر كوز
مصدق قلرزديو دعوى قلدغكزده كرچكسكوز بدرستى الله تعالى خو يركوكك
اهلنك اچلرنده كه سرلرن بلور سزك اولدغكوزه كوره يارين مكافات
قيلسر بو ايتلردخى اكاد لالت قلوركم مؤمن اولنلركزك عملكزده مخلص
اولوب رياى ترك ايده لر قلدقلرى عملده عجب ايدب الله منت قيلمازلر جميع
منتا لله در كه انلره معرفت روزى قلوب اهل عبادتده قلدى واول عبادته
لايق عمل ايت ويرديكم انوكاله عمله كتوره لر نظر عبرت قلورسكز اكا ذكر وتسبيح
ايدب الله كلامه حتى اشدب مطيع قول انكدر قولك اورتده نسى وار كه منت
ايليه ضعيفلق ويره اول قوت ويرن اولديكز اول بس جميع نسنه الله تعالى دن كورمكدر كز
منتى اول قله كه سنى طاعتنه قولوز لدى هواوهوسه يلتمدى

سورة ق مكية وهى خمسون اية

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

قتاده ايدرق الله تعالينك انلرنده يرادر بعضلرد دلركم قراق
انلرنده يرادر ابن عباس رضى الله عنه ايدر قاف بر طاغدر ايدركم الله تعالى

يشل ژمردن برتمشدر كم جميع عالمى طولنوب احاطه اتمشدر بوكوك بوزى يشل صفت
كوزكدكى اندندر اولطاغ حجاب آردنده دركم كون وارراندە طولنور واولحجا بله
اولطاغك اراسى بريللق بولدر ظلمات قبلمشدر اللهدن غيرى كسه بلمز كه انده نه
وارر ديو كلرك طرفلرى اكا اولاشقدر وبعضلرى مشلكم قاف دىك معنسى
بودركم الله تعالى اشندە عدلله قايمدر كه ذره قدر ظلم وحيفى يوقدر ودخى ضحاك
ايدر اول بوطاغدركه دنيايى طولنوب حلقه كبى احاطه المشدر هيچ برولايت وبرشهر
وكوى يوقدركه الا اولطاغ اردندن اكا برطرفدن اولشمشدر وانك اوزرندن برفرشته وارر
كم اكا موكللدر آلتك آياسى انك اوزرنه اورمشدر طورر تحكم حق تعالى برقومى
هلاك اتمك ديلسه اولفرشته امر ايدر اول يرلرك طرفندن چكر اولير زلزلە كلور
قوميله اشغه كى حق تعالى قٓ وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ددكى قسمدر يعنى اندايجه
بيوردركه قاف حقيچون قرآن مجيد حقيچون كه يا مكه اهلى سز اولدكدن صكره البته
كره قويه سز زيرا بونلرك كره قويمه سنه انكارلرى وارىدى انى چون حق تعالى قسم
قلدى اوله كه انصافه كلوب ايمانه كلرلر ودخى تعجب قلوب ديرلركه بونه عجب
يا لكز انكارلرى اولبعثه دكل بلكه بونى دخى تعجب قلوب ديرلركه بونه عجب
اشدركم محمد بزم نسنمزدن اوله وبزه رسول اوله بونى اكلمز لركه ارادت
وحكمت الله تعالى الندن دركى دلرسه اختيار قلور كرامت وعزت ويرر كمى دلرسه
رد ايدب ذلت واهانت ويرر اَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا
ذٰلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ يعنى بوكافرلر الله قدرتنه انكار ايدب استبعاد
اولوب طيراغ اولدغمزدن صكره كره يكلنوب مخلوق قمى اولوز بو برتصرف
بعيد دركه اولمق لغى ابدى ممكن دكلدر زيرا عقل وبصيرتلرى يوقدكه كندولرك
اول يوقلغن فكر ايدب صكره انارحمندن نتده وجوده كلدرانى اكليوب بو بعثه
انكارى ترك ايدرلر ودخى حق تعالى بيوردىكه بوكافرلرك قلدوغى تصورى برباطلدر بو
كه طيراق اولدقدن صكره كره قويغى بعيد كورلر بدرستى بزبلورزكم حقيقتا بر
انلرك آتلرن بيوب وطرلرن وسكرلرنى چوردىب سكك لرنى دخى فنا يه ويرب

جميع بدنلرنى ترابه مبدل قلورلر الا اولا وجاسكوكى قالور انجق كه اكا عَجْبُ
الذَّنَبِ ديرلر اخر صوكا قالوب چورين اولدركم كيرو يرده لجاق وقت دخى اوزلن
يرده لن اولدركم كيرو قالن بدنك انك اوزرنه بنيادا اولور بزم قدرتمزده بركتاب وكه
بوجمله اولحق تقديرا تمزانه قلمى كلوب ياز لوب صقلنمشدر البته اولسه كرك
بولرك انكار يله بزم تقديرمزه تبديل اولحق دكلدر ودخى بيوردىكه بَلْ كَذَّبُوا
بِالْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ فَهُمْ فِيٓ أَمْرٍ مَّرِيجٍ يعنى بلكه بوكافرلرك عنادى اكا
ايرشديكه بعثه انكار ايدب ايبب قومدلرا ولدا نذرلن قرآنه وكوندرلن رسوله
دخى انكار قلدلر بوكلى بر كه حقدر پس قريش قومى بو مختلف سوزلرايچنده حالدى
كندولن ملتبس اولمشدر كوكللرى اضطرابده دركه هيچ قرار بولمز پس حق تعالى
بولرك اولمدن صكره كره ذكر مكه كندو قدرتنى اظهار ايدب برد ليل وبيان قلدكم
اول كندونك وحدانيتنه وكمال قدرتنه كى اولدليللر عقلى اولان انى اكلرتنكم
بيوردى اَفَلَمْ يَنظُرُوٓا۟ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَٰهَا وَزَيَّنَّٰهَا
وَمَا لَهَا مِن فُرُوجٍ ۝ وَٱلْأَرْضَ مَدَدْنَٰهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَٰسِىَ وَأَنۢبَتْنَا
فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍۭ بَهِيجٍ يعنى المدن صكره كره ذكر كوركه بزم قدرتمز
انكار ايدنلر هيچ بوا وزرلرنده كى كوكلر نظر قلمزلرى بزاولكوكلرى بخه بنياد
قلدق كه درز كسر قدر تمزله طورر وانى بويلدزلر مزين قلوب بزدك كه كچه قركوسنده
اى اولمايحق اندن شعله ويره بوللرن اكليلر ودخى بزانى ايلديرتدق كم هيچ انك
يروزى ودلوكى وخللى يوق ودخى بوا كنلرندغى يرلره نظر قلمزلرى كم بزانى بسط
ايدب كعبه التنده يرتدق دوشه دك وانك اوزرنه يوجه طاغلرى ميخ كبى
محكم قلدق تاكم اولير قرار طوتبثابت اولوب انلرانوكله منفعت طوتلر ودخى
بزبتورك اولير اچنده انواع درلو اوتلركه كى كندولرى كى حيوانلرن غذا اولر
ودخى بيوردىكه تَبْصِرَةً وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ يعنى بوانواع
مخلوقكه يرده وكوكده بزيرتدق بوكللرن شوكقوللرايچون كه انلر توحيد لرنه
اخلاص ايدب يوللرنى اولمعبود لرنه دوندرب طورر لرودخى بيوردىكه
وَنَزَّلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً مُّبَٰرَكًا فَأَنۢبَتْنَا بِهِۦ جَنَّٰتٍ وَحَبَّ ٱلْحَصِيدِ